

213

Magistra Jana z Szamotuł

Dekretów doktora, Paterkiem zwanego,

Kazania

o Maryi Pannie czystej

z kodeksu Toruńskiego

wydał

Lucyjan Malinowski.

(Z jedną podobizną).

INSTITUT
BADAŃ LITERACKICH PAN
BIBLIOTEKA
00-330 Warszawa, ul. Nowy Świat 72
Tel. 26-68-83
W KRAKOWIE,

W DRUKARNI UNIwersytetu Jagiellońskiego
pod zarządkiem I. Stelcła.

1880.

Osobne odbicie z Komisji językowej Akad. umiej., tom I.

4044
<http://rcin.org.pl>

Magistra Jana z Szamotuł

Dekretów doktora, Paterkiem zwanego,

KAZANIA

o **Maryi Pannie czystej**

z kodeksu Toruńskiego

wydał

LUCYJAN MALINOWSKI.

I.

W bibliotece gimnazjum w Toruniu znajduje się rękopism polski, zawierający zbiór kazań o Najświętszej Pannie. Na końcu pierwszego kazania znajduje się przypisek, z którego wypływa, że autorem kazań jest Doktor Paterek.

Pierwszą wiadomość o tym zabytku podał Dr. Wojciech Kętrzyński w artykule: X. Doktor Paterek pomieszczonym w Rozprawach i Sprawozdaniach z Posiedzeń Wydziału filologicznego Akademii Umiejętności, 1874, Tom I, str. 119—124. Jest tu opisanie rękopismu, treść jego, oznaczenie wieku, przypuszczenia o osobie autora i o pierwszych właścicielach dzieła; nakoniec kilka wyjątków z tekstu.

Oto niektóre twierdzenia Dra Kętrzyńskiego, które ulęc będą musiały sprostowaniu:

1. Rękopism pisany jest w wieku XV.
2. Tekst i poprawki z jednej pochodzą ręki.
3. Rękopism zawiera na pierwszych 85 kartach siedm kazań polskich o poczęciu Maryi Panny Czystej. Na karcie 85 v. zaczyna się ostatnie z tych kazań.
4. Autor pochodzi z Małopolski, z pod Krakowa. Wnieść o tym można z pewnych właściwości jego języka, np. z wyrazu, „ko-

zden, „kwzden“, bo tak w Wielkopolsce i w Prusiech nie mówią. Że z Małopolski pochodzi, na to jest jeszcze inny dowód. Na okładkach znajdują się wyciśnięte herby Leliwa i Korczak. Oznaczają one pierwszych właścicieli, stadto małżeńskie. Leliwitami są Tarnousey. Słynął w drugiej połowie w. XV Jan Amor Tarnowski, kasztelan Krakowski, który primo voto pojął za żonę Zygismundę Gorayską, córkę Prokopa Gorajskiego, herbu Korczak. Dr. Kętrzyński domyśla się, że Autor nasz żył za czasów owego małżeństwa, a może nawet na ich dworze, jako kapelan domowy.

5. *Wiek rękopismu.* Jan Magnus Tarnowski, syn z drugiej żony Jana Amora, Barbary z Roźnowa, wdowy po Stanisławie Tęczyńskim, urodził się r 1488. Gorajska zatym przed r 1488 umarła, a przeto przed r 1488 także żył i pisał X. Doktor Paterek.

Takie są wnioski Dra Kętrzyńskiego.

P. Maximilian Curtze, w dziele p. t. Die Handschriften und Seltenen alten Drucke der Gymnasialbibliothek zu Thorn, 1875, na str. 6. notuje:

„14. (R. 4^o26). Papier. 156 Bltt. Saec. XV ex. Ethält Bltt 2^a—156^b: Paterek, O poczaczzyw Maryey Panny czysthey. (Ueber die Empfängniss der reinen Jungfrau Maria).

Predigten über die unbefleckte Empfängniss. Nach Kętrzyński vor dem Jahre 1488 geschrieben und Autograph des Verfassers. Nach Glinkiewicz vom Verfasser durchgesehene Abschrift des Originals. Der Verfasser wie sein Werk waren bis jetzt völlig unbekannt. Der Name des Verfassers steht am Ende der ersten Predigt.“

W roku 1878, na prośbę Zarządu Akademii Umiejętności, Dyrekcya Gimnazjum w Toruniu uprzejmie nadesłała Kodeks Toruński do Krakowa na kilka miesięcy. Tu kazania przepisano i sporządzono wizerunki homograficzne z kilku ustępów w różnych miejscach rękopismu.

II.

Kodeks Toruński jest to rękopism in 4to, oprawny w skórę, pierwotnie żółtą, dziś bardzo zbrudzoną na okładkach; stąd ma wejrzenie ciemne. Obie kompaktury są zupełnie jednakowe. Na obu wytłoczenia są suche, nie złączone. Po rogach znajdują się ślady czterech, przybitych niegdyś, blaszanych narożników; z brzegu zaś znać ślady przybitych skówek do klamer, po dwie z każdej strony. Pośrodku obu okładek, w kółku, ozdobionym wytłoczeniami, wyciśnięto wizerunek Matki Boskiej z Dzieciątkiem Jezus. Nad tym obrazkiem znajduje się herb Leliwa, na tarczy księżyc niepełny do góry rogami obrócony, wpośród niego gwiazda; pod obrazkiem zaś umieszczono herb Korczak: na tarczy trzy rzeki poprzek, najwyższa dłuższa, niższe coraz krótsze.

Wszystkich kart jest 156, jak podaje prof. Curtze, nie zaś 164, ile naliczył Dr. Kętrzyński. Jednakże: pierwsza karta biała jest lóžno przyklejona; zaś po karcie 53 również doszyto pasek papieru o połowę mniejszy, gdzie się znajduje odsyłacz do karty 54r. z dopiskiem, ręką poprawiacza. (o czym niżej). Początek tego dopisku widzieć można na naszej podobiznie. Gdy wyłączymy więc te dwie karty, później doszyte, pozostanie 154 karty, złożone z 14 zeszytów, z których połowa zawiera po 10, a połowa po 12 kart. Kopiując, oznaczaliśmy karty, poczynając od 1ej, zapisanej; również pominęliśmy w rachubie pasek doszyty z przypiskiem. Stąd rękopism kończy się u nas na karcie 154v, podczas, gdy prof. Curtze na ostatniej położył liczbę 156v.

Papier jest gruby lecz przebijający; stąd rękopism miejscami wygląda ciemno. Znak wodny wyobraża na tarczy liliją. Znak ten, za świadectwem Dra Fr. Piekosińskiego, występuje dopiero między r. 1521 a 1531. Kształtem zaś swym najbardziej się zbliża do znaku wodnego na papierze aktów grodzkich między r. 1523—1525.

Litery początkowe, a niekiedy całe wiersze, są pisane miniją. Cały rękopism pisany jest jedną ręką. Wprawdzie pismo w środku rękopismu jest szybsze; w początku i na końcu staranniejsze, a przeto okrągłejsze i większe. Pismo jest okrągłe, duże pierwszej połowy wieku XVI.

W wielu miejscach, zwłaszcza w pierwszej połowie, rękopism jest przekręslany, poprawiany i dopiskami opatrzony. Poprawki te są: 1) pod względem pisowni, przenoszenia wyrazów itp. Często np. pisarz ostatnią spółgłoskę wyrazu przenosi do następnego wiersza. Poprawiacz przekręśla ją i dopisuje, gdzie się należy. Czasami zmienia pisownią: przekręśla jedną literę, a dopisuje inną. 2) To znowu wykręśla wyraz, który uważa za silny, lub mniej przyzwoity, np: „zmaza“, a dopisuje „makula grzechu“ (1r.). Niekiedy zmienia całe wyrażenie zbyt drażliwe. Tak np. 6r. ustęp: „począła są przesz złączenie maza s zoną“ poprawiacz wykręślił, a natomiast dopisał: „począła sya z oczu y matky“; 16v. wymazał: „złączenie maza a zony acz tego grzechu ten yesth szrodek“; 99r. „malzenskyego złączenia“ poprawił na „malzenstwa“. 3) Nakoniec wykręśla pewne zdania, które nie zgadzają się z jego pojęciami teologicznymi. Tak np. na k. 28v. wykręślił ustęp: „Otho doctorowskye pysma pouyedajayysz ona (N. Panna) zwyecznoszczy wbosthwye byla.“ Podobnież na k. 29r. „Oto mamy ysz ona (N. P.) zwyecznoszczy wbosthwye byla przed początkiem szwyata“ K. 29 v. w zdaniu: „Ona zayste yusch byla kyedy pan bog strączył lucyfera z nyeba w głąbokoszcz pykyelna“ itd., po wyrazie „była“ poprawiacz dopisuje: w vmyszle boszkyem“. Lecz i w sensie prost przeciętnym są poprawki. Tak na k. 19r. po wyrazach: „Począłam sya“ wykręślono: „w zyuoczye matky moyey“, a napisano: „od początku szwyata stworzona“; albo na k. 20 v. na naklejonym pasku papieru dopisano: „bo szwyecznoszczy w bodze począthe“. Niekiedy poprawiacz dopisuje całe ustępy, jak np.

przypisek do karty 54 r., zaczynający się od wyrazów: „przez które pan bog moez swoya vkaszyye“ a kończący się wyrazami: „mo czarze y wszytky gyne anyoly“.

Czy dopiski są téjże ręki, co sam rękopism, jak twierdzi Dr. Kętrzyński?— Bynajmniej. Już na pierwsze wejrzenie uderza zupełna różnica między jednym pismem a drugim. Podczas, gdy rękopism jest pisany literami okrągłymi, pismem niezaprzeczenie wieku XVI, dopiski są pismem łamanym tak, że można by je odnieść do końca wieku XV. Prawdopodobnie więc tekst przepisywał młodzieniec, który się później zaprawiał do pisania; dopiski zaś są ręki osoby starszej, która formowała swój charakter jeszcze w wieku XV. Że przypiski są innej ręki, aniżeli tekst rękopismu, mamy jeszcze inny dowód i to dowód stanowczy: w niektórych właściwościach języka i pisowni, wyróżniających je od tekstu. I tak:

Co do pisowni:

1) Piszący tekst wyraża zmiękczenie spółgłosek za pomocą znaku y, np: *w* oznacza przez wy, ny, vy; k' przez ky; *ń* przez ny; *dź* przez dzy, i.t.p. np: na karcie 50 v: wyelykyey, uyekow, uyečných, z oszwyeczzenya, szwyątego, wbosthwy, vyelmozna, uydzyely, boskye, nyeuznaly, anyely i.t.p. W dopiskach częstokroć brak tego znaku zmiękczenia: werzy 12r, wecznye 12r, ot wekow 53r, dzewaty 59v. powedzal 65r, sz wecznoszczy dopisek do 54r, nyeweszce 66v, przy weczery 128r i v, szmeya dop. do 54r, merna 147r, ysz sza tak malo stacz 65r, mely usele 71v, kladze 51v, gdziesz 18v, dzeny 2v, 3r, 3v, rodzyczelko 85r. Przeciwnie znak zmiękczenia w dopiskach występuje tam, gdzie go w tekście nie masz: dzeny (dzeń) 2v. 3r. 3v. szywyata (świata) 53v, andzelymusza 79v, (w tekście: Anselmus 20r.) nyerzadnyey 101r, ylyaryvysz 51v.

2) W tekście wszystkie samogłoski nosowe, bez różnicy, stale są oznaczone przez jeden znak *ą* zawsze z kręską; w dopiskach zaś nierrzadko kręskę opuszczono; szwyaczycz 2r, szwyaczmy 2v, szwatego 12r, dvch szwaty 48r, nyedotknał 10r, cztaez (cztać) 52v, poczacz 57v, ysz sza tak malo stacz 65r, yusz sza dokonalo 18v.

3) W dopiskach występuje znak *t* zamiast *d*: nat nya 108r, pyerworotnego 12r., potlvg 48v, potlug 79v., czego nie masz w tekście.

4) Wyraz *Anna* w tekście pisano zawsze przez *h*, lub bez przydechu: *hanna* lub *anna*; w dopiskach przez *ch*: *sz. channa* 19r., 62v., *sz. channy* 21v.

5) *z* oznacza tekst przez *z*: *kazanye* 19r., *zachonana* 72v., *zasczyczyla* 78r., *zaczala* *ibid*, *zakonnyczy* *ibid*. W przypiskach przez *sz*: *szakonye* 4v., *kaszanye* 18v., *wyaszala dop. do 54r.*, *szakonnyczy* 81r.

6) *ã* pochylone oznaczono raz w dopisku przez *ą*: *poczaczą* 2r, czego nie bywa w tekście.

Z zakresu dźwięków i form dadzą się zauważyć następujące różnice:

1) *Poprawiacz* grupę en pisze przez an, an i zapewne tak wymawiał: tan 2 r. than 51 v, tan 2 v, bonavantory 48 v, bonavantora 69 r; w tekście: Bonauentura 45 r, 47 v, 54 v. Bonaventura 82 r. podobnież zawsze ten, lub then. Podobne wymawianie grupy en jak an lub ǣ słyszeć się daje i dziś w niektórych gwarach śląskich.

2) W tekście pl. dat. deklinacji zaimkowej i złożonej przyimotników ma zawsze zakończenie -ym, -im; *poprawiacz* zaś pisze: wszystkym anyolom dod. do 54 r.

3) W tekście 2 sg. pract. verbi subst. jest już nowotworem: wszysthka czudna yestesz 1 r.; w dopisku jeszcze forma pierwotna: o yako szlyczna yesz y yako wyborna marya 71 r.

4) *Tekst* ma zwykle formę: piérwy, e, ǎ: pyerua capitula 21 r, przez pyerua 131 v, pyeruego capitulum 143 v; *poprawiacz* pisze pyerwszych 66 r.

Tak więc dwie osoby składały się na nasz rękopism.

III.

Ilość kazań i ich treść.

Dwa są kazania o Niepokalanym Poczęciu N. Maryi Panny*). Piérwsze kazanie czyli słowo rozpoczyna się na k. 1 r. (właściwie 2 r.) od słów: „O począzycy maryey panny czysthey.

Tho slouo zakladam wszysthka czudna yestesz przyaczolko moya moya a (zmaza) makvla grzechv nyeyesth w thobye“.

Kończy się to kazanie na karcie 18 v w tych słowach:

„.... aby przez onǎ thwoyey czysztošczy vyelkǎ laskǎ nam od slodkyego yezusa vprosyla odpuszczenye grzechow laskǎ y chwala raczy dacz Amen“. *Poczynam następuje dopisek, rękǎ poprawiacza uczyniony:*

„yvsz szya dokonalo kaszanye doktora paterka gdzesz proszy pokornye oszdrowǎ maryǎ dla naczystszego począzǎ panny maryey“.

Na karcie 19 r. zaczyna się drugie i ostatnie kazanie o Poczęciu od tych słów:

„Poczyna sǎ kazanye drvgye (wyraz ten dodany rękǎ poprawiaczego) o począzycy przenaczysthschey dzyeuyce panny maryi“ itd. Kończy się to kazanie na karcie 86 v. słowami:

*) Dr. Kętrzyński mylnie twierdzi, że kazania o Niepokalaném Poczęciu jest siedm. A dał się w tym uwieść następującǎ okolicznošcią. W drugim kazaniu o Niepokalanym Poczęciu kaznodzieja roztrząsa Poczęcie N. Panny z różnych stron i w różnych światłach je stawia. Stąd mówi o 1m, 2m, 3m, i t. d. poczęciu. Itak na k. 71 v. czytamy: „pyerue począzycy“ i t. d.; na k. 85 r. ustęp zaczyna się tymi słowy: „Syodme yesth począzycy“ i t. d. Otóż te ustępy wziął Dr. Kętrzyński za osobne kazania.

„Oto y wszytek szwyath są dzysz wesely ysch są poczala mathka boza czystha panna wzyuoczye szwyathey hanny“.

Poczém minija, drobnym pismem, lecz tąż ręką, co cały rękopism następują słowa:

„Pysarz proszy do they czysthey panny maryey pokornye o yedną zdrową maryą aby mya myla panna przesz yey przeczystsze począczye raczyła poczyeszycz. Amen“.

Na karcie 87 r zaczyna się trzecie kazanie:

„O Narodzeniu Maryey Panny“.

Kazanie to dzieli się na trzy części. W pierwszej części rzecz o Boskim przetrzeniu, k. 87 v—92 v; w 2ej: O poświęceniu N. Panny w żywocie Świętej Anny, k. 92 v.—97 v.; w 3ej, o Jej czesnym objawieniu, k. 97 v.—107 v. Dalej mowa o przywilejach N. Panny duszy i ciała. Na karcie 115 v. kończy się kazanie o Narodzeniu N. Panny w tych słowach: „a posromoczywszy szmyercz dal zyooth uyeczny Amen.“

Karty 115 v.—123 v. zawierają opisanie postaci i członków N. Maryi Panny. Na kartach 124 r—134 v. jest rzecz o imionach i epitetach N. Maryi Panny. Karty 134 v.—154 v. obejmują: żywot N. Maryi Panny, Jej cnoty i świętość.

Kończy się rękopism na karcie 154 v. wyrazami:

„Gdzye thesch proszą o zdrową maryą by tesh ta panna mnye wspomogla ktheij Regule thakyey szwyatoszczy Amen. Ihus maria anna Agnes Franciscus“.

IV.

Z przytoczonego wyżej dopisku na k. 18 v. wiemy już, że autorem kazań, a przynajmniej pierwszego, jest doktor Paterek. Rzecz oczywista, że nie jest to nazwisko rodowe, lecz przydomek, dany osobie, niewątpliwie z powodu pewnych okoliczności, które zaszły w jej życiu. Któż jest tedy Dr. Paterek? Myli się prof. Curtze, kiedy twierdzi, że nazwisko to nie było dotąd znane w literaturze. W „Liber promotionum“ wydziału filozoficznego, Uniwersytetu Jagiellońskiego*), pod rokiem 1504, za dekanatu Mag. Jana z Leźnicy, w szeregu magistrów natenczas promowanych, czytamy: Joh. de Schamothvli: Późniejszą zaś ręką, i ciemniejszym atramentem, zapewne zaraz po śmierci magistra Jana, u góry nad imieniem, dopisano wyraz „Paterek“, obok zaś te słowa: „statim post promocionem intravit ad Bernardinos, et iterum exivit, decretorum doctor, occisus“.

*) Porównaj Josephus Muczkowski: *Statuta nec non Liber Promotio-num fil. Ord. in Univ. stud. Jagiell. ab A. 1402 ad an. 1849* Crac. 1849, str. 135.

Nie ulega wątpliwości, że Autor naszych kazań i Jan z Szamotuł, Paterkiem zwany, są jedną osobą. Rzecz jasna, że Jan z Szamotuł otrzymał przydomek ten dla tego, że jakiś czas przepe-dził w życiu zakonnym. Nie wiadomo, kiedy Szamotulski uzyskał stopień doktora dekrétów, czyli prawa kanonicznego. To jednak pewna, że to nastąpić mogło dopiero po r. 1504, w którym był promowany na magistra.

Wiadomość o dalszych losach naszego autora znajdujemy w re-gopiśmie Biblijoteki Jagiellońskiej „Liber diligentiarum“, czyli „Me-tricae facultatis philosophicae. Pars prima“. (1487—1563).

W spisie profesorów: „1506 Commutatione estivali,

De non habentibus facultatem:

Mgr. Iohannes Paterk de Schamotuli, 4 fuit in disputatione.“

W Indeksie zaś lekcij:

„Mgr. Ioh. de Schamotuli 1) modos significandi, finivit ante caniculum.

2) epistolas Sacrani pro Czepel“ (za prof. Ciepiela).

„1506/7 Commutatione hiemali,
non de facultate.

Mgr. Johannes Paterk de Schātuli 5“ (aberat in disp.)

Wykładał: „Epistolas Francisci Philelphi, sed parvorum naturalium discontinuabat“. Dopisano zaś innym atramentem: „Sed post festa pasce eciam legebat“.

W semestrze letnim 1507 Jan z Szamotuł znajduje się jeszcze w spisie profesorów, lecz już w indeksie wykładów jego nie masz; prócz owęj notatki, świadczącej, że wykłady rozpoczęte w zimie, prowadził i po świętach Wielkiej Nocy.

Tu urywa się wątek naszych wiadomości, i jak na teraz, nie mo-żemy nic więcej powiedzieć o dalszych kolejach życia naszego Autora.

Zato wiadomość społeczną o zabójstwie Paterka i datę jego śmierci znajdujemy w dwu kalendarzach, będących własnością Bi-blijoteki Jagiellońskiej. W dziele: „Almach nova plurimis annis venturis inseruientia per Joannem Stoefflerinum Justingensem et Jacobum Pflaumem Vlmensem accuratissime supputata et toti fere Europe dextro sidere impartita“. u Jana Regera 1499, śród li-cznych notat rękopiśmiennych, pod miesiącem Stycznem 1519 r. czy-tamy zapiszek następujący: „Die dominica IX Januarij Magister Joannes de Schamotuli Decretorum doctor Paterk vocatus intertec-tus est turpiter per quendam nobilem annosum dictum Rvschoczky in domo ipsius nobilis in villa prope Istulam eundo in Zathor, Cui XXI vulnera quodlibet letale in solo capite securi magna est inflicta et alia septem. Hoc facinus tam turpe, quod sacerdos est do-ctor esset sic passus et tot vulneribus interfectus inaudibile incre-dibileque relatu estimatum est, et tamen per nequam hominem sine timore dei perpetratum extat. Cuius corpus adductum est Cracoviam 14 Januarij non sine multorum lugubri spectaculo“. W innym ka-lendarzu Peurbacha, według notatki, łaskawie mi udzielonej przez prof. Szujskiego, pod tymże rokiem 1519 znajduje się wiadomość: „de-

cretorum doctor frustratim occissus in villa Ruszoczyce rer nobilem Ruszoczky". Wieś Rusocice leży na lewym brzegu Wisły koło Czerlichowa i Przegini, na połowie drogi między Krakowem i Zatorem. Należy przypuścić, że przeciwko zabójcy zamieszoną została skarga do Grodu i ślady procesu znajdować się muszą w Aktach grodzkich. Jednakże poszukiwania dotychczasowe w Archiwum Krajowym nie dały dotąd pomysłnych rezultatów. Wiadomość o osobie skarżącego rzucić by mogła światło niejaki na owe dwa herby, Leliwę i Korczak, zdobiące okładki naszego rękopismu.

Ze Autor kazań uczył się w Akademii Krakowskiej, świadczy także ustęp w pierwszym kazaniu na k. 12 r. „Johannes Szkoth... rozszywał y zamknął ysz panna marya bez grzechu poczata koto rego yusz syą kuzda nauka trzyma y tak yako on vyznaua y nasza nauka Krakowska werzy wecznye ysz przesz grzechu poczatha.“

Następujące tedy fakta wiemy o Autorze naszych kazań:

- 1) Nazywał się Jan z Szamotuł; był więc Wielkopolanin.
- 2) Uczył się w Akademii Krakowskiej i tu w r 1504 uzyskał stopień magistra. Później został doktorem dekretów czyli prawa Kanonicznego.
- 3) Wkrótce po uzyskaniu stopnia magistra wstąpił był do Bernardynów, lecz potem znów zakon opuścił. Okoliczność ta zjednała mu przezwisko: „Paterek“. Ze Szamotułski był księdzem, świadczy także zapisek w kalendarzu Stoefflera, wyżej przytoczony.
- 4) W latach 1506–7 wykładał filozofiją na Akademii krakowskiej.
- 5) W r 1519 Jan z Szamotuł został zabity przez ślachcica Rusockiego we wsi Rusocicach nad Wisłą.

V.

Opiérając się na powyżej zebranych faktach, nie trudno jest odpowiedzieć na następujące pytania:

- 1) Kiedy powstały kazania o N. Pannie?
  - 2) Czy kodeks Toruński jest oryginałem, czy kopiją; czyli: czy pisany jest ręką Jana z Szamotuł, czy też jest odpisem innej osoby?
  - 3) Kto czynił poprawki, czy sam Autor, czy też osoba trzecia?
- Ad Im. Kazania o N. Pannie są utworem oryginalnym, polskim, nie są tłumaczeniem z obcego języka. Świadczy o tym przytoczony wyżej ustęp o Akademii Krakowskiej. Przyjąć należy dalej, że Autorem ich jest Jan z Szamotuł. Pod tym względem, przynajmniej co do pierwszego kazania, wątpliwości być nie może. Jan zaś z Szamotuł został magistrem w r 1504, a stopień doktora mógł uzyskać w parę lat później, może koło r 1506. Zabity zaś został na począt-

ku r 1519. Między więc rokiem 1504, 5 lub 6, a 1518 powstały nasze kazania.

Ad 2m. Kodeks Toruński nie jest pisany ręką Autora; jest to kopija. Dowody na to są następujące:

1) Kopista popełnił błędy, które dowodzą, że nie rozumiał, co przepisuje. I tak:

K. 64 v. „a tako przyuytawszy syą (Joachim i Anna) poszlasz ta do Koszczyola bozego y podzyakoualy panu bogu y szly z weselym do swego domu“. Poszłašta zamiast poszła ješta jest 3 dual. praeteriti compos. Przepisujący nie zrozumiał téj formy i od-dzielił: poszlasz od ta, jak gdyby były formy: 2 sg. pract. comp.: poszłaś, i nom. sg. fem. zaimka wskazującego: ta.

K. 81 v. „abouyem ona n a y u y s s z y urząd yeszeze zwyeczno-szczy uybrana nyszly anyely“. Rzecz jasna, że należy tu czytać: „na (praepos.) wyższy urząd... niżli anieli“. Pisarz odczytał w oryginalne to miejsce jako superlat: „nawwyższy“ i zmienił na „naj-wyższy“ które to obie formy superlativu były używane w języku wieku XVI.

K. 119 v. „... takey wlosy syą myenyą bo zmyodu byuaya zolte barzo a pothym czarne“. Naturalnie, ma być „z młodu“; i tak też poprawiono przez dopisanie nad y litery ł.

K. 76 r. „a stego sylne uesele myala y szwyąta sprzeklącza nyepłodnych nyenyasth“. Czytać należy: „ysz wyąta“, to jest: „iż wyjąta“. Przepisowacz nie zrozumiał tego miejsca w oryginalne, odczytał: „i święta“ i napisał: „y szwyąta“, łącząc sz z wy-razem „wyąta“. Miejsce to zostało również poprawione przez korektora rękopismu.

W zabytkach wieku XV spotykamy często wyraz zorza w for-mie: rzoza. Tak np. w Glosarzu z w. XV Bertolda Isnacensis vocabulisty czytamy: „aurora rzoza“. Lud dotąd w Bocheńskim wymawia: „zarza“. Otóż na k. 7 v. w ustępie: „a nyeoglada yey any wschodu wschodzązey (rzeczy) zorzy“ itd., pisarz nasz miał zapewne przed oczyma w oryginalne tę formę: rzozy, lecz odczytał: rzeczy, i tak też napisał; zaraz się jednak spostrzegł, wyraz prze-kreślił i napisał: zorzy.

2) Na karcie 86. v., przy końcu drugiego i ostatniego kazania o poczęciu, znajduje się przytoczony już dopisek minija, drobniej-szym pismem, lecz ręką tą samą, która cały tekst pisała, (porównaj homogram): „pysarz proszy do they czysthey panny maryey pokor-nye o yedną zdrową maryą“ itd. Tu piszący tytułuje się pisarzem, nie autorem kazań. Przeciwnie, z onego przypisku na k. 18 v., na końcu pierwszego kazania, ręką poprawiacza, wnosić by można, że autor i poprawiacz są jedną osobą, jak to już twierdził pan Glin-kiewicz. Przekonamy się jednak niżej, że i to przypuszczenie jest mylne.

Trzeci i stanowczy dowód, że Jan z Szamotuł nie mógł pisać na-szego rękopismu, jest zestawienie daty znaku wodnego na papierze z da-tą śmierci autora kazań. Jan z Szamotuł został zabity 9 Stycznia

1519 r; papier zaś, jak znak wodny wskazuje, pochodzić może co najwcześniej z r 1523, a najpewniej z 1524. Z tego więc wypływa, że Jan z Szamotuł nie tylko pisać, lecz tym bardziej:

ad 3m nie mógł poprawiać naszego rękopismu. Że zaś wyżej wykazaliśmy, że i kopista poprawek i dopisków czynić nie mógł, przypisać więc je należy osobie trzeciej, o której bliższych wiadomości nie mamy. Sądzę, że w obec tak stanowczego argumentu zbyt uczynna by była powoływać się jeszcze w tym względzie na różnice, zachodzące między pisownią tekstu, a poprawek. Lubo i ten wzgląd, w braku innych, mógłby zaważyć. Gdyby bowiem była to kopija z oryginału, pisanego tą samą ręką, co poprawki, a więc taką pisownią; natenczas jakby się to stać mogło, że sposoby pisania autora nie wcisnęły się, przynajmniej tu i owdzie, pod pióro przepisywacza? Jak tedy w obec tego wyjaśnić sobie słowa poprawiacza na k. 18v „gdziesz proszy pokornye oszdrowa maryą itd“, które by dowodziły, że je pisał sam autor? Przypuścić należy, że tu osoba trzecia, poprawiająca tekst, w imieniu zmarłego już autora, zanoszi tę prośbę do czytelnika.

*

*

*

Kazania Toruńskie ogłaszamy drukiem z zachowaniem pisowni i języka oryginału. Liczby w nawiasach (1r. 2.v. itd) oznaczają karty rękopismu. Wiersz każdy oddziela linijka pionowa. Miejsca wykręślone ujęto w nawiasy. Poprawki i dopiski osoby trzeciej umieszczamy u dołu tekstu, w odsyłaczach. Wyrazy i całe zdania, w rękopiśmie miniją pisane, drukują się czcionkami rozstrzelonymi.

Po tekście następuje słownik wyrazów, godnych uwagi.

Nie mogę przewieść na sobie, abym nie wyraził serdecznej wdzięczności pp. Prof. J. Szujkiemu i Drowi F. Piekosińskiemu za łaskawy spółdział i życzliwe wskazówki w ciągu niniejszej roboty.

W Krakowie — w Styczniu — 1880 r.

Lucyjan Malinowski.

(1 r.) O poczaczÿu marÿeÿ pannÿ czÿstheÿ.

Tho slouo zakladam wszÿthka czud- / na ÷estesz przyaczÿolko moÿa a (zmaza) ¹⁾ / nÿeyesth w thobÿe A wthÿch slovÿech / throÿaka chwala pannÿ marÿeÿ sÿa vy-/slavÿa gdÿÿe movÿ wszÿtka czvdna ÷e-/sthesz, bo kozda czvdnoszcz dusze rozvm-/neÿ pochodÿÿ od boga s pelnoszczÿ las / kÿ A gdÿsz ona bÿla pelna laskÿ byla / naczudnÿeÿscha, a to ÷sch nÿetelko od / ÷nszÿch grzechow ale thesz ÷ od pÿer/vorodnego bÿla oczÿszczÿona ²⁾ Wthora / chwala sÿa vkazvÿe theÿ pannÿ gdÿÿ / movÿ przyaczÿolka moÿa bo ona od / vÿekow bÿla mathka boza przeszrza ³⁾ / na Thrzeczÿa chwala sÿa vÿpÿsv / ÷e gdÿÿe mouÿ a (zmaza) ⁴⁾ nÿeÿesth w- / tobÿ dla vÿelkÿey chadogoszczÿ O / kthoreÿ pÿsacz bada A tv pÿerwe pÿ- (1 v.) / thanye czÿny a. Czemu szwÿacza szwÿato / marÿeÿ pannÿ, othpovÿedam ÷sch dla lu / dzÿ prostÿch kthorzÿ mnÿmaÿa ÷zby An / na szwÿatha przezsz poczalovanÿe szwÿa / tego Joachÿma poczala czo nÿe ÷esth p / rawda ktore szwÿato mamÿ szwÿaczycz d- / la czwÿorakÿeÿ rzechÿ Naprzoth dlÿa / chwaly krÿstusa mÿlego bo tak movÿ S: / Jeronÿm O wnÿebo wzÿaczÿv pannÿ ma- / rÿeÿ ÷sch czokolwÿe sÿa chwaly dzÿe- / ÷e pannÿe marÿeÿ od nasz nÿemamÿ / vathpÿcz ysch to wszÿtko sÿa dzÿeÿe kv / chwale bozeÿ A S. Bÿernath tak movÿ / O sezasa marÿa ktho czÿebÿe mÿluÿe bo / ga czczÿ kto tobye sluzÿ boga (chlodzy) ⁵⁾ / ktho thwego ÷mÿenÿa wzÿua krom / vathpÿenÿa wszÿtko othrzÿmawa / Wthore ⁶⁾ dla mÿloszczÿ pannÿ(e) marÿeÿ / bo tak pÿsche S. Anselmus Nÿeuÿdzÿ sÿa / bÿcz then prawdzÿuÿ mÿlosnÿk marÿeÿ / pannÿ ktorÿ ÷eÿ czystego poczaczÿu sz- / wÿata czczÿcz a szwÿaczÿcz nÿe chcze / (2 r.) Thrzeczÿe ⁷⁾ dla vÿele uÿÿthkow naprzot / ÷sch ÷ako napÿsano *Ecle. XII*: zabÿezÿ / temu Marÿa sludze twemu ⁸⁾ wthen dzÿen / poczaczÿa ÷ako matka poczÿeszna y pod- / vÿsszy ÷ego mÿedÿÿ yego bÿsszÿmÿ gdÿÿe / mouÿ Anselmus ten dzÿw ÷szw ÷asna krola / Karolusa przykazala byla Marÿa panna / bratu krola vagyerskyego ÷zby szwÿacÿl / szwÿato poczaczÿa pannÿ marÿeÿ a zatho / ÷ego potym

1) makvla grzechv

2) przetho byla czvdna

3) na przethosz byla przyaczolka

4) a makvla grzechv nye yest na leszona w thobÿe

5) chwaly

6) szwÿaczycz mamy

7) to szwÿaty szwÿaczycz mamy

8) Z t zrobiono minijã sz.

uczynyla patrijarcha ¹⁾ / Wthore ²⁾ dla obrony bo takye ludzje wy-
bawia ³⁾ maria od skod rozmaitych a od / ganjby szwyeczkyej jakosz
pouyeda S.- / Anselmus kto yest biskupem albo opatem / albo kto-
rym na czas przelozonym rospa- / myathauj czasto szwyato panny
marzej / yey poczaczja a swym poddanym przyka- / zuj je szuja-
czycz tedy gdy ja wszysth- / kym sycerzem mylouacz badzjesz przesz/
sromothnego slozenja w swej czezj osta - / nyesch czo sya ukazalo
bycz prawda / gdy zanglyej opath pomorzu od krolja (2 v.) swego yechal
tam jusz utonacz myal / do panny nabozye uolal tam sya jako /
biskup czloujek ubranj ukazal rzekacz / vjecz jysz czy mya maria
panna ktho- / bye poslala, szlubj a obyeczuj na kozdj / rok szwja-
czycz sthwymj poddanymj / Szwyato poczaczja marzej * kasz je
slo- / uem bozym szwyaczycz zyw ostanjesch / czo gdy obyeczal krom
szkody zostal / Thrzczeye ⁴⁾ dlja wlanja osoblyuej lasz- / kj bo-
zey bo tak mouj S. Byer: Sad cze- / go pelny nalanj gdy badzje
ruszon / czo nad pelnoscz ma to uyleua tak ma- / rya panna laskj
bozey pelna gdy byua / proszbanj ruszana laska na nasz stej pelno-
szezj uylena.

* Czwarthe ⁵⁾ dla w nyebje ujelkjej / odplatj bo pjsano Eccl.
XIII od mye- / sjacza znamja jest dnja szwyatego a- / maria jesth
myesacz od teje przeto / jest znamja dnja ujeczney chwalj /
(3 r.) kezemu nasz upomjna Anselmus ⁶⁾ mj / braczja myla y syostrj
jesly brzegu / zbaujenja ujecznego dojcz chczemj / bozej matkj
marzej sthworzenje a po- / czaczje ⁷⁾ chwalmj aby od jey syna vje/
czne darj wzjacz bysmj mogli.

Ostateczny mamy jej poczaczje szwy- / aczycz dla
odpusthow bo od papjeza / Sixtusa ty odpusty temu szwyatu sa da-
ny ktore sa naboze czjalo a zebranje / szwyate koszczjola szwyatego
ktore by - / lo wbazyljej to dalo wszjtkym wje- / rnye spouyedaaja-
czym a pokutuajacz- / ym tego dnja na mszy stho dny od - / pustu ba-
daczym dal od pieruego ny- / esporu ⁸⁾ yuthrnye y od wtorego njesz- /
poru tesz sto dnj a od kazanja j od / samego szwyata sto j pjacz
dzjesjat / dnj. A przeto ja z wyatszym nabozen- / sthwem dla tych
pozjthkow jej tho ⁹⁾ szwyato szwyaczycz mamj wczystoscj ¹⁰⁾ /

(3 v.) Jusch przy(pu)stapujacz ku jej nyevyn- / nemu poczaczju
chcza pytacz jesly / bog mogl zachouacz thj panna od grzechu / pierwo-
rodnego acz sya narodzyla podluk / rodzenja przjrodzonego, odpouye-

¹⁾ (uczynyla)

²⁾ mamy szwyaczycz tan dzen yey, m, poczaczja

³⁾ panna

⁴⁾ ten dzeny masz szwyaczycz

⁵⁾ tan dzen szwyaczmy

⁶⁾ rzekacz

⁷⁾ dzeny

⁸⁾ y

⁹⁾ myloszczy

¹⁰⁾ szerczy szvmnena naszego

dam ýsz / mogli bo w bodze duoŷa ýest moc, ýedna / rozswýazanŷa a druga rzadna mocŷa ro- / szwýazanŷa wszytko moze czo ýest podobno / czemu sŷa nýcz nŷeprzeciŷuŷa ýzbŷ nŷebŷ- / lo albo nýcz nŷe moglo Mocŷa rzadna thasch / yesth spýerwŷa ktorŷa wszytko moze bog vezŷ- / nýcz czemu sŷa nŷeprzeciŷuŷa boska usta- / ua a (oba) ¹⁾ mog ²⁾ bog panna thŷa mathkŷa nasŷa od grzechu zachouacz ³⁾

Czego douodŷa troŷyakym pŷsmem sz- / wŷŷatŷm pŷerweŷŷ praw duchownŷŷ ŷ / czesarskŷm wtore a szalonem pŷylozofow ⁴⁾ / trzeciŷŷe Naprzoth pŷsmem szwŷŷatym bo th- / ak rzek iob wthrzeciŷŷe- nastŷm polozenŷv / kto moze (z nŷe)czŷstego uczŷnŷcz czŷsth(e) ⁵⁾ / a za nŷe tŷŷ sam ⁶⁾ ktorŷŷ ýestesz A przeto sam / bog marŷŷa panna poczŷtŷa (z nŷe)czŷstego / (4 r.) poczŷczŷŷa mogli vezŷŷnŷcz Thesz douodŷa / tego ýsz gdy kto moze wŷelkŷe rzeczy ⁷⁾ moze(m)- / ⁸⁾ nŷeŷŷsze ale bog sthworzŷł szwŷŷath z nŷszcze- / go anŷolŷŷ czŷŷte wsamey uolŷŷ badŷce (a sz) ⁹⁾ / ¹⁰⁾ maleŷŷ koszczŷŷ ŷeuaŷ yadamoueŷŷ uŷelkŷa u- / czŷnŷł krom pomoczŷŷ rŷchlo ŷ krom grze- / chu a crŷstusa doskonatego w zyuo- czŷŷe panny / marŷŷeŷ: ¹¹⁾ postaŷyl ¹²⁾ chezŷŷal ýsz crŷstus sŷa na- / rodzŷł w czele ¹³⁾ dotknŷonŷm y szmŷertelnym / s panny bez bole- szczy: czyalo swe uŷelkŷe p- / oth malŷa szwŷŷŷatoszczŷŷŷa zamknŷł, duszŷa / lazarza z othchlanŷŷ ku zŷuotu wŷszwal.

Vthore tego douodŷa spraua ýsz ktho / prauo ustauŷa nŷe ýest poth tŷm pra- / uem bo mouŷŷ Szwŷŷŷaty Augustŷŷn ýsz zad- / ne kszŷŷŷa nŷe ýest slugŷa praua swego ýz- / by ŷemu bŷł poddan y owszem moze prauo / ¹⁴⁾ lzycz ¹⁵⁾ sz nyego kogo cheze wyŷŷacz tak y bog / acz prauo swego gnŷeuu narodŷŷŷ czlo- / uŷeczŷŷ bŷł ustauŷł stego marŷŷŷa panna / slusznŷe ŷako mathkŷa swŷa przŷŷszlŷa mogli / wŷŷŷŷacz ¹⁶⁾ bo ŷ obrzezanŷe ktore byl przy- / (4 v.) kazal w starym zakonye wnouym ¹⁷⁾ zlamal tak ŷ / ýnszŷŷch wŷele rzeczyŷ.

Trzeciŷŷe douodŷa tego przezsz pŷylozophŷŷ / ktorŷŷŷ mouŷŷŷa ýsz czo moze mocz nŷssza / to moze ŷ wŷssza ale natura rozŷa szczŷŷŷŷnŷŷa / rodzy ¹⁸⁾ sloncze rzeczyŷ smrodlŷŷue grzeŷe a odnŷŷch / smrodu ¹⁹⁾ nyebŷŷerze czosz bog tego stworzŷŷczŷŷel / mogli przeto marŷŷŷa panna poczŷtŷŷa zrodzŷŷ- / czow podluk naturŷŷ grzesznŷŷch grzechem py- / erwo- rodnŷm ²⁰⁾ yey dusza ²¹⁾ nyebŷŷla zma- / zana zrodŷŷŷu przŷŷrodzo- nego (od tego za- / chouacz

1) yŷ

2) l

3) mogli jako pan

4) em

5) czem

6) bosze

7) czynnyc

8) m

9) a tesz sz

10) sz

11) bog

12) a

13) wszakosz procz grzechv

14) v

15) y

16) y wyal

17) szakonye

18) a

19) wszŷ

20) auszdy

21) y czalo

Wtore pýtanye.

Wthore pýtham yesly to na boga slusza-/lo odpouyedom ýsz tak strojakye-/go uýuodu Naprzod s szwýtatego pýsma bo / sluszno ýesth yzby nykth nýenyodl na crý-/stusa sýna bozego czobý ýego sromoczýlo / gdýsz on ýest ýasnoscz szwýatloszczý szwýer-/czyadlo bez zmazý a vyobrazenýe dobroczý / y maðroszczý bozeý, przeto kto by motýl ýsz / bý panna marýa býla poczáta wpýerboro - / dným grzechu býla bý sromota ýezusouý / gdý by ponýektorý czasz ýego matka býla (5 r.) w grzechu a tako w mocy zlego ducha ¹⁾

Kthorý uývod ýesth s pýsma praua cze-/sarskyego gdzye mouy okrutný tho / yesth sýn výdžacz yzby matka yego myala / wpaszcz wskoda ýey nýeprzyaczýela tego / by dopuszczýl ý owszem ýesth to przeczýw zakonu bozemu Exodi dwudzýestego XX po-/lozenýa czezy matkã thwã y przeczýw za-/konouý przyrodzonemu yako mouy Aristote/les ysz naszym rodzýczom rownã rzecã ych/ sluzbý nyemozýmy oddacz przeto sluszalo / ýezusouy ýeý sýnouy kora sobye býl prz - ²⁾ / ed uýeky y za matkã obral by yã byly od g - / rzechu zachoual.

Trzeci uyuod.

^xTrzeci uýuod ýesth sphýlozophýeý / gdýsz krol slugã czezy, tedy výaczey / ma czezyez mathkã bo to podobnýeýsza ³⁾ (gdysz) tedy sluszalo ýzby bog adama ⁴⁾ yeva / anyoly sthworzył napoczãtku krom grze- / chu krom mocy zlego ducha ⁵⁾ výaczey slu- / szalo nan by to teze uczýnýl osobným dzy-/nem mathcze sweý kora mýala bycz szwýã-/ (5 v.) thsza nýsz wszýtczy ludzye a vyssza nysz wszy-/thezy anýelý nad kore ýesth przewýsszona.^x

^xTrzeciye pýtanye korym obýczajem tho / býcz moglo a ýako yã ⁶⁾ zachoual gdýsz / wprawdzýe grzech pýeruorodný tak sýã vý-/pýsuýe ysz ýest stradanye pýeruorodneý / sprauýedliuoszczý kora sthworzenýe nasz býcz / posluszno mýalo nasze smýsly rozumouy rozum / pamyacz uola duszy dussa nasza samemu mý-/lemu bogu w pýerwszych rodzýczach naszych / straconey, ⁷⁾ dla przestapyenýa przykazanýa bo-/zego przez ýadama ý euã kore stradanye teý / sprauýedliuoszczý od adama przýszlo na wszýt-/ký podluk przýrodzenýa rodžacz sýã zbozego / osãdzenýa a skazanýa obuýãzuyacz na maķã / skody uýelkýeý ý nauýeczne maķý stego strada-/nýa tey

1) by byla czosz to bycz nyemoglo

2) eszral

3) yest rzecz

4) y

5) o

6) bog

7) laszky

sprauyedl'uoszcz' prz'ychodzące / Thak nato otpon'edam ysz
 laska boza komu / y'a da m'yly bog rowna s'ya pyeruorodney / sprau-
 uyedl'uoszcz'y gdy ya ¹⁾ (bog) prz'yjmuje y / owszem przeu'yssza bo
 gdy dussa yesth wlasce / (6 r.) bozey grzechu nyema aczkoluje przetho
 ko- / zd'y syn adamow pouyn'nen yest m'yecz p'yer- / uorodna sprauye-
 dl'uoszcz a dla przestha - / pu adamouego ye'y nyema przesto kozd'y
 ma / skad prz'yjmuje na(sz) sa grzech pyeruorodny A w- / szakosz gdy
 by komu prz'y yego sthworzen'yu du- / sze dano laska ted'y tak'y acz
 by stradal pyer / uorodney sprawyedl'uoszcz'y a wszakosz yuszby /
 k nyey nyebyl pouynnen bo zasluga ynszego k- / tora yego upredzyla
 przed grzechem ta yego / uymauya y owszem przychodz'y takyemu
 taka / laska koja s'ya rowna tey pyeruorodney sp- / rauyedl'uoszcz'y
 dla prz'yjemnoszcz'y ysz thak / prz'yemny bogu sta laska jako by byl
 nale- / zy'on urodzony albo sthworzony wpyeruoro/ dney sprauyedl'wo-
 szczy przeto yusz tak mo - / uya acz panna marya zob'yca'ya swego
 naro- / dzen'ya poczala s'ya (przesz zl'aczene ma'za / s zona ²⁾) a dla
 przestapu adamouego m'yala ny'e- / koja podobnoszcz skad by byla na
 s'ya grzech / p'yeruorodny prz'yjacz m'yala, a wszakosch / (6 v.) dla zaslug'y
 crystusa ye'y mylego s'yna ktory / sznyey narodzywszy s'ya m'yal u
 boga oczeka / zasluzycz ma'ka swa y szwyatoszcz krzstu osta / uycz na
 om'yeeze tego grzechu, yey dussa laska / taka wsz'yala y m'yala na-
 poczatu yey stwo- / rzen'ya koja byla od tego grzechu zachova- / na
 bo to mogl bog ysz gdy dusza ye'y stworzona / byla tedy yey laska
 taka byla wlana koja byua na krzczye dana acz tesz pyeruorodney
 sprauy' - / edl'uoszcz'y nyem'yala ale ye'y laska rowna byla / dana /

Ale by rzek ³⁾ a wszako bylo czyalo ⁴⁾ (yey) zara- / zone
 a tako y dussa gdy wn'ye wlana ot - / pouiedam ysz by tesz ono
 czyalo nyeb'lo laska / ducha szwyatego om'yte przed wlanym dusche/
 a wszakosch ono zarazen'ye nyeb'lo prz'yecz'yna / potrzebn'a yzb'y byla
 y dussa zmazana bo wy' - / dzym'y ysz pokrczye ostaye zmazan'ye
 czyala / to yest ona nyepouolnoszcz yego ku duszy a w- / szako dusza
 czysta yest ale lepye'y mouya ysz / ye'y czyalo szwyate przed wla-
 nyem dusche / bylo mocz'a ducha szwyatego ocz'yszcz'ono / ⁵⁾ poszw'y-
 czono y om'yto ysz byla godna prz'y- / (7 r.) yacz swa ona dusza
 szwyata Amen.

Jvsz wy'udzyez cheza dwoymnaszcz'ye wy' / uodem ysz
 panna przes z grzechu p'yeruo- / rodnego yest poczata Naprzod p'yer-
 u'y u'yw- / od sp'y'sma zakonu moyzeszouego bo napisano / genesis
 troyakiego ⁶⁾ polozen'ya ta panna marya / zetrze gloua twoya
 O wazu dyable by ted'y / marya byla wgrzechu p'yeruorodnym yusz te-

¹⁾ czlowek ot boga

²⁾ z oca y matki

³⁾ kto

⁴⁾ maryey

⁵⁾ ot wekow

⁶⁾ treczyego

dŷ od uŷa ona bylabŷ zwyczŷazona ŷakosz / bŷ przeto bŷla starla glouŷ ŷego gđŷ bŷ bŷ- / la przez grzech pŷeruodnŷ (dlawyowa a th- ¹⁾ / ak)y zwyczŷazona bo mouŷ Origenesz doctor / ŷsz marŷa any radŷ uŷa byla zdradzona a- / nŷ ŷego ŷadouŷtem zarazenŷm byla narusz- / na tesz napŷsano Exodi XXV dwudŷŷestego ŷ / pŷerwego capitulŷ ysz bog przykazuye czczyc / matkŷ ŷ oczeza Thesz przykazal Exodi duu- / dzyestego y pyŷtego polozenŷa sprawczŷe ar / chŷ z drzeua nyeprochnŷejŷcego czo sŷŷ ro- / zumŷe o panne marŷejŷ przez grzech(u) ²⁾

Vthory vuyod yesth prorockŷŷ bo iob / tak rzekl iob (...)
wtrzcŷŷem poloze- / nyu nyechaŷ zagŷnŷe dzŷŷen w ktory ŷe-
stem / (7 v.) narodzon y nocz ktoreŷ rzeczono ŷest po- / czŷł sŷŷ czlouŷek
nyechaŷ sŷŷ zaczmŷ g- / wŷadzŷ zaczmŷŷenŷm ŷeŷ nyechaŷ docze- / ka
szwŷyatoszczŷŷ a nyeogłŷda ŷeŷŷ anŷ ws- / chodu wschodzŷczŷŷ (rzeczŷŷ)
zorŷŷ czo lira doctor vŷklŷda ysz to iob mouŷł o pŷeru- / rodnŷm
grzechu gdy mouŷ nyechaŷ sŷŷŷ za- / czmŷ gwŷŷazy to ŷest szwŷŷczŷŷ
ŷego nŷech doczeka szwŷyatoszczŷŷ a tego nŷeusrŷŷ bo / cristus szwŷŷ-
tloscz poczŷł sŷŷŷ nad przŷro- / dzenŷe w panny ³⁾ przez pŷeruoro-
dneho grze- / chu ⁴⁾ dalej mouŷ anŷ wschodu wschodzŷczŷŷ zorze / to
yesth poczŷczŷŷa marŷejŷ panny bo / acz ŷnŷszŷm obŷczayem nŷsz erŷ-
stus thesch / panna marŷa poczŷła yest bez zmayŷ grze- / chu przy-
uodŷŷa tesz ono vydzenŷe proroka E- / zechyela gdy vydŷŷł
ulŷczkŷŷ ktora by- / la zawzdy zamknŷona a nŷgdy nye othw- / artha
czo sŷŷ o panny rozumŷe marŷejŷ / ysz nygdy w nŷŷ grzech nŷe-
wszedł dauid / thesz rzekl Nadom troy panŷe zalezŷ / szwŷŷatoszcz
A przeto sŷŷ poczŷcz mŷŷala ⁵⁾ / (8 r.) przez grzechu Salomon movŷ
prouerbiurum / w osmem polozenŷu w persone panny ma-
rŷey / yeszcze nŷebŷly głŷbokoszczŷŷ a ŷam ŷus / bŷla poczŷta gdzye
mouŷ Alexander doc- / tor nygdy nŷeskaranŷ wszŷŷczŷŷ naboznŷŷ ku /
pannŷe marŷejŷ, to pismo tak maŷŷ vŷk- / ladacz ysz yeszcze nye bŷłŷ
głŷbokoszczŷŷ g- / rzechu pŷeruorodnego bo głŷbokoszcz ŷest / czŷŷemna
dla szwŷyatoszczŷŷ ktoreŷ tam nŷe- / masz yest rzecz gruba dla szkodŷ
uyeczneŷ / yest szkarada przeto ysz to ŷest szle w grze- / chu krom
yego ŷest marŷa poczŷtka ⁶⁾

Trzcŷŷy uuyod yesth pŷsma nouego zako- / nu bo tak rzek
anŷol do marŷejŷ zdro- / uasz marŷa lasky pelna pan stobŷ blogosla- /
uŷonasz mŷedŷŷ nŷeuŷastamŷ gdzye ukazu- / ye ysz yest przez
grzechu pŷeruorodnego w- / tore rzek ŷey lasky pelna ale tho ŷest
pel- / no gdzye mŷeszcza proznego nŷe A przetho / y przŷpoczŷczŷy

¹⁾ stala sŷŷ wynna

²⁾ nyeporuszona

³⁾ maryey

⁴⁾ poczŷtek

⁵⁾ panna marŷa

⁶⁾ yeszcze ot wekow

byla lasky pelna yzbyla / bez grzechu, Threeczeyerzek pan stoba gdy /
by byla przeto na najmnyszy czas w grze- / chu pod mocza by
byla zlego ducha a tako / (8 v.) by bog nyebyl snya Czwarte rzekl
blo / goslanona myedzy nyeuystamy ysz od uye- / ku byla matka
yego uybrana a thako prze- / klaczy nyebyla poddana /

Czwarty v yuod yesth koszczelnny ktho- / ry koszczyl
bladycz nyemoze bo od / ducha szwyatego uowszytkyey prawdye
by- / ua rzadzon Ale koszczyl o pannye marye / szpuea szasnasz
yest szwyata dzyeuczco / marya a kozdej chwalj dostojna a to je- /
sth chwala nauyssa gdy ja uyznauamy / bez grzechu pyerurodnego.
Thesz koszczyl / szpuea szwyathe a nyepokalone dzyeucz- / thwo
ktorymy czya chwalamy mam chwa - / lycz bo ktorego nyeba nosycz
nyemogly w - / tym zyuczye yegosz zamknala a dla tego / then osobny
pryuyely myecz sobye thym / zasluzyla ysz spokora poselsthwo anyelsz- /
kye przyjawszy sya bozego ometha ¹⁾ po - / czata ²⁾ /

P yathy v yuod sprau duchownego / ysch kto ma swe osobne
prauo od po / (9 r.) spoljtego yest v yath ale marya panna / od
poczatku (swego) ³⁾ w bosthwe przeszenja / osobnym przyylegem
byla odarowana / bo matha boza byla przeszrzana a tako wpo - / spoljte
prauo grzechu pyerurodnego wpa - / szcz nyemogla y owszem ysz
w pospoljty m p - / rauje nyebyla to sya ukazuje ysz acz yest /
nyeuyszczyego poglouja wdzj rzecznyczky a / bycz moze y yesth
zawzdy nasza czo nyeuja - / stham othjato dla sromyeszlyuoszczj
poglouja /

Sosty v yuod yest praua myeszczkyego / y cesarskyego ysz
kzyzajz ktore rozm - / naza swe pansthwo, v yjato yesth spraw /
pospoljtych, tym obyeczajem marya rozmna - / zajacza krolesthwo
nyebieskye wyata szposzpolytego praua /

Sjodny v yuod yesth p ysma phylozo - / phow bo to czo sya od
kogo vrodzy / przyrodzenja ma myloszcz ktemu od kogo / sya rodzy
kora myloszczja zada dobrego / themu kogo mylvye Crystus pan od
pan - / ny narodzony od uyekow matheze swey przes - / rzanej zadal
kozdego dobrego wszelkyej / (9 v.) lasky a tako y thej yzbj byla
bez pyerno - / rodnego grzechu poczatha Thesz synovje / myluja
rodzycze swe jako thj od kory (m) ⁴⁾ / ⁵⁾ maja nyeczco w sobje v yaczey
nyz wszjtky / slugy ale cristus slugy swe anjoly adama je / ua
tak umyloual ysz je w nyeuymnosczy a / w czystoszczj sthworzylo
daleko u yaczey ma - / theze swej przeszrzanej tego dobrego zadal ⁶⁾ /
yzbj byla bez pyerurodnego poczatha / grzechu. /

¹⁾ ot wekv

²⁾ przez grzechv

³⁾ wyekow

⁴⁾ ch

⁵⁾ to

⁶⁾ y dal

Osmý výuod jest písma skladaczow g - / dzye pýsse Sedulius jako szčyřnýa chadoga roza powstaýe ostrego tak spokojle - / nýa ýeuýnego szwýařtha posla marýa nýcz / przeto nýenarussa poczesnosczý marýeý acz / z ýeuy vyszla bo ¹⁾ dzýedzýczka w nýebye osta - / la ysz sýa bez grzechu poczala Alanus tak / mouý ta ýesth gwýazda morska droga zý - / uota vlýczka zbauýenýa nyeuyedzacza o osz ²⁾ - / troszczy czeryna kwýřthnacza roza ý grze - / chu nýemayacza. /

Dzyevýaty výuod yest spýsma machome - / ta bo on nýeczýstý machometh w swých (10 r.) ksyagach ktore przeszwal alchoran kthore v - / turkow są jako Ewanýelýa tak mouý jako sz - / wýatczy lira doctor ysz nye yest myedzy sýny / adamouýmy czlouyek ktorego bý nýedotknał / szathan, a przeto gdy sýa rodzy czlouýek krzý / czacz placze na yedno dotknýenýe krom ³⁾ marý - / eý panný a sýna ýeý ýezusa ⁴⁾ /

Dzyesyaty vuyuod yesth písma doctoro - / wskýego mýedzý ktorýmý ýesth Ansel / mus rzekacz sluszalo to na boga ýz bý ta dz - / yeuýcza marýa thaka (swylzyla) szwýeczýla czý - / stoszczýa nad koja pod bogýem nýemogla bý / vyatřscha býcz rozvmýana czo bý wprawdzýe / nýebýlo by wgrzechu býla poczatha /

Vthory doctor ýest szwýaty Ambrosý gdje / mouý ýsch ta ýest rosezka wktoreý aný / vazel pyeruorodnego grzechu any skora pow - / szednyego grzechu býla a nadrugýem mýesczu / mouý czo ýesth szlachethnýeýszego nath math - / ka boza czo ýasznyeýszego nad nýa, pan - / na byla nýelko na czýele ale tesz ý na du - / szý w swým umysle, A przeto dusza marýeý / (10 v.) nýebýla od upadu podnýesýona ale (od) ⁵⁾ upad(n) ⁶⁾ / zachouana bo by na dussý panna nýebýla a to / ⁷⁾ (ýsthlýusz) ⁸⁾ przez grzech býla narussona a ska - / zona /

Thrzeczy doctor Szwýatý Augustyn / mouý o marýeý paunýe dla czczy pana boga / zadneý owszeký gdy ogrzechoch mouýa nýe - / cheza czýnýcz pamýatký thenze ⁹⁾ mouý prze - / czýw kaczerzoný ¹⁰⁾ manýcheussouý, gdy býla mo - / gla zmazana býcz o manýcheussu moýa matka / gdym ya uczýnýcz mogł, tedy ý ýa gdým sýa / snýeý narodzýł (yestem) ¹¹⁾ zmazan czo nýeýest / ¹²⁾ (mouy w personýe) crýstusoueý, tenze mouý / ¹³⁾ o bozým narodzenýu, marýa wszekýey szwý - / atoszczy y laský wzýuoczye ¹⁴⁾ yescze badacz yesth napelnýona abý znaczyřthszy matký / naczýřtszy narodzýł bý sýa (ma) sýn, matka / cristusoua výbrana bo ýako w nýebýe crý-

¹⁾ maria

²⁾ t

³⁾ szamey

⁴⁾ ktorých nye dotknał grzech

⁵⁾ przet

⁶⁾ em

⁷⁾ iest libi

⁸⁾ by

⁹⁾ doktor

¹⁰⁾ strony p. Jezusza

¹¹⁾ byl bych

¹²⁾ podobno

¹³⁾ doktor

¹⁴⁾ matky

stus mýal oceza nýeszmýertelneho, tak ý / na zýemy mýal matka kozdego naruschenya nýe maýaćza.

Czwarthý doctor szwýaty Jeronym / mouý w marýa wszýthka zupełnoscz / (11 r.) przýszla laský która býla w krýstvsýe ale / crístvs býl krom pýerurodnego grzechu a - / przeto y marýey ta przýszla laska ¹⁾

Pýaty doctor Rýchardus mouy nýeslu - / szalo abý czýalo marýey ktorým oby - / czaýem bylo výnne grzechu bo nýeslusza na / boską mądroszcz aby tą którą kv szwyatho - / szczy a ku szwyatloszczey ²⁾ przesrzal, czýemnosczý / gruboszczýa abý ýa býl dopuszczyl ogarnacz ³⁾ / a thesz nýebýl by byl synem wdzýaćzným k - / torýsz rosказawszy matką czczyez sam bý ýa mogacz oczýszczyez zesromoczýl grzechem ⁴⁾ /

Sosthý Szwýatý Byernath nabożny ⁵⁾ czýalo / mouya panny marýey zýadama w - / zyathe makul adamouego grzechu na sýa / nyeprzyýalo ⁶⁾ /

Syodmý Cýryllus patrýarcha ⁷⁾ alexandri - ⁸⁾ / yeý ⁹⁾ mouý po synu bozým swooulna / by rzecz byla klaszcz w marýey pannýe z - ¹⁰⁾ / maza nýektorą albo grzech /

Osmý hýldefonsus arczýbýskup ktoremu / sýa vkazouala czasto panna marýa ý / dala ýemu z raýu komza ý odzýenýe kaplan - / (11 v.) skýe tak mouý Sromoczyl bý ten marýa / ý yeý sýna ktorý bý mouýl ýzbýla pocza - / ta wgrzechu, gdzýesz tesz ksýaszky o ýeý po - / czaczýu napýsal ktorych kyedý dokonal / panna ýe othworzýla a snych ýemu podzy / akouala

Dzýevýaty doctor Alexander / deales ktorý ýsz przeczýw ýeý poczaçu / czýsthemu kazal roznýemokszy sýa zamar / thwe tego dnýa ostal potým othreszwyaw - / szy szlubýl ksýaszky o ýeý czýstým poczaçu / slozyl gdzýe donodzy ¹¹⁾ ýsz bez grzechu po / czatha a odwolaua ¹²⁾ ezo býl przed tým ka - / zal A przeto kýedý umrzecz mýal tak zauo - / lal wszýtka czudna yesz przýaczýolko moýa / a zadna zmaza(na) any pýerurodnego aný / powszednýego grzechu w tobye nyeyesth /

Dzyesýaty ¹³⁾ Johannes Szkoth ktory wparý - / zu zada (m) ¹⁴⁾ wszýtkým doctorom pýtha - / nýe. yeszly panna w grzechu poczaþa albo / nýe gdzýe wszýtkých doctorow argumen - / ta pamýataýacz ýeden raz slýszaný ros - / (12 r.) wýazal ý zamknal ýsz panna marýa besz / grzechu poczaþa ktorego ýusz sýa kozda na - / uka trzýma ý tak yako on význaua y na - / sza nauka krakowska ¹⁵⁾ /

¹⁾ y dana ot boga

²⁾ ot wyekow

³⁾ to nyeszlsruo

⁴⁾ to byszą nyegodzylo

⁵⁾ mowy

⁶⁾ ale w czystoszczey ostalo

⁷⁾ (y)

⁸⁾ (de alesz.)

⁹⁾ (tą)

¹⁰⁾ maszą

¹¹⁾ l

¹²⁾ l

¹³⁾ doktor

¹⁴⁾ l

¹⁵⁾ werzy wecznye ýsz przesz grzechw poczaþa

Jedennastý szwýatý domýnýk mouy Ja- / ko pýerný
czlouýek adam býl szýemýe ¹⁾ / ýako spanný uczýnýon nýemaýaceý
yescze / slorzeczenýa, tak sluszalo ²⁾ wtorým adamýe ³⁾ / ysz sýa
s panný narodýcz mýal krom prze- / klacýza grzechu ⁴⁾ /

Dwanastý Szwýaty Thomas ⁵⁾ kthorý / acz narozmaýtých
mýesczech yey po / czáčýu prczýuýal ⁶⁾ a wszako tho za sýa /
oduolal y mouy ⁷⁾ ýsz moze býcz nalezyenýe / wrzczach sthworzonych
nad czo myedzý / sthworzeným nýcz czýszzego nýcz nýemoze / býcz
nalezyono a to yest marýa panna bo / ýey czýstoszcz pod zmaza
grzechu nyebýla ⁸⁾

Jedennasný výuod yesth spýsma ⁹⁾ / gdzýe tak vyuodza
ysz marýa ýest / szroduýacza mýedzy bogým a czlowye / kýem
a kozdý szrodek ma sýa zrownacz (12 v.) / S. sthronamý a tako ýsz sýa
podluk przyrodz / enýa narodzýla zrownala sýa czlouýekouý a / ysz
ýesth bez grzechu poczaþha zrownala sýa / crýstusouý yey sýnouy
kthorý ýest bog ý cz / louýek, Szwýatha Brigida odpouýedz oth /
panny wzýala ysch bez grzechu poczaþha /

Dwanasný A ostathny výuod ýesth zdzý / wnego obýa-
výenya pýerwe szwýateý / Brigidzýe wtore sz wýathey helzbyeczýe
Trze / czýe obýauýenýe gdzýe, ýerarduszeuy kazno- / dzýegy
kthorý sýa ýeý poczaczýu prczýuýal / kýedy wten dzýen mszą mýal
panna ýemu bo / ze czýalo skryla asz ono czo kazal oduolal /
Czwarte ysz kaznodzýeýa szwýatego domý / nýka zakonu pael
kyedy prczýw poczacz- / ýu ýeý czystemu kazal wpol kazanýa
pathl / y zdech ¹⁰⁾ Pýate yz gdý zakonnyk szwýatego / Francýska
kazal prczýw panny pokazanu mszą wkaplýczý mýal gdzyc byl
obrasz pan- / ný marýey marmurovy na oltarzu gdý m- / schą poczał
obrasz sýa knyemu týlem ob / roczýl y tam sýa mschey nyedokona-
wszý / roznyemogl ¹¹⁾ alýsch oduolal ¹²⁾ vzdrouýon byl /

(13 r.) Jusz ýsz wýerzýcz mamy themu pýsmu ¹³⁾ pýsacz /
(baða) bo to ýesth rzecz barzo pannýe przý / yemna kto yey przez
pýerunordnego grzechu / poczaczýu wýerzý, czemu sýa wýele y dzýsz
ýesz- / cze prczýuýa, ale yusch lata od bozego na- / rodzenýa thý
sýacz czteryþtha oszmdzýesýath / wthorego rok, bula osobywa od
sýxta papýeþa / czwartego moczą papýeska, wydaua takýe sromo- / czý y
hanbýy ýe potapýa kthorzý mouýa ýsch / nyepoczaczýa ¹⁴⁾ ale poszwýaczenýa
ma býcz / vezwano to szwýatho, bo trzýmaýa ý tego / bronýa yzbý panna
býla wgrzechu pocza- / tha, thasz przeto bula ých ksýagý othým pý- / sa-
nýe pothapya, ý zakazýe ýe czczýcz, y / owszem ty kthorzý by to

1) stworzon

3) o

2) p. Krystvsze

4) pýerworotnego

5) doktor

6) szą

7) l

8) nygdy

9) szwatego

10) l

11) szą

12) thosz

13) czo chcza

14) marýey przez grzechy
szwacza

thrzýmalý klnýe (ý) papesz)¹⁾ / vñecznyè pothapyajacz przeklýna,
 od kto- / rey klýathwý sam papýesz rosgrzeschýcz / telko moze
 A przeto býszmy sýa ku nabozen- / sthwn pobudzýlý a ku výerze
 przýszlý ýsch / to prawda czom napýsal, sýedmýa vñuod / dow tego
 douýeszcz cheza ku czczý ýeý / syedmy radoszczý (13 v.) Pýeruy
 vñuod ýesth poczesnoszczey bo gdy / dobrze obaczýmý ysz tak
 vyele dobrodzý / eýsthwa a tak uýelkýego przezs panna dosta- / pý-
 lysmý a gdýsz tez takýeý czczý marýa pan- / na vñsoko pod-
 nýesýona przezs swego sýna / doszla, przeto ýesth prawda czo mouý
 szwýa / ty Jeroným rzekacz czokolvýe moze býcz / vñslovyono
 czlouýeczýmý slouý to ýest nýe- / dostateczno ku chwale teý mýleý
 panný, / Mamy przeto tým przýuýleyem tey czczy / thý panna chwa-
 lýcz, a ýa podnosýcz mo- / uýacz ysz yest uýýatha od kozdego grze- /
 chu, a tak telko nýeustanye ýazýk ya ch- / walýcz, tak ýeý czeszcz
 vyznauajacz bo ýa / výaczey ten sromoczy nýszlý czczy, kthorý / mouý
 a vñznaua ýa býcz grzeszncyza (a ta / ko y dýablu poddana) prz ý-
 tym czýa pý / tham czo yest chwalebnyeý y mouýcz ysch / cry-
 stus mýal matka / muszýsch ysch mýal matka nýeuýnna, czýlý grzechu pod-
 dana, rzecz / muszýsch ysch mýal matka nýeuýnna bo th- / ak pý-
 sano Ecclesiastici trzeciýego capitulum /

(14 r.) czeszcz ý chwala czlouýeczca ýesth spocze- / snoszczý
 swych rodzýczow, gdýsz tedý na bo- / ga slussalo lud zýdowský przezs
 morze prze- / vñeszcz a ých odzyenyè przezs czterdzýesz- / czy lath
 wezasoszczý zachouacz mogl, ý / botý ých od smrodu zachoual dla
 czczý / luda tego ýsz sýa snýego narodzýcz mýal / , daleko výaczey
 slussalo ku czczý ýego, ma- / tka swa gdzýe dzýeuýacz mýesýaczý
 od- / poczyuacz mýal od grzechu bý wen, nýe / upadla zachouacz, a to
 ýzby przýkaza- / nýe býl uýpelnýl gdzýe mouý czczý ocz- / cza y
 mathka thwoýa /

Uthorý vñuod ýesth prawdzýueý mý- / loszczý bo tako
 nouý Szwýatý Ansel- / mus do Anglýských býskupow Nyeýesth /
 prawdzýuý mýlosnýk dzýeuýczce marýeý / , ktorý nýecheze szwýaczýcz
 szwýata po- / czaczýa ýeý, ktorego nýechezenýa przy- / czyna ýesth
 yz vyersa yzby wpýeruoro- / dnym býla grzechu poczata, przetho mý /

(14 v.) Tyzbýsmý rzecený vñernýe ýa mýlouacz oneý / vñerzmý
 czo koszczýol vyznaua ýsz czýsta / yest wannye²⁾ szwýateý poczata
 bez grzechu /

Thrzeczy vñuod yest wspomozeny a ysz / býsmý przezs ta
 yeý czeszcz od nas uczý / nýona moglý uobyè uprosýcz ýeý pomocz,
 a- / przeto koszczýol szpýeua / z weselým, poczazce / panný marýeý
 szwýaczýmý abý sýa ona przy- / czynýla za namý do pana ýezu crista
 bo na / pýsano iohannis vedunaszczýe capitulum k- / to
 mýa uczczý uczczýa ýa tesz ýego gdzýe mo / uý fortunatus do-

¹⁾ y
²⁾ channye

ctor wdzyacznjejsza ye- / sth sluzba panu bogu ktora pannye ma-
ry- / ey byua czyniona, nysz tha ktora kozdem¹ sz- / wyathamu y
szwyatey zosobna czynimy /

Czwarthy vynuod bysmy jey nye obra- / zylly bacz sya (bo-
gyem) mamy (byszmy / jey nyeobrazylly) gdysz ona yesth matka la/
skyy y mylosyerdzya thrzymayacz¹) yzbly / kyedy byla grzeszna bo
mouy Cirillus swouolna to yesth rzecz²) klaszcz w maryey / pannye
zmaza nyektoray abo grzech prze- / (15 r.) tho henryk mystrz
oney mouy, naszwya- / thsya panna ktora bog oduyeku przesz- /
rzal matka sya yego, pod mocza zlego du- / cha bycz a smrodem
grzechu zarazona / nyeszmym y strach mya mouycz, daley / mouy y ktho
tha marya panna pod g- / nyeuem bozym kyedy bycz szmye mouycz/
przez ktora sobye bog rodzay zlouyczey / yakoz yednaczka
checzal zyednacz, nyech- / ay mouy kto cheze ya moyucz an y mysz- /
lycz nyeszmym gdysz nayduya wrosz- / maytym pyszmye ta panna
bycz uyjata / sposolytego praua³) /

Pyathy vynuod bysmy uszly pomsty / bo ktory sya temu
przezynu (dla⁴) / (obrazena szmyalego tego vyznauana) / krom
pomsty osobney nyebyua bo napysa- / no Ecclesiastici wtrzczym
capitulum / przeklynanye matchezno ukorzeny fun- / damentu a grunt
lasky bozey, ale ktho / mouy ya bycz grzeszna (ya⁵) przeklyna /⁶) od takye-
go badzye ukorzeniona laska / (15 v.) boza a tesz sya ostrzegajmy
oney pomsty / ktora napysal zacharias wostathnyem capi / tulum⁷)
(bycz) pan bog wszykty ludzye ktorzy / nye przyyda szwyaczycz
szwyata przybytkow / bozych gdysz przeto przybytek bozy yesth /
panna marya bo odpoczual wyey zyuo- / czye⁸) mamy yusz to z wyara
vyznauacz a / boga mylego sthey lasky chwalycz yzesmy / tego do-
czekal obyaneuya czego shtud- / noszczya przez ducha szwyatego
naszy p / rzodkouye mystrzouye y doctorouye sya / douyadualy /

Sosty vynuoth drog y pewnyeysze bo / w vathplynych rze-
czach droga pew- / nyejsza a przespynecznjejsza ma. bycz oby / rana
ale ta droga vyary ysz yesth czysta / poczata yesth pewnyejsza bo
eristy vya- / czey byua chwalon dla tey lasky matcze / zosobna uczy-
nyoney /

Syodmy vynuoth yesth vylkyyego poz y- / tku bo stey vyary do-
stapnyemy vz y- / tku zyvota nyecznego y chwal y nyebyes- / kyey bo
napysano Ecclesiastici dwdzystemo / wtorego ktorzy mya oby-

¹) to

²) y szmasa

³) y zachowana ot grzechv

⁴) ysz panna czyszczce poczata

⁵) panna

⁶) a

⁷) przeklyna

⁸) szyn boszy

uŷaŷa zŷuod uye- / cznŷ mŷecz baĊa gĊzŷe doctorouŷe vŷkla- / (16 r.) Ċaya czo ŷa obŷauŷaŷa, ktorzŷ od wszŷt- / kych grzechow czysta ŷa vŷznauaŷa, thesz / w ksyagach krolow napŷsano ktorŷ mya / vŷelbŷ uvyelbŷa thesz za sŷa yego a ktorzŷ / gardza mna zesromoczenŷ baĊa /

Skonŷiecznye kto to szwŷaczŷ a vŷznaua / szwŷato odpustŷ otrzymaua bo zebran- / ŷe ktore bŷlo w bazŷlŷeŷ dalo odpustŷ temu / szwŷatu y¹⁾ kazany²⁾ sto dnŷ najuthrznŷ na / mszy na pŷerwŷm ŷ wtorym nŷesporze kto- / rzŷ baĊa od kazanŷa sto a pŷaczdzŷe sŷat- / dnŷ Sixtus papŷesz tŷ³⁾ themu szwŷatu odpu- / sty Ċal ktore sa Ċanŷ na szwŷato bozego cz- / ŷala /

I tu pŷssacz a vkazacz cheza prauŷe ŷz / panna bez grzechu poczata, gĊzŷe th- / ak mouŷa ŷsz acz panna od pŷeruŷch ro- / dzŷ-czow wktorŷch straczŷlysmŷ pŷeruoro- / dnŷ sprauŷedlŷuoszcz poszla ŷesth, w kto- / rŷch ten grzech poczatek wzŷal, a wszakosz / ŷako sprzeklaczŷa ŷeuiŷ bez boleszczŷ gĊŷ / crŷstusa porodŷyla ŷesth vŷ-ŷaŷa, tak oso- / bnŷa laska od grzechu ŷsz ven nŷeupadla⁴⁾ / (16 v.) zachouana /

Thesz acz ona pŷeruorodneŷ sprauyed- / lŷuoszczŷ nŷemŷala a wszako mŷala / rowna laska dussŷ ŷeŷ wlna czasu ŷeŷ / sthwo-rzenŷa sktora tak bŷla bogu przŷem- / na ŷako spŷeruorodna sprauŷedlŷuosz- / cza /

Thesz kŷedŷ bacŷmŷ czo ŷesth grzech / pŷeruorodny ysz nŷe-ŷesth uczŷnek cz / louŷeczŷ ŷako ŷnsze grzechŷ, nyeyesth thesz / (zlaŷczenŷe maŷa a zonŷ acz tego grzechu ten / yesth szrodek), nŷe-ŷest thesz zarazenŷe wrzedly- / ue weŷŷele bo grzech wsameŷ dussŷ byua / nŷeŷesth thesz ono przeczŷuŷanŷe smŷslow / rozumouy, Nye-ŷesth thesz ona ŷadza dusze ku / czŷalu Nyeŷesth thesz ktora rzecz bŷtna ktho- / ra bŷ bŷla ŷako to czo ma ysnoszczŷ bŷth- / noszcz, ale yest stradanŷe sprauŷedlŷuo- / szczŷ pŷeruorodneŷ gĊyszmy ŷa povŷnnŷ / mŷecz ŷesth grzech pŷeruorodny ytesz / gĊŷ bacŷmŷ yako sŷa tŷm grzechem du- / sza zaraza, bo dussa nassa gĊy sobye posz- / lubuŷe czalo w ŷadamŷe zarazone tedy / (a) tŷm sŷa zaraza ossobnŷm przuyleŷem / (17 r.) a⁵⁾ darem boŷm panna marŷa mogla bŷcz⁶⁾ (ŷ) zachouana⁷⁾ /

Thesz kŷedy bacŷmŷ od kogo bŷua wrzu- / czon abo wpoŷon grzech pŷeruorodnŷ / ysz od ustauŷ bozeŷ, gĊŷsch bog nŷeŷest sz- /

1) ot

2) a

3) esz

4) bowem zwiecznoszczy wyata (y) ot troyczey szwŷatey y tesz

5) le

6) y byla

7) ot wyekow otwszelykyego grzechu

czysznjon swymy ustauamy, mogli vjyacz o- / sobnym przjuylejem
stego skazanego pra- / ua tha panna czosz y uczynyl¹⁾ /

Thesz kyedy baczymy ktorego czasu przj- / muymy ten grzech²⁾
czasu zlaczennja du- / sze ku czyalu, a gdy baczemy gdzje ma by- /
thnoszcz ten grzech bo nye w czjele ale w / vjsschej czaszezy ro-
zumnej, tedj mouja / ysz gdysz czjalo marjey wpoczazju (n)- /³⁾
ysz bylo przesz dusza ozjuyono nye mjalo / pjerorodnego grzechu,
jedno jako pocza- / tek ysz wzdj zadama a zjeuy objeza- / jem
przjrodzonym jesth poczata ale n- / yepodluk vezjunku albo zadze
bo thego / mjecz przesz dusse njemogla bo jeseze / sthworzona nye-
byla a przeto y przj / yacz tedy mjala gdy wczjalo dusa / jej
sthworzona wlevana gdzjesch / (17 v.) bog czjalo,⁴⁾ od zarazenja
ochadoszyl / podluk pjsma onego Job kto moze vcy / nycz czyste
znjeczystego poczate (nasze- / nja) odpoujeda ysz sam bog aby
tesz vjacz / czjalo bylo njeczyszczjono wszakosch / dussa jako
szwjatloszcz duchowna laska / boza uprzedzona,⁵⁾ grzechu przyacz⁶⁾
njemo- / gla gdysz zlaska wczjalo nouo stworo- / na byla wlana,
a tako ku spraujedljo- / szczy pyerorodne j poujna njebjla,
g- / dysz yusz rownj dar tej spraujedljosz- / czy mjala, podluk
jako pjsa doctorouye /

Thesz kyedy baczymy ktorzy byuaja / tym grzechem zarazenj
yszczj ktorzy / sja rodza objezajem przjrodzenja z- / natury pjer-
uych rodzjczow przestap- / nych, bozym skazanym przeklatym bo to /
byl bog skazanym zdal, ysz dla adamoue- / go przestapu kozdj ktory
by podluk p- / rzjrodzeja snjego sja narodzyl mjal / bycz synem
gnjeuu bozego,⁷⁾ tedy ta panna / osobna przju⁸⁾ leja laska byla od
grzechu / (18 r.) zachouana⁹⁾ /

A przeto naszczaszny ejsza marja dzjeuejczu / naczyst-
sza w ktorej zadna nyejest / zmaza pamjataj ysz czja bog vj-
bral / od ujekow yzbysz byla matka naczysth / scha a ludzkyego
rodzaju jednaczka z / rzecznjczka Eya przeto o laskaua panj / je-
djna nadzjejo nasza twemu synouj / nas postaujwszy wlasze
ofjary a onj twoje laskauje oczj knam obrocza a je- / zusa blo-
goslanjonego zjuota twego ow- / ocz wnjebye nam ku pozjuanju
przesz / koncza vzjcz o laskaua a lutoszczjua O / naslodsza panno
marja daj nam przesz / twe zaslugj a by mj ktorzy czja czjsta /

¹⁾ szvpelnye ot wyekow wyecznych

²⁾ jako

³⁾ ne

⁴⁾ marjey

⁵⁾ przeto

⁶⁾ panna

⁷⁾ o

⁸⁾ y

⁹⁾ mocza bosza z dawna dawnego

od kozdego grzechu vyerzŷmy praszczŷyã / oczŷszczyenŷ od grzechow
stobã yssŷnem / thwŷm mŷlem panem ŷezusem krolŷo- / vacz mo-
glŷbŷsmŷ amen. /

O prawdzŷuŷe naczŷsthsza anŷepo- / kalana marŷa O pra-
wdzŷuŷe vye- / lebna panŷ nad gwŷazdy pouŷssona ŷ / nachado-
znŷeŷsza od kozdeŷ zmayŷ vŷã- / czeŷ nŷsz (kozde) wszytko sthwo-
znŷe / (18 v.) anŷelskŷe thã czŷstoszczŷã nad ktorã p- / oth bo-
gŷem nŷemoze bŷcz rozumŷana vy- / aŷhszã ktorŷmŷ chwalamŷ chwa-
lŷcz czŷã / mam gdŷsz tŷ ŷesth chwala ŷeruzalem tŷ / poczesnoszcz
ludu naszego ty yesz mathka / nascha od grzechu zachouana mathka /
mouŷã boza ŷ panna yezu crŷstusa mŷ / la nad ŷne vŷbrana. thŷsz
dusze naszeŷ / vezŷeczka thŷsz nadzŷeŷã ŷ pomocz y o / sobne
sŷercza naszego poczŷessenŷe czŷebŷe / prosŷmy ktobŷe uolamŷ
aby prasz ona / thwoŷey czŷstoszczŷ vŷelkã laskã nam / od sladkŷego
ŷezusa vprosŷla odpusz- / czenŷe ¹⁾ laskã y chwalã ²⁾ Amen ³⁾

(19 r.) Poczyna sŷã kazanŷe ⁴⁾ o poczãczyu przenaczŷ-
sthscheŷ dzyeuŷcze pan- / nŷ marŷeŷ ⁵⁾.

Byora thŷ slowka pannŷ na- / czŷsthszey marŷeŷ ktore mo- /
uŷ k nam: rzekãcz Poczãlam / sŷã ⁶⁾ (w zŷuocŷe matkŷ moŷeŷ) Thy
s- / lowka dzŷsz bŷora przethŷã nacz- / szcz ŷ chwala ŷeŷ nã-
czŷsthschemu / poczãczŷu oto zalozone slowka po- / czãlam sŷã O (...)
namŷleŷscha / panno daŷ nam zrozumŷecz o th- / wŷm chwalebem
ŷ nagŷczŷstszem / poczãczŷu ktoremu poczãczŷu, / chwale, szwŷãczŷ
sŷã dzŷwuŷã / ŷ doktoronŷe rozszãczŷe uypŷ- / suŷã o twem panno
poczãczŷu, w- / szakosch uŷznauãlŷ sŷã bŷcz nŷe do- / statecznŷmŷ
ku uŷpŷsanŷu o twŷm / (19 v.) czŷstem poczãczŷu, O a czosz ŷã
rze- / kã grzeschnŷ twoŷ kaznodzŷeŷã k- / torŷ uŷmouŷcz nŷeumŷem
ŷ rozmŷ- / szlaŷãcz ustauam o thwŷm przenaŷ- / czŷsthszym poczã-
czŷu O gdŷszczŷ do / ktoronŷe ⁷⁾ uŷznauãã sŷã bŷcz nŷe- / dosta-
tecznŷ ku uŷpŷsanŷu otwŷm / poczãczŷu, a tedŷ ŷã muscha mŷlcz- /
cz glupŷ A wschakosch s szwŷãtŷm / Bŷernatem mouŷã ku tweŷ
szwŷã- / teŷ mŷloszczŷ, aczkolŷm nŷeuŷmo- / wnŷ, a wdzŷ mŷlczecz
nŷechezã oth- / wŷm na szwŷãthschŷm ŷ naczŷstszŷ / poczãczyu,
wzŷãwszy odpuszczenŷe / ŷ twoŷe panno przezegnaŷe, chezã / glupŷ
mouŷcz ŷ pŷsacz o thwŷm / naŷnŷeunŷnŷeŷschŷm ŷ naŷosobn- /
ŷeŷschem ŷ chwalebŷnŷm poczãczŷu / bo czego rozum moŷ nŷedoszãze /

¹⁾ grzechow

²⁾ raczy dacz

³⁾ yvsz sŷya dokonalo kaszanye doktora / paterka gdzesz
proszy pokornŷe oszdrowã / maryã dla naczŷstszego po-
czãcza / panny / maryey /
drvgŷe

⁴⁾ Jezus maria / Sz / channa

⁵⁾ od poczãtku szwŷyata stworzona

⁶⁾ szwŷãczy

(20 r.) to laska twoya nŕechacz napelnŕy / bouŕem bŕchczŕy anŕelskŕ mouŕ / mŕyal, ŕ wszytkŕ pŕsma przeczethl / ¹⁾ przesz tweŕ laskŕ nŕcz mŕ to nŕeŕe- / sth, ale lascze twey zalezczŕcz sŕŕ / Bŕora slowka twe na poczathku za- / lozone ktore mouŕsch knam ²⁾ /

Poczŕlam sŕŕ ³⁾ w zyuoczŕe ma- / tkŕ moŕeŕ. O naychwalebny-/ eŕscha panno naszczŕchnŕeŕsze two- / ŕe poczŕczŕe ⁴⁾ ktore zasluŕŕlo przŕ- uŕeszcz nam odkupŕczŕela szwŕŕa- / ta, ŕ jako dzŕsz uŕesŕlo koszczŕŕol / spyeua rzekacz (tŕmŕ slouŕ) /

Poczŕczŕe twoŕe rodŕczŕel- / ko boza przŕnŕoslo ŕ obŕa- uŕlo uesele wszemu szwŕŕathu y szyŕŕ szczebe narodzyl krystvsz bog nasz / ⁵⁾ mouy Swŕŕty Anselmus O ŕakosz / chwalebne twoŕe poczŕczŕe mŕ- / la panno, ktore nam przŕuŕodlo weszelye wszego szwyatha / (20 v.) zbauŕczŕela szwŕŕata przŕydz na sz- / wyath, o mŕla panno troyakŕe two- / ŕe poczŕczŕe y przŕszczŕe na szwŕŕat / bŕlo ⁶⁾ /

Pŕerue bŕlo naŕosobnyeŕsze, a- / bouŕem osobnyŕmŕ laskamŕ od / naŕchwalebnyeŕszeŕ troŕcze szwŕŕa- / teŕ darowane (yak . . . . . / . . . . .) ŕ przŕuŕleŕmŕ mocnyŕmŕ ufun- / dovana ⁷⁾ /

Uthore bylo poczŕczŕe twoye / panno. O przeniaŕczystsze th- / ak ŕsz zadne czŕŕalo szwŕŕathsze anŕ / czŕsthsche nyebŕlo stworzono ŕ poczŕ- / tho. po czŕeŕe sŕna bozego ŕ jako czŕ- / alo dzŕeŕczŕe marŕeŕ. o sluschno to / bŕlo abouŕem bog mŕyal przŕŕŕacz / naturŕ plezy ŕeŕ ⁸⁾ /

Trzeciŕe bŕlo ŕeŕ poczŕczŕe naŕ- / dzywnŕeŕsche abouŕem dzŕw- / (21 r.) nem ŕ nouem a osobnyŕm boskŕm / zrzadzenŕm ŕ obŕauŕenŕm przesz / anŕŕla gabŕŕela od boga wszecchno- / cznego ŕest obŕauŕono ŕeŕ poczŕczŕe / oczczu, ŕoachŕmouŕ ŕ mateze szwŕŕ- / ŕteŕ annŕe, oto poczŕta ŕest ta mŕ- / la panna w oczczu ŕ mateze ŕeŕ ŕa- / ko slowka zalozone brznŕŕa poczŕ- / lam sŕŕ ⁹⁾ w zyuoczŕe meŕ matky /

Baczmysch tu (wkrothcze) namŕ- / leŕschŕ ŕle moze bŕcz wkroth- / cze pouyedano, Rozwazaŕcz / spŕsma doktorowskŕego ¹⁰⁾ o poczŕcz- / yu naŕczŕsthszŕm panny marŕeŕ /

Byora tu kn naszemu poczŕzeszenŕu / y chw ¹¹⁾ leŕeŕ szwŕŕatheŕ myloszczŕŕ / sŕedmyorakye poczŕczŕe ¹²⁾ /

¹⁾ yszroszvmyal

²⁾ rzekacz

³⁾ y

⁴⁾ bylo

⁵⁾ y

⁶⁾ Jesus

⁷⁾ boszwiecznoszczy w bodze poczŕthe

⁸⁾ przetho tak czŕszcze poczŕto

⁹⁾ y szwiecznoszczy y

¹⁰⁾ y proroczkego

¹¹⁾ a

¹²⁾ panny maryey

Pyerua Capitula oto slow- / ka zalozone pannŷ marŷeŷ / ktore knam mouŷ, poczałam sŷa / (21 v.) ¹⁾ / wzŷuoczŷe matkŷ meŷ²⁾ / Sluchaŷmŷsch ktore poczaczŷe / bŷlo pŷerwsche yeŷ mŷloszczŷ / nŷszly wzyuoczŷe szwŷateŷ annŷ pŷ- / sze szwŷaty angusthŷn /

Pŷerue bŷlo ŷeŷ poczaczŷe w / oczczu nŷbeŷeskŷm ato zwŷe- / cznoszczu bostwa ŷego wszechmocnosz- / czŷ O wzŷalacz tam ta mŷla panna / uŷeczna czŷstoszcz wbosthwŷe (od nŷe- / kow), aboczŷem ona zwŷiecznoszczu bos- / kŷeŷ poczała naŷczŷsthscha naŷnŷe- / uŷnnŷeŷscha panna, aboczŷem wbodze / wszechmocznŷm zadneŷ ma- kulŷ nŷe- / chadogoszczŷ nŷemasch, ale czŷstoszcz / ŷ szwŷathoszcz. A przetosch ta mŷla / panna wzyała zbostwa czŷstoszcz / zwŷe- cznoszczŷ ŷ szwŷatoszcz doskona- / loszczŷ, a przeto z wŷiecznoszczu stala / sŷa czŷsta ³⁾ y szwŷata a uyznauaŷacz / (22 r.) koszczu y / ŷeŷ czŷstoszcz (o) szpŷeua / O szwŷate a nyepokalane dzyeuŷ- / cztwo twoŷe y ktoremu chwalamy / mam czŷa chwalŷcz nŷeuŷem anŷ / umŷem, abouŷem zwŷiecznoszczŷ czŷ- / sta sŷa stala nŷsch anŷelŷ przetho / ŷsch z ŷeŷ czystoszczu sŷn bozŷ mŷal / wzŷacz czlovŷeczŷ plecz A przeto sz- / (wŷiecznoszczu) wboskŷeŷ radŷe stalo / sŷa teŷ mŷleŷ pannŷ naŷczŷsthsche / poczaczŷe, a troŷcza naŷbogoslaw- / nŷeyscha raczyl ŷa mŷecz (zwŷeczno- / szczŷ) prze- bŷthkŷem swym a przetosz / od uŷekow uŷbrana w bosthwŷe ŷ / ŷeŷ naczŷsthsze poczaczŷe szradzono / (zwŷiecznoszczŷ wbosthwŷe) ŷ pysche ta- / ko Dŷonysŷus rzekacz O ta mŷla pan- / na od uŷekow ŷest w bosthwŷe po- / czata ŷ chouana wskarbŷe bostwa / na nadostoŷnŷeŷszŷ uczŷnek y spra- / ua zbauŷczŷelna a boczŷem przez ta / (22 v.) mŷla panna stalo sŷa zbauŷenŷe / lndzkŷe gdŷ uŷszedl y narodzŷl sŷa / s zŷuota ŷeŷ Jesus eristus sŷn bozŷ / ktory mŷal zbauŷcz y odkupŷcz swe / stworzenŷe, to wszŷtko bŷlo wskrŷto- / szczy taŷemnŷcz boskŷch (od vŷekow) / A takosch ta mŷla panna bŷla pocza- / la zwŷiecznoszczŷ bozeŷ woczczu nŷe- / bŷeskŷm w ŷego wszechmocnoszczu acz- / kolŷ wszŷtko sthworzenŷe od uye- kow / bŷlo wprzeszenŷu boskŷem ⁴⁾ ale tha / mŷla panna przez przŷ- rownanŷa bŷ- / la (wprzeszenŷu boskŷm) vŷatszeŷ / dostoŷnoszczu (zwŷiecznoszczŷ) nŷszly w- / szŷtko stworzenŷe, przeto ysch ona / mŷala porodŷcz stworŷczŷela sz- / wŷatha y mouŷ szwŷatŷ augustŷn / od uyekow ta mŷla panna przesza- / na y chouana w taŷemnŷczach bos- / kŷch, ktora (ŷusch) przeuŷszŷyla nasz- / la chethnŷeŷsze stworzenŷe boskŷe, an- / (23 r.) ŷolŷ ktorŷ mŷelŷ bŷcz sthworze- / nŷ poth czasem, ona wszŷtkŷ uprzedzi- / la, ŷ od uyekow przeuŷszŷyla ŷ pan- / ŷa anŷelska dana, o ŷeszcze w ŷeŷ nŷe / bŷthnoszczŷ, ŷ stworzŷl pan bog anŷo- / lŷ dla sweŷ uŷel-

¹⁾ szwycznoszczu boszky apothem

²⁾ sz channy

³⁾ w poczaczczv

⁴⁾ o

mosznoszczý a to bylo na- / ýpyerwsze stworzenýe boskýe, ý stwo- / rzýl korý anýolom o w uelkýeý ros- / koschy, a yednego anýola naszlýa / chetlnýeýschego ý nauýssey y posta- / uýl a dal mu ýmýa od szwýatloscy / lucýfer, ale lucýfer bádacz tak na- / szlathethnýeýsse stworzenýe, uznal / ýz býl nauýsszy nad anýolý, podný- / osl sýa wpýcha, cheząc bycz rovný / temu korý gý stworzýl, oto yusch / grzech pýchý uczýnýl lucýfer w ný- ¹⁾ / ebýe o natýchmýast stráž- czon z o- / nego myeszcza naýszlathethneyeýsego / (23 v.) w głabo- koszcz pýekýelna ý z ýnýmý / anýolý ktorzý k ýego pysche ²⁾ przysz- / wolýlý, ý stal sýa z anýola szathan /

Ktho pýcha pan bog skaral ale / drugýe anýolý ktorzý uznalý / sthworzýczýela swego daýacz mu / czeszcz ý chwala ýako bogu, tý posta- / uýl w korzech rozkoszý na czeszcz ý ch- / wala uýelmo- znoszczý sweý otho sta- / lo sýa stworzenýe anýelskýe y upad / ých, a panna marýa to wszýtko oth / uýekow bádacz poczata uprzedzila / ý mouý Dýonýsýus O owszeký pan- / na marýa pýerueý stwo- rzona wra- / dzýe boskýeý nýszlý anýelý wszýtezý / y gdy lucýfer sthrazcon do pýekla / panna ýusch býla w przesrzenýu bo- / stwa y gdy pan bog stworzýl czlo- / uýeka, a pýeruey zýemýa panna / (24 r.) marýa ýusch býla ýakosch koszczy- / ol szpýeua slowka panný marýeý ³⁾ / Pýerueý nýszlý pan bog stworzýl nýe- / bo ý zýemýa ýam ýusch býla, czusch / w przestrzenýu boským (toz są slowka / panný marýeý) /

A przetosch zwýecznoszczý boskýeý / obral pan bog thą prze- dostoý- / ną panna býcz schouanyem bostwa / swego y býcz matka syna ýego (b1) ýe- / dýnego, kotregosch on umýszlýl z wýe- / czno- szczý zeslacz na szwýath dla otku- / pýenýa rodzaýu ludzkýego, a teý mý- / leý pannye dal ýmýa z wýecznoszczý / Marýa ý cho- ual ýa (od uyekow) w ta- / ýemnýeczach bostwa swego yako Sz- / wýaty augustýn mouý (O) thą pan- / ną obral bog (zwýeczno- szczý) wra- / dzýe tajemnýecz szwýatych szwogych, býcz ma- / tką bostwa ýego w przýýathym / (24 v.) czlouýeczýenstwýe A ta panna mýa- / la podz ý býcz narodzona z oczeza / ýoachýma y matky szwýateý anný /

Thą bog oduyekow poszlubýl býcz / mathką sýna swego ý choual ýa / wzamknýenýecz sereza swego o w uel- / kýeý roskoszý boskýeý Aczkoly wszyth- / ko stworzenýe býlo zwýecznoszczý w- / tajemnýeczach yego ale ta mýla pan- / na o w uýathszey uaznoszczý ý mýlosz- / czý ý dostoýnoszczý nad wszytko ýe- / go sthworzenýe uymnýacz czýalo sý- / na bozego ktore potým sthworzono / wzýno- czýe yeý to telko býlo dostoýný- / eýsze nýszly czýalo marýeý, ale wszyth- / ký ýne stworzenýa ta mýla panna / ýeszcze zwýecznoszczý

¹⁾ e

²⁾ y myszly

³⁾ rzekáčz

przeuŕssyla ŷ an- / ŷelskŷe stworzenŷe y ona pŷeruey ŷe- / st nŷsz
wszŷtko stworzenŷe ŷako sa- / ma panna mouy a koszczŷol to
sz pye- / (25 r.) ua od poczatku szwyata stworzon- / am ŷest pŷer-
ueŷ nŷszlŷ sŷa stalŷ prze- / paszczŷ ŷa yestem vŷkladaya ¹⁾ to
do- / ctouŷe tako nŷem sŷa stalŷ przepa- / szczŷ to czusz (prze-
paszczŷ) grzechu ŷa ŷe- / stem mouŷ panna marŷa aboczŷem n- /
aŷpŷerwszŷ grzech stal sŷa wnŷebŷe pŷ- / chŷ, ato przez luczŷfera
anŷola naŷuŷ- / ssego ktorŷ podnŷosl sŷa w pŷcha prze- / czŷw
sthworzŷczŷelouŷ O natŷchmŷa- / sth pan bog sthrazŷyl gŷ z nŷeba
wglŷ- / bokoszcz pŷekŷelna y stal sŷa z an- / ŷola szathan O tho
skaral pan bog py- / cha a nŷem sŷa to ²⁾ stalo, (o) przed tŷm /
naszwŷatsza panna od poczatku szwŷ- / ata bŷla, a gdy ŷadam
stworzon z- / ŷauŷ y postauŷenŷ w roskoszy raŷ- / skŷeŷ, o ale
wrŷchle zgrzeszŷlŷ nŷe- / posluszenstwem uŷpadzenŷ tudzŷesz / zrayu
prze nyeposluszenstwo / (25 v.) a panna marŷa tŷ przepaszczŷ
grze- / chu od uŷekow upzedzŷla badacz w- / otpoczyuanŷu wbosth-
wŷe O sama (popr. *ta sama rŷka*: A to sama) / panna marŷa mouŷ
pŷerueŷ nŷszlŷ / ³⁾ stalŷ przepaszczŷ ⁴⁾ ŷa ŷestem

Koszczŷol to czŷasto powtarza slo- / wka pannŷ marŷeŷ ŷ py-
sche / tako doctor Rubertinus rzekŷcz ta mŷ- / la panna od uŷe-
kow w bosthwŷe sthwo- / rzona oth nayblogoslawnŷeŷszeŷ troŷ- /
cze szwŷateŷ ŷ obrana ze wszego sth- / worzenŷa boskŷego naŷszla-
chethnŷ- / eyscha, y poczata Troŷako wbosthwe / przed wszemŷ
uŷekŷ. aczkoly yeŷ ch- / walebneho poczŷczŷa anyelskŷ ŷa- / zŷk
any doctorowskŷe pŷsma dos- / tathezŷcz slusznŷe nŷemoga chwalŷ /
uyelykŷey yeŷ poczŷczŷa, ⁵⁾ a boczŷem / po sŷnu ŷey ŷ po sŷnu
bozŷm o na- / dostoŷnŷey ŷest poczata ⁶⁾ ŷ uŷbrana / z wŷieczno-
szezŷ boskŷey ⁷⁾ /

Napŷeruey ⁸⁾ uŷbral bog oczŷiecz / (26 r.) thŷ mŷla panna
szwŷiecznoszczŷ bos- / thwa swego ku naŷuŷsszeŷ szwŷato- / szczŷ,
tak ŷze po sŷnu bozŷm nŷemo- / gl bŷcz czlouŷek szwŷathszy ŷ
bogu / mŷlschy ŷako ta mŷla panna ktora / mŷala bostwo ogarnŷcz
wnŷathrzo- / szczŷamŷ swŷmŷ, anŷ mogli bŷcz czlo- / uŷek czŷsth-
schŷ, ŷ nad anŷolŷ pouŷsz- / schona ŷeŷ czŷstoszcz (o ŷesce
przech / uŷekŷ y zamknŷl ŷa bog wtaŷem- / nŷczach serca bostwa
swego) ŷ cho- / ual ŷa wsweŷ nŷelmoznoszczŷ prz- / ed wszŷtkŷmŷ
uŷekŷ ŷ bŷla uŷel- / kŷey szwŷatoszczŷ ŷ mouŷ tako ru- / bertus

1) cz

2) czvsz grzech

3) szŷ

4) czvsz grzechv

5) wyszlowycz

6) przez grzechv pŷerwŷorodnego

7) throyako

8) y

a slusznje to ysch ta panna / jest naszwjatscha y naczythsza y /
tak zwiecznoszczj uýbrana O ¹⁾ naj- / uýsszej trojce szwjatej
aboujem / chezyal bog zlaczyz z jej natura / bostwo swoje /

U thore poczata y obrana tha / (26 v.) myla panna zwieczno-
scczj przez / boska wszechmocnoszczj y umocnyo- / na od trojce
szwjatej bostwo no- / szycz y ogarnacz ktorego nybo og- / arnacz
nyemoglo tego ona pod cza- / sem ogarnala (y przed wszemj uje- /
ky ²⁾) umocnyona bostwo znoszczj y- / ³⁾ dacz bosthu ⁴⁾ natura pa-
nyenstwa s- / wego bo ta jedna byla zwiecznosczj / nalezyona
y sradzona sktora bog z- / laczył bostwo swoje ⁵⁾ /

Thrzeczje ta naszwjatsza pana / uýbral bog oczycz oduye-
kow / dzjueczka swoja namylschj y stha / poslubyl syna swego,
zwiecznoszczj / rodzaczego tej panny ofjaroual / syna swego aby
mu pod czasem mat- / ka byla ta panna byla w uýelkym / kochanju
boskym aboujem najuys- / szj skarb jej od uýeku poleczen bycz /
matka syna bozego y kto slýchal (dz-) / ⁶⁾ yw takouj aby stworze-
nje stworzy- / (27 r.) czjela porodzylo ⁷⁾ /

Ktho ta panna badacz sthwo- / rzenym porodzyz myla sth- /
woryczjela tak to boska rada chezya- / la y wszechmocnoszczj yego
y mouy sz- / wyaty augustyn O zayste ta myla p- / anna (od
uýekow) jesth poczata wprze- / srzeniu boskjej mocyj y chouana
w ta- / yemnyczach boskych y pozjwala slod- / koszczj roskoszj
bostwa badacz zam- / knyona wskarbye sereza boskwego prz- / ed
uýekj pokj nyeprzyzedl czas od / boga sradzony jej nascza-
sznyejszego / poczaczja wzjuoczje jej mathkj y / rzekl szwjaty
augustyn w nyelkym / zadzynouanju uýdzacz jej uýelka /
uýelmoznoszczj O przenaszwjatsza pan- / no y kezemu czja mam
przjrownacz / nyeyem, przjrownam ly czja nye- / bu wyszasz jesth,
bo uýem yesze nye- / bo nybylo stworzono atysch ysch / (27 v.)
byla wprzesrzeniu (y sercu) bostwa / stworzona, a yeszly jszczja
przjo- / wnam anyolom, o zayste dostojny- / eyszasz nath anyolj,
aboczjem od uýe / kow panja anyelska jestesz uýbra- / na przed
tym nyszly bog stworzyl / anyolj thysz ysch byla y palasz / albo
gorzala (szwecznoszczj) wmylo- / szczy bozey y rzek daley
szwjaty augu- / styn O myla panno przjrownauam / czja nyebu
palajaczemu aboczjem / stalasz sja zwiecznoszczj nyebem bos- /
twa, (aboczjem) jako w nyebje bost- / wo przebyua tako w tobje
myla pan- / no myalo sja bostwo zgromadzcz / y zamnacz wpa-

1) t

2) y

3) ymya

4) zakrycze

5) (myal)

6) dz

7) czosz to tej panne dano

njenstwje thwým¹⁾ /, tako za sja ty mýla panno býlasz / zamknýona zwýecznoszczý w bosthwe / ý palalasz mýłoszczýa boska (oduýe- / kow), a przetosz szwýaty augustyn²⁾ /

(28 r.) O slusnýe tą mýla panna przýrow- / nal nýebu palaýaczemu, aboczýem / ona przed wszýtkýmý uýeký poczata³⁾ / uýbrana býez boským nýebem ogar- / nayacza wsobýe bostwo, a to sja w- / nýeý spelnýlo gdy poczala wzýuoczýe / swým ý noszýla sýna bozego wpaný- / enstwje swým ý odpoczýual wnýeý / bog wczlouýeczý naturze ýako wnýe- / býe, a przetocz ta mýla panna zwýe- / cznoszczý gotouana býez nýebem bosz- / kým ý (zwýecznoszczy) wzýala ta pan- / na uýelkye lasky boze ýakosz pysche / ambrosý szwýatý rzekacz (azgadza- / ýacz sja z ýnymý doktory) od uýe- / kow stworzona panna marýa /

O w uýelýkýeý szwýatoszczý ý cho- / uana wtaýemnýeczach boských / (y umýszlech) ý odpoczýuala wrosko- / szach boských a Rychardus pýsze / ýem kto ýesth blýssý przez laszką / (28 v.) boga tým uýatshze laský býerze od / boga. o zaýste ta przedostýna pan- / na býlacz naýblyssa boga⁴⁾ /

O (tho doctorowskýe pýsma pouý / edaýa ýsz ona zwýecznoszczý w- / bosthwýe býla), a przeto naýwýatsze / laský wzýala od pana boga ýakosz tho / sama panna Marýa mouý a koszczýol / czasto szpýeua rzekacz vemnýe wszýt- / ký laský boze ý mouý szwýaty Býer- / nath O zaýste ta panna zwýecznoszczý / lask boských ýest napelnýona ý boský- / mý darý obdarouana ý wboským o- / grodeczkú kochaýacz sja wbozde prze- / byuala⁵⁾ (zwýecznoszczý) ýako ýedýna / dzýeueczka oczcza boga ý býla prze- / býnaýacza wskarbýe sercza boskýe- / go ý mouy szwýaty augustýn /

Tha panna wbstwýe býla zwýe- / cznoszczý kochaýacz sja⁶⁾ ý taýe- / (29 r.) mnozczý boskýe nýebýlý⁷⁾, skryty A prz- / etosch ýest uezuana skarbýeczą boską / ýsch ona (zwýecznoszczý) przebyuala ws- / karbýe sercza boskýego (Oto mamý ýsz / ona zwýecznoszczy wbstwýe býla prz- / ed początýem szwýata) ýakosch to sa- / ma panna szwýatczý mouýacz Otpo- / czatku szwýatha ýam ýest stworzona /

Gdýszczý býla ta mýla panna oth / początku szwýata czosz to sama / mouý a koszczýol to czasto powtarza / abouýem po ýeý mýlem sýnýe ona ýe- / sth naýuýssa prawda oto mouý na- / szwýatshscha panna odpoczątku szwýa- / ta ýam ýest stworzona (O) /

¹⁾ przez dzewýacz myszaczy

²⁾ (mowy) rzekl tako

³⁾ y

⁴⁾ (o yeszcze przet) (weky)

⁵⁾ y kochala

⁶⁾ w bo ze

⁷⁾ yey

Jusch temu uęerzýmý mýla pã- / no ýako prawdzýe nauųysseý /
 czo knam mouýsch ýsch odpoczatku / szwýata ýestesz stworzona,
 ý mouy / Szwýaty Augustyn O gdýszczý pan- / na od początku
 szwyata yest stwo ¹⁾ / (rzona) a tedý ona býla kyedý pan / (29 v.)
 bog stworzył nýebo ý anýoly a potým / zýemýa ý czlouýeka ona
 zaýste ýu- / sch byla ²⁾ kýedy pan bog strączýl lucý- / fera znyeba
 wglabokoszcz pýekýelna / y gdy ýadam z ýaua uýpadzený zra- / ýu
 ona yusch býla A tako wszýthky / uczýnký boskýe gdy sýa staly
 panna / ýusch býla w umýszle boským ý wsk- / arbýe sercza bo-
 skýego a tako wszýt- / ko sýa stalo przýnýeý y mouý sz- / ³⁾ wýa-
 ty augustyn O nachwalebnyéý- / sza panno w uýiecznym począ-
 czýu O na- / dostoýnyéýscha w boským umýlouanýu / nad wszýtko boze
 stworzenýe uýaczéý / z wýiecznoszczý umýlouana od troýcze / szwýa-
 teý ýako dzýeueczka ýedýna ros- / koschý boských pozýuala (zwýe-
 cznoszczý) /

Wtora Capitula:

U thore tha mýla panna ýest po- / czátha zwýecznoszczý w sý-
 nu bo- / zým ktorý syn zwýecznoszczý z- / (30 r.) oczcza sýa rodzý
 ý uýiecznyé bądzýe ⁴⁾ / (sýa) rodzycz bądacz ýednakýeý wsz- / ech-
 mocznoszczý z oczzýem bogým kto- / rý od uýekow s sweý besz-
 mýerney do- / broczý umýszlýł stapýcz naszwýath a- / bý czlouyeka
 odkupýł ktoregosh to pod- / czasem stworzýcz mýal, tego uýdzacz
 bo- / skýmý oczýma ýsch mýal zgrzeszýcz po / stworzenýu rýchlo,
 a nýkth go uýba- / uýcz nýemogl ýedno bog przýýawszý / plec czlo-
 uýeczéý naturý, O uczýnýl to / sýn bozý zwýelýkýeý lutoszczý yze
 on / chezýal przýýacz natura czlouýeceeý pl- / czý ý chezýal sýa
 narodzýcz naszwýath / ý ulozýł tak w boskýeý radzýe ý zamk- /
 nýona z wýecznoszczý boska rada ýsz sýn / bozy chce czlouýeka
 uýkupýcz ý chce / sýa wdzýeczýnstwýe czlouýeceeý natu- / rý
 narodzýcz ⁵⁾ ý býla rada w bosthwýe / o ýeszcze przed wszemý
 uýeký kto ma / sýnu boskýemu matka býcz, ý stalo sýa / (30 v.)
 w boskýeý radzýe uýrzeczenýe ýsch nýkt / boga ogarnacz ý wzý-
 uoczýe noszýcz nýe- / moze ýedno uýbrana naýczýsthscha pan- /
 na ⁶⁾ /

Utora rada w bosthwýe býla ktorá ⁷⁾ / ta panna mýala sýna
 bozego poro- / dzýcz, ý szwolýla troýcza szwýata ysz syn / boský
 obral sobýe o ýeszcze z wýecznosçý / dzýeuyczą marýa býcz matka
 czlouye- / czenstwa ýego, ý bostwo ýego ogarnacz / panýenským
 zýuotem A ta(m) panna mýa- / la podz ý narodzýcz sýa z oczcza

¹⁾ rzona

²⁾ w vmyszle boszkyem

³⁾ sz

⁴⁾ sýa

⁵⁾ (sz)

⁶⁾ to potlv / sz / avgustyna

⁷⁾ by

ŷea- / chýma, ŷszmatkŷ szwýateŷ annŷ A to od- / uŷekow býlo
srzadzono ŷ wskarbýe bos- - / twa samknýone(go) ¹⁾ /

Baczmŷsch tu ŷsch tą mýłą pannaŷ sýn / bozy (z wýecznoszczŷ
bostwa swego) / uŷbral sobŷe býcz matkaŷ a tho troŷjako /

Pyerue tą mýłą pannaŷ uŷbral sýn bo- / zy zwýecznoszczŷ ŷsch
chczýal przyącz / z ŷeŷ czýstoszczŷ czlouŷeczenstwo ŷ z ŷeŷ / czý-
steŷ krwýe naturaŷ ŷ czýłalo przyál ŷ o- / garnál ²⁾ bostw(o) ³⁾
swoye ⁴⁾ ŷ złączyl z ŷeŷ natu- / (31 r.) raŷ ŷ w ŷeŷ zŷuoczye odpo-
czýua(l) ⁵⁾ ŷ prze- / býual bog ⁶⁾ ŷako wnŷebýe a czlouŷek ŷa- /
ko wmateze sweŷ O ŷakosch to dostoŷna / panna býła ktorasch od
uŷekow uyzwo- / lona od troŷjeze szwýateŷe býcz mothkaŷ boga
ŷ czlouŷeka. /

Uthore thaŷ mýłą pannaŷ obral z wýe- / cznoszczŷ sýn ŷednýŷ
oga oczcza a- / by sŷą s zŷuota yeŷ panŷenskýego na sz- / wýath
(bnarodzýł a thesch abŷ gŷ pŷersya- / my swýmŷ uŷchouala panna,
ŷako uyer- / nego czlouŷeka ŷ boga Aczkolŷ boska natu- / ra nŷe-
potrzebouala ŷeŷ pokarmu telko / czlouŷeczenstwo, wszakosch ona
zwýecznosz- / czŷ nato obrana ŷsch mýłala boga ŷ czlouŷ- / eka po-
rodzýcz ŷ pŷersŷamŷ panŷenskýmŷ / uychouacz y mouy tako da-
mascenus (od / wŷekow wyeecznych) uŷbral sobŷe sýn bozŷ / math-
kaŷ dzŷeuŷczą marŷą O uŷelŷkŷeŷ / czýstoszczŷ ŷ nŷeuŷnoszczŷ
sktoreŷ czýa- / la czýłalo czlouŷeczeŷ natury ⁷⁾ y mouŷ ory- / ge-
nes O naŷczýsthasz ta panna býła / (od uŷekow) ktora tak od
uŷekow sthwo- / rzona szlachethnŷe ⁸⁾ od sýna bozego gotho- / ⁹⁾
sktoraŷ on raczýł bostwo złączycz ¹⁰⁾ / (31 v.) przed wszŷtkýmŷ
uŷekŷ O barzo . . . . . / . . . . . z dawna dawnego o teŷ pannye / rada
býła wboskŷch taŷemnýeczach O / dzŷw to býł gdy ona pod stworzo-
nem / czasem sýna bozego poczála ŷ porodzŷ- / la O zaŷte (malo)
mnŷeŷschŷ to dzŷw / ŷesth ysz ta panna przed uŷeky w takoueŷ /
uylmoznoszczŷ w bosthwýe býła ŷ wskar- / bye bostwa otpoczŷuala
(o) ŷ zwýeczno- / szczŷ w(z) ¹¹⁾ ŷąta ŷ zachouana od grzechu p- /
ŷeruorodnego ¹²⁾ czego zadnemu stworzŷnŷu / pan bog nŷeuczŷnŷł
anŷ dal czo teŷ pan- / nŷe raczýł (od uŷekow) vezŷnŷcz ŷ dacz
czosz- / to býlo barzo sluschno gdŷsch matkaŷ sŷ- / na bozego obrana
w boskŷeŷ radzŷe y / mouŷ szwýaty Bŷernath obral sýn bozŷ /
taŷ mýłą pannaŷ matkaŷ z wýecznoszczŷ w / radzŷe bostwa swego y
przesz nŷą chczýł / zataŷcz thaŷemnýeczą wezŷelenŷa bosth- / wa
swego, w przykrŷezŷu czlouŷeczeŷ na- / turŷ, Boeczyem (z wyeeczno-
szczŷ) dobrocz ŷe- / go tach chczýłala ŷsch mýłal przyącz czlo- /

¹⁾ o teŷ myley pannye

²⁾ ja

³⁾ em

⁴⁾ m

⁵⁾ cz chczal

⁶⁾ wney

⁷⁾ przyącz raczyl

⁸⁾ wybrana

⁹⁾ wybrana / nana (sic.)

¹⁰⁾ (przyącz myal)

¹¹⁾ y

¹²⁾ y wszelykego

uŕeczã naturã Abÿ czlouŕekÿem badaç / y bogÿem zdÿeueÿce naÿ-
 czÿsthszeÿ na- / (32 r.) rodzony cÿyerpÿalo ŕego czlouŕezen- /
 sthwo za upadlego czlouŕeka / y vypysnã doctorouŕe poczaczÿe
 th- / eÿ mÿleÿ pannÿ o naÿchwalebneÿsze / o naÿdzÿwnÿeÿsche
 O chwalebneczÿem / bÿlo ŕeÿ poczaczÿe aboczÿem przed w- / schemÿ
 uŕekÿ poczãta w madroszczÿ bo- / skÿeÿ A tam ŕuseh odpoczãtkow
 szwÿã- / ta stala sÿã uŕerna ŕstã matkã bosth- / wa ŕ tã sÿn bozÿ
 matkã sobÿe uÿbral / y uŕelÿkÿe rzeczÿ madroszcz boska p- / rzesz
 tã pannã udÿela y zamknÿono / to wtaÿemnÿyczach madroszczÿ bo-
 skÿch / czo pan bog (zwÿiecznoszczÿ) chezÿal prz- / esz tã pannã
 udÿelacz ¹⁾ /

Jeszeze teÿ pannÿ bÿlocz naÿdzÿwnÿ- / eÿsche poczaczÿe oto
 anÿelÿ dzÿ- / noualy sÿã ŕey poczaczÿu bo ona przot ²⁾ / stworzona
 w bosthwÿe nÿsch anÿelÿ a u- / v znauschÿ yey dostojnoszcz anÿelÿ
 z obÿã- / uŕenÿã ducha szwÿãtego O dzÿuoualÿ / sÿã ŕeÿ dostojno-
 szczÿ czosch nÿzey u- / slÿschÿmy othÿm y pÿsche szwÿãthy /
 Augustÿn rzekãcz bÿla rada zwÿecz- / noszczÿ wtaÿemnÿyczach bo-
 skÿeÿ wÿel- / (32 v.) moznoszczÿ ŕuszlÿ sÿã zmÿlouacz nad / czlo-
 uŕekÿem ktorego zwÿiecznoszczÿ u- / myslÿlÿsmÿ stworzÿcz napodo-
 bÿens- / twa nasche A tedÿ mÿlosÿerdzÿe kto- / re zwÿiecznoszczÿ
 przed bogÿem ŕesth / Przÿstapÿlo przed oblÿcznoszcz boskã / a rze-
 kãcz O mÿlÿ panÿe sthworz czlo- / uŕeka dla tweÿ uŕelÿkÿeÿ uŕel-
 moz- / noszczÿ wkasch w sthworzenyu twoÿã / wszechmocnoszcz,
 aczkolÿ czlouŕek u- / padnÿe wgrzech szmÿerczÿ. ale tÿ mÿ- / lÿ
 panye raczÿ zeslacz sÿna twego kto- / rÿ szmÿercz skazÿ a zÿuoth
 ŕm da uŕe- / cznÿ, ŕ stala sÿã rada wbostwÿe uÿsz- / luchacz lÿ
 mÿlosÿerdzÿe. A tedy duch / szwÿãtÿ sklonÿl uschÿ boskÿe ku uÿsz- /
 luchanÿu mÿlosÿerdzÿã ŕ /

Stalo sÿã ŕsçh pan bog stworzÿl / nÿebo ŕ anÿoly dla sweÿ
 uŕelmo- / sznoszczÿ, A potÿm stworzÿl zÿemÿã ŕ / czlouŕeka ŕ po-
 stanÿl anÿoly w korzech / roskoschÿ, ale mnodzÿ krotko tam bÿ- / lÿ.
 podnÿosl sÿã wpÿchã naÿuÿsszÿ / (33 r.) anÿol oto zgrzeszÿl pÿchã
 ŕ strãczon / znÿeba ŕ slalÿsÿã mnogÿe korÿ puste / Potÿm pan
 wszechmocnÿ stworzÿl cz- / louŕeka y postanÿl ŕe wroskoszÿ raÿ-
 skÿeÿ ale barzo krotko tam badaç / zgrzeschÿl nÿeposluszenstwem
 uÿpadz- / on zrayu O tho zgrzeszÿl anÿol y cz- / louŕek a wsza-
 kosch nÿe dla anolya / pan bog chezÿal sÿna zeslacz uŕku- / pÿcz
 go, ale dla czlouyeka a takosch / kozdy czlouŕek poszmÿerczÿ schly
 do / othehlanÿ A nÿkth ym nÿemogl po- / mocz ŕjedno yzbÿ sÿn
 bozÿ stapyl na / szwÿãth ŕ przÿÿã(cz) l plecz natury czlo- / uŕeczey
 y cÿyerpÿal aze do krwÿe y / umarl thozby ŕe odkupÿl A tako od /
 stworzenÿã szwÿãta bÿl plac ŕ wzdÿ- / chanÿe uolaÿacz sStapÿ

¹⁾ O naszczasznejsza pano

²⁾ y pÿerweÿ

sýnu božý ¹⁾ auýbaw nasz y pouýeda szwýatý Augu- / styn
 A tedy mýlosýerdzýe (boskýe) ba- / dacz z wýecznoszczý przet
 oczyma ý / uschýma boskýmý A oný to glosý pla- / (33 v.) czlye
 oczczowskýe badácz wothchla- / ný przýuodzýlo ku uschom boskýem/
 a ých lzý przýnoszýlý przed oczý boskýe / mouýacz O wszeczmo-
 cznoszczý boska ra- / czý sýa ýusch smýlouacz nad swem sth- / wo-
 rzenýem ktore oto czýerpý czýaskýe / maký, raczý sýna zeslacz na-
 szwýath abý / ty placze ý smátký ukoýl, abý twe sth- / worzenýe
 zmak uýbauýl ²⁾, ale mýlosý- / erný pan bog badacz poruszon na
 oný / glosý placzlyue ³⁾, uczýnýl rada w bosth- / wýe swem smý-
 louaczlý sýa ýsch nad / czlouýekýem ktorý mýa rozgnýeual / nýepo-
 sluszensthwem A tedý duch szwýa- / tý wbosthwýe uýrzeka ýam
 wzbudzil / proroka da uýda ktorý mem duché- / nathchnýon badacz
 uznal twoýe mý- / losýerdzýe y zaudal O mýlý panýe / mýlosýer-
 dzýe twoýe nauýeký bada ný- / slauýacz ý ýne proroký nadýchla
 pý- / szacz o mýlosýerdzýu božým A przeto / raczý boze mýlo-
 sýerný yusz smýlouacz / sýa nath czlouýekýem ktorý zgrzeszýw- /
 (34 r.) schý oto ýesth wczýerpýenýu y mouý / tu szwýaty augu-
 stýn O dostojnoszcz / ýesth uýelka czlouýecza oto nýe o an /
 ýolý býla rada smýlouacz lý sýa ýusz / nad nýmý ale o czlouýeka.
 any, anýol / mýal zwabýcz sýna bozego znýeba a- / le czlouýek, ta-
 kýesch zgrzeszýl anýol / jako ý czlouýek wschakosch božý sýn /
 nýe dla anýola sthapýl naszwýath ⁴⁾ ale / dla czlouýeka aný anýola
 odkupýl, a- / le czlouýeka aný anýelskýeý naturý p- / rzýýacz ra-
 czýl ale czlouýecza oto dos- / thoýnoszcz czlouýecza (o) ⁵⁾ /

T ⁶⁾ hedy sýn božý poruszýl sýa mý- / losýerdzýem y luto-
 szczýa rzek w / bosthwýe swým. oczce moý (ýusz mýa) / raczý ⁷⁾
 zeslacz naszwýath odkupýcz th- / wego czlouýeka z ýaczhwa szmýer- /
 czý chcza przýacz plecz czlouýecza ý / chcza umrzecz dla czlouýeka
 y uybr- / al sobýe matka czýsta panna sktoreý / sýa chczyal naro-
 dzýcz ý bostwo swe / snýa raczýl zlaczýcz A teý to panný / (34 v.)
 (zwýecznoszczý) sýa rozmýloual ý do teý / panný raczýl stapýcz
 wzýuoth zmaýe- / statu swego y sloua oczczowskýego a o- / na nato
 zwýecznoszczý obrana anýe ý- / na (ý od uýekow uýieczných) ⁸⁾ onýeý
 wbo- / sthwýe rada býla. A przeto ýeý bylo o / barzo. dzýwne po-
 czaczýe. y nath czlouý- / ecza natura pouýsszene ý nath anýelsz- /
 ka natura uuýelbýone Aboczýem tą / panna obralo bostwo zwýe-

¹⁾ szneba

²⁾ tho pothlvz sz avgvstýhyna

³⁾ oczowszke

⁴⁾ szyn boszy

⁵⁾ tho avgvstyn .sz. powyeda

⁶⁾ a

⁷⁾ ma

⁸⁾ y

cznoszczy sz- / wem przebýtčkým a zasýa czlouýeczen- / stwa swego
ktore mýal przýýaçz na- / mýlscha mathka ¹⁾ /

Thrze czýe obral sýn bozy zwýe- / cznoszczý tá naszwýa-
thsza pan- / na aby gý porodýla y pýersýamý / panýenskýmý uý-
chouala A przeto ýest / z wyecznoszczý wpanýensthwýe zachoua- /
na ý grzech pýeruorodný od nýey od- / dalon ²⁾ (przeth uyeký) aby
býla godna sý- / na bozego porodýcz ý pýersýamý paný- / enský-
my uýchouacz. A to (zwýecznoszczý) / (35 r.) z lasky bozeý wzýala
panna marýa / aboczýem sýn bozý wczýstoszczý ý nýe- / uýnno-
szczý sýa kocha jako pýsche / Damascenus rzekaçz O ta mýla
pan- / na poczata przed wszemý uýeky (w s- / erczu ý umysle bo-
ským) ýsz ona mýala / býcz boga rodzýcza y ýeý pýerszý mýal /
bog ý czlouýek pozýuacz A przeto teý / panný dostoýnoszczý w ýeý
poczaczýu / rozum czlouýeczy dosýaçz nýemoze ý an- / ýelý dzýwuýa
sýa ýeý przeniýsokýeý do- / stoýnoszczý w ýeý poczaczýu A przetosz /
sýn bozy zwýecznoszczý oddalýl ³⁾ ý polo- / zyl roskosch swoýa w ýeý
panýenských / wnáthrnoszczýach w ktorých mýal pot / czasem othpoczý-
uacz O dzýwuýaçz / sýa sz wýaty Augustýn ýeý nauýssche- / mu ⁴⁾
poczaczýu po ýeý mylem sýnu (ba-) ba- / (uaçz) ðaçz nyektorego czasu
w uýelkým na- / bozensthwýe roszmýszlaýaçz O ýeý nach- / wale-
bnýeýszem ý naýczýsthszem poca- / czýu ý pýttal ⁵⁾ panny ma-
rye y rzekaçz O / nachwalebnýeýsza panno pouýecz ze- / mý sludze
twemu ý czemesz zasluzýla / (35 v.) taká laská ýzesz (od uýekow)
uýbra- / na (O) uýelýkýeý czýstoszczý przesz g- / rzechu pýeruoro-
dneho ý býcz math- / ka uýernego boga ý czlouýeka otho- / uýso-
koszcz boska znýzýla sýa ku tobýe / oto nýeogarnýoný bog stal sýa
czlouý- / ekým przýawszý mýla panno twoýa / naturá ⁶⁾ /

(Raczýsch pouýedzýecz sludze swe- / mu oto ýeszczesz nýebýla
poczata / wzýuoczýe tweý matký anný ýeszczsz / szwýathl býl stwo-
rzon a ýusch wszech- / mocnoszcz boska przed wszemý uýeký /
mýal rada o thobýe mýla panno ý uý / bral czýa matká sobýe
ý przýdýtkým / bostwa swego ý gotouaný zwýeczno- / szczý twoýe
wnáthrnoszczý ogarnaçz / bostwo y twoýe przeczýste pýerszý uý- /
chouacz czlouýeczenstwo sýna bozego) / A gdysch tak býl augu-
stýn sz wýathý / wtakým roszmýszlanýu modlaçz sýa / naszwýat-
szeý pannýe ktoremusz oth- / pouýedala panna Marýa rzekaçz /
(36 r.) vyedz augustýnýe ýze ýeszczsz nýe- / stworzýl bog wszechmo-
cny nýeba ý zýe- / mýe a ýam ýusch w przeszenýu boským /
uýbrana býcz naczýsthsza przesz grzechu / ý boga wczlouýeczeý na-

¹⁾ tho. sz. avgvstyn poweda

²⁾ y wszelyky grzech

³⁾ grzech ot ney

⁴⁾ y naczysthemv

⁵⁾ w dvchv naboszenystwa

⁶⁾ (O y ýeszczsz rzekl avgvstyn)

turze porodzýcz / ý na tom od uyekow nýecznych gotoua- / na býcz
 rodzýczą bozą. o nýezmoýeý / to zaslugý bylo, abouýem ýeszczem
 nye- / býla ý owszem aný zadne boze stworze- / nýe ale laską bozą
 ýestem ¹⁾ (² uprzędzýla / (wssýtký nýeký) y uýbral mýą bog wsze- /
 chmoczný matką sýna swego (o) sweý / wýelkýeý laský (o) ýeszce
 przeth wszemý / nýeký ý umýloual mýą bog (z wýeczno- / szczý
 sweý) ý tak mýą choual wtaýem- / nýeczach bostwa swego (o) uýely-
 kýeý / roskoszý y uýdzenýu bostwa ýego ý po- / zýualam othuýekow
 uýecznych ros- / koszý bostwa a to nýezmeý zaslugý a- / le z ýego
 wszecmocznoszczý bo tak ýe- / go uola býla boska ý nýedopuszczýl /
 mýą wpaszcz wgrzech pýerurodny ³⁾ / ýzem mýala býcz schouaným
 ý przy- / (36 v.) býthkýem bostwa ý uczýnýl ⁴⁾ mýą oth / uýekow
 naýpokornýeýscha ý naýczýsth- / scha. aboczýem pokorą moją sýna
 bo- / zego znýeba szczygálnalam a czýstoszczą / moją ogarnąlam, sýna
 bozego ý roskoso- / ual sýn bozý wczýstem zýuoczýe moým / mýesz-
 kaýącz tam ýako w nýebýe Abo / czýem sam sýn bozý mouý ros-
 koszý mo- / ýe są przebýuacz wczýsteý dussy y rzekla / panna
 marýa wýedz augustýnýe gdým / poczala sýna bozego pýerueý
 wduschý / ato przesz uýarą ⁵⁾ a potým (stal ⁶⁾ sýa) ýstý / wýerný
 bog ý czlouýek wzýuoczýe mo- / ým to wszýtko przed stworzenýem
 szwýa- / ta pan bog zrzadzýl s sweý uýelkýey / laský a nýezmeý
 zaslugý y rzekl za sýa / Szwyaty augustyn dzywuýącz ýeý /
 chwale O nachwalebnýeýscha od uýe- / kow wboským umýlouanýu
 ý uýbra- / nýu O naýczýsthscha w uyezczým za- / chouanýu od
 wszelkýego grzechu abo- / czýem bog mýal mýecz ktobýe przy- /
 laczénýe ato troýcza szwýata od uýe- / kow uyzwolýla czýebýe mýecz
 mýla / (37 r.) panna matka (swoya) ⁷⁾ ý mouý Szwyą- / ty ansel-
 mus o zaýste slusznýe to ýest ýsz / ta mýla panna zwýecznoszczý
 w czýsto- / szczý zachouana ý grzech odnýeý odda- / lon ýest wszelky
 ý szwýeczýla ýeý czýs- / thoszcz zwýecznoszczý wbstwýe tak /
 ýze ýeý sloneze przýrownano býcz nýe- / moze A czeuu to tak ýeý
 szwýatloszcz / szwýeczý abouýem ona mýala poth / czasem porodzy ⁸⁾
 stworzýczýela w sw- / ey szwýathloszczý przeto ýeý szwýatlosz- / czy
 ý ýeý czýstoszczý y szwýatoszczý po / synu bozem zadne stworzenýeýe- /
 sth przýrownano a przeto býla czýsta / ý naszwýatscha od wszech uýe-
 kow y / pýsche tako Vyýelmus rzekącz ta / dostoýna panna wzýala

1) a

2) mýą

3) any szadny

4) abo zrzadzyl

5) gdym przy- / szwolyla

6) byl

7) szyna szwego

8) cz / y porodzyla

(z wyecznoscę) / od boga wszechmocznego dwoyakye po- / szwý-
czenýe w poczæzýu ýeý uýeczny /

Pýerne yey poszwýaczenye od uye- / kow (uýecznych) od
nayuyszeý / troýcze szwýateý ysz nigdy wgrzech / pýeruorodný aný
potým w zadný w- / (37 v.) paszcz nyemyala aný wmyerszýaczka /
boza a to wzýala z osohneý laský bo- / zeý (o ýszcze przeth wszemý
uýeký o) / ý nauyelkýe rzecý ýest obrana ý po- / szwýaczona ta
myla panna /

Weszmýmý tu przyklath ýze kapla- / ný pýerneý nýszlý czýalo
boze / ofýarouacz maýa A tedy przet tým bý / uayá poszwýaczený
od býskupa abý bý- / lý dostoýný pýastouacz ý ofýarouacz / czýalo
boze za rodzaý ludzký, a nýe ýe- / dnacz ý poszwýaczuýe nauýsszy
bý- / skup ale czterzý razý abý tým dost- / oýnyeýszy býlý przýacz
ta naszwýat- / sza ofýara czýala bozego oý z daw- / na gotuýa ka-
plany ku teý dostoýno- / szczý O takýesch czýem ta (o) prze dos- /
toýna panna býla gotouana zdaw- / na dawnego przet wszemy uýeký
ý- / poszwýaczona troýako od nablogo- / slawnýeýszeý troýcze szwýa-
teý Pýer- / ue bylo tey mýleý panný zwýeczno- / szczý ot boga
oczca poszwýaczenýe / (38 r.) aby býla godna przýacz wzýuot
ý / porodzýez y pýastouacz w ráku czýa- / lo boze abouýem bostwo
myalo mý- / ecz w nýey przebýtek złączýwszý sýa s- / czlouýecza
natura, a przetosz gðý ona / mýala czýalo boze pýastouacz ý ofýa- /
rouacz bogu ýako kaplan. bo ona sz- / wýecznoszczý nakaplanský
urząd ýe- / sth obrana ý poszwýaczona (przet uýe- / ký) od boga
oczca y poszwýaczon (prz- / eth uýeky) zýuoth ýeý w ktorem bosth- /
wo mýalo mýecz przebytek, y poszwýa- / czono pýerszy ýeý ktorých
bog y czlo- / uýek mýal wdzýeczýnnoszczey sweý po- / zýuacz, ý ta-
kyesz poszwýaczony rácz- / ký ýeý ktoremý mýala sýa bostwa /
dotýkacz, o to zwýecznoszczey ýesth na- / kaplanský urząd poszwýa-
czona O ý / uýsszey uýbrana ý poszwýaczona ný- / szly kaplaný,
bo kaplany byuayá po- / szwýaczený od býskupa na kaplaný- / sky
urząd, przýmszý telko zwabýcz- / sýna bozego z nýeba y pýastho-
uacz / (38 v.) (telko przý mszý) wráku swých poth k- / staltem
chleba czýalo boze a ýeden rasz / przesz dzýen ý barzo krotko.
a snacz / mnodzý kaplaný rzathko Ale panna / marya (nýe od
býskupa býlacz poszwý- / aczona ale) oth najýbloslauýenszeý /
troýcze szwýateý ýest poszwýaczona / przeth wszemý uýeký bostwo
ýego wzý- / uoczýe ýeý nosýez ý porodzýwszý pýa- / stouacz y w ráku
swých czýalo boze no- / szýcz pouýýacz ý roszwýacz nýe tako /
yako kaplan poth osoba chleba czýalo / boze trzýma w ráku, ale
panna maria / výerne czýalo boze pýastouala w oso- / býe dzýeczýatka
ý czalouala y pýersýa- / mý panýenskýmý uýchouala Otoez na /
then urząd kaplanský ý uysszey nýszlý / kaplansky z wýecznoszczý
od troýcze b- / logoslauýoneý ýest abo byla poszwýa- / czona /

V thore bylo teý mýley panný / poszwýaczenýe oth sýna bo-
ze- / go przeth wszemý uýeky ýsch ona mýa- / (39 r.) la býcz yego
mýla mathka A przetosz / tako mouý ýlarýus Syn bozý mądro- /

szez oczcza boga n̄jestworzona ḡd̄ysz ūye- / dz̄yjal wszytk̄y tajem-
noszcz̄y zw̄yecznosz- / cz̄y oczcza boga, ŷsz chez̄yjal ocz̄yecz bog /
syna zeslacz naszw̄yath aby ḡy odkup- / ŷl ato b̄ylo wtāyem̄n̄yczach
bostwa, a- / tedy s̄yn boz̄y zoczcza zw̄yecznoszcz̄y ro- / dzacz̄y, obral
sobye matk̄a dz̄yenūycz̄a / marȳa o nāycz̄ysth̄sz̄a pannā ktorasch /
b̄yla zachouana od grzechu ŷ poszw̄ȳa- / cz̄yl zw̄yecznoszcz̄y ŷēy
wnathrznoszcz̄y / y z̄yuōth wktorem m̄yjal dz̄yenūyacz / m̄ȳes̄yacz̄y od-
pocz̄yuaacz, ŷ poszw̄ȳacyl / p̄ȳersz̄y ŷēy pan̄yensk̄ye ktor̄ȳch on /
m̄yjal poth czasem zam̄ȳerzon̄ym poz̄y- / uacz sthaw̄sz̄y s̄ȳa s̄ynem
pan̄yensk̄ym / prz̄ȳawsz̄y pleez natur̄y czloūyecz̄ēy, ŷ / b̄yla szw̄ȳata
nath wsze szw̄ȳate. (wyesz- / cze przed wszem̄y ūyek̄y pocz̄ata ŷesth /
ta m̄yła panna wbosthw̄ye), oto ŷ posz- / w̄ȳaczona ŷescze w ŷēy
n̄yeb̄ythnoszcz̄y / ab̄y byla godna ofyrouacz bogu ocz- / czu cz̄yalo
syna ¹⁾ (bozego) porod̄z̄yw- / szy ḡy za rodz̄āy ludzy O tho nam̄yl- /
(39 v.) sch̄y weszm̄ym̄y prz̄ykład ŷze tak ŷe- / sth k̄yedy koszcz̄yol
zbudūȳa gdz̄ȳe ka- / plan̄y māȳa cz̄yalo boze of̄yrouacz / zarodz̄āy
ludzk̄y V tedy on koszcz̄yol po / szw̄ȳacz̄y p̄ȳernēy nāȳūssz̄y ka-
plan / to ŷest b̄yskup aby tam kaplan̄y nāydo- / stōyn̄ȳēysz̄y sacra-
menth pod osob̄a ch- / leba, a krew szw̄ȳath̄a pod osob̄a v̄yna /
panu bogu of̄yroual̄y i tam ze y oltha- / rze poszw̄ȳacza gdz̄ȳe
cz̄yalo boze lezecz / ma teko vemsz̄y, a y pell̄y poszw̄ȳacza- / ŷ̄a na
ktor̄ȳch to cz̄yalo boze lezecz ma / pod osob̄a chleba O nam̄ylēysz̄y
podn̄ye- / szm̄y rozum nasch, oto t̄y rzecz̄y przed ūy- / rzecz̄one b̄y-
uāȳa poszw̄ȳaczon̄y p̄ȳeruēy / n̄ysz̄ly sacramenth ŷ cz̄yalo boze tam
le- / zecz b̄adz̄ȳe, o p̄ȳernēy m̄ȳescze cz̄ȳa- / lu bozemu poszw̄ȳacza
b̄yskup A tha- / k̄ȳeszcz̄y ta m̄yła panna ŷesth zw̄yeczno- / szcz̄y
poszw̄ȳaczona, ŷ stala s̄ȳa koszcz̄ȳo- / lem bosk̄yem ktoras̄z poszw̄ȳa
cz̄yl nāy- / ūssz̄y b̄yskup ocz̄yecz n̄yeb̄ȳesky zw̄yecz- / noszcz̄y swēy,
ab̄y wz̄yuoacz̄ȳe ŷēy lezal / iesus cristus syn (boz̄y) ŷego yemu wbo- /
sthwye rown̄y bog ŷ czloūȳek ab̄y lezal / (40 r.) w zyuocze ŷēy
ŷako na koszcz̄ȳele na- / rodz̄ywsz̄y s̄ȳa, lezal na ŷey r̄aczkach /
yako na oltarzu A prz̄etosch s̄yn boz̄y / z wycznoszcz̄y poszw̄ȳacz̄yl
t̄a m̄yła / pannā matk̄a sob̄ȳe aboūyem chez̄yjal / w zyuoczēy ŷēy
przeb̄ȳuacz dz̄yenūyacz / m̄ȳes̄yacz̄y o prz̄etosch od ūyekow od s̄y- /
na bozego ŷesth poszw̄ȳaczona. /

Th rzecz̄ȳe poszw̄ȳacz̄en̄ȳe b̄ylo th- / ey mylēy pannā od du-
cha szw̄ȳa- / tego o ŷescze przed wszem̄y v̄ȳek̄y ku / nāȳūssz̄ēy
cz̄ȳstoszcz̄y, abocz̄ȳem duch sz- / w̄ȳaty w cz̄ȳstoszcz̄y pan̄yensk̄ȳēy
s̄ȳa ko- / cha, ŷ w cz̄ȳst̄ȳch serczach rath odpocz̄y- / wa, prz̄eto pos-
szw̄ȳacz̄yl marȳa (od ūye- / kow) ŷ zachonal w n̄ȳeunnoszcz̄y prz̄esz /
grzechu p̄ȳerunordnego gotūȳacz̄ȳa b- / ŷcz mathk̄a synu bozemu
a sw̄ym nam̄yl- / szem domem ŷ odpocz̄yuan̄ym ŷ poszw̄ȳa- / cz̄yl
ŷ̄a ŷako dom ŷ przeb̄ȳthek swoy / przed wschem̄y ūyek̄y jako pro-

¹⁾ yego

rok / mouy na dom twoy mylŷ panye zalezŷ / szwŷyatoszcz na
 wssŷthkŷ czasy oto dom / bozy y odpoczŷuanŷe ducha szwŷyatego /
 (40 v.) ta mŷla panna, a przetosz poszwŷyaczona / od ducha szwŷy-
 tego bŷcz domem boskŷe- / mu odpoczŷuanŷu, ŷ bŷcz matka boza /
 ŷ (bŷcz) kochanŷem ducha szwŷyatego kto- / rŷ ŷa rzadzŷl przed
 wszemŷ uŷekŷ w- / ŷeŷ czŷstoszczŷ odpoczŷuauŷacz ŷ w nŷeŷ / sŷa
 kochaŷacz jako szwŷyaty ambrosŷ / mouŷ nŷcz czŷstszego bŷcz
 nŷemoze po sŷ- / nu bozem ŷako ta mŷla panna ktorasch / to przed
 poczatkŷem szwŷyata ŷesth oczŷ- / szczŷona ŷ poszwŷyaczona ŷ za-
 chouana / czŷstoszcz ŷek wskarbŷe bostwa, boczŷem / ona wtaŷem-
 nŷczach boskŷych uŷbrana / panna y matka boga uŷernego, (A przeto /
 ona bŷla przed wszemŷ uŷekŷ w taŷem- / nŷczach boskŷych skryta
 ŷ chouana a prze-) / ¹⁾ to Prorok sluschnŷe uŷrzekl badaŷz na- /
 thehnŷonŷ oth ducha szwŷyatego o mŷlŷ / panŷe na dom twoy slusze
 szwŷyatoszcz / ŷ mouŷ szwŷyathy Ambroszy O szwŷy- / ta naszwŷyath-
 scha panna wuŷiecznŷm po- / czaczŷu. O czŷyta ŷ owszem naŷczŷst-
 scha / w poczaczŷu wzŷuocŷŷe szwŷyatey annŷ A / boczŷem (od uŷe-
 kow) zaszcŷczŷona mocz- / (41 r.) boska ŷŷe w grzech pŷernorodnŷ
 przy ŷ- / ey poczaczŷu nŷewpadla boczŷem ona od- / uŷekow wyŷata
 stego praua ŷsz wgrzech / przy ŷey poczaczŷu nŷewpadla. Aboczŷem /
 duch szwŷyaty mŷal ŷa wswey strozŷ zwŷe- / cznoszczŷ A przetosch
 poczata naŷszwŷyath- / scha y naŷczŷsthscha O szwŷyata bŷla nad / wszytkŷ
 szwyate O zaŷste czŷsthsacz bŷla / nath anŷolŷ ŷ mouŷ Szwyaty Byer-
 na th / O sluschnŷe ta mŷla panna przeuŷssŷyla an- / ŷoly wszwŷyatoszczŷ
 ŷ weczŷstoszczŷ (od uŷe- / kow) abouŷem sŷn bozŷ nŷe z anŷelska na- / tur-
 zlaczyl bostwo swoŷe, ale zdzŷeuŷ- / cze marŷeŷ przyal natura ŷ podobŷen-
 stwo ŷeŷ ŷakosch pyscha doctorowŷe / ŷŷe cristus bŷl podobŷen
 matcze sweŷ p- / rzeto ŷsz ŷeŷ natura czlouŷeczenstwa przy- / ŷal
 przetosch napersonŷe bŷlczŷ iesus ku / matcze podobŷen ŷako uŷernŷ
 ŷeŷ sŷn / A przetosch ŷeŷ czŷstoszcz przeuŷssŷylacz / czŷstoszcz
 anyelska, boczŷem sŷn bozŷ (sz / wyecznoszczŷ) roszmŷlowal sŷa ŷeŷ
 czŷsto- / szczŷ y obral ŷa sobŷe przed wszemŷ uŷe- / kŷ mathka
 y mouŷ tako Skotus ²⁾ mŷlosz- / nyk czŷstoszczy pannŷ marŷeŷ
 O zaŷste / (41 v.) nŷesluschno bŷ boskŷeŷ wszechmocnoszczŷ / abŷ
 mŷal czŷalo (cz)ŷ natura przyŷacz / znaruszoneŷ matkŷ namnŷeŷsza
 maku- / la, ale znaŷczysthszeŷ pannŷ przesz w- / szelkŷeŷ makulŷ
 grzecha. aboczŷem bos- / twa nŷemoze dotknaŷz zadna makula / ska-
 zona. a panna dotknaŷa sŷa bosth- / wa y ogarnaŷa ŷego wszechmo-
 czoszcz / zŷuotem y noszŷla boga dzŷeuŷacz mŷe- / sŷaczŷ wyuoc-
 czŷe a przetosch to bŷl prz- / enaŷczŷsthszŷ panŷenskŷ zŷuoth wkt- /
 rym bosthwo odpoczŷuualo Tenze tho / Skotus mouŷ O naczŷsthsza
 to panna bŷ- / la ktora boga z nŷeba wzŷuoth swoy / przyczŷa-

1) o

2) Skotus

gnała aboczj'em pokora a / czj'stoszczj'ą przj'eczyagnała ksobj' zlo- /
na oczcza boga s'yna j'ego j'edynego, a ta to panna duch szwj'aty
zwj'eczno- / szczj' wzj'al sobj'e za oblubj'encza j' / bj'l strozem
j'ej czj'stoszczj', j' ta panna / wradzj'e bostwa swego od uyekow vj'- /
bral j' gotoual bj'cz mathka bosthwa, / y poszwj'aczyl j'ą bycz domem
vj'ecz- / nej' m'adroszczj' yakosz Salomon / (42 r.) mouj' m'ad-
roszcz boska zbudoual so- / bj'e dom zwj'ecznoszczj' bostwa swego /
Oto j'est dom bozj' który duch szwj'a- / ty poszwj'aczyl przebj'uacz
sj'nu boze- / mu wktorym to domu mj'al odpoczj'uacz / pan wszego
stworzenj'a syn bozj', j' w t'ym / domu raczyl sj'a narodzj'ecz gdy
j'ego / vyelmoznoszcz staj'yla naszwj'ath wdom / zj'uota tej' czj'stej'
pannj', y poszwj'aczyl / j'a duch szwj'aty (przed wszemj' vje- / kj')
koszczj'olem wktorem myalo lezcz / dzj'euj'acz myesj'aczj' czj'alo
boze na ol- / tarzu wn'atrznoszczj' j'ey naj'czj'stzych / panj'ensk'ych
j' mouj' thenze Salomon / O ta panna yest zwj'ecznoszczj' od boga
ocz- / cza umocnj'ona bosthwo nosj'ecz a tha / panna j'est zwj'eczno-
szczj' od syna bozego / m'adroszczj'a boska napelnj'ona aboczj'e /
m'adroszcz mocna bj'ła zamknyona w / czj'stoszczj' j'ej O ta panna
zwj'ecznosz- / czj' od ducha szwj'atego mj'loszczj'a bo- / ska napel-
nyona tako, j'ze sj'n bozj' ros- / mylouawszy s'ya j'ej staj'yl z ma-
j'esta- / tu swego w zj'uoth j'ej, Otocz s'yna mj'- / loszcz bj'ła tej'
mj'lej' panny j'sz bog / (42 v.) obral j'a swoj'a mathka j' p'jsze
szwj'a- / tj' Bj'ernath rzekacz o ta mj'ła panna w- / zj'ala zwj'e-
cznoszczj' (j' przed stworzenj'e / szwj'ata) oth troj'ecze naj'blogosla-
wnj'ej- / szej' troj'aka dosthoj'noszcz /

Pjerua j'ej dostoj'noszcz j'sz ona / mj'ala podz y poszla spo-
kolenj'a / krolewskj'ego, aboczj'em panna poszla y / narodzona ze
czternaszczy'e krolow naj'uj's- / szj'ch który bj'l naj'pjerwszj' krol
zj'dow- / skj' dauj'd oto mamy j'sch panna narodzi- / na spokolej'a kro-
lewskj'ego Oto dzj'sz / koszczj'ol uesolo szp'jeua rzekacz spokole- /
nj'a krolewskj'ego marj'a narodzona prze- / to zwj'esyalem j'ej naro-
dzenie szwj'acz- / acz obchodzmj' a ona nasz laskauj'e zas- / tapj'
u pana iesu crista A przetosz j'ej / narodenje bylocz dwoj'akj'e /

Pjerwsche j'ey narodenje bj'locz sz- / wj'ecznoszczj' w prze-
srzenj'u boskj'em, o- / to j'ey naj'uj'sscha dostoj'noszcz ysz ona na- /
rodzona skrola naj'uj'sszego o ujssego njsz- / lj' krola dauj'da bo-
czj'em bog oczj'ecz (sz- / wj'ecznoszczj' porodzyl j'a w przesrzenj'u /
bostwa swego j') obral j'a dzj'euieczka swo ¹⁾ / (j'a porodzj'wszj' j'a
w bosthwj'e swojm) / (43 r.) przed wszemj' uyekj') ktore narode-
nje / j'ej troj'akj'e p'jerue j'ej narodenje bj'- / locz przesz uy-
branje od troj'ecze szwj'atej / aboczj'em nachwalebnyj'scha y naczj'sth- /
scha oddalaj'acz od nj'ej' wszj'tkj' przeka- / zy y chcj'yal j'a mj'ecz

¹⁾ j'a

z rodzaŷu naŷuŷssze- / go ktosch bŷl naŷuŷssŷ w ŷeŷ rodzaŷu oto /
 czczŷenŷe pouŷeda o they pannŷe ŷsch posla / skrolow z bŷskupow
 spatrŷarchow sksŷa- / zaŷh, oto yey rodzay uŷokŷ, O zaŷte ŷes- /
 czeez ŷest ta mŷla panna przenaŷuŷsseggo / rodzaŷu oto nauŷssŷ
 krol bog oczŷecz nŷ- / ebyesky wzŷal ŷa sobŷe z wŷiecznoszczŷ (w- /
 szech uŷekow) dŷeueczkã namŷlschã otho / yey nauŷssy rodzaŷ,
 aboczŷem ta panna po- / rodzona y poczãta w boskŷem umŷszle ŷ /
 przesrzenŷu wszechmocnoszczŷ troŷeze sz- / wŷãtey (przeth wszemŷ
 uŷeky) y stala sŷã / dzŷeueczkã oczeza nyebyeskŷego otosz z na- /
 uŷsseggo rodzaŷu posla ¹⁾ /

Uthore yey narodzenŷe z wŷiecznoszczŷ / bylo wsynu bozem
 ktory z oczczem / w ŷednoszczŷ bostwa bŷl ŷ bãdŷze y ŷest / vye-
 eznŷe y uthwŷerdzŷl ŷã syn bozŷ od- / vŷekow aby byla moczna
 yego bostwo z- / nosŷcz ŷ porodŷcz aboczŷem bog nŷe o- / (43 v.)
 garnonŷ nŷeuŷdomŷ anŷ dotŷkanŷ / stapŷcz mŷal wzŷuoth ŷeŷ
 a panna gŷ o- / garnãla yego porodŷŷla bostwo ŷego / uŷdzŷãla
 y na rãkã thrŷŷmãla, otosz / o znauŷsseggo rodzaŷu ŷ pokolenŷã
 posz- / la od sŷna krola wszeŷ chwalŷ o vŷsz- / szego nŷsch krol
 dauyd /

Thrzeczŷe narodzenŷe teŷ mŷleŷ pã- / ny bŷlo zwŷieczno-
 szczŷ boskŷeŷ / przezs mŷloszcz ducha szwŷãtego aboczŷ- / em naŷ-
 uŷãthscha mŷloszcz wnŷeŷ roz- / mnoŷl gdy ŷã matkã bozã zwŷe-
 cznosz- / czŷ vŷbral ŷ roszwŷeczyl wnŷeŷ ogŷen / boskŷey mŷloszczŷ
 y stala sŷã przed wsze- / mŷ vŷekŷ matkã bostwa, a to zrãdze- /
 nŷã ducha szwŷãtego aboczŷem gdy po- / rodzona ta mŷla panna
 wprzesrzenŷu / bostwa O teŷ duch szwŷãty zwŷekow / (vŷekow
 uŷecznych) gotoual syey naŷczŷ- / sthszego serca krew panŷenskã
 ku spra- / vŷe czlouŷeczenstwa przŷãcz sŷnu boze- / mu gdy wprzŷ-
 szlem czasu mŷal stapŷcz / na szwŷãth. Otocz ŷey dzŷwne ŷ chwalŷ/
 pelne narodzenŷe wduchu szwŷãthym / (44 r.) przezs laskã ŷ mŷloszcz
 bŷlo, otocz teŷ / mŷleŷ pannŷ vŷãtszã dostoinoszcz ŷsz z- / wŷe-
 cznoszczŷ w bosthwŷe ŷest porodzona / y uŷszã dostoinoszcz wzŷãla
 nŷszlŷ skrola / dauŷda y ŷnŷch krolow porodzona /

Uthorã dostoinoszcz wzŷãla ta mŷla / panna zwŷiecznoszczŷ
 ŷsch sŷã ona mŷ- / ala porodŷcz ŷ poth czasem porodŷŷla ze- /
 czternaszczŷe naŷuŷsschŷch bŷskupow, ŷ- / ako bŷl melchŷsedech
 y aaron ŷ ŷnŷ na- / ŷuŷsszŷ bŷskupouŷe ktorzy ofŷarouãlŷ / obŷaty
 bogu wszechmocnemu, stŷchze / to poszedl ŷoachŷm oczŷecz pannŷ
 ma- / rŷeŷ, ato byla skrŷta fŷgura ŷsz panna / marŷã mŷãla bŷcz
 ŷ byla porodzona s- / kaplanskŷego ŷ bŷskupŷego rodzaŷu / ŷsz
 ona mŷãla kaplanskŷ urãd uŷpel- / nŷcz Aboczŷem ona mŷãla boga
 z nyeba / zwãbŷcz ŷakosz to kaplanŷ vemszŷ czŷ- / nŷã (o wyssey
 ona) ²⁾ czynla ŷ mŷãla czŷ- / nŷcz bo ona wzŷuoczŷe noszŷla

¹⁾ panna marya

²⁾ wyszy ona / vrãd / panna /

czýalo / boze porodýla ý vdzyala ýste czýalo / boze, ne w osobye oplathka ale w raku / bostwo thrzymala Toz fygura býla / (44 v.) ýsz panna porodzona skaplanskýego rodz- / au abouýem ona mýala naýuýssego ka- / plana porodýez ýakosch znamýenyeczýe / kos z e z ý ol sz pyeu a rzekacz kaplan przed / wszýtkýmy uýeký, pan cristus podluk z- / rzadzenýa melchysedech ofyeroual chleb / y uýno, ta fygura býla czýala bozego cz- / osz to pan crýstus vpelnyl w vyelky cz- / wartek kyedy vjerne czýalo swoýe ofýe- / roual (y przyal) przeth szmýerczýa swą tv / (vypelnyl ¹⁾) kaplanský vrząd, rozda-
naýacz czýalo s- / we apostołom przy ostateczney vjeczerzý / oto przeto matka boza poszla spokolenýa / býskupow ý kaplanow ysch mýala naý- / uyssego kaplana býskupa vjeczno po- / rodýez, crý-
stusa sýna bozego ato wszý- / tko odnyekow zrzadono wteý pannýe /

Thrzeczýa dostojnoszcz býla theý / mýley panný ýze ona poszla ze cz- / ternaszczýe patryarchow y zeczternasz- / czýe ksýazath yako pýsze Nykolaus de / lyra ýze panna ýest porodzona znaszla- / chethneýszego rodzayu y bogu naýmýl- / schego aboczýem oczýecz teý mýley pa- / (45 r.) ny poszedł zbýskupow ý patryarchow, / a szwýata anna poszla skrola danýda / rodu y ynych krolow, aprzeto szlacheth- / na panna ýsz poszla zrodzaju velmoz- / nego o przenasz-
szlachethneýscha ýsch ona / porodýla syna krola uýeczno y mouý / Szwýaty Bonauentura (O) ta panna nato / zwýecznoszczý v-
brana ýsz sýa mýalo p- / rzesz na stacz y stalo zbauýenye ludz- / kýe / A przetoczýem zachouana (o) w uyel- / / kýeý czýstoszczý przed wszemý uýeký y / oddalýl bog odneý grzech pyeruorod- / ny ýsz sýa kney raczýl sklonýez ý ýeý / czlouyeczestwo przýacz y to (zwýeczno- / szczý) w bostwýe zamknal ýsz sýa stheý / panny narod-
dzýez mýal syn bozy, ktora / poszla stako szlachethnego rodzaju, a o- / brawszy ýa sobýe panną ý matką p- rzesz grzechu ýsz ona mýala porodýez s- / kazýczýela grzechu, pana ýezusa a roz- / mno-
szczą wszýtkých dobroczý /

Trzeczýe obral sobye syn bozý dzý- / euýczą czýstą marýą matką s- / sweý vecznoszczý abý ona ýego / (45 v.) boska mocz y bostwo ogarnała bouýem / syn bozý madoszcz oczcza boga zamknal / to w radzýe sweý, ýsz checzýal stapýez na / szwýath przýaw-
szý plecz czlouýeczą, prze- / tosch checzýal mýecz matką czlouýeka do- / ktoreý mýal wzýuot stapýez zmaýestatu / bostwa swego O muszýl to býcz y býl dzý- / wno czýstý zýuoth gdzýe cristus mýal / lezeecz y checzýal sýa narodýez dla czlo- / uýeka, abý gý odkupýl bądacz czlouýe- / kým ý bogým A przetosch oto (zwýecz- / noszczý) syn bozy obral matką czlouýe- / czenstwa swego dzýeuýczą marýą ý za- / choual ýa od wszelkýego grzechu (przed / wszemý uýeký) y pýsze Szwýaty augustýn / rzekacz bylo vesele velkýe wbo-

¹⁾ wypelnyl

sthwýe / zwýelkýeý dobrocýý ýego ýsz sýn bozý ch- / ¹⁾ czý stapýecz naszwýath ý narodzcýc sýa / dla výbauýenýa czlonýeka boczcýem ný- / kth nýemogl czlonýeka odkupýecz ýedno / bog ý czlonýek, przetosz gdý mýal bog na- / rodzycz sýa zmatký przetosz boska ra- / da ²⁾ chcýjala aby czýsta panna boza ro- / dzýcza býla, tak zamknýona wboskýeý / radzcýe (zwýecznoszcý ýsz panna ma bycz / (46 r.) matkå bozå) y pýsze sz wyå ty angustyn / Å przetosz wboskýeý radzcýe uýbrana dzýe- / uýcza marýa zrodzåýu naszlachethnýeý- / szego býcz rodzýczå bozå dzýewka ýo achý- / moua y szwyåteý Anný ktorasz zachoua- / nå wczýstoszczy ý wszwýåtoszczy (przed w- / szemý uýeký) ý pýsze szwýåtý bonauentu- / ra ý býlo uesele wbosthwýe zwýbranýa / teý panný matka sýna bozego O uýelka / chwala býla teý mýleý panný ktora prz- / yszwolýla troýcza szwýåta býcz matkå sý- / na ýego yakosz to sama panna marýa mouý / atho koszcýýol szpýeua Od pocåtku uýekow / sposobýl mýa sobýe panna, aboczem odpo- / czåtku wszecz uýekow uýbrana ýest przý- / býtkýem boskýem A nadrugýem mýesczu pý- / sano slowka panný marýeý rzekåcz od uýe- / kow býlam kochaýacz sýa wbostwýe (ýg- / ralam przed bogýem) bådacz wogrodeczku / bostwa o mouý tu szwýåtý Býernath o mý- / la panno owszem tak ýest ýzesz sýa kocha- / la wogrodeczku bostwa aboczýem przet / wszemý uýeký býlasz roskoszýacz dlugy / czasz wzamknýenýu ogrodeczka sercza / boskýego pozýuaýacz ouocz u slodkoszcý / boskýeý aten ze to býer nath mouý Oglå- / daýmýsch uýsokoszcý teý mýleý panný O / (46 v.) zaýste przeuýssýla anýolý yze na uýsszý / wrzåd uýbrana nýsz anýelý aboczýem an- / yely na to uýbraný stojåcz przet tronem / boským patrzåcz woblýcze boskýe chwa- / låcz mýlego boga, ale dotýkacz sýa bos- / twa nýeszmýely, ale panna bostwo poro- / dzýla pýastouala pyersýamý uýchoua- / la Oto przeuýsszýla anýolý (o ýescze przet / wszemý wýeký). aboczýem zadne stworzen / ýe nyebýlo teý dostoyýnoszcý skýem by bog / zålczýl bostwo telko teý pannýe dano / ,ysz bog z ýey czýstoszczyå zlåczýl bostwo / swoýe, Oto ýeý dostoyýnoszcz ysch z ýeý czý- / stoszczy wzýal czlonýecenstwo bog Oto / wszýtko sthworzenýe wszwýåtoszczy prze- / uýssýla y uýelkå czýstoszczyå aboczýem / po czele syna bozego nýestworzýl aný / stworzy pan bog czýstszego czýjala ýako / dzýeuýcze marýeý, o barzo to sluszno býlo / abo- nýem czýalo boze sczýstego ýeý czýa- / la poszlo A przetoczýem zwýecznoszcý za- / chouana wczýstoszcý O gdýszczy býla z- / wýe- cznoszcý zamknýona w tajemnýcz- / ach sercza boskýego ta myla panna gdcýesz zadna maku- / la skazy býcz nýemoze (O) / (47 r.) Ståd mamý ubaczýecz ýeý wýelkå czý- / stoszcz ý szwýå- toszcz ³⁾ gdysz tak od uý- / ekow wprzeszenýu (ý serczu) troýcze

¹⁾ raczy

²⁾ tak

³⁾ byla

nay- / blogoslawnějšzey przebywała roskoszý bo- / sthwa (z wýeczno-
scozý) pozýuařáč oto wszý- / tko stworzenýe przeuyszýla y mouy
tak (z wycznoszczý) uyelbý- / ona ý zachouana y naszwýatsza býla
a / bouřem bog mýal mýecz złączenýe zřeý / czystoszczýa¹⁾ tocz
ýest vyatszý dzýw ýsz b- / og stal sýa czlouřekým a ta czýsta
ý szwýa- / ta panna z nyeba przyczýagnala²⁾ w zýuot / swoý
y porodýla tocz dzýw nath dzýuý ýz / bog nýegarnýony zgromadzýl
sýa ý lezal / w ýeý wnařhrnoszczýach y ogarnala the- / go ktorý
býl nýeogarnýoný aný výdomý / ktorý nyebo y zýemýa stworzýl ten
w / yey panýenským zýuoczye lezal, O mu- / szýl czy to bycz
y býl prznařyczýstszý zy- / voth w ktorým to bostwo otpoczýuao
řa- / ko wnřebýe A przeto o slusznýe to býlo bo- / skýeý wszech-
mocnoszczý y syna bozego ma- / droszczý a ducha szwýatego laska-
uoszczý / (47 v.) tą panną³⁾ zachouacz wczýstoszczý kýedysz / ona
mýala býcz⁴⁾ schouanýem bostwa ý s- / karbnýczą tařemnýcz bo-
ských /

Thrzecýa kapitula ý mouý / Szwýatý Bonauentura o /
zaýste tą panną obral d- / uch szwýatý zwýecznoszczý / bostwa swego
throřako. Pýerue obral / duch szwýatý tą mýla panną znamýleý / sza
oblubýenýczą⁵⁾, abo- czýem zwýeczno- / szczý sýa ýey rozmýloual y zgo-
tonal / řa býcz dostóřnā boga porodýcz ogar- / nawszý wnařhrnoszczýamý
boga ý cz- / louřeka y mýloszcz oczeczowska myal(a)⁶⁾ / wneý otpoczý-
uacz, iesus cristus sýn bo- / zý, ýesce obral řa duch szwýatý
(z wýe- / cznoszczý) býcz naýpokornýeýsza abocz- / ýem pokora
głabokā sýna bozego szwýa- / gnała zlona oczcza boga, aczýstoszczý
ýeý / rozsmýloual sýa sýn bozý řakosz czczýe- / nýe mouý tocz
mouý sýn bozý roskoszý / moýe sýa przebyuacz wczýsteý duschý /
O naýczýstszza dusza ý serce býlo teý mý / leý panný O zaýste
gdzýe dusza czýsta / (48 r.) ý serce⁷⁾ O tam czýalo ýest prznař-
czýsth- / sche O ta panna stala sýa zwýecznoszczý / spraua ý sřa-
dzenýem ducha szwýatego / prznařyczýstszza, tako ýsch sýn bozý
roskosz / polozýl swoýa wýeý czýstoszczý y obr- / al řa matkā bo-
stwa swego Aboczýem / zmařestatu bostwa swego stapýl sýn / bozy
wzýuoth czýstý ýey, tocz býl vřa- / tszý dzýw nýszly to ýsz ta
panna tako / (zwýecznoszczý) výbrana y zachouana / przez grzechu

1) y szney natura wszal

2) boga

3) raczyl

4) y byla

5) szwoya

6) „a“ wyskrobane a nad tym wyrazem myal(a) u góry wypisane
i przekreślone wyrazy nieczytelne jakoby „szyn yego“.

7) pokornye

O barzo to sluszno naŷ- / uŷsemu panu było ŷsz tak przybýtek / swoy zwýecznoszczý okraszýl ý cznot na- / pelnyl. A przetosz (zwýecz-
 noszczý boskŷeý) / duch szwýatý wtaŷemnyeczach swých ¹⁾ / rza-
 dził czýstoszcz teŷ mýleý panný. a- / bý szczýstheý krwýe ŷeý mýal
 przýacz / sýn bozý naturą czlouyeczą A przetosz / od uŷekow stala
 sýą czýstą ý godną da- / cz naturą sýnu bozemu ý był strosz ²⁾ z- /
 wýecznoszczý ŷeý czýstoszczý, ý tą pan- / ną ofýeroual wbstowýe
 swým sýnu / bozemu, aby ŷa przýal sobýe matka / ý stalo sýą zam-
 knýenýe wradzýe bosz- / (48 v.) kyey ŷsz marýa dzýenýcza vy-
 brana / matka bostwa, o ŷesce przed wszemý / wýeky, ý wzbudzýl
 duch szwýatý uŷel- / kýe uesele wbstowýe swým zwýbranýa / ma-
 rýeý býcz matka bozą y wzýal d- / uch szwýatý tą panną w swą
 opýekąŷa- / ko oblubýenýecz oblubýenýczą swą mý- / lą, ý rządzýl to duch
 szwýatý zwýecz- / noszczý ŷsz ta panna mýala býcz począ- / ta zwy-
 uoczýe ŷeý matký przezsz grzechu / pýerurodnego, ý takosz sýą
 stalo poth / czasem ŷeý mýloszczý poczýaczýe przena- / yczsthsche
 zaszýczenýem ducha szwýa- / tego ³⁾ /

U thore obral duch szwýatý tą mý- / lą panną zwýecznoszczý
 bostwa / swego ŷsz przezsz nýą chczýal ukazacz s- / we mýlosŷer-
 dzýe szwýatu, to ŷest ro- / dzayouý ludzkýemu ŷze ona mýala / po-
 rodzýsz mýlosŷerdzýe szwýatu sýna / bozego, pana yezusa odkupý-
 czýela sz- / wýata pana wszeý chwalý, y sprauo- / wal duch szwýatý
 tą mýlą panną (z- / wýecznoszczý bostwa swego) ku poczachu / naŷ-
 czýsthszemu ý naŷslodschemu y naŷ- / (49 r.) dzýwnýeŷchemu syna
 bozego, ý poszwýa- / czýl (zwýecznoszczý) zýuoth ý wnątrno- /
 szczý yeý wktorých mýal lezecz skarb / naŷuŷssý maďroszcz oczcza
 boga sýn / z oczcza uŷecznye rodzaczý, slouo usth / maďroszczý
 boskýeý yakosz mouý Szwý- / aty augustýn O dzýwna rzecz
 ŷsch ma- / droszcz boska oczýecz wszech wýekow k- / torego krole-
 stwo koneza nýema ten sýą / stal (poth czasem) sýnem panýenským/
 otosz to od uŷekow duch szwýatý wteý / mýleý pannýe rządzýl,
 o ŷesce zadne / stworzenýe boskýe nýebýlo, a panna ý- / usz zgo-
 touana przezsz ducha szwýatego / porodzýcz slouo boga oczcza ma- /
 droscz / oczczowską sýna jedýnego ŷego (O) ý pý- / erszý yey
 zwýecznoszczý poszwýaczoný / uŷchouacz boga ý czlouýeka Oŷ rącz- /
 ky ŷeý poszwýaczoný ot ducha szwýa- / tego (przeth wszemý wýeký)
 by godnýe / boga ý czýalo boze pyestouacz (mýala) / ý mouý
 Swýaty byernath O dzýwna / dostoynoszcz teŷ mýleý panný, oto
 prz- / ed wszemý wýeký wszýtko stalo sýą w- / (49 v.) theý mýleý
 pannýe, zrzádenýem ducha / szwýatego, czosz potým proroczý du-
 chem / szwýatým nathchnýený prorokoualý ý / pýsalý czo przezsz tą

¹⁾ chował / y

²⁾ dwóch szwaty

³⁾ a tho potlvg sz bonawantory

panna mýalo sýa s- / tacz, poczaczýe, ý wczýelenýe sýna boze- / go,
a przeto o dzýwne chwalebne býlo / ýey (zwýecznoszczý) poczaczýe
wprzesrze- / nýu boskýem ¹⁾ /

T ²⁾ hrzecýe obral duch szwýaty tą / panna zwýecznoszczý
ýsz ýa okra- / szýl ý napelnýl wszýstkhých lask y darof /
swoých, y przesz nýa cheze dauacz darý / y laský sweý wszel-
kýemu czlouýekowi / ,ý teý pannýe dal duch szwýatý klucze /
do skarbow bostwa swego, y ona byla sz- / wýecznoszczý uý-
brana potskarbýem bo- / ských darow, aboczýem przesz ýeý rácze /
yda wszelkýemu zádajaczemu darý / ducha szwýatego, ta panna
wszýtkýem / pokorným darý boskýe rozdana ýa- / ko mouy szwýaty
Býernath O czlouýe- / cze ý chcesz lasky boskýeý dostapýez /
uczýekay sýa do panný czýsteý pokor- / ným sercem Odzýerszýsz
wszýtko ý ba- / dzýesz uýsluchana, aboczýem býlo zda- / (50 r.)
wna dawnego zamknýono mýlosýer- / dzýe boskýe ýsz sýa dlugý
czas nýechezý- / al bog smýlouacz nath swem stworzen- / ýem aný
chczýal slýszecz glosow placzý / uých boczýem bog wszehmoczný,
dzýer- / zal tago sprauýedlýuoszcz swą alýsz / ta panna koja zwýe-
cznoszczý uybral / duch szwýatý klucznýczka ý potskar- / býna da-
row swých, (otosz ona odemk- / nała mýlosýerdzýe boskýe, a kýedýsz
to / býlo O zaýste tedý kyedý ona porodzýla / sýna bozego otedýcz
odemknała mýlo- / sýerdzýe boskýe ktore býlo zdawna za- / mknýono,
otosz mamý ýsz panna obra- / na zwýecznoszczy troýako od ducha /
szwýatego ³⁾ /

Czwartha kapytula ýsz tha / mýla panna býla poczata /
w anýelech a yakosz to sýa / stalo pysze tako szwýatý au /
gustyn rzekacz poczata býla ta mý- / la panna w anýelech o nýe-
rýchlo po / ých stworzenýu aboczýem anýelý oth / stworzenýa
swego uýdzyelý wbosth- / (50 v.) wýe noue uesele znýektoreý tajemný- /
cze ktora byla zamknýona w serezu ⁴⁾ bo- / zým (od uýekow uýecznych
ý wýdzýelý / ona tajemnýcza w skrytoszczý serca / boskýego
o wylýkýeý chwale ý ko- / chanýu boskýem) oth poczátku przebý- /
uaýacz A tedý anýelý nýeprestajacz- / mý glosý chwałą czýnýlý
stoýacz przed / thronem boskýem szpýeuaýacz patrząc / w ýasne
ý slodkýe oblýcze boskýe da- / ýacz czeszcz ý chwałą przenaýuýsseý
th- / roýczý szwýatheý y (*popr. na sz*) oneý (to) tajemný- / czý ktora
uznalý wbosthwýe zoszwy- / czenýa ducha szwýatego, aczkolý anýe- /
lý ýescze nýeuznalý czo to býla za ta- / ýemnýcza wbosthwýe zam-
knýona, prz- / etosz padayacz na oblýcza swe przeth / nýeogarnýona
throýczą szwýatą pro- / szacz proszbą anýelską aby ým dal usz- /
nac z tą wýelmozną tajemnýczą kto- / ra uýdzyelý w uýelkýem ko-

¹⁾ y w myloszczy dwcha / Sz /

²⁾ mowy bonawanthwa (*reka pisarza tekstu*).

³⁾ poszlvcchaymy daley

⁴⁾ w vmysle

chanju ¹⁾ / y w ueselu bostwa ý pýsze szwýatý / augustýn
 rzekáč A tedy duch szwýa- / (51 r.) tý chcáč rýchlo ýusz obýa-
 uýcz mýlo- / sýerdýe swoýe obýauýl oszwýeczýl k- / temu uznany
 anýolý serafýný uka- / zal ým skrytoszcz vjelmnoszcz they / ta-
 ýemnyce ýsz to ýesth ýedna panna / od uýekow wbstwýe sthwo-
 rzona ý cho- / uana wskarbýe bostwa naszego ý uýb- / rana nato
 ýsch ta panna ma sýna boze- / go porodýecz, ktorý ma czlouýeka
 zmak / výkupýcz ý kteý pannýe bostwo nasze s- / klonýcz sýa ma,
 ona ma býcz przebýtek / bostwa naszego ý przez ta panną oczýecz/
 nýebýeský chce zeslacz sýna szwýatu ý mo- / uy Szwýaty Augu-
 sthýn o oszwýeczýl duch / szwýatý nouą szwýatloszczýa ýsz anýelý /
 usrzely ý vznaly w bosthwýe ta mýla / panną býcz zwýecznoszczý po-
 czata. ²⁾ kteý / dostoyňnoszczý ýsz ona mýala býcz matka / bostwa
 to (ýest) sýn bozý obral ýa od uýe- / kow matka czlouýeczenstwa
 swego kto- / re m(ý)a(l) z ýey naturý czýsteý przýacz / a ten ze
 to augustýn (mowý) ³⁾ rzekáč O w / uýelkýeý dostoyňnoszczý vý-
 dzac anýe- / ly ta mýla panną roskoszuýacz wbos- / thwýe ý o-
 czýuauýacz (w sercu) ⁴⁾ bosz / (51 v.) kým ý w ýego przesrzenýu
 a tedý anýe- / lý ýaly sýa dzýuouacz nasýlneý vjermo- / znoszczý
 ý dostoyňnoszczý teý mýleý páný / A podluk Szwýatego augustý-
 na ⁵⁾ uznaw- / szý thą tajemnýczą boską otey mýleý pan- / nýe pa-
 dalý na oblýcza swe anýelskýe / przeth nýeogarnýoną throýczą szwýa-
 tą / daýáč czeszcz ý chwala boskýeý uýelmo- / znoszczý y teý
 naszwýatýszey pannýe u / uýelbýoneý wbstwýe, ktorá ým obýauýl /
 duch szwýatý býcz poczata wbstwýe p- / rzed wszemý výeký, bo-
 czýem anýelý tel- / ko uýedzą zobyauýenýa ducha szwýa- / tego czo
 ýest uolą boską A przetosz zna- / wszý ta mýla panną býcz poczata
 a ona / ma býcz matka sýnu bozemu przez kto- / regosz mýalo
 przýydz zbauýenýe zgý- / nalemu czlouýekouý ýtesz ých korý mý- /
 alý býcz spustoszone napelnýoný, a tedy / anýelý ýaly sýa ueselýcz
 uýesýelem uý- / elkýem modlacz sýa bogu w troýczý ýedý / nemu
 o ta mýla panną abý ýa szwýa- / tu rýchleý dal która ma boga
 ý czlouý- / eka porodýecz, y zadalý ýeý zadža výel- / (52 r.) ka
 anýelską ý ýusz sýa ýeý w sluzbą / výeczną zakazoualý jako panýeý
 sweý / (aczkolý o ýesce przet stworzenýem szwýa- / ta y anýolow)
 ýusz to mocz boska srzadz- / ýla ysz anýelý tey pannýe sluzýcz

¹⁾ W wyrazie „kochaniu“ li tery „ch“ cynobrem poprawiono na „h“

²⁾ w vmysle boszkym

³⁾ mowy

⁴⁾ w vmysle

⁵⁾ avgvstyn kthory than doktor wyszoką to rzecz kladze bo byl barzo oszwieczony o tey panne a drvgy ylyaryysz czy wyszokye rzeczy pyszaly

mýe- / lý ktora matka bozą mýala sýa stacz / poth ezasem a wsza -
kosch podluk szwyą- / tego augustýna k /

Kýedý anýelý tá panna wbosth- / wýe býez uznalý z obýauýe-
nýa / ducha szwyątego (w taýemnycz- / ach boských) abo anýelskyemý
oczýma / ýa usrzely podluk raczenya boskýe- / go O tedýcz ýeý
mýloszczý ýusz sluzýcz / poczaly jako panýeý ým zwýecznoszczý /
daneý ý chwala ýeý daualy badač wta- / ýemnýeczach boských pý-
sze tak doctor / Rubertýnus gdý anely uznalý zobýa- / uýenya
ducha szwyątego tá panna býcz / poczata z wýecznoszczý w przerze-
nýu ma- / droszczý boskýeý, a tedý o uyelkýe býlo / uesele anýel-
skýe zuznanýa teý przeuý- / sokýey taýemnýcze. O tey mýleý pannýe /
ktora mýala býcz matka bozą, a oth th- / ýchmýasth szwyáčýlý noue
szwyątho / (52 v.) poczaczýa zwýecznoszczý wprzesrzenýu / bo-
skýem tey mýleý panný y skladaly / noue pýenýe o ýeý przechwa-
lebným / poczaczýu, a stoýacz przed oblýcznoszczý / boską szpýeualy
pýenye noue o teý ch- / walebneý pannýe A tenze to Rubertus /
pouýeda ysch ot týchmýasth anýelý mo- / dlýlý sýa troýczy szwyáteý
otą mýla p- / anna Abý ýa naszwýath raczył zeslacz / aby rychleý
sýn bozý snýeý sýa narodz- / ýl y ych wpadle korý napelnýl A stho- /
ýacz (ony) przeth oblýcznoszczýa boską czwo / rakýeý rzezý sýa
dzyuoualy wteý mý- / leý pannýe ¹⁾ /

Pyerne dzyuoualy sýa ²⁾ yey naýnuýa- / thszezý czýstoszczý, abo-
czýem uýdzý- / ely ysz bog snýey sýa mýal narodzýcz y / ýey na-
tura mýal na sýa przýacz a prze- / toczýem tako przenaczýsthsza od
uýekow / ýest stworzona y wboskýem przesrzenýu / otpoczýuala
o w uýelýkýeý chwale (ser- / cza) ³⁾ boskýego przebýuala ⁴⁾ /

Uthore dzyuoualý sýa anýelý teý / mýleý panný naýuýsszezý do-
stoý- / (53 r.) noszczý aboczýem od uýekow nadostoý- / nýeýszý
ýest stworzona urzad býcz ma- / tka boga ý czlouýeka /

Thrzczezýe dzyuoualý sýa anýelý / teý mýleý panný naýobfýth-
szezý / goraczézý mýloszczý, aboczýem od uýek- / ow od troýcze
szwyáteý naýgoraczézý / umýlouana ý wmýloszczý bozezý gorza- / la
zwýecznoszczý bo ona mýloszcz gorą- / czoszczy boskýeý szwyátu po-
rodzýcz mýala /

Czwarte dzyuoualý sýa anýelý teý / mýleý panný przeuýssoneý
výsoko- / szeczý, aboczýem od uýekow pouýssona n- / ath anýelską
naturą abouýem stworzý- / czýela anýelskýego ý nýebyeskýego po- /
rodzýcz mýala, pouýsszona tesch zwýecz- / noszczý nath (wszýtkyego)
wszelkýego cz- / louýeka oprócz czlouýeczensthwa, ýezu- / sa abouýem
ona mýala porodzýcz stwo- / rzýczýela ý odkupýczýela rodzaýu ludz- /

¹⁾ ya szyą dzywvya cztaez mogloez to bycz wyszoky to doktor byl
avgstyn

²⁾ a nyolowye szwyaczy

³⁾ vmyszlv

⁴⁾ (temv sza dzywyly)

kýego, oto sýa dzýnualý anýelý teý mý- / leý pannýe uýdżacz ýa
wboským umýszle / y przeszenýu (boským), a to zobýauýe- / nýa
ducha szwýatego y pyssse Szwyatý / augustyn rzekáčz ¹⁾, O kýedy
uznaly an- / (53 v.) ýelý teý panný dostoýnoszcz ýeszcze w / yey
nýebýthnoszczý, a tedý ýalý ²⁾ (szpýe-) / ³⁾ acz Serafynouýe (o)
ýeý goráčzeý mýlo- / szczý yako ýa oczyecz bog umýloual ý w- /
boským serczu zwýecznoszczý choual, ý / palala wnýloszczý bozeý
przet wszemý / výký ý otpoczýuala w bodze a bog w- / nýeý A tu
przeuýsszýla serafýny gorą- / czą mýloszczýą ⁴⁾ /

ýeszcze przeuýsszýla zwýecznoszczý / Cherubýný w najásznyeý-
szým uý- / dzenýu bostwa, o gdýszczý býla ta mýla / panna zwýe-
cznoszczy w bosthwýe a te- / dýcz boga ýasznyey uýdżýala nýsz che-
rubýnouýe (O sluschno to býlo boský- / ey wszechmocnoszczy udzye-
lacz ýsz o- / na ýasznyey bostwo uýdżýala nýsz cheru- / býnouýe),
abouýem ona matka bostwa / výbrana, a anýelý wszýteczý sludzý bo-
ga wszechmocnego, oyeszcze przeuýssý- / la ta panna wszýtký anýolý
y troný / abonyem pan bog w tronach otpoczý- / ua przez mocz
swoýą Ale wtey mýleý / pannýe otpoczýual ⁵⁾ wzyuoczýe dzýe- /
uyącz mýesýączý y porodzýla uýernego / (54 r.) boga ý czlouýeka
ý myal snýą bog zlá- / czenýe A przetosz tronouýe stojącz przed /
oblýcznoszczýą boską szpýeuaýącz uýzna- / ualý ýsch ona zwýeczno-
szczy uýbrana ot- / poczýuanýem boským ý ona wbodze oth- / po-
czýuala przeth wszemý uýeký, a tako / wszýtký uradzý anyelskýe
zwýecznosz- / czý przeuýsszýla doskonale, otocz býla ta / panna po-
cząta wanýelech z obýauýe- / nýa ducha szwýatego ⁶⁾ /

Pyąta kapytula yeszcze mýla / panna przenablogoslawnýeý /
scha býla począta w prorocz- / ech przez nathchnýenýe du- / cha

¹⁾ przewyszyła/pana ot wekow szerafin / szką yerarchyą

²⁾ szą dzywo

³⁾ w

⁴⁾ boszką

⁵⁾ pan wszego szywyata

⁶⁾ (yeszcze przewyszyła moczarze / tako rzekące anyoly / przez ktore pan bog mocz swoýą wkaszwe / O dalyeko wyątszą mocz pan bog wkaszal w tey myley / panye nysz w anyelech moczarzech bo ona moczey / szą pan bog wczynýl szwyecznoszczy ysz ona mya / la boga wszycwoce noszyz y porodzyez moczarza / wszech wyekow ktorego nyebo ogarnącz nyemosze / any anyely szerafynyszczey y wszyszczey dowczyppnosz / czą ogarnącz any szroszvmiecz nyemogą any / mayą tey moczy bostwa szýa dotknącz (szýa y nye / mogą any szmeya) tego panna w szwem szycwoce / ywnątrznoszczach noszyla y porodzyla moczarza / wszechmocnego y pyelwshkamy wyaszala rączky / y noszky yego czego wszýsttkým anyolom nye / dano czo wty tey mýley pannye szwecznoszczy (boszkey) / mocz boszka szrzadzyla oto przewyszyla szwecz / noszczy anyoly moczarze y wszýtky gyne an / (yoly) yoly /

NB. Na osobnej mniejszej kartce, późnej wszýtýej, charakterem pisarza poprawiającego, powyższy ustęp dopisany.

szwýatego o ýey narodzenýu ý / naczyštszym poczæzyu przez grzechu / pýernorodnego y pýszą doctorouýe / o teý panny przena-
 czyštszym pocza- / czyu gdy przýszedł czas smýlouana / boskýego
 A tedy sprawcza zbauýenýa / ludzkyego, duch szwýaty uýdzacz sz- /
 woýe sthworzenýe wczýerpýenýu ch- / czyal z laský sweý ukazacz
 mylosýer- / dzýe swe nath czýerpýaczem sthworze- / (54 v.) nýem
 lutoszcz nathnýmý maýacz przý- / uodzył glosý placzýue przeth uszý
 bos- / kýego maýestatu y býlý glosý, a smý / luý sýa boze stwo-
 rzýczyelu nasz ý cze- / mu dobrocz twoýa beszmyerna czýer- / pý
 nasz tak dlugý czas w czýerpýenýu / O nasz mýlý panýe zlamý ale
 nýebo a / stapý knam zmaýestatu twego a uýb- / aw nasz stych to
 czyaszkych mak ý po- / uýeda Szwýatý Bonauentura y augu- /
 styn A tedý myłosnýk ludzky duch sz- / wýaty slýszacz glosy placzýue
 w oth- / chlany y wzdýchanye ých, ý zadza uýel- / ka anýelská
 wnýebýeských (korzech) ý / thesz slýszal modlythwý ludzý sprauýe- /
 dlýuých nazýemý y výrzekl slouo wbo- / sthwýe swým, lutoszcz mam
 nat czloný- / ekyem napodobýenstwo nasze stworzo- / ne to pýssano
 wksýaszkach rodzaýu lu- / dzkyego, a badaçz lutoszczýa uýelka /
 poroszoný duch szwýatý chezacç ýusz / ukazacz dobrocz swoýa, nath-
 chnal du- / chem uýsokýem proroký oswýeczacyacz / ye promýenný
 ýasnosczy sweý ýze / (55 r.) uznalý w duchu proroczthwa swego /
 poczaczýe ý narodzenýe bloguslauýon- / eý panný marýeý ktoras
 to mýala b- / ýcz matką bozą ý uýdzýelý proroczý / fygury skryte
 o teý mýleý panný pocza- / czýu ý narodzenýu ý výkladalý oný
 fy- / gury skryte o teý mýleý panný pocza- / czýu ý narodzenýu
 ý výkladalý oný fy- / gurý z oswýeczenýa ducha szwýatego / ýsz
 mýala ta panna przyýdz ý narodz- / ýcz sýa naszwýath na poczýeçh
 wszego / szwýata (bo ona) ¹⁾ mýala býcz matką bo / za o ktoreý to
 (proroczý) figury uýda- / lý A potým výkladaýacz fygurý o nýeý /
 prorokualý ²⁾ /

N(aýuyssy) pýerwszý prorok naýuýs- / szey prawdý proro-
 kual o teý / mýleý pannýe ktorý ýest madroszcz ný- / estworzona
 bog wszechmogaczý kýedy / rzekl ku ýauýe A pysano to w ksýas-
 kach / ýenesis o ýauo týsz przýnyosla szmýe- / ³⁾ rez ý przýuýo-
 dlasz naszwýath przez / thwoý upad, (tysz ýauo przýnyosla (sz- /
 mýercz naszwýath) a (ta) panna ktora / ma przýdz szmýercz przez
 nýa badze / skazona, a zýuoth uýeczný szwýatu po- / rodzý ý przý-
 nýesýe oto naýuýsschý / (55 v.) prorok sam bog prorokual oteý pan- /
 ny przýszczyu naszwýath y poczaczýu naszwýath y poczæzyu A /
 ýsch przez nýa checzyal szwýath zbauýcz / przez swego syna ktorego
 przez tą pan- / ną checzyal zeslacz szwýatu O ýeseze ten / ze to

¹⁾ ktora

²⁾ y pyszaly

³⁾ przez szwe / nyeposlv / szenystwo / grzech /

prorok naŷuŷseŷ prawdŷ bog wsz- / ehmocznŷ prorokoual o teŷ mŷley pan / nŷ przŷszczyu naszwŷath, kŷedŷ rzekl czar- / touy w uazoueŷ formŷe (y rzek tak ku / vazouy pan bog) pysano wksŷŷagach ŷenesis O uazu tŷsz nyeuŷasthŷ pŷerwszŷ zwŷo- / dl przydzŷe nyeuŷeszczŷy plecŷ panna / ktora mocŷ twoŷŷa zlomy a gloŷa two- / ŷŷa podlozŷ poth noga swoŷŷa ŷ zethrze / ŷŷa w proch. Oto sam bog prorokoual o / teŷ mŷleŷ panny przŷszczyu ¹⁾ /

Moŷzesz wtory prorok proroko- / ual o teŷ mŷleŷ pannye gŷŷ uŷ- / dzŷal kŷerz abo drzeuo zŷelo- / ne barzo szlŷeczne a ono pala ognŷem a- / wszakosz yego zŷelonoszczŷ nŷcz nŷeszkodzŷ / lo bo palaŷacz nŷezgorzal any yego zŷe- / lonoszcz nŷcz sŷŷa nŷeskazŷla od ognŷa ale czo daley to szlŷecznyŷŷeŷcha zŷelonoszcz- (56 r.) sŷŷa rozmnazala tego to drzeua ŷ kwŷth- / nŷla naslŷecznyŷŷ y naslodszy ouocz dalo / O zaŷte tŷ to fŷgura uŷkladal moŷzes / ŷŷnŷ proroczŷ o teŷ mŷleŷ pannye ch- / walebneŷ ktorasŷ to zwŷecznoszczŷ wbo- / skŷm umŷszle ŷ sercu bŷdacz gorzala o- / gnŷem mŷłoszczŷ ducha szwŷŷatego ŷ sz- / wyecznoszczŷ palala a zŷelonoszczŷ ŷeŷ / nŷcz nŷeszkodzŷlo ale roszmnozenŷe w- / sweŷ szlŷecznoszczŷ bralo to przeszlŷeczne / drzewko ta mŷla panna ktorasŷ to prz- / esz moŷzessa ŷest uŷfŷgurowana ŷ przesz / tŷ fŷgura ukazana bŷcz zwŷecznoszcz- / czŷ srzadzona przenaŷczŷthsza panna / ŷ wŷeŷ poczŷczŷu nŷedothknŷona za- / dnŷm grzechu a stego drzewka toŷest / steŷ mŷleŷ panny mŷal wŷnŷknacz na- / ŷroskoszneŷszy kwŷatek, ŷesus cristus / sŷn bozŷ O slusznyŷe ta mŷla panna u- / kazana moŷzessouŷ przesz ducha szwŷŷa- / tego uekrzu zŷelouem a ognŷem pala- / ŷaczŷm ŷ kwŷatek szlŷecznyŷ rodzaczŷ / y ouocz slodkŷ danaŷacz Oto tha / fŷgura O barzo sluszala teŷ mŷleŷ panny / (56 v.) nŷe aboczŷem ona ogŷen bostwa wzŷ- / uoczŷe swŷm noszŷla dzŷeueŷacz mŷesŷŷa- / czŷ, abo gŷŷ sŷna bozego (noszŷla ŷ) poro- / ²⁾ ozŷla ³⁾ /

Zaŷte gorzalacz mŷłoszczŷŷa boskŷ / a ŷeŷ nŷcz on ogŷen nŷeszkodzŷl / ale mocŷŷ boskŷ bŷla pothwŷerdzona / Otho tŷŷ fŷgura rozumŷal ŷ uŷkladal / moŷzesz onaszwŷŷtszeŷ pannye marŷeŷ / O ŷeszczŷe dlugŷ czas przed poczŷczŷem / ŷ narodzenŷem ŷeŷ mŷłoszczŷ, a uŷklada- / ŷacz moŷzesz tŷ fŷgura o nasŷluŷeŷŷŷŷ / wŷeŷŷelŷl pyszacz o teŷ panny poczŷczŷu / ŷ narodzenŷu, y oczekaual teŷ czasneŷ / godzŷnyŷ upelnyenŷŷa proroczŷkego po- / czŷczŷŷa ŷeŷ naŷszwŷŷŷtschego ⁴⁾ /

Fŷgura thrzezczŷŷa o teŷ mŷleŷ panny / nŷ poczŷczŷu uŷfŷgurowana / wkorabŷu ktory zachoual noe- / go othpotopu y mouy tu Szwŷŷatŷ anzel- / mus O zaŷte slusznyŷe ta myla panna uŷ- / fŷgurowana ŷesth wkorabŷu ktory tho / noego zachoual wsobŷe O zaŷte

¹⁾ y poczŷczŷu y narodzenŷu

²⁾ dzŷla

³⁾ (O gorzalo cz tedy ognem boszke)

⁴⁾ alye nŷedoczekal

ta mý- / la panna zachouala wkorabýu zýuota / swego nayúyssego swego, pana wszeý / (57 r.) chwalý sýna krola uýeczneho ýezusa blo- / goslauyonego gdy ý chouala wzyuoczýe / swým dzeuýacz mýe- sýaczý y wszýtek sz- / wýath uybauýla ot pothopu szmyerczý / wýeczneý pýekýelneý /

Czwarthe ta blogoslauýona panna / uý fýgrouana zýeloneý roszdze / ktora uýszla skorzenýa ýesse ýa- / kosch othym pýssal ýsaýas rzekáč wýný- / dzýe rosezka skorzenýa ýesse a na teý ro- / scezce uýnýknýe przeszlýczný kwýat, a / ta fýgura ý to prorocztwo ýzayassa / býlocz o teý mýleý panný poczaczýu / bo ona poszla zwýsokýego y bogu mýle- / go kaplana ýesse Ó zaýste slusznýe ta / mýla panna wrosezceze yest uýfýguro- / uana Ozdawna przeth ýeý czýstem po- / czaczýem, abouýem snýey uýnýknáč / mýal prze- szlýczný, kwýath pan iesus / cristus sýn nayúyssego boga který mý- / al podz steý mýley panný ktorasz to ý- / zaýasz rosezceze przý- rownal /

Pýathe prorocztwo býlo o teý mý- / ley pannýe yeszcze przed ýeý czýsth- / em poczaczýem gdy poganský prorok / (57 v.) Ba- la a m prorokoual rzekáč wýnýdzýe / gwýazda z ýakob ktora oszwýe- czý wszý / tek szwýath, ý tak ze to prorocztwo sz- / pelnýlo sýa gdý ta(k) gwýazda ueszla p- / rzesz ýeý czýste poczaczýe ý naro- dzenýe, o- / tedýcz oszwýeczýla wszýtek szwýath gdý / prawda pro- roczka ueszla przez ýeý czý- / ste poczaczýe ý slauýe narodenýe /

Sosthe prorocztwo býlocz o theý / mýleý panný(e) ¹⁾ gdy Sýbýlla pro- / rokýný ýmýenýem ²⁾ etyka pro- / rokouala rzekáč Ostatecznego uýeku / upokorzý sýa bog nauýssý, y przýýmýe / plecz czlouýeczeý naturý, y porodzýsýa / sýn nayúyssego boga sczýsteý panný / nýeporussoneý zadnem grzechem, y zlá / czý sýa bostwo sczlouýecza natura a- / przýdzýe wrýchle ta panna ktorasz / to poro- dzý boga, ý lezeez badzýe wsth- / aýný nasýenýe baranek upokorzo- ný / ,a panýenským mlekýem ý pýlnoszczýa / badzýe uýchouan bog ý czlouýek A to / prorocztwo teý sýbýlle býlo znathec- / nýenýa ý uoley ducha szwýatego prz- / eth dawnýmý czasý, ato prorocztwo th- / ey przýalý proroczý szwýaczý ý / (58 r.) czýnýlý gadanýe ý uýklad pýsalý ýey / prorocztwa ³⁾ / Drugý (popr. a) Sibilla býla za cze- / sarza oktauýana ktora gdy býla wswý / nabozným obýeranýu modlacz sýa pa- / nu bogu podluk onego zwýczayú, ý us- / rzala woblocze ýasným stojacz panna / pýakná z dzýeczýathkýem trzymaýacz / ýe na swých rączkach a uznawszý duché / proroczkýem ýsz to ýest ta panna ktora / ma przyýdz na szwýath ý poczacz sýa ý / narodzýcz poth czasem, ý ma

¹⁾ poczaczv

²⁾ cher

³⁾ proroscztw szodme bylo gdy

porodzŷcz z- / bauŷczŷyela szwŷata sŷna bozego, a vz- / nawszŷ du-
chem proroczkŷem poklŷk- / naŷa ŷ dala dzŷeczŷŷatku (ŷ) czeszcz
ŷ chw- / ala¹⁾ y uznala ŷsz ten ma przŷŷŷdz na sz- / wŷath sezŷ-
steŷ pannaŷ narodzonŷ otku- / pŷczŷel szwŷata A tedŷ ta sŷbŷylla
ukaza- / la czesarzonŷ oktauŷanouŷ rzekŷcz Oto czesarzu oglŷdaŷ to
znamŷŷa nanŷebye, a / day bogu czeszcz ŷ chwala ŷ tey pannaŷe /
ŷ prorokouala uŷkladaŷŷacz to uŷdzenŷe²⁾ / O to przŷŷŷdzŷe ŷ naro-
dzŷ sŷŷa panna kto- / ra porodŷŷ zbauŷczŷyela szwŷata, ŷ rzek- / la
sŷbŷylla czesarzonŷ oktauŷanouy, ta pa- / na y szŷeŷ dzŷeczŷŷatkŷem
chwalŷ ŷ temu / (58 v.) dzŷeczŷŷatku modla daŷ, bo przŷŷŷdzŷe wr- /
ychle czas, ŷsz ta panna przŷŷŷdzŷe kto- / ra to dzŷeczŷŷatko poro-
dzŷ, a tedŷ czesarz / uŷdzŷacz to znamŷŷa uŷdome nanŷebye, po- /
klŷknaŷ ŷ (skl) zloŷŷl korona z glouŷ sweŷ / ŷ dal chwala onemu
dzŷeczŷŷatku ŷ matcze / ŷego, y dal naonŷm myeszczu oltarz zbudo- /
uacz ŷ postauŷŷ obraz panna zdzŷeczŷŷat- / kŷem, ŷ dauŷl tham
chwalŷ bogu temu / ktorego panna ma porodŷŷcz u (popr. y) uŷe-
rzŷw- / szŷ oneŷ sŷbŷŷlŷ prorocztwu, usrzawszŷ ona / fŷgura yawnŷe,
ktorasz to fŷgura ktora / to ta sŷbŷylla ukazala czesarzonŷ ŷ ŷnem /
y pothwŷerdzŷyla ŷne skryte fŷgurŷ, boczŷem / prorocy ŷako dosko-
nalŷ skryte fŷgurŷ uŷ- / dalŷ o teŷ mŷleŷ pannaŷe, ŷ o przŷŷczŷŷu
sŷŷ- / na bozego, ŷ uŷkladaly ŷe duchem oszwŷe / czonŷm ŷ uŷso-
kŷem rozumem Ale sŷbŷylla / ŷako mnŷeŷ doskonaŷa ŷsthnŷe usrzala
w- / obloku panna szdzŷeczŷŷatkŷem ktorasch / to ŷeŷ fŷgura ŷ uŷ-
dzenŷe pothwŷerdzŷ- / la proroczkŷe skryte fŷgurŷ, ktore ony ws- /
krytoszczŷ wŷdalŷ Aezkolŷ ta sŷbŷylla rzeczo- / na mnŷeŷ doskonaŷa
nŷsz proroczŷ, a wsza- / kosz proroczŷ wzŷŷalŷ uthwŷerdzenŷe ŷ po- /
(59 r.) czŷeszzenŷe z ŷeŷ uŷdzenŷŷa, ŷ pothwŷerdz- / ŷlŷ ŷ przŷŷalŷ
ŷeŷ prorocztwo ŷ uŷklada- / lŷ ŷeŷ uŷdzenŷe ŷsz to ta panna ma
przŷŷdz / ŷ narodŷŷcz sŷŷa wrŷchle ktora ma zbauŷ- / czŷyela szwŷata
porodzŷcz ŷ bŷŷo uŷelŷkŷe / usele proroczkŷe zŷeŷ uŷdzenŷŷa a ta-
ko / dlugŷ czas przeth poczŷczŷem teŷ mŷleŷ pa- / nŷ ŷ narode-
nŷem bŷŷlŷ fŷgurŷ ŷ prorocz- / thwa o ŷeŷ mŷloszczŷ przŷŷczŷŷu,
o poczŷ- / czŷu ŷtesz ŷeŷ narodenŷŷu, a ŷsch ona przy- / szethszy
ŷ ukazawszŷ sŷŷa na szwŷath ŷako / slonce ŷasne szwŷeczŷŷe roz-
neselŷyla szwŷ- / ath, gŷŷ porodŷyla zbauŷczŷyela szwŷata / A przeto
o dlugŷ (pro) czas proroczŷ ŷ path- / ryarchouŷe modlŷlŷ sŷŷa bogu,
o ta panna / aby sŷŷa rŷchleŷ narodzŷyla, aboczŷem fŷgu- / rŷ o ŷeŷ
przŷŷczŷŷu y poczŷczŷŷu ŷ narode- / nŷu, uŷdaly a przetosz ŷeŷ mŷ-
loszczŷ serde- / cznŷe ŷadaly, a wszakosch dlugŷ czas nŷe- / bŷŷy
uŷsluchanŷ wzŷadzach ŷch ŷ pyta /

Oszme³⁾ Zacharŷasz prorokuŷŷacz o teŷ mŷleŷ pan- /
nye Nŷechezŷeŷ sŷŷa bacz czorko sŷon / oto krol twoŷ ŷdzŷe ktoby

¹⁾ y matcze yego

²⁾ rzekŷcz

³⁾ prorocztwo (o tey myl y panna)

A to proro- / czthwo rozumjal zacharyasz odzycuyczę / (marję) maryeę ysz mjal uęeczny krol / iesus cristus przędz wzyuot jęę, a to są / (59 v.) vępelnylo gdę syn bozy. stapył zmaęesta- / tu bostwa swego wzyuoth czystę jęę przę- / yawszy czlouęeczą naturą (A tenze Zacha / ryasz ¹⁾) napýsal oth dawnego czasu przet po- / czaczęm ý narodzenęm teý mýleý panný / a rzekacz oto panna pocznýe ý porodzy sý- / na bozego y napýsal (zachýryas) ksýagý / prorocztwa swego O theý mýleý pannýe / o ýesęze przeth jęę narodzenęm ýsz pan- / na ma poczacz wczýstoszczý duchem sz- / wýatým sýna y porodzyez boga ý czlo- / uęeka, a uęecznye panna ma zostacz a / napýsawszy tý ksýagý (zacharyasz) pro- / rocztwa swego ²⁾ o teý pannýe ý poczacz / sýna bozego, umarl ýest ý szethl do oth- / chlaný ³⁾ y pouyedzýal oczczom szwýatým / ýsz takýe proroczthwo zobýauęenyá du- / cha szwýatego zlozýl ý ksýagý napýsal / ýsz panna ma poczacz ý porodzyez sýna / nauýsszego boga, (o) ý býlo uesele w oth- / chlaný sprorocztwa (y ⁴⁾) zachýryassa) ý ocze- / kaały z ueselyem uępelnyenyá ýego p- / rorocztwa ý modlýł sýa oczczouýe w ot- / chlaný ý proroczý nazýemý do boga w- / szechmocznego aby raczýł tą panna na- / (60 r.) szwyath dacz ktorasz to panna ma poro- / dzýcz zbauęeczýela wszego szwýata a gdy są przý- / blyzła czas smýlouaný- / a bozego, a teđ znatchnýenyá y / pobudzénya ducha szwýatego wzýal sý- / meon na ten czas nauýsszy kaplan ⁵⁾ ty k- / sýagý ⁶⁾ za(char)yasa proroka ku czczýe- / nýu lekczyeý a ten to sýmeon rzeczon s- / prauyedlýuy ý bogu boýaczy ý yal cz- / czýcz oný ksýagý (zacharyassa) ý przýsz- / edl ku teý kapýtule, gdzye zacharyasz ⁷⁾ / napýsal duchem szwýatým natch- / nýoný rzekacz Oto panna pocznýe ý / porodzy A kýedýsz Sýmeon czedł tý slow- / ka oto panna pocznýe ý porodzy sýna bo- / zego O nasýlnýeý rospalono yego sereze / uęelkým nabozensthwem, wszakosz wz- / dý są ýal dzyuouacz mýslacz a rzekacz / sam wsobýe O ýako to ten prorok nýe- / rostropnye napýsal yzbý panna nýepo- / russona mýala poczacz w czýstoszczý ý / porodzyez ý ýal mýszlýcz Sýmeon ý czo / to ten prorok rozumjal ýsz tak pýsal / oto panna pocznýe ý porodzy, výdzý- / mý sýa ýsz sýa omýlýł bo to yest rzecz / (60 v.) nýepodobna aby panna nýeporuszona / mýala poczacz, y zamazal to slowko ýn- / kaustem oto panna pocznýe ý porodzy / y napýsal tak swą rąką wksyagach (za / charýassa) popr.: ýzayassa rzekacz oto mloda nýeuýasta / pocznýe ý porodzy, y tak mnýemjal

1) dzewaty prorok yzayas

2) yzayas

3) o bez watpyenia

4) yzayasa

5) badacz

6) y

7) zrobil z tego Izachayas

sý- / meon aby naprauyl zablądenye y nye- / rostopnoszcz ¹⁾ y zam-
 knal ksýagý sýmeon / mnýemaýacz naprauýcz pýsmo (zachýrý- /
 assa) ²⁾ A to býlo ýeszcze przed poczaczýem ý / narodenýem panný
 marýe ý Ouaczye / drugýego dnýa abo czasu sýmeon ýal / czezýcz
 onýsz to ksýagý (zacharyasza ý ta- / kyesz usrzal ýal czezýcz) Oto
 panna po- / cznye ý porodzy ý ýal sýa dzýwýcz / (sýmeon) ýsz ýego
 pýsmo zamazano czo / napysal ýsz młoda nýeuýasta pocznye / ý po-
 rodzý (y ýal sýa dzýuýcz sýmeon) / a to zasya napýsano ýsz panna
 pocz- / nye ý porodzý, ý mnýemal sýmeon, a / by to ktorý zasýa
 nýerostropnye na- / pýssal, czusz nýechezacz dacz przýganý / (za-
 charýasouý) *popr.* yzayýýasouý a tedy sýmeon skazýl po- / wtore
 ono pýsmo oto panna pocznye / (61 r) ý napýssal za sya oto mło-
 dzýuchna / nýeuýasta pocznýe ý porodzý, a uypýszawszý / dwarazý,
 ý schoual ksýagý opathrnýe abý / ých nýkth nýedoszetl, gđýsz
 trzechý rasz przý- / szedl ýal czezýcz oný ksýagý, usrzal a ono /
 zlotem napýsano oto panua pocznýe ý po- / rodzý, ale on wsweý
 uporze mnyemaýacz / to nyemocz býcz chezýal skazýcz O natych- /
 mýasth anýol gabrýel stanal przedným / oth boga zeslaný rzekacz
 ýemu O mažu / sprauýedlýuý sýmeonýe mouýa tobýe / od boga po-
 slaný oto ýzesz proroczthw ³⁾ y (za- / charyassouem) *popr.* yza-
 ýassouem duchem szwýatým natch- / nyoným nýeuýerýzl ýsz panna
 pocznye (...) ý porodzý(cz) oth tých mýasth bądzýesz / szlep, asz
 usrzýsz tą panną koja ma sýa / wrýchle narodzýcz koja ma zba-
 uýczý- / ela szwýata porodzycz, a gdy sýa narodzý / ta panna ý po-
 rodzý zbauýczýela szwýa- / ta sýna bozego tosz tý przesrzýsz ý pýas- /
 touacz bądzýesz sýna bozego ktorego ta / panna czýsta porodzý
 a także sýmeon / chneth oszlnal y nýcz nýeuýdzýal a an- / yol zný-
 knal oth nýego oszlepýwszý go / y mouy thu Szwýathý augu-
 stýn O / (61 v.) blogoslauyoný sýmeonýe o naszczasnýeýsze / twoye
 býlo zaszlepýenýe ktore dalo szwya- / tu oszwýeczenye y proroczým
 pýsmom / ý fýguram nýpelnyenýe proroczý ýný w- / fýgurach tą
 panną wskrýtoszczý uýdalý / ale tobýe naszczasnýeýszý sýmeonýe
 od an- / ýla ýest pouýedzýano ýsz wrýchle usrzýsz / tą panną koja
 ma przýdz na szwýath / y szdzýeczýathkým y pýastouacz to dzýe- /
 czýa bądzýesz ktore sýa steý panný na- / rodzý, o ktorey tý nýe-
 uýerzacz pysmosz ka- / zýl O naszczasnýeýszý sýmeonýe twoje ný /
 eprathkýe uuyerzenýe przýnýoslo tobýe / uesole oczekauanýe, twoje
 na oczach za- / szlepýenýe oszwýeczýlo dnúa ý serce th- / woýe
 oczekauaýacz poczaczya y narodz- / enýa teý panný y ýey sýna boga
 ý czlo- / uýeka O ýakýegosz uesela býl napelný- / on sýmeon zoszle-

¹⁾ yego

²⁾ *poprawiono na: yzayassa*

³⁾ y

pŷenŷa swego, abouŷe / anŷol dal mu rozumŷecz ŷsz mŷal prz ¹⁾ /
 (e)srzecz ŷ uŷdzŷecz zbanŷczŷela szwŷata / ŷ panna matka ŷego
 wrŷehle narodzo- / na O zaŷste sŷmeon rozszueselyl wszŷ- / tek
 szwŷath prorokuŷacz y pouŷeda- / ŷacz przŷczŷnŷ zaszlepŷenya swego
 ŷ / (62 r.) pouŷedal ŷsz on nŷemŷal umrzecz azbŷ / usrzal krŷstusa
 pomazanŷcza bozego na- / rodzonego spannŷ czŷsteŷ O ŷakosz za-
 dlŷ- / uŷe oczekaua sŷmeon oneŷ szaszney go- / dzŷnŷ wktorŷ by
 mu rzeczono ogladaŷ tŷ / pannŷ ktora porodŷyla zbanŷczyela sz- /
 wŷata oto ŷest ta dla ktoreyesz tŷ zaszle- / pŷon yzesz nŷeuŷerzŷl
 aby panna pocza- / la y porodzyla sŷna bozego O ŷakosz du- /
 sza ŷ serce ŷego palalo goraczoszczŷŷa ku / bogu dzŷakunŷacz zoszle-
 pŷenŷa swego / tak dlugo aze oglŷdal szwŷatloszcz wsz- / go szwŷata
 sŷna bozego y zmatkŷ pan- / nŷ czŷstŷ Otosz to prorocztwo sŷmeo-
 no- / no bŷlo nŷe w fŷgurze ktoreŷ ale ŷaw- / nŷe przesz anŷola
 opouŷedzŷane y Mo- / uŷ Sz wŷatŷ Bŷernath O sŷmeonŷe za- /
 szlepŷenŷe twoŷe przyuŷodlo czŷŷa ku / pewneŷ nadzŷeŷ czegosz
 spŷsma prorocz- / kŷego wŷerzŷcz nŷechezŷal tosz przesz / twe oszle-
 pŷenŷe uznal y pewne uŷŷe- / rzŷl, prorokom dano fŷgury uydzyecz/
 o teŷ pannŷ poczŷczŷu ŷ narodenŷu a- / le tobŷe mŷly sŷmeonŷe
 anyol pouŷe- / (62 v.) dzal ŷsz nŷeumrzesz asch tŷ panna ŷ / dzŷe-
 czŷŷatko oglŷdasz o uŷerzŷa temu ŷze / starszcz twoŷa wŷŷala posŷle-
 nŷe steŷ / szaszney nouŷnŷ aciesz naoczoch zaszle- / pŷonŷ, ale
 dussa ŷ uŷarŷ ŷaszne wŷ- / dzŷsz y uesele oczekauasz przyszczŷa
 theŷ / pannŷ naszwŷŷatscheŷ /

Szosta kapitula ²⁾ Tha mŷlo- / szczyua panna byla po(o)czŷata/
 wzŷnoczŷe blogoslauŷoneŷ / Szwŷateŷ Annŷ a to ŷeŷ po- / czaczŷe
 bŷlo Troŷakŷe abouŷem mocz / ŷ laska boska bŷla zwŷecznoszczŷ
 przŷ th- / eŷ mŷleŷ pannŷe Pŷerue ta mŷla pan- / na byla poczŷata
 w mateze sweŷ szwŷŷa- / teŷ annŷe ato przesz obyauŷenŷe anŷel- /
 skŷe, kŷedy bŷl yoachŷm ³⁾ zesromoczenŷ / od bŷskupa gdŷ sruczŷyl
 ofŷarŷ ŷch z- / oltarza dla ŷch nyepłodnoszczŷ, a tedŷ o- / nŷ wsŷl-
 nŷm smŷtku badaŷz uŷszly sko- / szczŷola s sromem, podzŷakouawsŷ
 ze- / wszego panu bogu, nŷeszemralŷ prze- / czŷw onemu bŷskupouŷ
 ktorŷ snadz ka- / zal ŷm skoszczŷola uŷnŷdz, bo tedŷ bŷlo / (63 r.)
 uŷelkŷe szwŷŷato poszwŷŷaczanŷa koszczŷola / bozego, a tedŷ uŷelky
 lud bŷl wkoszczŷele / ato bŷlo ŷch zesromoczenŷe dla ŷch nŷeplo- /
 dnoszczŷ Bo wstarym zakonŷe bŷl ten wz- / gardzonŷ ŷ nŷeszaszny
 ktorŷ bŷl nŷepłodnŷ / tak ze mŷlosnŷczŷ bozŷ uŷszly placzŷa a smŷt- /
 kŷem uŷelkŷym obezŷazenŷ, pathrmŷsz tu na- / mŷleyszŷ, ŷakocz pan
 bog zasmŷcza ŷ namŷ- / leŷsze swoŷe dla ŷch uŷŷŷszey otplatŷ,

¹⁾ e²⁾ ysz³⁾ y channa

tha / kosz poszedł joachým napuszczą do swých stad, tam ýusz chcąc
 panu bogu sluzýcz do / szmýerczy w czýstoszczy, Ale hanna szwýata /
 bądąc w smátku nýeobaczýła kady szedł / ýeý masz joachým ý przý-
 szła do domu ý nýe- / nalaszła pana swego ý oczekauala go dlugý /
 czas A gdýsz nýeprzýszedł o nouý smátek o- / ¹⁾ garnął duszą yeý
 y plakala anna ku bogu / w nocý ý uednýe poleczając bogu smá-
 tek / swoý y pana swego ktorego nýenýedzýala / gdzýe býł ý ta-
 kýesch umýszlýła ýusz czýsz- / czýe panu bogu sluzýcz O ale mýlý
 bog po- / korných ý czýerplýuých swých slug nýeo- / opuszsa
 ý smátek ých obroczył wszemu sz- / wýathu napoczýecha, a ých sró-
 motą ob- / roczył w uýeczna poczýesznoszcz, o ýakosz te- / dý býlý
 mýlosznýczý bozý zasmáczeny, przed / (63 v.) ých ²⁾ poczýecha, abo-
 czýem ých, poczýecha ý / wszego szwýata mýala sýą wrychle uka- /
 zacz, ta przeszasa panna mýala býcz po- / cząta wzyuoczýe szwýa-
 teý anný, a bądąc / szwýata anna wsýeroczhwýe po swým / panýe
 ý uýszła czasu ýednego do swego / sadu tesknýacz ý modlýła sýą
 tam, ý usrza- / la ptaszky gnýezdząc sýą abo czýnýacz / sobýe
 gnýazda aboczýem czas przýszedł ých / plod wýuýeszcz ý ýalý sýą
 uýesýelýcz szpýe- / uaýacz, a uszawszý ýe szwýata anna ýa- / la
 rzewno plakacz rzekáč Otom ýa nanýe- / szczasnýeýsza nýeuýasta
 nýeplodna wzg- / ardzona Oto ptaszkouýe uesela sýą splo- / du swego
 a ýa nýeplodna w smátku osta- / la, ý pana mego stradaýacza ý sýe-
 rotam / ostala ý podnýosla dussa ý serce wnýe- / bo ³⁾ y rosplakala
 sýą rzewno y ýala wzdý- / chacz rozmyszlaýacz nýeplodnoszcz swo- /
 ýa ý kláczala na goráczey modlýthwýe / modlacz sýą panu bogu
 ý býła wtesk- / noszczý uýelkýeý, domnýemaýacz sýą b- / ýcz opu-
 szczona, ale pan bog ⁴⁾, nýeopuszczý / swých ⁵⁾ A tedý pan bog chcąc
 ýusz uko / (64 r.) ýcz smátek szwýateý anný ý takýesch / ýoachýma,
 poslal (pan bog) anýola gabrý- / ela do anný szwýateý rzekáč o anno
 ný- / eplaczý aný sýą smáčý sthweý nýeplo- / dnoszczý uýsluchal
 bog uaszą modlýth- / wa, ý twe lzý padalý nalono oblýczno- / szczý
 ý mýlosýerdzýa bozega A przeto / bądź pozdronýona ot boga wszech-
 mo- / gáčzego ktorý uýdzý smátek uasz, a ýusz / obracza uasz smá-
 tek w uesele wszego sz- / wýata. Otom ýa poslan ot boga kwam /
 wszwýastuýa ⁶⁾ uam ysz tý blogoslauýo- / na anno masz wrychle po-
 czáč plod ý / porodzýsz panna, ý ýmýa ýeý (býło) ma- / rýa bą-
 dzye ktora porodzy zbauýczýe- / la szwýata, a przeto oth týchmýast
 nýe- / bądzýesz nýeplodna rzeczona, ale splodu / zýuota twego bą-
 dzýe uesele wszemu / szwýatu A przeto powstany ý ýdzý ku z- /

¹⁾ o

²⁾ wyelyka

³⁾ kv panu bogu

⁴⁾ nigdy

⁵⁾ szlvq

⁶⁾ cz

lotey ulęczeze tam potkasz ŷoachŷma ma- / za twego ktobŷe, ydą-
 czego a przeto po- / byezŷ knŷemu rŷchleŷ, a sprauŷwszŷ an- / ŷol
 poselstwo ku blogoslauyoneŷ annŷe / oth boga, takŷesz yoachŷma
 nauyedzyl / (64 v.) thŷsz to sloua yemu mouŷacz ŷako ŷ an- / nŷe,
 a tedŷ szwŷŷata ŷ blohoslauŷona an- / na poklŷknała podzŷŷakouala
 bogu s- / placzem steŷ uŷelkŷeŷ laskŷ ŷsz przesz / plod yeŷ blogo-
 slauŷonŷ ma przŷdz ue- / sele wszego szwŷŷata, a powstawszŷ po- /
 szla ku zlotey ulęczeze, tam ze zetkala / sŷŷ z ŷoachŷmem panem
 swŷm zweselŷm / przŷuuytala gŷ pouŷedaŷacz mu, anŷel- / skŷe oby-
 uŷenŷe y poselstwo oth wszech- / mocznego boga, a takŷesz yoachŷm
 ŷeŷ w- / szŷtko pouŷedzŷal czo mu anŷol mouyl od- / boga, a tako
 przuuytawszŷ sŷŷ, poszlasz ta / do koszczŷola bozego ŷ podzŷŷako-
 ualŷ pa- / nu bogu y szly z weselŷm do swego domu / Otosz to
 pŷerue poczŷczŷe teŷ mŷleŷ pan- / nŷ bylo w uszech szwŷŷateŷ annŷ
 przesz o- / bŷauŷenŷe anŷelskŷe od boga mŷlego /

Wthore bŷlo poczŷczŷe teŷ mŷ- / loszczŷŷuey pannŷ wserczu
 ŷ / w dussŷ szwŷŷateŷ annŷ a tho / gdŷ uuŷerzŷŷla anŷolouŷ uŷslu-
 chwawszŷ / poselstwo od boga knŷeŷ poslane (o) o te- / dŷ szwŷŷata
 anna uuŷerzŷwszŷ slouom / (65 r.) (czŷessenŷe) anŷola bozego ŷusz
 poczŷla tŷ / mŷlŷ panna dŷueuczka swoya wduszŷ / ŷ sercu przesz
 zupelne uuŷerzenŷe an- / ŷolouŷ ¹⁾ /

Ueszmŷmy tu prostŷ przŷklath k- / tora kolŷ rzecz dobra kŷedy
 czlo- / uŷek onŷey nŷeslŷszal anŷ ŷeŷ / uŷdzŷŷal nŷepoczŷla sŷŷŷ
 w ŷego dussŷ ŷ / sercu, alŷsz rzecz slŷszana abo uŷdzŷŷana / tosz
 poczŷta w sercu O takŷesz szwŷŷatha / anna uslŷszawszŷ oth anŷola
 poselstwo u- / uŷerzŷŷla y poczŷla w dussŷ tŷ rzecz przesz / (anŷola)
 uŷŷara, obyauŷona od anŷola gdy / rzekl oto pocznŷesz panna
 a szdŷeŷesz ŷeŷ / ŷmŷŷa marŷa, o ŷakŷesz bŷlo uŷelkŷe ue- / sele
 szwŷŷateŷ annŷ ŷsz mŷlŷa poczŷcz p- / lod, a przesz przŷyrownanŷa
 uŷŷszte uese- / le ŷeŷ bŷlo gdŷ ŷsthnŷe poczŷla wzŷuo- / czŷe swŷm
 tŷ mŷlŷa panna /

Thrzeczŷe teŷ mŷleŷ panny bŷlo po- / czŷczŷe ŷsthnŷe wzŷ-
 uoczŷe szwŷŷa- / teŷ annŷ gdŷ szwŷŷata anna bŷe- / gyem pospolŷtem
 podluk przŷyrodzenŷa / naturŷ poczŷla panna marŷa od boga / oby-
 czana szwŷŷatu ŷ oktoreŷ bŷly pro- / (65 v.) rocztwa ŷ skrzŷte fŷgurŷ
 uŷdanŷ a nŷe- / gdŷ ŷawne ŷakosz otŷm uŷssey pŷsano / ŷusz tu
 chcŷa pŷsacz O naŷczŷsthszem po- / czŷczŷu teŷ mŷleŷ pannŷ dŷe-
 ueczkŷ sz- / wyŷateŷ anny ŷ ŷoachŷma blogoslauŷone- / go oczcza
 panny marŷeŷ Oto slowka pa- / nŷ marŷey napoczŷtku tego kazanŷa
 za- / lozone rzekŷacz Poczŷalam sŷŷ ²⁾ w zŷuocze / matkŷ sweŷ szwŷŷa-
 teŷ annŷ /

¹⁾ ŷsz sza tak malo stacz jako yey anŷol powedzal

²⁾ szwecznooszczy boszkey / y

Sluchaŕmysz namŕlejszŕ o teŕ mŕ- / ley pannŕ naŕczŕsthszem
 pocza- / czŕu wzŕuoczŕe szwŕŕtey annŕ / mouŕŕ ŕsz to bŕlo naŕ-
 czystsze poczaŕŕe / po ŕezusŕe sŕnu bozem, aboczŕem bŕlo / yey
 mŕloszczy poczaŕŕe przesz grzechu / pŕeruorodnego, wzuoczŕe
 szwŕŕteŕ / annŕ osobnŕm przŕuŕleŕem obdarona- / ne oth pana boga,
 aczkoly ta mŕla pan- / na poczaŕta z oczeza y matky pospolŕte / bŕe-
 gŕem ŕako wszelkŕ czlouŕek, a wsa- / kosz za sŕŕ mouŕŕ ŕsz ta
 mŕla panna po- / czala sŕŕŕ nŕepospolŕtem bŕegŕem, abo- / uŕem
 ŕeŕ poczaŕŕe szrŕdzono przenaŕ- / czŕsthsze od boga od nŕekow
 uŕecznych / bŕcz przesz grzechu pŕeruorodnego w- / (66 r.) zŕuo-
 czŕe szwŕŕteŕ annŕ, ato dano ŕeŕ / zlaskŕ osobney boskŕeŕ (od
 uŕekow wŕe- / cznych) ŕ ŕest laskŕ boskŕ uprzeczona / y uŕŕŕta
 ŕako matka boza spospolŕte- / go praua, ŕsz wszelkŕ zoczŕza y mat-
 kŕ / rodzaŕŕ wpaŕa wpŕeruorodnŕ grzech ¹⁾ / ale panna ²⁾ wŕŕŕta
 o ŕesce przed wsze- / mŕ uŕekŕ A przetosz gŕŕ poczala sŕŕ / wŕŕ-
 uoczŕe szwŕŕtey annŕ nŕedotknaŕ / sŕŕŕ ŕeŕ grzech zadnŕ ³⁾ (abo) to
 laska du- / cha szwŕŕtego sprauŕla ŕesce przeth / uŕekŕ, aboczŕem
 ŕey naŕnŕeŕnŕeŕŕeŕ / ŕ naŕczŕsthsze (ŕako) poczaŕto bŕlo wzŕ- /
 uoczŕe matkŕ ŕeŕ szwŕŕteŕ annŕ, o z- / wyelŕkŕ opathznoszczŕŕŕ
 boskŕ ŕ du- / cha szwŕŕtego stroŕŕ, ktorŕ (od uŕekow) ŕeŕ strzegŕ
 y rzŕdzŕl ŕeŕ nŕeŕnŕeŕ ŕ na- / czŕsthsze poczaŕŕe, aboczŕem ma-
 droszcz / boska (od wszech uŕekow) ⁴⁾ przeszal ŕey / poczaŕŕe
 wbosthwŕe swŕm ŕ okraszŕl / yŕ wszechmocznoszczŕŕŕ swŕ promŕen- /
 mŕ swey laskŕ szczŕczŕczŕ ŕŕ ⁵⁾ A przetosz / w yeŕ poczaŕzŕy wzŕ-
 uoczŕe szwŕŕteŕ / anny nŕewpadla wpŕeruorodnŕ grzech / tako do-
 ctorouye szwŕŕŕczy pŕszŕ rzekŕcz / ustawcza wszytkŕch praw
 cesarz albo / (66 v.) krol moze uŕŕŕcz spraua kogo chce a / sam
 nŕepouŕnŕen prauu ustanouŕonŕm / przezen y przŕkazanŕ O daleko
 uŕŕsthszŕ p- / an, pan bog ŕ mocnyeŕszŕ nath cesarze / ŕ krole,
 uŕŕŕeŕ bog moczen nŕsz onŕ zŕ- / emszŕ panouŕe, mogl to ŕ cheŕŕal
 ŕako / pan ŕsz swoŕŕŕ mŕla matkŕ uŕŕŕal spo- / spolŕtego praua ŕsz
 ona nŕewpŕeruoro- / dnŕm anŕ zadnem grzechu ŕest poczaŕta / y dal
 ŕeŕŕ yako pan wszechmocznŕ noue / prauo uŕŕŕsze ŕ uŕsse nath
 wszytkŕ po- / glouŕŕa ⁶⁾, ysz panna marŕŕa pannaŕ ŕ mat- / kŕ y ro-
 dzŕczŕŕelkŕ zostala a to nad na- / turŕ przyrodzenŕŕ czlouŕeczego
 sŕŕŕ stalo / bouŕem czego ⁷⁾ natura dacz nŕemogla to / mocz boska
 wnŕeŕŕ sprauŕla to ŕest prze- / czŕw naturze bŕcz pannaŕ y rodzŕcz, ale /
 to mocz boska uczŕnŕŕla ysz tak cheŕŕal ŕŕ- / ko pan (o) uŕŕŕsza to

¹⁾ naszych pŕerwszych rodzŕczow

²⁾ marya

³⁾ any myerŕŕczka boszŕ

⁴⁾ nyewynne

⁵⁾ ot grzechu

⁶⁾ nyeweszczŕe

⁷⁾ yey

rzecz stworzenyu ¹⁾ sth / worzyczyla porodzycz, a ysz bog stal sya /
 czlouyekyem y wtey panny czystem zy- / uoczye (stal) sya ²⁾ (czlouye-
 kyem) przjawysz / plecz z yey czyste y nyeynney krwy, tocz /
 dzyw ³⁾ u Yatesz nysz to ysz panna poczata / przesz pferuorodnego
 grzechu, ato wszy- / (67 r.) tko duch szwyaty sradzyl przed w- /
 szemy uyeky tey panny y zachoual ya / duch szwyaty ⁴⁾ przybytk-
 kyem bostwa vy- / elkyy czystoszczy, y pobodze wszechmoc- /
 nym w nayussey szwyatoszczy. bouyem / podluk przyrodzenya jako
 czlouyek (o) / moglacz panna wpaszcz wgrzech acz nycz / ale wpo-
 wszedny, ale laska boska uprze- / dza yacza ya ⁵⁾ zaszyczyla o yesce
 przed / wszemy uyeky ysz wzadny grzech ny- / gdy wpaszcz nje-
 myala an yusz mogla / bo ya laska boska uthwierdzyla dla / tego
 ysz ona myala zostacz matka boza / y wradzye nayblogoslawnieysze
 troj- / cze szwyatey tak zamknyono ysz czysta / y przesz grzechu
 ta panua ma bycz bo- / za rodzycza, a przeto nyedzyw to yest / ysz
 ta panna wzjala taka laska / przy yey poczacy ysz nayczyszczey ⁶⁾ /
 poczata wzyuoczye yey matky szwyay- / they anny, bo od uyekow
 umyloana / oth trojce szwyatey nath wszystko sth- / worzenye
 y mouy tako albo pysche / Skotus ⁷⁾ O przenaczystsze bylo tey /
 (67 v.) myley panny poczacy bo sama moc / boska to sprauyala,
 ysz w yey zyuozye / odpoczuyacz myal bog y ona wswym (b) /
⁸⁾ oskyem sercu y umysle zwiecznoszczy / choual jako pysze ma-
 x ymyus rzekacz o / zaprawda byla ta myla panna oduye- / kow
 w kochany boskyem gdysszczy snya / chcylal zlaczycz bostwo swoye
 nyeogar- / nyone an yudome y nyedotykan (bog) / a przetosz czy-
 szczye poczata ⁹⁾ pysze tako (Ry) / ¹⁰⁾ chardus yem kto blysszy
 boga ten uath- / sze lasky byerze ¹¹⁾ o ta myla panna nablys- / sza
 byla boga o yesce przeth wszemy uye- / ky jakosz to sama panna
 marya po sz- / wyateza mouyacz otpoczatku szwyatha / ya yestem
 czusz przeszenyu bostwa yam / byla (wbosthwye) a bog byl uemnye
 p- / rzesz laska, a przetosz nayuyatsze lasky w- / zyala y to ysz
 w yey poczacy pferuo- / rodn y grzech od nye y oddalon y, y mouy /
 tako Szwyaty grzegorz o zaprawda ysz / ny ¹²⁾ wupadzycze grze-
 cha myla panna ¹³⁾ yesth / oczyszczyna ale pferuey nyszly sya g- /
 rzech stal ona yusz zaszyczyna y zasz- / (68 r.) lonyna laska
 boska y umocnyona ot(o) / o czya boga tako yze yey przenaczyst-
 sche / czyalo poczate wzyuoczye szwyatey an- / ny y dussa na-

¹⁾ czvsz panye

²⁾ zamknal

³⁾ nat dzywy

⁴⁾ bycz

⁵⁾ y

⁶⁾ yest

⁷⁾ rzekacz

⁸⁾ b

⁹⁾ w Szywoce yey matky

¹⁰⁾ ry

¹¹⁾ ot boga

¹²⁾ e

¹³⁾ maria

szwŷathsza ŷeŷ nŷepotrze- / bouala nŷgdŷ oczŷszczŷenŷa takosz sŷa /
 poczala wzŷuoczŷe szwŷateŷ annŷ wŷel- / kŷeŷ szwŷatoszczŷ ŷ czŷ-
 stoszczŷ przez grze- / chu pŷeruorodnego pŷsse tako szwŷa ty /
 Bŷerna dyn rzekacz Toz mouŷ panna / marŷa gdŷm poczata
 wzyuoczŷe meŷ ma- / thkŷ Otedŷ oczŷecz bog ukazal mocz s- /
 woŷa koja mocza boska oddalŷl (z / wŷiecznoszczŷ) grzech wszelkŷ
 odemnŷe ŷ- / mŷersŷaczka swoŷa przeto wpoczaczŷu / moŷm wzŷuo-
 czŷe meŷ matkŷ nŷeupad- / lam wgrzech pŷeruorodnŷ, tesz mŷa za- /
 choual sŷn naŷuŷssegogo boga maŷrosz- / czŷa nŷestworzona swoŷa
 ŷem zwŷecz- / noszczŷ oddalona oth grzechu ŷ mŷersŷ- / aczkŷ
 boskŷey, A duch szwŷaty bŷl strosz / (zwŷiecznoszczŷ) meŷ czŷ-
 stoszczŷ dusze ŷ czŷ- / ala ¹⁾ y oddalŷl pŷeruorodnŷ grzech w / mem
 poczaczŷu wzŷuoczŷe meŷ mŷleŷ / (68 v.) matkŷ szwŷateŷ annŷ,
 ŷ poszwŷaczŷl / ²⁾ ŷa duch szwŷatŷ oth uŷekow pŷer- / wszeŷ nŷ-
 szlŷm sŷa poczala wzŷuoczŷe / meŷ mathkŷ ŷakosz to prorok
 da uŷd / mouŷ poszwŷaczŷl nauŷsszŷ pan prze- / bŷtek swoŷ zwŷe-
 cznoszczŷ abonŷem / prorok oszwŷieczonem duchem to slouo / uŷ-
 rzekl, poszwŷaczŷl naŷuŷssŷ przebŷ- / tek swoŷ, a to rzekl o ŷesze
 dlugŷ czas / przed ŷeŷ naŷczŷsthszem poczaczŷem, a- / przetosz ta
 mŷla panna nŷewzŷuoczŷe / meŷ (popr. ŷeŷ) mathkŷ poszwŷa-
 czona, ale ŷusz sz- / wŷata badač y blogoslauŷona zwŷecz- / noszczŷ
 poczata wzŷuoczŷe szwŷateŷ an / nŷ, oto sluschnŷe uŷrzekl prorok
 posz- / wŷaczŷl nauŷssŷ przebŷtek swoŷ ŷ mo / uy szwŷatŷ Bŷer-
 nath Sluszno to ŷesth / ŷsz panna marŷa poczata przez grze- / chu,
 abouŷem od uŷekow byla po sz- / wŷaczona ktemu yze ona mŷala
 sŷ- / na bozego porodŷcz, anŷ bŷ sluszno bo- / sthwu zlaczŷcz sŷa
 znarussona matka / a przeto osprauŷedlŷuye ³⁾ ta panna ta- / ko
 nŷeuŷnnŷe ŷ szwŷaczŷe w ŷeŷ poca- / czŷu pan bog zachoual ŷsz
 ŷeŷ naczŷsth- / (69 r.) sŷa natura cheŷŷal przŷŷacz ŷstacz / sŷa
 czlouŷekem, ŷ pŷssa tako szwŷatŷ ⁴⁾ / doctor(ouye) ŷze pan cri-
 stus bŷl podob- / nŷ sweŷ mŷleŷ matheze ato przeto ŷsz / sŷa
 z ŷeŷ natura zlaczŷl pysche tako a / lexander deales gdŷ cry-
 stus sŷn bozŷ w- / zŷal czastka naturŷ sczŷala pannŷ czŷsth- / eŷ
 marŷeŷ atedŷczŷem bŷlo ŷeŷ przena- / ŷczŷsthsze czŷalo ŷ prze-
 naŷszwŷathsze ŷ / naŷnŷeuŷnnŷeŷsze ŷeŷ poczaczŷe, ktho- / reŷ
 plecz przŷal sŷn bozŷ, a przetosz ro- / dzŷczŷelka boza uŷelkŷeŷ
 szwŷatoszczŷ / y czystoszczŷ poczala sŷa wzyuoczŷe sz- / wŷateŷ
 annŷ, badač od uŷekow zach- / uana y poszwŷaczona (o) ŷ umŷ-
 louana / od nayszwŷathszeŷ throŷeze, ŷ mouŷ, Sz- / wŷatŷ grze-
 gorz (o) zaprawda ta mŷla pan- / na pŷerueŷ nŷszlŷ lucŷfer zgrze-
 szŷl ona / ŷusz laska boza nalaszla y uthwŷerdzo- / na przed uŷekŷ

¹⁾ mego

²⁾ m

³⁾ y szlvsznye

⁴⁾ bonawantvra

ý zachouana ýeý czýsz- / toszcz wbosthwýe ýescze w ýeý nýebýth- / noszczy, boczyem oua pýerueý wbosth- / wýe sthworzona ý poczata nýszlý luczy- / fer zgrzeszył ý stracon do pýekla O a / panna Marya przeth týsýacz týsýaczý / czasow wszýtko uprzedyła, A pothým ¹⁾ / (ýadam) z ýauą pe sthworzenýu rýchlo / zgrzeszyłý, a panna przena- szwýąthsza / ýusz oth dawna býla wbosthwýe y przet / wszemý prauý boskýemý uýýąta od grz- / echu pýeruorodnego, a przeto moze býcz / rzeczono slusznýe ýsz ona býla wbodze ý w / przesrzenýu boským kýedý pan bog wszý- / tký uczýnky czýnýl y ²⁾ dal przýkazanýa ý / zakazanýa, a przeto ona zewszech praw / uýýąta ludzýom daných ot boga ale o- / na ýest umocnýona wczýstoszczý ý býcz / poczata przez grzechu pýeruorodnego / ý tak sýa stalo ýeý przenaýczýsthsze począ- / czýe wzyuoczýe szwýąteý anný (przenaý- / czýszczýeý) przez grzechu uýelkýeý szwýą- / toszczý przeto tako koszczýol szpýeua Fun- / dait eam altissimus to ýesth umocnýo- / na ýesth zwýecznoszczý oth nauýssegó ýsz / nýgdý wgrzech wpaszcz nýemýala, a prze- / to przý ýeý wzýuoczýe szwýąteý anný po- / czączýu, czýsz- / czýe, czýszczýe szwýączą ý oso- / bnýe ýesth poczata Throýakýe ýeý mý- / loszczý począczýe býlo wzýuoczýe math- / ký ýeý szwýa- / theý anný /

Pýerue ýeý począczýe bylocz o uýe- / lýkýeý dostóýnoszczý, aboczýem / (70 r.) ýusz dostóýným przýbýthkýem boským / sýa stala ý naznamýonouana przý ýeý / począczýu Oto dzýeueczka po- / cząla sýą / wzýuoczýe szwýąteý anný, a ýusz ýeý an- / ýelý daýą czeszcz ý chwałą ýako math- / cze bozeý, oto ýeý pýerue począczýe w- / uýelkýeý dostóýnoszczý /

Wtore býlo ýeý począczýe wzý- / uoczýe szwýąteý anný o w uý- / elkýeý szwýątoszczý aboczýem od uýekof / poszwýączona oth ducha szwýątego a p- / rzetosz w zýuoczýe matký szwýąta ýesth / poczata, dla tego ýsz mýala ostacz rodzý- / czą boza a gdýszczy kaplaný szwýączą k- / torzý telko przýmszý czýalo boze wraku / pýastuýą ale panna marýa ogarnála. ý / zýuotem ý noszýla dzýeunýacz mýe- / sýaczý / y porodzýla boga ý czlouýeka, ý uýchoua- / la sýna bo- / zego pýersýamý panýenský- / mý, a przeto naýszwýąthsza býla po ýeý / mýlem sýnu w ýeý począczýu wzýuocze / szwýątheý anný /

Thrzeczeýe poczata ta mýla panna w- / zýuoczýe szwýąteý anný O wprze- / naýuýąthszey czýstoszczý bo ýusch býla / (70 v.) przed ýeý począczýem wzýuoczýe ýeý ma- / tký oth ducha szwýątego od uýekow o- / czýszczýona ý uýýąta oth wszelkýego za- / razenýa grzechu, a przeto czýsta ý naczý- / sthsza sýą poczala pýsche tako Rykardus / O nýesluszno bý sýnouý bozemu przýacz / naturą plezý

¹⁾ gdy adam w rayw krtotko (sic.) badacz

²⁾ gdy

ezloujeczey znarussonej ma- / thkŷ namnjęyscha makula anŷ by za-
 le- / zalo na bosthwo przebŷuacz wnyechado- / gŷem zŷuoczŷe dzŷe-
 uŷacz mŷesŷaczŷ, a- / nŷ by slussalo sŷnu bozemu pŷerszŷ po- / zŷ-
 uacz oth nakazonej mathkŷ bŷ yna- / mnŷęysza makula A przetosz
 toz nascha / vŷara ŷesth ŷsz naŷczŷszczŷęj poczŷa / po ŷęj mŷlem
 sŷnu ¹⁾ na chwalebnyj / ²⁾ na szwŷaczŷęj (naŷczŷszczŷęj) y na-
 dzyw- / nŷęj y osobnŷ mŷłoszczŷŷa bozŷ umŷ- / louana y wszech lask
 przŷ ŷęj poczŷ- / czŷu w zŷuoczŷe szwŷŷtej annŷ napel- / nŷona
 ŷ mouj alexander deales O / czŷsta bŷla nasza mŷla panna
 w ŷęj / poczŷaczŷu wzŷuoczŷe szwŷŷtej annŷ / ,y przenaszwŷŷthsza
 w ŷęj narode- / nŷu, a rozsmŷszlajŷcz ŷęj przenaŷczŷŷ- / sthsze po-
 czŷaczŷe bŷdacz w nŷelkŷem / (71 r.) nabozenstwŷe zlozŷl pŷesnka
 o ŷęj / mŷłoszczŷ ³⁾ quam pulera es et quŷ deco- / ra a tako roz-
 maŷczŷ doctorouŷe pŷ- / szŷ o ŷęj przeczŷstem poczŷaczŷu wzŷ- /
 uoczŷe matkŷ ŷęj szwŷŷtej annŷ, abo- / czŷem poczŷŷele sŷna bo-
 zego nŷestworzŷl / pan bog czŷsthszego czŷŷala ŷako czŷŷalo / dzŷe-
 uŷcze marŷej wzŷuoczŷe szwŷŷtej / annŷ poczŷte, y mouj tak
 szwŷŷŷtŷ au- / gustŷn O gdŷsz ta przenaŷczŷŷthsza pan- / na po-
 czŷa abo sŷŷa poczŷa wzŷuoczŷe / szwŷŷtej anny o zaŷste musŷalczŷ
 bŷcz / ŷ bŷl szwŷŷŷtŷ zŷuoth szwŷŷtej annŷ w- / ktorŷm to noszŷla
 poczŷawszŷ matkŷ bozŷ / ,aboczŷem bŷ bŷl zŷuoth ŷ wnŷŷhrzno- /
 szczŷ nŷe szwŷŷte szwŷŷtej annŷ O nŷe / slusznno by matcze bozej
 tako czŷszczŷe / poczŷatey lezecz wnŷechadogŷej matcze / ale po-
 szwŷŷaczyl duch szwŷŷŷtŷ zŷuoth / annŷ szwŷŷtej O przeszwŷŷŷta matka
 p- / rzenaŷczŷŷthscha panna poczŷa ŷ noszŷ- / la wzyuczŷŷe swŷm
 szwŷŷŷŷm, o ŷakŷ- / esz uesele bylo zboru anyelskŷemu ŷsz- / wŷŷ-
 tey annŷ noszŷacz wzŷuoczŷe matkŷ / bozŷ, bocz ŷęj to anŷol pouŷe-
 dzŷal w- / (71 v.) zwŷŷŷstŷŷacz ŷęj oth boga tej pannŷ kto- / ra
 ma bŷcz matkŷ bozŷ a przeto ŷey bŷ- / lo uesele nŷeuŷmowne,
 a osobno anyelŷ / uesele ⁴⁾ z ŷęj mŷłoszczŷ naŷczŷŷsthszego poczŷ- /
 czŷŷa szpŷeuŷŷacz noue pŷenŷe oŷej na- / ŷczŷŷsthszym poczŷaczŷu
 wzŷuoczŷe ŷęj / matkŷ, uyznauŷŷacz wszechmocnoszcz bo- / skŷ
 ktorŷ wszŷtko mocznŷ uczŷnŷcz, ŷ to / mocznŷe y wszechmocnŷe
 uczŷnŷlŷ ŷsz / yego przebŷtek y matka wczŷstoszczŷ sŷŷa / przesz
 grzechu pŷernorodnego ŷ wszelkŷ- / ego poczŷa wzyuczŷŷe swej
 matkŷ, bo tho / slussalo tako bŷcz czŷŷtej matcze bozej g- / dysz
 pan bog uczŷnŷl swŷ mocŷŷ czwora- / kŷe rodzaŷouj ludzkŷemu
 nŷeuŷnne ŷ p- / przesz grzechu poczŷaczŷe, a mogl to uczŷnŷcz /
 ŷako pan wszechmocnŷ bo w yego mocŷŷ / wszŷtko ŷesth a ŷemu
 nŷcz trudno nŷeyest / uczŷnŷcz ŷako wszechmocznemu panu Oto /

¹⁾ y

²⁾ y

³⁾ oyako szlyczna yesz y jako wyborna maria

⁴⁾ mely

uczynił dzYW ¹⁾ stworzeń(a) moczą swą pan- / ską byćz počate ²⁾
trojākýe a czwarte po- / czączye rozum przeniśszające /

Pýerue počączye przez grzechu, pýe- / ruego czlouýeka adama
stalo sýa / dzýwnýe a boską moczą, pýerwschý / (72 r.) czlouýek
adam sthworzon ³⁾ przez math- / ký ý oczcza uýelkýeý nýeuýno-
szczý telko / skąsa zýemýe stal sýa czlouýek zupel- / ný moczą boza
uczýnioný, y sthworzył / pan bog duschą ýadamouý y złączýl ýa /
szczyalem s zýemýe sthworzoným, y sthal / sýa ýsty uýerný czlouýek
skąsa zýemýe / moczą boską, y mogl lý to pan bog uczýn- / ýcz
o ząýste mogl ý uczýnýl ýakosz pýsa- / no wksýagach genesis
otosz to počączye / stalo sýa przez grzechu a dzýwným srza- / dze-
uým boským ⁴⁾ /

Wtore počączye czlouýeka a to ýaua / matka nasza, tako sýa
poczala ýsta ⁵⁾ la telko zoczczu adama poszla przez ma- / tký wnýe-
uýnnosczy moczą boską, gdý p- / an bog stworzył adama wzýal
koszcz / zboku adama ý stworzył panną ýaua / w uýelkýeý czysto-
szczý przez grzechu pý- / eruorodnego, w ksyagach týchze genesis /
pýsano, y mogl lý to pan ⁶⁾ uczýnýcz ozaý- / ste mogl, z maleý
kostky krasną panną / ýaua, dzýw to ýest uýelký szczego a czo / pan
bog uczýnýl, oto mocz ýego ýsz sth- / worzył adama s zýemýe a ýaua
z ma- / leý koszczý ⁷⁾ /

Trzeczeye počączye býlo na nýe- / (72 v.) výnnýeýsze ý przez
wszelkýego ⁸⁾ a to pã- / na przenaszwýathsza marýa ktora posz- /
la zoczczu ýoachýma y zmatký szwýateý / anný ale ona ýest (mat-
ka) výýata oth grze- / chu pýeruorodnego ý zachouana oth uý- /
ný o yeszcze przeth uýeký ý počączyem a- / bo sthworzeńem adama
ý ýauý A przeto / acz ýeý počączye býla z oczcza ý mathky /
przesto ona nýewpadla wgrzech pýeruo- / rodney ýako ýný ludzýe
z oczcza y matký / rodzaczý wpadaýa, ale pan bog ustaw- / cza
praw výýal stego praua swą mýla / matką ýsz chezýal swe bostwo
snýa zla- / czýcz a z ýeý panýenstwa czlouýeczen- / sthwo przyýacz,
przeto chezýal swą ma- / tką uýýacz spospolýtego praua ýako w- /
szzechmocný pan, gdýszczý adama sthwo- / rzýl przez matký ý oczcza
tu wszzechmoc- / noszcz ukazal, takýesz ýaua sthworzył z- / oczcza
przez matký O gdýszczý tý rzeczý / dzýwne pan wszzechmocný
czýnýl o ý to / slusnýe uczýnýl ýsz ýego mýla matką za- / choual
w ýeý počączyu nýeuýnnýe przez / grzechu ⁹⁾ /

¹⁾ w

²⁾ przez grzechu

³⁾ wrayv

⁴⁾ adamowy

⁵⁾ la

⁶⁾ bog

⁷⁾ szwą wszzechmocnoszczą

⁸⁾ grzechu

⁹⁾ ato moczą panýszką vczynyl

Czwarthe począzýe býlo nath ro- / zum ludzký y nath do-
 mnýemanýe / anýelskye A to býlo yezusa Gdy / (73 r.) przýal
 plecz czlouýeczeý naturý, to poca- / czýe przeuýssýlo wszýtký po-
 czáčzýa Bo- / czýem sýn bozý poczał sýa duchem szwýa- / tým
 wezýstey panny zýuoczýe, telko spa- / ny naýeczýsthszey przesz ocz-
 eza a to sprauý / ducha szwýatego který zwýecznoszczy z / oczca
 nýebýeskýego sýa rodzý nýestwo / rzoną moczą nýemajacz nýgdy
 poczath- / ku O tocz począzýe býlo nachwalebnyej- / sze y nadzý-
 wnýeysze abouýem bog stal / sýa czlouýekýem przýal to czýem
 nýebil / ostal tem czýem býl tocz dzýw uýatshy / nýszlý to ýsz
 swą mýla matkå výtýal spý- / eruorodnego grzechu, przesto on wszý-
 tko / moczen gdýszczý ýau(a) ¹⁾ ýadamouý dal czý- / st(a) poca(ta) ²⁾
 przesz grzechu, a to sných posz- / lý ý grzeszný ludzýe, ono ých
 sýnouýe za- / býlý sýa bouýem kaým zabýl brata abla / A gdysz
 pan bog dal ým tą laskå ýsz onypo- / czáčzy przesz grzechu O da-
 leko to býlo sz- / lusznýej dacz tą laskå nýeuýnnego poca- / czýa
 swey mýleý mateze, sktora bostwo / swe złączýl, ýakosz dal prze-
 naýeczýstse / począzýe, ktora ýego bostwo ogarnacz / zýuotem y po-
 rodzycz mýala, a przeto / czýsta ý naczýsthsza býla w ýey poca- /
 (73 v.) czýu wzýuoczýe szwýateý anný, a k the- / musz mouý
 Szwýatý augustýn o tacz pan- / na zachouana zwýecznoszczy ot
 grzechu / w ýej począzýu ý chouana wskarbýe / tajemnýcz boských
 kteý dostojnoszczý ýsz / mýala býcz matkå bozå (ý nýeostala by
 bý / la w ktorým upadzýe) A Szwýaty Býernath / tako mouý
 O zaprawdå to mouýa ýsz bý / nýebýla uýbrana panna Marýa
 matka / boza ý nyeostala, by býla wktorym upa- / dzýe grzechu po-
 czata. any by býla prze- / uyssyla korow anýelskych by býla kto /
 ra makula grzechu w ýej począzýu, a- / ny bý býla chouana wskar-
 býe serca bo- / skýego z wýecznoszczy by ona mýana (popr. mýala)
 býcz / počata wgrzechu, ale czýsta ý przeniaý- / czýszczýej počata
 wzýuoczýe szwýateý / anný a przeto czýstoszcz ýej przeuýsszý- /
 la czýstoszcz anýelskå y pýssa doctoro- / výe tako O nye poca-
 tacz panna duchem / szwýatým ýako pan ýezus, ale ona poca- / ta
 wzasczýczenýu ý obronýenýu wzýuocze / szwýateý anný od grzecha
 laskå ý moczą / ducha szwýatego ý pýsse ýlarius rzekacz / O
 uýelkýe uesele býlo wnýebýe y wko- / rzech anýelských sprzeniaý-
 czýsthszego po- / czáčzýa panny Marýej wzýuoczýe szwýa- / (74 r.)
 theý anný Pýerue o ueselýl sýa oczý- / ecz nýebýeský spoczáčzýa
 teý mýleý pa- / ný wzýuoczýe szwýateý anný ýsz ýa ýusz / szwýatu
 dal, ktora ma porodzýcz othku- / pýczýela wszego szwyata sýna ýego
 sz- / wýecznoszczý rodzaczego Oto ýusz poca- / ta wzyuoczýe
 szwýateý anný ktorasz to / dlugý czas chouana wtayemnýczach / bo-

1) e
 2) eze

stwa, oto sŷa dzŷsz rozszweselŷl oczŷŷecz / bog zeslawssy panna ma-
 rŷa naszwŷath / przezs ŷeŷ poczŷcŷye przezŷŷste wzŷuoczŷe / szwŷŷa-
 teŷ annŷ wtore dzŷsz uesele bŷlo sŷ- / na boga oczcza ŷedŷnego,
 ysz oto dzŷsz sŷa / poczŷla panna wzŷuoczŷe mathkŷ sweŷ / ktora
 on sobŷe zwŷecnoszczŷ matkŷ ob- / ral zewszego swego sthworze-
 nŷa, ktoraŷ / to od uŷekow choual wskarbŷe sercza bo- / sthwa
 swego przezs ktora chezŷal placz- / lŷuŷ szwŷath utolŷcz ŷ oczcze
 w othchlanŷ / badŷcze poczŷŷeszŷcz, bo sŷa dzŷsz ta pocza- / la wzŷ-
 uoczŷe szwŷŷateŷ annŷ ktora ma po- / rodzycz pana wszego szwŷŷata,
 oto dzŷsz po- / czŷla sŷa panna ktora sŷna bozego badŷe / uŷcho-
 uala pŷersŷamŷ przezŷŷŷtmŷ kto- / re od uŷekow duch szwŷŷaty
 zgotoual ku / uŷchouanŷu boga ŷ czlouŷeka pana ŷ sŷ- / na, Oto ta
 dzŷsz ŷesth poczŷta wzŷuoczŷe / (74 v.) szwŷŷateŷ annŷ, a przetosz
 dzysz o uŷel- / kŷe uesele bŷlo sŷna bozego ŷsz to dz- / ŷsz ŷest
 ŷusz poczŷta w ŷey mathkŷ / zŷuoczŷe przezs ktora on ma przŷŷŷdz/
 na then szwŷath Thrzecŷŷe dzŷsz ue- / sele bŷlo ducha szwŷŷatego
 ŷsz sŷa dzŷsz / poczŷla mylosnŷcza ŷ oblubŷenŷcza ŷe- / go, okto-
 reŷ on zwŷecnoszczŷ radzŷl ŷ / matkŷ sŷnu bozemu poszlubŷl
 y onŷey / pŷeczŷa mŷal (zwŷecnoszczŷ bostwa swe- / go) o ŷeszlŷ
 sŷa ueseŷlŷl duch szwŷŷathŷ / chonaŷŷacz ŷa zwŷecnoszczŷ w bosthwe/
 w kochanŷu przŷprauŷŷacz ŷa prze- / bŷthkŷem bostwa O nŷe-
 mnŷeŷsze uese- / le ŷusz spoczŷczŷa w ŷeŷ matkŷ zŷuo- / czŷe,
 abouŷem przezs nŷa ŷusz chezŷal / szwŷŷatu ukazacz swe mŷlosŷer-
 dzŷe, bo / ta panna mŷala przŷuŷeszcz mŷlosŷer- / dzŷe szwyatu
 przezs ŷezusa porodŷŷwszŷ / go. ato duch szwŷŷatŷ zwŷecnoszczŷy
 rzŷ- / dzŷl ŷsz prze tŷ panna mŷal przŷuŷeszcz / naszwŷath boskŷe
 mŷlosŷerdzŷe, othosz / dzysz z ŷey poczŷczŷa roszeselŷl sŷa no- /
 uem ueseŷŷm w bosthweŷ swŷm Czwar- / the uesele dzŷsz bŷlo
 anŷelskŷe spoczŷ- / (75 r.) czŷa teŷ mŷleŷ pannaŷ przenaŷczŷstŷh- /
 szego / wzŷuoczŷe szwŷŷateŷ annŷ o gdy / szczŷ bŷlo anyelskŷe ue-
 sele gđŷ ŷem / duch szwŷŷatŷ dal uznacz oth dawne- / go czasu ŷsz
 mŷala sŷa narodzŷcz tha / panna ktora myala boga oczcza sŷ- / na
 porodzŷcz oto dzŷsz ta sŷa poczŷla / ktoreŷ ony oczekanaŷŷ, othosz
 ŷa dzŷsz w- / zŷuoczŷe szwŷŷatheŷ onnŷ pozdrauŷalŷ / ueseŷo przed
 nŷa szpŷeuaŷŷacz O ŷeŷ prze- / naŷczŷŷstŷszŷm poczŷczŷu a dzŷŷaku-
 ŷacz / s nŷeŷ bogu wszechmocznemu ŷsz oto ŷest / dzŷsz poczŷ-
 (cz)ŷ(u) (popr. ty) przezs ktora ma przŷdz ue- / sele wszego szwŷŷata
 ŷ ŷch korŷ upadle ŷ / spustoschone przezs upad lucŷfera bada / na-
 pelnŷonŷ, a oth teŷ godzŷnŷ ŷey p- / rzeczŷstego poczŷczŷa sluszŷly
 ŷeŷ mŷ- / loszczŷ ŷako matcze bozeŷ ŷ ŷch panŷ- / eŷ, y szwŷŷatŷ
 annŷ czczŷlŷ y pozdra- / uŷalŷ jako matkŷ matkŷ bozeŷ Pŷa- / the
 dzysz uesele bŷlo spoczŷczŷa theŷ / myley pannaŷ w othchlanŷ mŷe-
 dzŷŷ ocz / czŷ aboczŷem kŷedy szwŷŷata anna po- / czŷla marŷa
 dzŷeucŷczŷa O natŷchmŷ- / asth anŷol gabrŷel zwŷelkoszczŷa, an- /
 (75 v.) ŷolow szlŷ do othchlanŷ mŷedzy oczcze / szwŷŷate mouŷŷacz
 uesele nam pouŷedamŷ / ysz sŷa ta dzŷsz ŷest poczŷla wzŷuoczŷe
 sz- / wŷŷateŷ annŷ ktora ma porodzŷcz zbaun- / czŷela szwŷŷata o kto-

reŷ nŷ ŷesteszczye p- / rorokonalŷ y pŷsaly oto ŷusz dzŷysz ŷest /
 poczata ktora tego ma porodŷycz ktory / uasz ma z othchlanŷ nŷ-
 uŷeszcz, a przetosz / mŷlŷ oczczouŷe uesele bogu chwałą daŷ- /
 czŷe ŷsz ŷusz chce uam ukazacz mŷlosŷ- / erdzŷe swoŷe O sly-
 szacz oczczouŷe tą no- / uŷną dalŷ panu ¹⁾ czeszcz y chwałą ysz /
 sŷą ŷch ŷusz proroczthwo spelnŷlo ŷ ŷą- / ly przŷpomŷnacŷ czo
 ktory o ŷeŷy poca- / czŷu y narodzenŷu prorokuŷacz pŷsaly / a ta-
 kosch sŷlne uesele mŷleŷ z ŷeŷy naŷ- / szczasnŷeŷszego poczaczŷa
 wzŷuoczue an- / nŷ szwŷateŷ ²⁾ szpŷeualy oczczouŷe ueso- / lo te
 deum laudamus dayacz czeszcz bo- / gu wszechmocznemu spoczaczŷa
 teŷ pan- / nŷ oktoŷeŷ onŷ prorokoualŷ ŷ pŷsaly / Soste bylo ue-
 sele szwŷateŷ annŷ ŷ ŷo- / achŷma maŷa oszwŷeeczzonego oczcza /
 pannŷ Marŷeŷy spoczaczŷa teŷ mŷleŷ pa- / nŷ ktoraŷch ym wzwŷŷa-
 stonal anŷol, ga- / (76 r.) brŷel a przeto onŷ sŷlne uesele mŷe- / lŷ
 sthroŷakŷeŷy rzczyŷ /

Pŷerue uesele szwŷat(a) teŷ an- / nŷ ŷsz ona nŷeplodną ba-
 dacz / oto ŷusz poczala dzŷeueczką / ktora yeŷ nŷeplodnoszcz odda-
 lŷla oto / ŷusz szwŷata anna naczała brzemŷen- / na chodzŷcz astego
 sŷlne uesele mŷa- / la y szwŷata*) sprzeklaczŷa nyepłodny ³⁾ / (ch)
 nŷeueŷasth /

Wtore ŷch uesele bŷlo ysz nŷedzŷe- / lŷ ŷsz to ta dzŷeueczka
 ktora to / szwŷata anna yusz poczala ona matka / boŷa ma bŷcz, bo
 ŷey to anŷol gabrŷel / pouyedzŷal gđŷ yey wszwŷastoual po- / czą-
 czŷe teŷ pannŷ ysz to ma bŷcz math- / kę boŷa ktora tobŷe wszwŷŷa-
 stuaŷa, a prz- / etosz ueselŷla sŷą szwŷata anna ŷsz poca- / la plod
 wzŷuoczŷe swŷm a nŷe prosthe / dzŷeczŷŷa poczala ale bogu mŷle ŷprz- /
 esz anŷola sz(wŷ)wastouana (wŷ) popr. na w), ŷsz to ma bŷcz ma- / tka boŷa
 ktora to pocznŷesz przetosz sŷl- / ne uesele mŷala szwŷata anna ⁴⁾,
 ŷsz math / kę boŷa ŷusz wzŷuoczŷe noszŷla ktoreŷ / szwŷath ocze-
 kaual, o ktoreŷ prorocy / (76 v.) pŷsaly ŷ w ŷŷgurach ŷą nŷdalŷ
 otosch / ŷusz wzŷuoczŷe szwŷateŷ annŷ ⁵⁾ (p) lezŷ / panŷ anŷelska
 kroloua wszego szwŷata / aboczŷem szwŷata anna czila proroczth- /
 wa o przŷszczyu sŷna bozego naszwŷat a / ysz sŷą mŷal spannŷ na-
 rodŷycz y wszŷtek / szwŷath otkupŷcz, otosz ona tą szczasną mat- /
 kę ostala ŷsz ŷusz tą panną poczala wzŷ- / uoczŷe ktora ma bŷcz /
 boga rodzŷczŷa, a prze- / to o sŷlne uesele mŷala szwŷata anna ŷsz /
 sŷą nŷsz pŷsma proroczŷŷe spelnŷlŷ o / przŷszczŷu naszwŷath teŷ
 pannŷ ktora ma / boga porodŷycz, a przetosch zapomnŷala / smątkow
 y sromoth panu bogu dzŷŷakŷ (cz) / czŷnŷla ŷsz ŷą na to nŷbral
 ŷsch ona sta- / la sŷą mathkę mathkŷ bozeŷ /

¹⁾ bogu

²⁾ ysz podobno yest

³⁾ ch

⁴⁾ y sz yoachym

⁵⁾ poczata

*) *Porównaj* „Wstęp“, V, ad 2m, 1.

Trzeciye uesele mýala szwýata an- / na ýsz ýey dzýeneeczka
 która ona / poczała, porodźywszý sýna bozego mýala / wszýtek szwýat
 ý anýoly rozueselýcz, abo- / czýem anýelý z ýeý poczaczýa sylnu
 sýa / ueselýly ýsz ona mýala porodźycz napra- / uýeczýela upadow
 ých, ý ých korý spusz- / toszone maýa býcz napelnýoný y wszýtek /
 szwýath badźye rozweseloný znarodzený- / a ýey dzýeneeczky która
 ona ýusz poczała- / wzýuoczýe ysz ona zbanýczýela szwýatha / (77 r.)
 (ma) badacz panna ¹⁾ porodźycz a przeto sz- / wýata anna y ýoachým
 uesele mýelý spo- / czaczýa ých czorký mýelý y pýsze szwýaty / Bar-
 nadyn gdy czasz uýszedl oszmdzýesý- / áth dný poczaczýa szwýateý
 anný prze- / naýczýsthszey dzýeuýcze Marýeý przez g- / rzechu
 pýerurodnego gdy sýa ýeý czýa- / lo wtých to czasýech stanouýlo,
 A thedý / pan bog stworzýwszý dusza ýeý, ý złączýl / z ýey czýa-
 lem O przenadostóýnýeýszá / duszã sprzenaýeczýsthszem czýalem złącz-
 ýl, tak ýako ýne dusse czlonýechez złącza / pan bog szczyalem tako
 ý panný Marýeý / Oale uýatszey chwale ý dostóýnoszczý / y szwýa-
 toszczy nýszly ýnem ludzýom yey / laska dana przy poczaczýu,
 ý kýedý du- / scha ýeý złączona ýest szczyalem O noue ý / uýelkýe
 uesele bylo oczcza boga gdy du- / scha naszlachethnýeýsza Marýeý
 złączýl / z ýeý przeczýstem czýalem O gdýszczy ta- / mýla panna
 badacz wprzesrzeny bos- / kýem býla w uýelkým dostóýensthwýe, /
 a czosz tedý kýedý ýusz poczała wzýuo- / czýe ýey matký, y dusza
 ýey naszlache- / thnýeýsza złączona z ýey panýenským / czýalem
 O uýelkýe uesele bylo naýblo- / (77 v.) goslawnýeýszeý troýcze
 ý szwýateý ý an- / yelý osobná poczczyuoczsz ýeý czynýlý a / ten
 ze to szwýatý Barnadyn mouy tako ký- / edý pan bog złączýl
 duszã naszwýathszeý / panný szczyalem, otedý ýusz w uýelkýey /
 slodkoszczý býla napelnýona dzýeuýcza / marýa y okrassona wszýt-
 kýmý cznotamý / ý darouana wszemý darý boskýemý o / ýusz oth
 týchmýasth ýasznýeý boga uzna- / la nýsz wszýtký anýelý ytesz go-
 rãzeý pa- / lala w mýłoszczý bozeý, nýsz serafýnouýe / ²⁾ othpo-
 czýual bog w nýeý uýãzeý, nýsz wth- / ronýech, ýasznýeý boga
 uznala nýsz che- / rubýnouýe, a ýusz mãdrszã býla panna / badacz
 wzýuoczýe matký sweý, nýszly / wszýteczý doctorouýe, a uolã bozã
 dosko- / naleý uýpelnýla nýsz patrýarchouýe o / y uýãzeý ýã bog
 nmyloual nýszly swe / wszýtko stworzenýe, y dal ýeý oczýecz nýe- /
 býský na sluzbã uýeczna przý ýeý prze- / naczýsthszem poczaczýu
 anýoly serafýnsz- / kýego koru, y oth týchmýasth ostala pa- / nýã
 y roskazýczýelkã anýelskã badacz wzýuoczýe sweý matký przý-
 klath /

Jako sýã czczye wnyektorých k- / sýaskach Býla ýedna zakon /
 (78 r.) nýcza za syxtusa papýeza, a gdýsz ona / zakonnýcza býla

¹⁾ ma

²⁾ y

nabozna ku pannye / marýeý a osobne nabozenstwo mýala / ku poczaczýu panný marýeý modlaczý / sýa ¹⁾ často proszýla panný marýeý aby / ýeý nýeozo obyauýla o swym przenaý- / czýsthszým poczaczýu, ale naszwýatsza / panna nýeopuszcza swych slug, a tedý cza- / su ýednego panna naszwýatsza rzekla / ku oneý nabozneý zakonnýeczý, gdýschmý- / a proszysz abychezý nýeozo obyauýla o / moým poczaczýu, rýecz ze to ý thocz / obyauýam slugo moýa ýzem sýa ýest / poczala wzýuoczýe meý mathký prz- / esz wszelkýego grzechu, a pýeruorodný / daleko odemnýe ýesth oddalony, a ta- / kosch czýalo moýe zaczało sýa wzýuocze- / meý matký uýelkýeý czýstoszczý ý szwý- / atoszczy wlaszcze boskýeý ktora mýa / zaszýeczýla oth pýeruorodnego grze- / chu, a to uýedz slugo moýa ýsz skorô / sýa zaczała wmeý matcze, tedý bog / oczýecz zeslal trzýtýsyacze anýolow / skoru serafýnskýego naposluga moýa / ý ku czezý moýeý ý czýala mego nýe- / (78 v.) uýnnýe poczatego wzyuoczýe meý ma- / tký szwýateý anny, a oth thýchmýast / sluzýlý mý serafýnouýe aze do meý sz- / mýerczý czýnyacz poczezýuoszcz czýalu / memu wktorým sýn bozý (mýal) otoczý- / ua(cz) l dzyeuyacz mýesýaczy I pýssche / tako Damascenus rzekacz Zadný ýazýk / uýmouýecz nýemoze chwalý teý panný / poczaczýa jako ýest poczata zwýecznosz- / czý w uýelmoznoszczý boskýeý w bodze / wszechmocznem, a potým wzýuoczýe sz- / wýatheý anny, aboczyem ona nýe- / uýn- / nýe ýest poczata wlaszcze boskýeý badacz / przed wszemý uýeký y wszwýatoszczý, bo / zwýecznoszczý poszwýaczona ýakosz uýsz- / szeý scherzeý pýsano A przetosz tak pýsze / Sz wýatý Barnadýn kaznodzýeýa ý mýlo- / snýk panný Marýeý rzekacz w poczaczýu / ²⁾ panny nýepotrzeboualacz poszwýacze- / nýa bocz nýemýala wezyele swým przý- / czýnný potrzebuýaczey poszwýaczenýa a- / bouýem czo ýest skazano potrebuye nap- / rauýcz ý poszwýaczýcz gdzýe by boskye / rzeczy mýaný býcz spranýaný Ale pan- / na Marýa nýeskazona aný narussona / w ýeý poczaczýu zadnem grzechem A / (79 r.) przetosz w ýeý poczaczýu nýepotrzebo- / uala poszwýaczenýa, ale od uýekow / yusz badacz wbosthwýe szwýata býla / Boczýem wsweý nýeskonecznoszczý moczý / nauýsszy pan ta mýla panna poszwýa- / czýl ý zachoual w nýeúnnoszczý takosz / ý.wzýuoczýe ýey matký szwýateý anny / ýest poczata przenaýczýszczyeý ý mouý / tako Sz wýatý barnadýn w poczaczýu pa- / ny blogoslauýoney Marýeý nýepotr- / ebouala poszwýaczenýa bocz zwýeczno- / szczý szwýata býla chonauýacz sýa w ta- / ýemnýeczach serca boskýego, gdzýesch / tam zadna makula skazy býcz nýemo- / gla, ale w ýey poczaczýu uthwýerdz- / ona býla od nayblogoslawnýeýszeý / troýcze szwýatey, ysz ýusz nýgdy wgrze- / ch wpaszcz nýemogla, abouýem laska / boska ýa uthwýerdzýla acz

¹⁾ yednego czaszw

²⁾ matky szwey

bý byla / mogła podluk naturý wgrzech wpasz- / cz, ale laska boza od uýekow przýnñeý / była która ýą zaszczýla, tasz ýą przy / yey poczaczýu uthwýerdzýla ýsz ýusch / nýemogła any myala wgrzech pýeruo- / rodný aný potým wzadný wpaszcz a / przetosz przenay-
czýszczýeý yest poczatha / wzyuoczýe szwýateý anný /

(79 v.) Sýodme dzýsz býlo uesele blogosla- / uýoneý dzýeuý-
cze przenaýczýszczý- / ey poczateý panny marýeý . aboczý- / em
sthroýeý rzeczý sýa dzýsz ueseýla przý / poczaczýu swým Pýerue
stego sýa ýest ue- / selýla panna ¹⁾ (o) ýze ona dzýsz wzyuoczýe /
swey matky przenaýczýszczýeý ýest pocz- / ta przesz grzechu y mýer-
szýacký boskýeý / y yey czýalko zaczalo sýa w uýelkýey / nýeuýn-
noszczý yako pýsse szwýa Augu- / styn rzekacz O naýczýsz-
czýey ýest poczata / dzýeuýcza Marýa wzyuoczýe szwýateý / anný
nad zwýczaý rodzaýu ludzkyego / abouýem zadný grzech nýedotknał
sýa / ýeý w ýey poczaczýu ato ýey býlo uesele / znýeuýnnego
ý czýsthego poczaczýa /

Utoe ýey dzýsz býlo uesele przý ýey / poczaczýu ýsz oth uýe-
kow ýest uý- / brana od naýblogoslawnýeýszeý troýcze / szwýateý
bycz przebýtkýem ýego y math- / ka sýna ýego ýemu wbosthwýe
row- / nemu ²⁾ Jako pýsse Damascenus rzekacz / Oth uýekow ta
panna uýbrana wbostwe / ýsz ona mýala ostacz schouanýem y prz- /
ebýtkýem bostwa ý ona mýala porodz- / (80- r.) ýcz sýna oczcza
boga J mouý tako ýlarý- / us rzekacz O uýelkýe býlo uesele
wbost- / wýe gdý sýa poczala marya wzyuoczýe / szwýateý anný
która oduýekow bosthwo / sobýe przebýtkýem uýbral otosz ýey uese- /
le przýpoczaczýu zwýbranýa boskýego z- / wýecznoszczý Thrze czýe
dzýsz býlo uese- / le Marýey dzýeuýcze przý ýeý poczazu / ýsz
ona mýala sýna bozego porodzycz py- / schą tako Doctorouýe ³⁾
panna badaç w- / zyuoczýe matky swey mądrsza býla nýsz / wszýt-
ký (popr. czý) doctorouýe a oszwýeczensza bý / la wboga uznanyem
nýsz serafynouýe / palayaczy mýloszczýa bozą ý uýaczeý ta- / yem-
nýcz boských uýedzýala nýszly cheru- / býnouýe y nýszly wszýtezý
anýelý, a przeto / badaç wzyuoczýe szwýateý anný ueseley- / la sýa ⁴⁾
ýsz ona uýedzýala z oszwýecenýa / ducha szwýatego ýsz ona mýala
zostacz / matką sýna bozego Otedy badaç wzý- / uoczýe szwýateý
anný (dzýsz) uesele mýa- / la uýelkýe O zeszlýcz sýa dzýeczýa ma /
rya ueseýla badaç wzyuoczýe matký / sweý O owszeký szwýata
anna sporusze- / nýa dzýeczýaczýa swego w yey zýuoczýe ⁵⁾ / (80 v.)
O sýlne ý noue uesele mýala bo dzýecz- / ýatko marýa czuýacz sýa
býcz pelna la- / ský bozeý ueseýla sýa wzyuoczýe matký / badaç

¹⁾ szobyawyenya dwcha sz / a to potlug .sz. byernata y andzelymvszza

²⁾ atho vszuala szoszwezzenya dwcha .sz.

³⁾ ýsz

⁴⁾ dwsza yey

⁵⁾ weszelem

y wzbudzyła serce ŷ duszą ma- / tkŷ sweŷ szwŷateŷ annŷ ku nŷe-
 uŷmow- / nemu ueselu O gdŷszczŷ ŷan szwŷaty wz- / budŷyl ŷ po-
 russŷyl serce helzbŷetŷ matkŷ / sweŷ ku uŷelkŷemu ŷ nouemu ueselu
 kŷ- / edy, marŷa kŷey przŷsła a tedy helzbŷe- / ta zauolala bŷdŷcz
 wsylŷnym uesela o / y skŷd to mnŷe yest sŷŷa stalo ŷsz mŷŷa ma- /
 tka boza nauŷedŷŷla O zayste moze dz- / ŷsz mŷŷa szwŷata anna
 rzecz ty slowka / o ŷ skŷd to mnŷe ŷesth ŷsz mŷŷa mathka- / boza
 nauŷedŷŷla oto yusz lezy dzŷsz pocza- / ta przesz grzechu wzŷuoczŷe
 moŷm a prz- / eto dzŷsz bylo sŷlne uesele tych matek / dzyeuyce
 maryey matky bozeŷ lezŷcz / wzŷuoczŷe matkŷ sweŷ uyedzŷcz
 z oswŷ- / eczenŷŷa ducha szwŷatego ŷsz ona mŷ- / ala boga bycz
 rodzŷczŷŷ O a szwŷata / anna stego uesele mŷŷala ysz mathkŷ / bozŷ
 poczała ŷ noszŷŷla wzŷuoczŷe s- / wŷm O uyelka przyczŷna bŷŷa
 szwŷŷa- / (81 r.) teŷ annŷe uesela przŷ ŷey poczaŷŷŷu / tey dŷŷe-
 ueczŷkŷ aboczŷem ŷeŷ anŷol / gabryel pouyedŷŷal ŷsz to ma bŷcz
 mat- / ka boza ktorŷ tobye od boga zwŷŷastu- / ŷŷŷ Oto szwŷateŷ
 annŷ przyczŷna uese- / la bŷŷa asczegosch ona dŷŷŷakouala pa- / nu
 bogu ŷsz przesz nyŷ raczyl szwŷŷat po- / czyeszŷcz, y pŷŷze tako
 Szwŷŷaty Augus- / thŷn rzekŷcz naszwŷŷŷŷa panna bŷdŷcz / wzŷ-
 uoczŷe matky swey czŷnŷŷy ¹⁾ dŷŷŷakŷ / troŷczŷ naszwŷŷŷŷeŷ zdo-
 brodŷeŷŷth- / wa ŷego a zwlaszcza ŷsz ŷŷŷ obral ze / wszego sthwo-
 rzenŷŷa snŷego sŷnu bo- / zemu matkŷ a ŷsz ŷŷŷ zachoual wpo- / czŷ-
 czŷŷu w nŷeuynnoszczŷ pŷth anŷe ²⁾ /

Pŷtanŷe a ŷakosz panna marŷa / dŷŷŷakonala gdysz ona ŷesce
 w- / zyuoczŷe bŷŷa matkŷ sweŷ Odpouŷ- / edz nato pan bog ktory
 wszŷtko uŷe / przoth nŷem sŷŷa stanŷe uŷedŷŷal / ŷsz (ona) ³⁾ mŷŷala
 dŷŷŷakŷ czŷnŷcz ŷego / szwŷŷatey mŷŷoszczŷ za ty ŷ ŷne do / bro-
 dzŷeŷŷthwa O ŷasz to od nŷeŷ w- / dŷŷŷaczne przŷŷal bog jako od
 uŷ- / braneŷ swoŷeŷ przŷŷklad ⁴⁾ /

(81 v.) Czczŷe sŷŷŷ nam tako w nŷektorŷch / ksŷŷŷskach Bŷŷla
 ŷedna sluga na- / bozna panny przeczŷŷteŷ Marŷeŷŷ ktor- / ey ze
 rzekla panna marŷa kto chce la- / skŷŷ bozŷ ŷ moŷŷa mŷecz y wspo-
 moze- / nŷe moye przŷ skonanŷu ostateczneŷ / godŷŷnŷ szmŷercŷŷ
 swoŷey, chwaly boga / wtroŷczŷŷ yedŷnego w moŷm naŷczŷŷst- / szem
 ŷ nŷeuŷnnem poczaŷŷŷu wzŷuocze / matky moŷeŷŷ bocz bŷŷo czŷŷte
 ŷ nŷe- / uŷnne a takosch ona zakonnŷcza thym / wŷŷŷathsche(n) nabo-
 zenŷtuo mŷŷala ku / poczaŷŷŷu pannŷ Marŷeŷŷ / J mouŷŷ tako
 Szwŷŷaty augustŷn / Anŷelŷ nŷemoga bycz przŷŷrownanŷ / czŷ-
 stoszczŷŷ pannŷ marŷeŷŷ abouŷem / ona czŷŷstoszcz bostwa wswŷm
 przenaŷ- / czŷŷsthszŷm czŷŷele noszŷŷla y dala natu- / rŷŷ sŷnu bozemu

¹⁾ a²⁾ tho³⁾ marya⁴⁾ o yedeŷ (sic!) Szakonnyczy

sczýala swego naýczý- / szezýeý poczatego, a przetosz czýstsch /
 býla nad anýolý, abouýem ona naýuý- / sszý urzad ýescze zwýe-
 cznoszczý uýbra- / na nýszlý anýelý, anyely natostworz / ený aby
 szpýeuaýacz chwalýly boga / (82 r.) wszechmocznego, ale dotýkacz
 sýa bo- / stwa nýedopuszczono ym ale panna / przenaýczýstsz nato
 obrana zwýecz- / oszczý ysz ona mýala zwabýcz sýna bo- / zego
 y porodýcz gý mýala y uýchou- / acz panýenskýmý pýersýamý, oto
 prze- / uýsszýla czýstoszczýa anýolý bo nýe z- / ých anyelskå naturå
 sýn bozy złącz- / ýl swe bostwo ale spanný czýsteý w- / zýal na-
 turå A przetosz wtým y uew- / szýtkým przeuýsszýla panna anýolý
 do- / stoýnoszczýa ý mouý Szwyåty bona- / ventura zaýste
 slusznýe ýsz panna prze- / uýsszýla anýolý w czýstoszczý dla uýel- /
 moznoszczý boskýeý bo yeý plez mýal p- / rzýýacz A przetosz wzy-
 uoczýe szwyåth- / ey anný przenaýczýszczýeý poczåta y mo- / vy
 Szwyåty byernath tako o naýszasný- / eýsze twoýe poczåczýe
 mýla panno acz / koly poszlo z oczeza y matký ale moczå / boskå
 zachouana od grzechu wtwý po / czåczýu Pýszå tako doctorouýe
 wszelkýe / czýalo poszlo z ýadama y ýauy ýest za- / rano pýeruoro-
 dným grzechem výýå- / wszy przenaýczysthsze czýalo dzýeuýcze /
 marýeý tak wnýeuýnnoszczý zachoua- / (82 v.) no wpoczåczýu ýeý,
 ato przetå przý- / czýnå ýze zadne czýalo nýebýlo godne / bostwo
 noszýcz ýeno czýalo marýeý a prz- / etosch ýest przeczýszczýe ýeý
 czýalo poczå- / to wzyuoczýe szwyåteý anný telko o- / na sama
 ýesth uýýåta spospolýtego p- / raua nýebýla przed nýå aný ponýeý/
 bådýze ýeý rowna, wtakym przeczysz / tem poczåczýu, a przetosz
 szwyeczýla w- / zyuoczýe szwyåteý anný jako naýasz- / nýeýscha
 gwýazda, ktorasz to daua sz- / wýatloszcz szwyåtu s sýebýe (Pysse
¹⁾ ta- / ko) Salomon Czlouýek wszelký sprýro- / dzenya ueselý sýå
 gdy sloneze wzeý- / dzýe ýze czmý noczne oszwýeczý a ono / czusz sloneze
 oszwýeczý swem ueszczýem / wszýtek szwyåth, a tako ýest przýczýna /
 wszýtkým uesela O tho namylschy / dzýsz sloneze ýasne ueszlo ta mýla
 pã- / na gdý sýå poczåla wzyuoczýe szwyå- / teý anny ktorasz oszwýeczýla
 wszýtek / szwyåth ýsz ona mýala temu ostacz ma- / thkå ktorý sthwo-
 rzýl sloneze y mýe- / syacz y wszystko stworzenýe oto dzýsz / uýelka
 przýczýna uesela wszemu sz- / wyatu z ýeý naýczýstszego poczåczýa/
 (83 r.) O blogoslauýoný zýuoth twoý mýla / szwyåta anno ktorý no-
 szyl ý poro- / dzýl czýstå pannå Marýå kora porod ²⁾ - ³⁾ / (ýcz)
 mýala crystusa szwyåtoszcz oczeza bo- / ga O ý blogoslauýoný czas
 poczåczýa ý / narodenýa marýeý dzýeuýcze y blos- / lauýony
 pýerszý twoýe mýla szwyåtha / hanno ktoremýsz uýchouala matkå
 bozå /

¹⁾ y mowy

²⁾ ý

³⁾ ýcz

Baczmysz thu ýsz dwoyakýe usele by- / lo przy poczaczýu naszey mýley pan- / ný Pýerue býlo usele wszego zboru an- / ýel-
skýego O rzeką ý naýbogoslawnyýeý- / szey troýcze szwýateý kýedý
sýa poczalo / czýalo Marýeý wzyuoczýe szwýateý han- / ný yakosch
szerzeý othem ússey pýsano /

Wtore usele býlo przý ýeý poczaczýu / gdý duscha panny
marýeý wlna a- / bo złączona z ýeý naýeczýsthszem czýalem /
ýako pýsse szwýathý barnadýn gdý pan- / bog stworzył du-
sha panny marýeý ý z- / łączyl ýa z ýeý naýeczýsthszem czýalem
o / ten bosky uczynek býl czý z wýelkýem ve- / selem ýsz chwala
ý kochanýem boským / sprauýan ý wszýteý anýelý usele mýe- / lý
ý noue szwýato szwýaczacz yeý poca- / czýa yusz czuynego O ýe-
szlý býlo usele w- / bosthwýe gdý ta panna býla wprzesrze- /
(83 v.) rzenýu ý taýemnýczach boských dlugý / czas chouana O
zaýste uýatsze usele / býlo wbstwýe kýedy poczata wzyuocze / ýeý
matký ý dusza złączyl bog zýey czý- / alkýem czýszczýe poczatem
O wýakýeý / chwale ý mýloszczy boskýeý to przescza- / sne dzýe-
czýa lezalo ý mnozylo sýa wzy- / uoczýe szwýatheý hanný /

Uczynmysz tu mýle pýtanýe O poca- / czýu teý mýleý panny
przenaýczý- / stszem, ý ktorech teý poczaczýe naszey / mýleý panny
szwýaczýmý, ý toly telko / poczaczýe ýeý szwýaczýmý kýedý poca- /
cza- / lo sýa ýeý prczýste czýalo wzyuoczýe / szwýatheý hanný
czýlý to szwýato sz- / wýaczýmý ýeý poczaczýa kýedý pan bog /
dusza ýeý złączyl z ýeý prczýstem czýa- / lem w oszm dzýesýath
dný po ýey poca- / czýu wzyuoczýe ýeý matky, ý ktorez to / po-
czaczýe koszczyol szwýaczý ý to pýerue / czýlý (powszl) poszlednýe
Odpouýedam / nato podluk doctorow ýze koszczyol sz- / wýa-
czý teý mýleý panny poczaczýa ýmý / Sludzy ýeý skoszczyolem zgo-
dnýe oboýe / poczaczýe pospolu szwýaczýmý, ý kýedý / sýa ýeý
prczýste czýalo poczalo wzyuo- / czýe szwýatheý hanný, y to kýedý
ýeý, / (84 r.) duscha złączona w osmýdzýesýath / dný po yeý po-
czaczýu, to oboýe poczacz- / ýe koszczyol złączyl w ýednoszcz, a to
dla / tego ýsz szwýath uýele ýných alý to oboýe / poczaczýe teý
mýleý panny w ýednoszczý / thým lepýeý ludýe szwýaczýlý, (acz
kolý ¹⁾ w / ýných zýemýach ýako wnýemczeh wný- / ektorem kro-
lesthwýe abo ksýasthwýe o- / boýe szwýacza poczaczýe teý mýleý panny /
O szwýelkýemý cerýmonýamý, ý poczaczýe / wzyuoczýe ýeý matký to
osobno szwýa- / cza, ý to kýedý pan bog ýeý bogoslauýo- / na dussza
złączyl z ýeý prczýstem czýa- / lem ale mý chezemýlý doszýcz obo-
ýemu / poczaczýu udzýelacz o czczýemý ten dz- / ýen poczaczýa ýeý
podluk zwýczaýu / krolestwa tego wdzýen ýey poczaczýa / przenaý-
czýsthszego, obchodzmý oboýe, mý- / loszczy ýeý poczaczýe ýednego

¹⁾ szlaczone

dnýa pýl / nýe a nabosznýe, uczýnýmý obojů pocza- / czýu dosýcz,
 a takosz ta myla panna / yusch býla poczata oprzenaýczýszczyeý /
 wzýuoczýe szwýateý hanný podlnk czýa- / la to ýesth poczalo sýa
 ýey blogoslauýo- / ne czýalo, a po oszmydzýesýath dný pan / bog
 sthworzýl duscha marýeý ý zláczil / (84 v.) z ýeý czýalem prze-
 naýczýsthszým ý mouý / Szwýaty Barnadýn tako O naszwýath- /
 scha panna gdy ýeý duscha zláczona / szczyalem opfýtouala w slod-
 koszczy bosz- / kýeý koja wýala przy ozýuanýu gdy / duscha przý-
 szla kýeý czýalu A tedý resp- / lýuala sýa ýeý slodkoszcz korey
 býla / napelnýona oth pana boga aze do dusze / szwýatey anny
 ý sercza ýey o mýla mat- / ko matký bozey szwyata hanno, o ýa /
 kyesch usele twoýe býlo noszacz tą u- / czýesną dzýeueczką koja
 dusza two- / ýa rozsweselyla ý sercze rosłodzýla A / przetoszmý
 naboznye szwýato ýey pocza- / czýa obchodzmý aby nasz raczyla
 wspo- / mocz wostateczną godzýną szmýerczý / naszeý o /

Bez uathpýenýa badačý anýelý / przý naszwyathscheý pannye
 le- / začzeý wzýuoczýe szwýatey an- / ný pozdrauýalý ýa ýako mat-
 ką / bozą klakaýacz przeth szwýatą hanną / czýnýlý czeszcz dzýe-
 czýaczýu marýeý o / ý szwýatą hanną zosobna pozdrauýa- / lý
 sluzacz ýey ýako babeze ýezusoueý O / mýla szwýata hanno o ýa-
 kyesch twoýe / usele býlo uýelkýe noszacz tą sezasną / (85 r.)
 dzýeueczką koja ma rozueselýcz wszý- / tek szwýath O zaýste ýle
 krocz poglýa- / dala na zýuoth swoý týle krocz odna- / uýalo sýa
 usele sercze ýeý rozpomýna- / ýacz slona anýelskые mouýacz ýeý
 oth / boga masch poczacz ý porodzýcz panną / ýmýenýem marýa
 koja ma porodzýcz / zbauýczýela szwýata A przetosch rosczý- / ta-
 ýacz thý slowka pogládayacz na zý- / uoth swoý oth mýala przý-
 czýną use- / lýa ýsch noszýla w zýuoczýe matką otku- / pýczýela
 wszego szwýatha A prz etho ýmy / sludzy szwýatheý anny ueselmý
 sýa sz- / nyą A dzýeczýathko Marýa z anýolý / pozdrauýaýmý
 w zýuoczýe szwýatey / hanný, (y pokornýe dzýeczýa) marýa (poz- /
 drauýaýmý) mouýacz zdroua marýa ¹⁾ / mathko boza lezacz wzýuo-
 czýe szwýateý / hanný ²⁾ /

Sýodme ýesth poczaczýe theý / mýleý panný, pospolýte, A /
 ýakosch to pospolyte yey mý- / loszczy poczaczýe býlo slu- / chaymý
 wszýtkých Doctorow kthorzý / pýsaly o ýeý czýsthem poczaczýu
 ktho- / (85 v.) rzy tak pýsaly z objáuýenýa ý nath- / chnýenýa du-
 cha szwýatego rzekacz bý / lo usele wnýebýe y nazýemý y w oth- /
 chlaný mýedzý oczczý szwýatýmý spo- / czaczýa teý dosthoýneý pan-
 ný Otho (po- / spolýthe) ýeý poczaczýe výszeý w tých k- / szýasz-
 kach pýsano (szerzeý poczaczýe) p- / rzeczýstey panný marýeý kozde
 z oso- / bna, yako ýesth poczata z wýiecznosz- / czý wprzesrzenýu
 boskym, o tým yusz / býlo, ýako poczata w anýelech oty- / mesmý

¹⁾ rodzyczelko y

²⁾ dzysz poczata w wyelykey czystoszczy

slýszely, yako poczata wproro- / czech, tho thesz tego kasz vÿpýsano /
 ,yako poczata wszwýatých oczeczoch w / othchlaný przesz obýauýenýe
 anýelskýe / ,Thezesmý slýszely yako poczata prze- / czýszczye
 wzýuoczýe szwýatheý anný / ,y o tym nam tu wtým kazanýu (p) pouýe- /
 dano, yeszcze wkrótce pýsacz chezą ysz / ta mýla panna býla po-
 czata po wszý- / tkýem szwýeczýe, abocze ¹⁾, gdy szwýata / anna po-
 czala tą mýla panna O nýeta- / (86 r.) ýlacz poczýechý sweý ale
 obýauýla / rodzýczom swým ýsz yusz brzemyenna bý- / la panna
 ktorá yey anýol wszwýasto- / ual od boga w yeý zasmáczenyu z nýep- /
 lodnoszczý ýeý A przeto gdy yusz tą panna / poczala szwýata anna
 O badacz porusz- / na výesýelem obýauýla przýaczýelom ý / ro-
 dzýnýe sweý poczýecha swoýa ýsz ýusz ²⁾ / panna poczala (kóra ma
 boga porodzýcz) / O nýe szlekkoszczý to vczýnýla ýsch poczýe- / cha
 swa obýauýla ale przeto aby s nýa / spolem bogu wszehmocznemu
 chwala ³⁾ (y z) / ⁴⁾ ýeý nýezapomnýal wsmátku ýeý, aboczý- / em
 wstharým zakonýe kozda nýeuýasta / býla wzgardzona nýeplodna
 A przeto y / szwýata anna ý zmazé swým yoachymem / býly wzgar-
 dzený od býskupa nauýsszego / kyedy (sz(viá)rzuczýl) ⁵⁾ ých ofyara zolta-
 rza daýacz / ym przýganá znýeplodnoszczý Otedy oný w- / sýlný
 smátek wpadlý y obfýtoual sma- / tek w serczach ých O tako zasýa
 gdy poca- / la panna maria yusz wzyuoczýe O opfyto- / uala dusza
 ý sercze szwýatey anný w vye- / lýkyey poczýesse A przeto obýa-
 uýla / (86 v.) przýaczýelom poczaczýe swoýe tey mýleý / panný,
 A tako przyaczýele szwýatey anný / rozpouyedalý to wszýtkým ýsz
 szwýata aña / poczala, a tako rosszýrzala sýa ta slaua ýsz / hanna
 nyeplodna yusz poczala plod, ý býlo / yey poczaczýe rosslauýono
 wszády ý býlo / výesýele z ýeý poczaczýa na nýebye ý na / zýemý
 Otho Sýodme ý ostateczne poca- / czýe teý mýleý panný býlo
 pospolythe / (y býlo vyesyelye na nyebye y na zýemý) /

A przetho my tu nazýemý badacz / (Badzmý w tým pospol-
 sthwýe ve) / selýacz sýa stým blogoslauýo- / ným pospolsthwem
 spoczaczýa / naszeý mýley panný przenaýeczýsthszego (ba- / czmý)
 ýsz wnýebýe dzýsz sýlne vyesyelye ý / szwýato poczaczýa czýstego
 teý mýley pan- / ný Zgadzaým ýsch sýa z anýolý vye- / syelyacz
 sýa dzýsz Oto y wszýtek szwýath / sýa dzýsz veselý ýsch sýa po-
 czala math- / ka boza czýstha panna wzýuoczýe szwýa- / they
 hanny /

S. M. Pýsarz proszy do theý / czýstheý panný marýeý /
 pokornýe O yedná zdro / va marýa abý mya / myla
 panna przesz ýeý / przeczysthsze poczaczýe raczy / la
 poczyeszycz. Amen.

¹⁾ m²⁾ plod³⁾ daly⁴⁾ ysz⁵⁾ szrzuczyl

(87 r.) O Narodzenju marŷej panny

Zakladam ono pŷsmo wzoltarzu psalma dzŷe- / vŷŷaczset-
nego y sostego Szwyŷatego krola da- / uyda Szwyŷatloszcz uezsla
ŷesth sprauŷedliuemu / a ludzŷem prostego serca vŷesŷele, gdzŷe
sŷŷa / ukazuyŷe, ŷsz dauŷd dawno przeszal bŷl na- / rodzenŷe teŷ
panny duchem szwyŷatŷm gdzŷe / ŷŷa szwyatloszczŷ przyrownal rze-
kacz szwyŷa- / tloszcz marŷa uezsla sprauŷedliuemu crŷs- / tusouŷ
snŷeŷy ktorŷ sŷŷa mŷal narodzŷcz / S tŷch slow ukazuyŷe sŷŷa czesz
narodzenŷa / marŷeŷ ysz szwyatloszczŷ przyrownanŷ- / a ktora szwyŷa-
tloszcz mŷedzy ŷnŷm(ŷ) stwo- / rzenŷm ma przuŷssenŷe Naprzod
ŷsz sŷŷa / bogu rowna ŷsz bog szwyatloszcz ŷesth io- / hannis
pŷeruego capitulŷ wtore ŷsz szwyŷat- / loszcz yest nŷezmyenney
czŷstoszczŷ bo syŷ / nŷepokala smrodem Trzeczŷe ysz ych rz- / ez
roskoszna, tak marŷa panna nad pra- / uŷe wszytko stworzenŷe
szwyŷeczŷy uysokosz- / czŷŷa czczŷy Ecclesiastes jedennastego po-
lozenŷa / Bogu ŷsz ŷest blŷska ŷ ponŷektoreŷ czasz- / czŷy przy-
rownana laskŷ ŷ chwalaŷ Sapien- / cie wsŷyodmem capitulŷ bo
ona ŷest ŷasz- / (87 v.) noszcz szwyatloszczŷy vŷieczneŷ a obrasz
do / broczy ŷego Thesz ŷsz ŷest nŷeszmŷen- / ney czŷstoszczŷy
ŷako pŷsse Szwyŷatŷy An / selmus taka czŷŷstoszczŷŷa slŷnŷe panna
ŷŷa- / ka pod bogŷem vŷŷathsza bŷcz nŷemoze ro- / zumŷana Tesch
ŷest dussŷy nabozneŷ mŷ- / la a roskoszna bo onŷeŷy spŷeua kosz-
czŷol / ŷsz ona ŷesth zŷuoth slodkocz ŷ nadzŷe- / ŷŷa nasza /

O ktoreŷy narodzenju wtŷch slouŷech / baczŷcz badzŷemŷy bo-
skŷe przeszre- / nye wtore ŷeŷy wzŷuoczŷe szwyŷatheŷy / anny po-
szwyŷaczŷenŷe Trzeczŷe ŷeŷy cze- / sznŷe obyŷauŷenŷe /

Ku pŷeruemu slow ¹⁾ przyŷtupu / ŷacz pŷtam ŷako narodze-
nŷe ma- / rŷeŷy panny od uŷekow ŷest w mŷszlŷy / boskŷeŷy ŷ bŷlo
przeszrano bo steŷy czczŷy / sama sŷŷa uŷelbŷy przesz proroka pro-
uer / biorum w osmem capitulŷ pan bog po / sadzŷyl ²⁾ mŷŷa
nŷeszmŷennŷa volŷa a uŷb- / ranŷm swŷm w poczŷtku drog swŷch /
nŷsz czo uczŷnŷyl yeszce mouŷy od po- / 88 r.) czŷtka szwyŷata
stworzenŷa od uŷek- / ow zrzŷadzonam bŷla bŷcz matka bo- / za,

¹⁾ v²⁾ szposzobyl mŷŷa

a zdawnoszczę węcynoszczę przed / tym nysz zjemya sthworzona to yesth / przed wszytkym stworzenym nyebly / yescze glabokoszczę to yest an ynebo / an yjemya an y anely a ya marya / yusz bylam poczata w mysly sthworzy- / czyla gdzye sya ukazuje ysz przed / wszytkym stworzenym byla marya p- / anna przesrzana matka boza zbauy- / czyla yesu czysta ktora yest ye y na- / uysa chwala /

Tu moz ymy rozmyszlycz czterzy ra- / dy ktore myal pan bog wswey / madoszczy pyerwa o stworzenyu sz- / wyata ktory myal upaszcz wtora ya- / ko bog myal sya znueyasty naro- / dzycz Trzeciya jako myal pyerwa / nyueyasta yeua stworycz Czwartha / yaka by to myala bycz panna kto- / ra myala boga crystusa porodycz / Wpyeruey radzye pytal bog oczycz / (88 v.) sya y ducha szwyatego wemy ysz sz- / wyath ktory stworymy upadnye p- / przesz grzech tak w anylech jako wludz- / yech dla ktorego y ynsze wszystko stwo- / rzenye karacz musymy dla grzecha gru- / boszczy czemusz gy mamy stworycz to py- / tanye to yest przesz boska madoszcz zam- / knyone ysz myal bycz szwyath stworzon / acz upaszcz myal bo mouy Swyaty augu- / styn nygd y by bog nycz zlego nyedopu- / szczyl bycz naszwyczye by nye byl tak / wszehmogacy ysz tesz ze zlych rzeczy mo / ze dobre wyudnycz /

Wyedacz bog ysz szwyath upaszcz myal / stworywszy gy ze zlego dobre udzye- / lal a to ysz sswey szwyebodno- / szczy wszyt kymu stworzenyu u(c)zy(n)czyl w- / tore ysz stego ukazuje sya boz³⁾ sprauye- / dlynoszcz gdy zathwardzyle wzloszczy / karze Trzeciye ukazalo sya mylosyerdze / ysz bog czeka grzesnych ku pokucy^o Esa- / ye vethrzydzyseszczy capitulu Czekanasz / (89 r.) pan bog by sya nad namy smylonal a / przeto skazano ysz dla napraniena sz- / wyata syn bozy czyalo y natura czlou- / yeczam myal przyacz aby dosycz uczynyl / za grzech tego szwyata /

Wtore pan bog wradzye trojczye szwy- / tey pytal yesly by bog myal nyey- / astha stworycz ktora by myala upad sz- / wyata napranycz Stalo sya skazanye / ysz acz pan bog mogl slusnye sktoreyk- / olu ye materye czyalo wyacz a wsza- / kosz dla slusnoszczy chezyal znueyasty¹⁾ / czyalo przyacz dla trzech rzeczy pyerua / yzby nyeyesczczy rodza y jako wgardzy- / enszy nyebyl ponyzon ale aby przesz ma- / tka boza byl by oszlachczon ku odkupy- / enyu wtore by crystus z ynad byl czy- / alo przyal o yego prauym czyle nykt / by byl nyeyerzyl Trzeciye aby wszelky / obyczay czlouyeczego rodenya byl uy- / pelnyon yadam sya przesz maza y nye- / uasty narodzyl yeua zmaza krom nye- / (89 v.) uasty my wszytczy y panna marya zma- / za y znueyasty, slu-

³⁾ CZYSH SZPANNY

szalo chrystusouy na- / szemn mylemu panu spanny bez maza s- / ya bylo stacz ¹⁾ a tak przesz ²⁾ nyeuysta szwy- / ath odkupycz /

Trzeciye pytanje bylo wtrojczy szwy- / tej yesly by byla godna pyerua / nyeuysta ktemu yzbly byla matka boza / tak zamknyono ysch nye dla trzech rzeczy / Pyerwa ysz ta yeua myala bycz od zle- / go ducha zdradzona czo njezalezly, na / matka boza wtore nyesluschalo aby ta / myala bycz tak pouyssona przesz kora / myala wszytka natura czlouyeca bycz / zarazenym zabyla Trzeciye gdysz then / ktery sya znyeuysty narodzyez myal s- / adzyez ma wszytko stworzenye nyeslu- / salo aby albo jegu matka albo sam wg- / rzechu byl nalezyon Slusalo tedy bylo / ysz ynsza dzyeuczka panna yemu ma- / tka lasky pelna byla stworzona /

Czwarte pytanje bylo jaka by tho / myala bycz panna ktora boga mya- / (90 r.) la porodzyez a szwyath naprauycz naczo / madroszcz boska odpouyedzyla ysz mya- / la ta panna myecz dwanaszcze obycza- / yow jako dwanaszczye gwjazd korona / ukoronana /

Pyeruuy obyczay ujedzyl pan bog ysz nye- / uyasta ktora byla przyczyna upadu ba- / dacz panna zgrzeszyla slussalo aby ta panna / ktora myala boga porodzyez panna uycz- / na badacz nygd by byla njezgrzeszyla /

Utore bog ujedzyl ysz eua byla adamo- / uy poslubiona tesz chezyl yzby y ta ta- / kyesz yozefouy byla poslubiona ³⁾ /

Trzeciye bog ujedzyl ysz yeua myala prz- / ynjeszcz y naleszcz szmyercz chezyl ysz / by maria panna byla nalazla zy- uod a la- / ska jako napysal Lucas wp yeruem capitulu / Nalazlasz laska ktora yeua straczyla oto / pocznyesz syna ktery jesth- zyuod ⁴⁾ /

Czwarte bog ujedzyl ysch yeua myala / zamknacz nyebjeska ulyczka chezyl yz / by matka boza maria byla ulyczka nyeb- / yeska yakosch onyey szpyua koszczyl poz- / drouyona badz morska/ gwjazdo boza ma- / tko chwalebna y zawzdy dzyeuczczoz szasz- / na nyebeska ulyczko /

(90 v.) Pyathe bog vyedzyl ysz pyerua eua / nyeuysta myala bycz od zlego du- / cha naujedzona kuszona y szwyedziona / chezyl aby maria panna byla od do- / brego archanyola pozdrouyona nauczo- / na a ku przyzuolenyu zwyara moczna / bycz matka boza przyuedziona /

Sosthe bog ujedzyl ysz eua przyzuo- / lywszy satanouy po- czacz myala y po- / rodzyez grzech y zloszcz jako napysano w- /

¹⁾ y narodzyez

²⁾ panna

³⁾ panna

⁴⁾ wyeczny

psalmje oto porodzyla njespraujedlyuo- / szcz poczala zaloszcz
a urodzyla zloszcz ch- / czyal aby myla panna anjolouy przysz- /
wolyszy rzekacz oto poselkiny panska s- / than my sya podluk
sloua twego aby by- / la poczala sya bozogo /

Syodme bog ujedzjal ysz eua urwawsy / ouocz zdrzeua a je-
dzacz puszczyla gy / wswe wnatrznoszczy chczyal aby roskosz- / na
panna pswych czystych wnatrznosz- / czy ouocz blogoslauyonego je-
zusa nosy- / la kotry myal bycz na krzysz drzeua sz- / wyatego przy-
byt jako szwyatczy sz wy- / ty(ch) augustyn /

(91 r.) Osme bog ujedzjal ysz przesz eua czlo- / ujek myal
przydz vjelkye nadze y / wpotrzeby przeto ustauyl aby ta panna /
czudna byla wszytkym ludzem w kozdey / potrzebye pomocnyczka
a rzecznyczka / przeto tak mouy szwyaty Byernad nye- / cha- / myl-
czy o mylosyerdzy twoym o / myla panno ten kto by szmyal rzez
yz- / by nygd nyepamytal aby byl kyedy / od czyebye wspomo-
zon kyedy by czya / sobye na pomoc wzyl /

Dzjeu yathe bog ujedzjal ysz eua mya- / la bycz matka
wszytkych grzechow / swych (grzecho) synow chczyal aby laska- / ua
panna marya byla matka mylosyer- / dzya wszytkych grzesznych
jako szpyeua / koszczyol marya matko lasky matko my- / losyer-
dzya ty nas od nyeprzyaczyla strze- / zy a wgodzyna szmyerczy
przjmy jako / myla matka (odpuszczenya) /

Dzjesyathe bog vjedzjal ysz eua mya- / la wgrzechu po-
czacz swe syny a szya- / szkosczya nosy y zboleszczya rodzy yz /
(91 v.) chczyal aby ta naszlachethnyesza pan- / na przesz grzechu
badacz poczala przesz / czyaszkoszczy nosyla zweselym porodzyla /
syna swego przesz ktorego nasz zgrzechu / oczyszczyla a za swe syny
przjala /

Yedennasne bog vjedzjal ysz yeua swym / zarazonym mle-
kym chouacz myala / a karmy yz syny swe kotrym zadauala go- /
rky yad szmyerzy chczyal aby ta na- / chadoznyeysza panna na-
czystszym pa- / nyenskim mlekym swego sya crystu- / sa kar-
myla ktorego czalo y krew nam / wszytkym marje y pann y synom
przyw- / loszczonym myalo bycz dano na pokarm / y na pycze
zyuota uiecznego /

Dwanasne bog vjedzjal ysz yeua mya- / la bycz grzechu
pocatkym sktorey / myala sya uylacz uyna na wszytky jey / przy-
szle potomky a w kotrych myeskacz / myal dyabel przesz grzech
chczyal y tak / ustauyl aby ta lubyezna panna bylu nam / pocat-
kym wszytkyego dobrego y zbauye- / (92 r.) nya wktorey myesz-
kacz myal bog y / bycz pelna lasky y wszytky szwyato- / szczy
sktorey pelnoszczy na nas wszytky / syny adamoue laska gdzyesz to
tak eyst / ysz czo mamy to wszytko sye y pomoczy / a lasky mylo-
syerdzya mamy /

A przeto tak pysse onye y szwyaty An- / selmus doctor
o nyeyasto dzyno / osoblyua a osoblyuey dzyna przesz k- /
torz zyuyola byuaya ozynuany anely / naprauyeny pyekla znysz-

czenye ludzje / byuaję zbauęeny O nyęuęasto pelna y / vęaczeę
 nysz pelna laskę sktorey pel- / noszczę plęnyęęa ozęuęęa wszętko
 sz- / thworzenye /

Jusch tedę mozęmę zrozumęecz / jako bog oduyekow przesrzal
 na- / rodzenye theę maręeę panny naszwę- / ath kotę chczęal yz
 by przesz yeę poro- / dzenye sęna bozego bylo naprauęone / kozde
 tego npadlego szwaęta stadlo /

O a przeto grzesznę czlouęecze pathrz / (92 v.) jako uęsoko
 masz męlouacz jako theze / barzo czechęcz maręę szlęczną pannę p-
 rzesz kotę tobę bog zrzędzęł od uęe- / kow zbauęenyę dusse
 thweę O zęakęm / nabozensthwem masz yeę sluzęcz kotereę / bysz
 matkę męlosęrdzęę nęemęal od / boga tobę postauęonyę od uęe-
 czney / pęe¹⁾lney szmęerczę przesz twę pęerwsę / euę matkę sprau-
 uęoney nęgdę by był / nyęuębauyon szego wdzęacznyę będęcz /
 a czeszcz yeę stego częnyęacz rzechmę / wszęthczę skřęstem Amen /

Tu chczęę vępęsacz o maręeę pan- / ny poszwęęaczenęu
 wzęuocze / sweę matkę szwęęateę annę gdzę cz- / woro uczęnyęę
 pęthanę pęerue ye- / szlę byla wzęuoczeę mathę poszwęęę / czona
 (Trzechęe) Wtore kęedę byla po- / szwęęaczona Trzechęę ęeszlę
 nad ęne sz- / węęate byla poszwęęaczona czwarthe / vyelekroc byla
 poszwęęaczona /

Tu pęerwszemu pętanęu mouęacz / (93 r.) mamę rozu-
 męecz ęsz jako pysse frę. / ciscus doctor oszwęęeconę o poczę-
 czyu / panny maryey poszwęęaczenęe nęcz nę- / eęesth ynszego ęe-
 dno puszczenęe ducha / szwęęętego wduszęę poszwęęaczona a / tako
 roznoszcz ęesth męedzę zachoua- / nęm od pęeruorodnego grzechu a po-
 szwęęaczonęm Bo zachoua- / nęe od grz- / echu pęeruorodnego ęest bęcz
 nęe- / poddanęm ustauęe albo statutuę / bozeę ustauę kotę zrzę-
 dzęla abę d- / uscha kotę sęęę złącza sczyalem po- / dluk przęro-
 dzenęę wzęęęm od ada- / ma stradala bę boskęęo uędzenęę / a po-
 uęnna bę byla na makę uęecz- / nęę Tak tedę bog pannę zachoual /
 od grzechu pęeruorodnego ęsch ęę nę- / epoddal pod tę ustauę ale
 slusnęe / dla czechę matkę z osobnego przęuęle- / ęę zotrzhęmal
 skazanęe abę ona w- / grzech pęeruorodnyę nęepadla. Nęe / o tęm
 tedę tu zachouanęm (sic!) chczęę pę- / (93 v.) sacz ale o poszwęęę-
 czenęu ęeszlę ona bę- / la prauęe poszwęęaczona nysz sęęę na- / ro-
 dzęla przesz ducha szwęęętego w ęeę / dussę wlanego /

Na to sęęę wszęthczęę doctorouęe / zgadzęęę acz roznęe ęz
 byla po- / szwęęaczona pęerueę nysz sęęę narodzę- / la czo douo-
 dzęę vęuodem pospolę- / tęm koszczęol nęgdę nęębladzę ęsz gę /
 duch szwęęęę rżędzę ale koszczęol ę- / ey narodenęę dzęęen szwęęę-
 częę vęznę- / uęęęcz ęsz szwęęęta bo szwęęęto od sz- / węęęaczenęę
 ęest uęzwano Thesz douo- / dzęę osobnęm uęuodem tak ęeszlę to /

¹⁾ kyel

komu býua dano komu mněeý, slussa / výačzeý temu komu : slussa : výačzeý : ýe- / szly ieremýasz býl poszwýaçzon yan kr- / czýczýel výačzey slussalo marýey pan- / nýe Tesz douodza szwýatým Býernatê / ktory tak mouý o osoblýuey pannýe / nýe yest zadne uařpýenýe aby ona w- / (94 r.) maczýerzýszných ýescze baďacz wnařh- / rznoszezýach uýsszým poszwýaçzeným n- / yebýla poszwýaçzona y ýescze mouý czo / nýktorým szmýertelným ludzýem acz. / malo ýesth aaronougo nýeslussa mouýcz / takýeý dzýeuýczý býcz nýedano Thesz / douodza figura Esaýassa wpýeruým .c. / gdzýe mouý vónýdzýe rosczka skorze- / nýa ýesse to ýest spokolenýa krolewsz- / kýego kotrý rodzaý z ýesse sýa poczał / a kwýatek skorzenýa ýego wstapý to / ýest marýa panna a odpoczýnýe na- / nýeý duch panský Thesz druga figura | numeri wsýodmena- stým polozeny ro- / zga aaronoua to ýesth marýa ktora / býla spokolenýa aaronougo bo býla p- / rzýrodzona szwýateý Elzbýeczýe wp- / rzýbýtku to ýesth wzýuoczýe matký na- / lezýona ýest zakwý- tla darem ducha / szwýatego /

Rzekl bý tu: czemu poszwýaçzona / gďý przez grzechu pýer- uorodne- / (94 v.) go poczata ýest przý wlanýu dusse / odpouýe- dam z rýchardusem doctorem / tey panný mýlosnýkýem ýsz rzecz moze / býcz poszwýaçzona dwoým obýczaýem / ýedným uczýnýcz znýe szwýateý szwýa- / ta tým obýczaýem panna marýa nýe- / býla poszwýaçzona bo býsmy musýlý / rzecz ýsz bý kýedý w grzechu býla, dru- / gýem obýczaýem býua poszwýaçzona kýe- / dý acz býla szwýata baďzýe szwýatscha / tým obýczaýem býla poszwýaçzona bo / przy poczaczýu panný stapýl duch sz- / wýatý wdussá ýeý nýe yzbý oezýsz- / czýl ýa od ktorego grzechu kotrý / w nýey nýgdý nýebýl ale aby mýala / laská a wnýey býla pothwýerdzona / tak aby nýgdý zgrzeszýcz nýemogla / any szmýertelnye aný powszednýe / czo tesz ludzýem byua dano acz rz- / atko popraueý a uýerney pokucze /

W thore ogládaým kýedy býla / (95 r.) poszwýaçzona gdzýe zgodnýe mouýa / doctorouýe ýsz tedýsz kýedý dussa wla- / na wczýalo acz tu nýekády maýa po- / thwýerdenýe uporný zakon- nýezý kto- / rzý sýa prczezýuýa zachouanýu od grze- / chu gdy mouýa yest zachouana tedý / kýedý dussa wczýalo wlana a tam posz- / wýaçzona a tedy ueýzný mogá býcz / dwa albo trzý razem krom času uprze- / dzaýczego Czo ým placzacz mouýa ýsz / ýako cristus rzekl pannýe Joannis wdzý / euýatenastem capitulum Nyeuýasto oto / sýn twoy ukazal ýsz dobrý sýn ma mý- / ecz pra- cza o matcze sweý Barzo tedý / uýelka praceą mýal cristus o marýeý / sweý matcze gdýsz ýa barzo mýloual / ý owszem ýego mýloszez býla wszýtkých / mýloszezý przyklad regula ý mýara / Nauýsszeý tedý mýloszezý namnýeýscha / prczeczywna nýeprzýaszna nýemoze býcz / przýmieszana. a przeto na zadny / (95 v.) czasz bý namnýeýszý ma- rýa panna nýebý- / la u crýstusa wnýerszýatcze grzechu k / torá mýeiszýaczka slusznýe bý býl mýal / mýecz bý marýa býla ktorego czasu wg- / rzechu przeto mouýa ýsz ýest poszwýaçzo- / na na po-

czátku swego počezčyja tak ýsz / ýednego času wzýala ý býthnoszcz
przesz / grzechu ý poszwýaczenýu to ýest uthwýer- / dzenýe wlasce
bozeý ýsz ýako krom grze- / chu byla počzta przesz grzechu tak
szmý- / ertelnego ýako powszednýego zawzdy bý- / la ý zýla a wtým
byla pothwýerdzo- / na ýsz nýgdy grzeszýcz njemogla /

Trzeciýe rozszmyszlmý ýeszlý nad ýnsze / wzýuoczýe
swých matek poszwýa- / czone ta panna uýsszeý ýest poszwýaczo- /
na kezemu mouýaçz odpouýedam ýsz prze- / uýssa panný marýeý
poszwýaczenye ýn- / szých wszýtkých Naprzod sprátkoszczý cza- /
su bo heremýasz blýsko narodzenya býl po- / szwýaczon yakosz o tým
napýsano pýer- / neý nýzesz uýszedl s zýuota poszwýaczý- / (96 r.) czy-
lem czýa ýan krczýczel wszostým / mýesýaczu kýedý elzbyetą ma-
rya nauýe- / dzýla a on w zýuoczýe sýa uradonal a- / le ta panna
ýako mouny Szwýatý Augustin / tedýsz przý wlanýu dusze wezýalo
rozu- / mney býla poszwýaczona bo ýako rých- / lo przesz pokolenýe
czlouýeczego rodza- / ýu uýszla na szwýath býla wszýtkých cz- /
noth napelnýona a doskouale dobroczą / cznoth oszwýeczona !

Uthore przeuýssa ýeý poszwýaczenýe / znamýenýthszým
darow wzýaczým / nýsz ýnszý bo ýnszým przý poszwýaczenýu /
ýesth to dano nýsz nýgdy potým nýe- / zgrzeszýlý szmýertelnýe telko
ale pan- / na marýa aný powszednýe y otym mo- / uý tak szwýatý
Byernath (mnýmam) ob- / fýthszý dar lasky ¹⁾ stapýl na dzýeuý-
czą / kotoryý nýetelko ýeý narodzenýe po sz- / wýaczýl ale tesz ma-
rya od kozdego / grzechu zawzdy nýeuýnna sthrzekl /

Trzeciýe przeuýssa obfýtoszczýa laský / bo steý sameý
obfýtoszcz laský posz- / (96 v.) polýczye na wszýtký sýa nýleua jako
m- / ouý szwýatý Jeroným o wnýebo wzýa- / czýu slussalo abý ma-
rya býla pelna la- / ský ktora nýebu dala chwala zýemý bo- / ga
ý pokoy rozslala prawdzýuýe laszky / pelna przesz kotora obfýtem du-
cha szwýa- / tego ddzem a rosa polano ýest kozde sth- / worzenýe /

Czwarthe poznaýmý uýele krocz panna / marýa ýest po-
szwýaczona gdzýe z- / doctormý odpouýedam ýsz troýe býlo po- /
szwýaczenýe matky bozeý pýerue býlo w- / zýuoczýe szwýatey an-
ný wktorým w- / zýala zachouanýe od grzechu pýeruo- / rodnego
ý laský bozeý wlanýe ý zaka- / lu tego grzechu výkorzenýenýe ýsz
nýe- / ostal wnýeý aný býl ýedno ýsz znacž bý- / lo ýsz myal ²⁾
býcz by nýeprzyszla byla (ta) ³⁾ laska /

Uthore poszwýaczenýe býlo w- / ducha szwýatego (duel)
zaczmýenýu / a sýna bozego počezczýu wktorý duch / szwýatý tak
ýa napelnýl ýsz dostoyna / býla počzacz otrzýmawszý czeszcz panýen- /

¹⁾ boszey

²⁾ myal *poprawita druga ręka* na mogl

³⁾ bosza

(97 r.) ską slouo boze ý upewnŷl ýą staloszcza / ýsz mýala dostapŷcz blogoslauŷenstwa / a przeto yeý rzekl anýol nýelakaý sýa ma- / rýa nalaszlasz laską u pana a duch szwýa- / tŷ stapy wczýa /

Trzecze býlo poszwýaczenye gdŷ / sŷn bozŷ wzýal mŷe- szkanŷe wzŷ / uoczeýe ýeý ktorego gdŷ poczala a no- / sýla wszýtka býla zupelnŷe sýa ku bo / ským rzeczam znýeuolýla ¹⁾ a poddala / ýsz nŷe tŷlko dussa ale ý czýalo ýey bo- / skŷey szwýatloszczy y- snoszczýa oszwý- / czýlo sýa podluk ýako napýsal E- / zechias ueczterdzýleszczý ý trzŷ Zýemýa / to ýest marýa oszwýeczýla sýa od ma- / ýestatu boskŷego ýsz tesz býlo to nŷe- / podobno (abŷ od maza wszluszným m- / alzenstwýe mogla býcz ku malzenskŷe- / mu uczýnku) ²⁾ pozadana y owszem kto / pokusŷ czýerpýal ýako rŷ- chlo na nŷa / weýrzal tako rŷchlo spokusŷ býl opusecz- / on /

czwarte ýescze kładą docto- / (97 v.) rouŷe przŷ wnŷebo wzýa- czýu gdzýe / wzýala lasky ý chwalŷ potwýerdze- / nŷe Rozmŷszlm ýsz tedŷ ýako marýa / ýest szwýata czasna chwalebna kto- / ra tak uŷelkŷmŷ darŷ ýest pouýssona / a ýako ýesth uŷsoka krolona ktora / takýmŷ kleýnotŷ ýest wrŷczersthwo / pasana wszýteczy ³⁾ k nŷeý uczye- kaýmŷ / ýeý wzýuamŷ abŷsmŷ ýeý pelnosz- / czŷ laskŷ dostapýlŷ amen /

Ku czesznemu obŷauŷenŷu ýusz / przýstapują gdzýo to checzą / nŷpŷsacz przesz dwanaszczýe czasow / tego szwýata gdzýe bog checzýal ob- / ýauŷcz ý obŷauŷl narodzenŷe teŷ / pannŷ sktoreŷ naprauŷeczýel erŷ- / stus naszego zbauŷenýa mýal sýa / narodzŷcz /

Pyerue czeszne obŷauŷenŷe sta / lo sýa czasu czasu (*sic!*) anŷelskŷe- / go stworzenýa czego douodzą uŷuo- / dem kussenýa albo pokusŷ ýako mouŷ (98 r.) szwýaty Býernad na ono slouo gdzýe / pysse ionasa pýeruego capitulŷ dla czýe- / býe uezsla ýest ta burza Luciper ktoryŷ / býl nauŷssŷ anýol poznal naturą czlo- / uŷeczą przŷýcz kteŷ czeczŷ ýsz sýa mýa- / la złączýcz z bogým a mýala býcz p- / rzŷýata spannŷ wýednoszcz personŷ / boskŷeý a mýala bycz pouýssona nad / naturą anŷelską uýdzacz to: ⁴⁾ y zayrzal / a stad zauŷszcz dŷabelska uŷssla na(d) szwý ⁵⁾ / (ath) zýemýe zaýrzadz czlouŷekouŷ sz- / wŷątszego blogoslauŷensthwa, upadl w- / pŷcha nŷechezacz býcz poddaným bogu / czlouŷekouŷ ý rzekl postanýa stolecz / moŷ napulnoczŷ a bada rouŷen nauŷ- / ssemu jako napýsal Esa ýas czternaste- / go capitulŷ czo y ýnszým anýolom ⁶⁾ ob / ýauŷl sktoreŷch uŷele ýemu wtŷm / pochlebýajacz przŷzuolýlŷ chwa-

1) szposzobyla

2) by jako

3) sza

4) lvczyfer

5) ath

6) lvczyfer

łacz / yego sezudnoszczŷ mađroszczŷ (swego) / stworzenŷa ŷ znaturŷ
 ŷako bŷ on b- / ŷł tego dostoiŷnŷ teŷ czczŷ ŷz bŷ bŷł / (98 v.)
 rouŷen bogu a nyebŷcz ŷego poddanŷm / anŷ ŷemu sluzŷcz czemu
 ŷnszŷ anŷelŷ / dobrzŷ przyzuolŷcz nŷechezŷelŷ /

Wtore to uŷuodza vŷuodem napra- / uŷenŷa bo gđŷ sŷa ta
 stala mŷedzy / anŷolŷ w uolach ŷch ualka a gđŷ u- / pad stal sŷa
 ue wszŷtkŷch korzech u uŷ- / erzŷłŷ ŷ poznalŷ anŷelŷ dobrzŷ ŷsz
 ten / upad mŷal bŷcz naprauŷon przez lu- / dzŷe ŷako mouŷ Swŷŷa-
 tŷ auguŷtŷn ŷsch / anŷolom nyebŷła skrŷta taŷemnycza / wezye-
 lenŷa bozogo ale wzdy ŷeden le- / pŷeŷ nŷsch drugŷ ¹⁾ /

Trzczŷe to vŷuodza boskŷm zrza- / dzenŷm bo rzczŷŷ
 boskŷeŷ bŷ- / droszczŷ bŷnaŷa przez anŷolŷ ludzŷ- / em, obŷa-
 uŷany przeto anŷolom bŷła / pŷerueŷ obŷauŷona nŷsz ludzŷem bo /
 sama ²⁾ tak mouŷ Eclesiastici duudzŷeste- / go czwartego
 capitulŷ ya zust nauŷ- / ssego uŷszlam a bŷlam pŷeruorod- / na
 przed wszŷtkŷm stworzenŷm ue- / czczy (yam) ³⁾ uczŷnŷł(a) ŷsz ue-
 szlo anŷolom / (99 r.) szwŷatloszcz nŷezgasznacza /

Vthore obŷauŷł panna maria cza- / su nŷeuŷnoszczŷ czlo-
 uŷeczŷeŷ bo / ŷadam mŷal uŷara o bozŷm wezŷe- / lenŷu bo to bŷł
 poznal ⁴⁾ ŷsz dostatecz- / na chwala w nŷebŷe bŷcz nŷemogla / przesz
 wezŷelenŷa bozogo ale tego nŷ- / epoznal abŷ sŷa cristus mŷal dla
 g- / rzechu ŷego ktorŷ on mŷal popelnŷcz / narodzŷcz a to wtŷm
 gđŷ rzekl opusz- / czŷ czlouŷek matka ŷ oceza a przŷ- / stanŷe ku
 zenŷe sweŷ ŷ mouŷ tu sz- / wŷatŷ auguŷtŷn tedŷ dussa ada-
 moua / stala sŷa uczasznycza anŷolom wtoua- / rzŷsthwŷe gđŷ po-
 znal wtaŷemnyczŷ bo- / zeŷ ŷsz steŷ szwŷŷatoszczŷ malzenskŷeŷ /
 przŷŷatŷy od adama ŷ od euŷ mŷa- / lo sŷa narodzŷcz uŷele proro-
 kow / patriŷarchow apostołow a ŷsz tesz ste- / go malzens(kyego) ⁵⁾ (złacz-
 nŷa) mŷala uŷ- / nŷknaŷ ŷedna szwŷŷata dzŷeueczka / (99 v.) ktora
 mŷala porodzŷcz boga sktorego / mŷala bŷcz wnŷebŷe chwala a prze-
 to / tak mŷloual ⁶⁾ euŷ ŷsz uŷŷczŷeŷ chezŷal / przeczŷw uoleŷ bozeŷ
 uczŷnŷcz ŷapl / ko zakazone ŷedzacz nŷsz euŷ zasma- / czŷcz /

Trzczŷe ta panna ⁷⁾ obŷa- / uŷł czasu zgrzeszenŷa adama /
 z euŷ bo tego czasu obŷauŷł przŷszła / panna maria gđŷ dla tego
 przestŷa- / pŷenŷa przepuszczŷł uŷele zlego na / adama ŷ ŷeua gđŷe
 ŷal bog douŷ- / za mouŷcz przeklŷnaŷacz gŷ po uŷele / ŷnszŷch
 slow ⁸⁾ rzekl a wzdy ⁹⁾ ona zethrze / glouŷ twŷ przez ktorŷsz
 chezŷal me / wezyelenŷe przekazŷcz ktoremusz w- / czlouŷeczensthwŷe
 sluzŷcz nŷechezŷal / ¹⁰⁾ barzo plakaly adam ŷ euŷa dla nađze / na

¹⁾ vszal

²⁾ panna

³⁾ przeszmya pan bog

⁴⁾ vdvczv

⁵⁾ twa

⁶⁾ adam

⁷⁾ bog

⁸⁾ y

⁹⁾ panna

¹⁰⁾ o

ktora był(a) y wýgnaný zraýu ale za- / sýa barzo sýa uýesýelýlý gđý
 uslýsze- / lý ýsz ¹⁾ przesz panna marýa gloua ua- / (100 r.) zoua
 mýala býcz starta a ýsz mýelý / przesz tą panna býcz uýbauýený /
 Cz warte bog obýauýl tą panna cza- / su czlonýczego roz-
 mnozenýa bo od / tých czasow rozmaýczýe obýauýal taýe- / mnýczą swego
 weczýelenýa wrozmaýtých / ofýarach wfýgurach przed zakonem / ý wza-
 konýe ktorých znamýonouanýe / duchem szwýatým nauczený rozu-
 mýelý / prauýe ýako naoko ²⁾ ale ýnszy mnýeýszý / pod przýkrý-
 czýem uýerzýlý ýsz to býlo / zrzadzono wszystko o przýszlým crýstu-
 sýe a tako pod zasloną uýara mýeley y / mouý Swyaty tomas
 ýsz pýerwszý a- / bel uýdzacz ³⁾ weczýelenýe cristusouo span- / ný marýeý
 a przeto dzýeuýcztwo cho- / ual a stađ przýemna býla ofýara ýe- /
 go wtore enoch uýerzacz wcrístusa s- / panný marýeý ýsz sýa mýal
 narodzicz / przenýesýon do raýu aby szwýadeczth- / wo przed íantý-
 crístem o ýezusýe uýdal / a mačzennýkýem dla ýego ostal Thrze- /
 (100 v.) czýe noe to rozumýal gđý skorabýu go- / labýczą uýpu-
 szczýl ktora nýetýkaýacz / sýa aný uod aný szceruu kwýeczor(a)u /
 wroczyła sýa roszką olýwną wuszczý- / ech swých nosacz a pokoý
 zýemý ukazu- / ýacz genesis osmego capitulû ta gołab- / ýcza
 przesz zolczý(a) gorzkoszczý býla ma- / rýa ktora nýetknała sýa
 smrodu a ýa- / du grzecha kozdego ta na skonany sz- / wýata ro-
 zga olýwną cristusa zmýlosý- / erdzýa uýelkýego weczýelonego wkwý-
 thnaczým lýszczýu bo laský y moczý pel- / nego wzýuoczýe przý-
 nýosla y pokoý / zýemý obýauýla od boga /

Pýathe bog ýa obýauýl czasu uýb- / ranýa patrýarchow bo
 abramo- / uý ýest obýauýono gđý ýemu rzezczono / wnasýenýa thwým
 bada blogoslauýe- / ný wszýtezý ludzýe genesis duudzýeste- /
 go wtorego capitulû wnasýenýu to ýe- / st w cristusýe spanný
 narodzoným w- / tore Isaakou ý býlo obýauýono gdy ye- / go ofýarouano
 genesis duudzýestego / (101 r.) wtorego capitulû ktorý
 znamýonoual / cristusa ýedýnego sýna bozego ýsz mý- / al býcz ofýarouan
 nakrzýzu weczýele s- / panny przýýatým Trzezýe iacobouý ⁴⁾ / ktorý
 rzekl nýebadzýe odýate krolest- / wo zýemýe zýdowskýeý alýsz przýdzýe /
 ktorý zeslan ma býcz cristus spanný / spokolenýa ýuda narodzoný /

Soste czasu zýdowskýego uýbauýe- / nýa tą panna bog obýa-
 uýl gđý / meýzesz uýdzýal kýerz goráýaczý a sam / syebýe nýepa-
 łączý Exodi trzezýego capi- / tulû przesz ogýen bostwo sýa
 znamýo- / nuýe przesz kýerz nýespalony mocz pa- / nýenstwa Tesz
 aaronoua rozga sucha / zakwýtla zgalazýala ý mýgdaly urodzý- / la
 czo panna suchą od kozdeý żadze ⁵⁾ z- / namýonoualo Tesz Josue

¹⁾ p. bog

²⁾ wydżely

³⁾ w dwch

⁴⁾ obyawono

⁵⁾ nýerzadnyey

býlo obýauý- / ono gdy sloncze ¹⁾ to ýest cristus stanąlo / wposzrotku nýeba to ýest wzýuoczýe / panný bo nýebo ýest rzeeczono dla ta- / yenýa tak ý zýuod panný marýeý ta- / (101 v.) ýl wsobýe bostwo sýna bozego /

Sýodme czasu prorokow obýauýl / bog tą panna bo dauid rzekl / przyszedl pan dauidoui prawda aný- / eoklama ýego zouoczuzýuota twego / poloza na stolezu twoým yndzýe mo- / uý v ýbral ýa bog ý nad ýne przebr- / al ya Salomon mouý Canticorú wtrze- / ezýem v ýnydzeczýe a ogladaýeczýe czor- / ký sýon krola salomona w koronye k- / tora ukoronouala ýego matka yego / gdzýe przez salomona rozumýe sýa / pan bog ²⁾ esa ýas mouý oto panna pocznye / ý porodý sýna y wzoa ýmýa yego / pan znamý ieremias vetrzýdzýeszczý p ý- / eruem capitulú nýeuýasta ogarnye ma- / za y mouy uczýnek pan uczýný uazýe- / mý Ezechiel mouý ulýczka ta zamknýo- / na bądzýe a masz nye przeýdzýe prz- / esz nýa oto proroczý uolaly ³⁾ szpýeualý /

Osme czasu zýdowskýego rosprosze- / nýa obýauýl bog tą panna bo cza- / (102 r.) su heroda krola czudzozemeza sam / herod poslal z zýdý do szwýatego ýa- / na baptisti pýtaýacz ýeszly bý on býl k- / rýstus bo czas poznal ýsz ýusz krolesth- / wo przýszlo býlo zýdowskýe nan czudz- / ozýemcza a poganýna Jan szwýatý v ýz- / nal cristusa spanný narodzonego rzekacz / wposzrotku uasz stanąl ten krol cristus / ktorego uý nýeznacýe /

Dzýeuýathe czasu phýlozophow ob- / ýauýl bog panna bo czý zbýegu / naturý okolo ktoreý sýa obýeraýa za- / wzdý naýdoulý czým býualý przýuo- / dzený ku nýerze teý ýsz sýa bog spanný / narodzýcz mýal bo uýdzýmý ýsz promý- / en sloneczný ktory sam s sýebýe ýest w- / nýcz nyeprzýatý a wzdý rzeczam czýe- / lesným a szmýertelným (sya) ýako ⁴⁾ szklo / krom skazý zlácza ⁵⁾ Thesz lýskauýcza z- / wartuýe wnýeszek skoczýwszý czokol- / uýe tam naýdzýe to spaly wszý wproch / (102 v.) zetrze zlota aný mýeszka nýeszka zýwszý / tak cristus nýeszsmýertelný wszedl wzý- / uod panný marýeý y uýszedl czýalo ⁶⁾ (p- / rzýawszý) krom znaku a porussenýa zýuo- / ta panyenskýego jako promyen przez sz- / ⁷⁾ czklo Tesz wzwýerzatkach uýdzýmý ýsz / sýa ých uyele poczýna ý rodzý przez / matký ý zláczenyá jako uagorz ktho- / rý matký nýema bo uchem poczýna y / plod rodzý, peczoly ktore sýa zmatek / krom oczczow rodza Thesz uydzýe- / mý ýsz kwýatek sýa rodzý ssameý uýl- / koszcý tu sýa wsadzýe ukazuýe dzýe- / uýcze sýna bozego porodzenýe /

1) sthanalo

2) n

3) y

4) sýa

5) szlonyczem a wszdy mv nyeszkodzy

6) wszawszy

7) sz

Dzysesyathe obyaui bog panna / czasu poganskęgo obczouanęya / czego douędzęymę Sibillamy bo tak / rzekla sibilla persęyczka oto bestęya / będzęesz podeptana a urodzy sęya / pan wokragu zęymęre a lono panę- / enskęye będzęe zbauęenęye poganskęye / (103 r.) wtore sibilla delphica ktora byla / prorokouala ualkę troęanskaę tak o- / pannęe rzekla narodzę sęya prorok p- / rzesz maškęgo zlaczenęya zdzęuęyczę / pannę Trzeczęe Sibilla Eritrea ktho- / ra byla wbabęlonęeę y mouę w ostat- / nęm uęeku upokorzę sęya bog urodzę / sęya sęn bozę zlaczę sęya czlouęeczen- / stwu bostwo — lezec będzęe baranek / na zyemę a panęenskęm urzadem ¹⁾ bę- / dzęe uęchouan bog y czlouęek czwar- / ta sibilla helespontina u troye naroro- / dzona mouę z węsokęgo nęeba przę- / bętku weęrzal bog napokorne swe y / narodzę sęya w dnęach ostatecznęch sz- / ²⁾ pannę zęydowskę bog y czlouęek od- / kupęczęel tego nęeopuszęa yako mo- / uy Swęatę thomas ³⁾ ysz nalezęono whę- / storyęe rzęmskęeę ysz casu constantina / czesarza y heleny matky jęgo nalezęon / bęł nęktory grob wktoręm lezal czlo- / (103 v.) uęek slotę blachę mayęcz napęersęa- / ch na ktoreę bęło napęsano cristus / narodzę sęya spanęny dzęuęęe a uęe- / rzę uen, o sloncez casu helenę y con- / stantina czesarza za sęya męę oględasz / y mouę swęatę tomas yeszłę ktory / spoganow yest zbauęon ktoreęm wcz- / yelenęe sęna bozego nęebęło obyauęo- / no nyebęly zbauenę krom uęarę cri- / stusouęę bo acz nęemęely uęary szwę- / erzchnęey wzdę męely (męedzy) wnaęh- / rznę wboskym opatrzenęo (sic!) nadzęęęę / maęacz a uęe- / rzęcz ysz bog myal bęcz / odkupęczęęelem ludzę yako jęmu bę- / lo męlo a yako prawdę myluęaczęm / obyauęł otosz y poganom bog panna / obęauęł etc. /

Yedennasne bog obyauęł panna / maręęa przed samęm jęusz naroro- / dzenęm bo jęako wszętkę hęstoręe mo- / (104 r.) uęę dzęwne ludzęm naszwęeczęe bę- / lo obęauęono narodzenę pannę marę- / eę bo czasu czesarza octauęana po szmę- / erczę Julęussa pod ktoreęm octauęanem / narodzyl sęya cristus trzę sloncez na w- / scho- / dzęe sęya ukazaly ktore znęęenagla w / yedno sęę obrocęęłę czo zna- / męonoualo / cristusa narodzonego wktoręm to troęe ⁴⁾ / czyalo dussa bostwo zeszo sęę wyedną / personę wzyuocęęe maręey pannę pę- / sze tesz Thimoteus jęsz whistoręeę rzę- / mskęey to nalasl ysz octauęan czesarz trzę- / dzęesnego y pęętego lata swego panst- / wa wstapęł do glownego wrzymę jęako- / by koszczęyla ję pytal bogow wszętkęch / kto bę po nęm kroloual ję uszyszal glosz / mouęaczę dzęęczęęę znęęeba zboga zęnuęęa: / czego przed częasem narodzonę barzo rę- / chlo znęęeporussoneę pannę przez maku / ly narodzę sęya. ten

¹⁾ y spylnoszczę

²⁾ sz

³⁾ powyęda

⁴⁾ bylo

glos stal sja czasu / (104 v.) poczaczja a narodenya pannj marjej /
tam ze to uslyszawszy oltarz zbudoual / j napysal to jest oltarz boga
syna bo- / zego zynujacnego Tesz bylo obyaujo- / no yej narode-
nye annje szwyathey / a ioachymouj yej mazouj przesz ga- / brjela
anjoła gdy czj szwyaczj ba- / dacz wbojasny bozej a chouajacz /
przjkazanje boze przesz dwadzjesz- / czja lath plodu njemjelj szlu-
bily / panu bogu ysz ten plod ktory by mje- / lly bogu by j ofya-
roualj ocz proszacz / na kozde szwyato do jerusalem cho- / dzily,
wyedno szwyato swjmy szw- / jatymj touarzjszmj przjszedl ku ol-
tarzouj ofjarouacz panu bogu ktho- / rego kaplan od ofjarouanja
skrzyta- / njm odepchnal a czemu by szmjyal ku- / oltarzouj przjydz
z ofjara mjedzy p- / lodnymj ¹⁾ njepłodny (pytal) moujacz / jsz
nyeslusa przeklatemu wzakonje / ofjarouacz zasmaczonj ioachim do-
(105 r.) domu ydacz od touarzjszow ktorzy to / slyszely uraganje
czjerpjal do pasty- / rzow swych szedl tam ze kylo dnj mje- /
szkal gdzye dnja nyktorego anjol w- / uyelkyey jasnoszczj sja
yemu ukazal j / rzekl nyeboj sja jam jest anjol tho- / bye po-
slanj yz bych obyaujl tve prosz- / by bycz u boga uysluchane vy-
dzjalem / srom twoj y slyszalem sromota nye p- / lodnoszczj tobye
ujrzuczona czo njesz- / lusnye sobje uczynjono nad grzechem /
boujem nye nad natura sja bog mszczj / a przeto gdycz y zynuod
zamjka to czj- / nj aby dzjwnjez znouu odtwarzajacz / boskj
dar byl bj poznaj a za sara tesz / plodna byla gdzye tego dlugo
czekala / a potym jsaaka ktoremu blogoslauj- / enstwo bylo obje-
czano porodyla Ra- / chel dlugo njepłodna Jozepha uro- / dzyla
ktory wszjtkjemu ejptu pano- / ual kto mocnyejszy nad Samsona
kto / (105 v.) szwajatszj nad samuela ato obadwa / njepłodne matkj
mjely vjerz dzjw- / njejsze bycz rodzenja przedluzone otosz / ujez
ysz czj anna twoja zona porodj / tobye czorka a wzoujesz jej
ymja ma- / rja ta jakosz szlubjl ma bycz bogu po- / szwyaczona.
ta wzjuoczje matky ducha / szwyatego pelna zawzdj wkoszczyele
jo- / zym mjeszkacz badzje gdzye nycz zlego / onjej ludzje mnj-
nacz njemoga a ja- / ko ona znjepłodnej matkj narodzy sja / tak
lzjwno snje sja narodzj syn bozj / ktoremu jmja yesus przesz
storego prz- / ydzje wszjtkjm zbaujenje a tocz daja / za znamja
gdj przjdzjesz wyerusalem / do zlotej bronj poszrathnjesz anna zo- /
ia thwa ktora dla twej omjeszkaloscj / smatna uraduje sja tobye
Rzekl tho / anjol y znjknal Anna szwyata pla- / kala a gdzye sja
jej masz podzjal nye- / ujedzjala, ktorej ten ze anjol sja u- /
(106 r.) kazal j roskazal jzbj wzlotej bro- / nye maza szukala
gdzye pewnj ba- / dacz zobjethnjcze chwala dawsz bo- / gu wdom
swoj do galylegej sja wr- / oczjly gdzye podluk malzenstwa pa- /
na marja poczaly /

¹⁾ ty

Dwanasne bog narodenye pan- / ny marjeÿ obyauÿl czasu
 uÿp- / elnyonego a ÿusz stalego wczÿelenÿa / bozego bo ÿako mouÿ
 szwÿaty grze- / gorz wszÿtko stworzenye stworzÿczÿe- / la swego
 ysz wczÿalo przÿszedl szwÿa- / tszy Nad to przesz kazanÿe apostolsk-
 ye wszÿtkÿemu szwÿatu obyauÿona / ÿest uÿara o cristusÿe y yego
 math- / cze dzyeuÿczÿÿ marjeÿ a sznakÿ, a dzÿ- / uÿ uÿelkÿemÿ
 ÿest potwÿerdzoua ÿ / badzÿe nauÿekÿ: oczÿm mouÿcz thu / nÿe-
 moga dla uÿelkoszczÿ Tho za os- / tatek mouÿa nacz ÿusz ÿasnã
 uÿara / wzglãdamÿ a mocã pÿsma ÿ uÿuo- / (106 v.) du poznalÿsmÿ
 ÿ na kozdÿ czas nÿezlÿ- / czonÿmÿ dzÿuy doszwÿatezamÿ ÿsz to /
 tak bÿlo od boga przed uÿekÿ przesz- / rzano zrzãdzono skonczono
 a uczÿnk- / ÿem dokonano ÿsz ta panÿ szwÿatha / syã myala naro-
 dzÿcz a przesz nÿã sÿn / sÿã (bozy) bozy wczÿelÿcz a czÿalo p- /
 rzÿãwszÿ wszÿtek szwÿath naprauÿcz / ÿ odkupÿcz a stãd tesz zrzã-
 dzÿl ysch / myala bÿcz panÿã szwÿatã kroloua / nÿeba, ÿednacza
 boga a ludzka, mat- / ka ÿ porodzÿczÿelka naslodszego ie- / zusa
 syna bozego zÿuego, matkã las- / kÿ matkã mÿlosÿerdzÿã, wszÿtkÿm
 ma- / tkã zbauÿenÿã uÿiecznego Oboze uÿe- / lkÿ yako dzÿwna ma-
 droszcz thwa ÿa- / ko nÿeprzebadana rada twa ÿsz tak p- / rzesz
 nÿeuÿastã pomoglesz szwÿatu sth- / raczonemu O sÿnouÿe adamouÿ
 O / sÿnouÿe eue O zatraczenÿ grzesznÿ / podnÿeszczÿe uasse dusse
 zesznãczÿe / (107 r.) ÿsz zbauÿenÿe uasse polozono yesth / wrãku
 a wmozÿÿ marjeÿ pÿlnosch / sluszcÿÿe marjeÿ O uÿerna dusso uz- /
 naÿ ÿsz przesz marÿã tobÿe zÿuod p- / rzesz ona mÿlosÿerdzÿe
 przesz nÿã las- / ka pokoiÿ ÿ tobÿe chwala ma bÿcz dana /

Czosz tedy dusso moÿã czo o serce n- / abozne na chwala
 takÿeÿ panuÿ / rzecz mozesz czÿm dostoiÿnym oddacz ÿa- / kã slod-
 koszcÿã ÿakã czczÿã ÿakÿm koz- / dÿm chwalenÿm dostoiÿne do-
 statecz- / nÿe uczczÿcz mozesz boez nad wszÿtkÿ ch- / walÿ dostoiÿ-
 nÿeÿsza ÿedno rzekãcz O / nadostoiÿnÿeÿsza (nyeuÿasto) ¹⁾ nad wszÿ- /
 tky blogoslauÿona O mÿla Lutoszczÿua / yezusa matko tego telko
 prosã tego / zãdam abyÿ tÿ zanamÿ grzesznÿmÿ uy- / brana matkã
 boza nasz grzesznÿch nÿe- / wzgardzÿla ale mÿlosÿernÿe twego /
 sÿna blogoslauÿonego stobã yako sz- / mÿlã matkã y z ÿnÿmy wszÿt-
 kÿmÿ / szwÿatÿmÿ przesz czÿã panno zbauÿo- / (107 v.) nÿmÿ kro-
 luÿãczego daÿ nam przesz / konceza wehwalẽ pozÿuacz a thw(ÿm) eÿ /
 chwalÿ wszÿtkÿm szwÿatÿm pomagacz /

Chc'ãzã pÿssacz ÿsz dwanaszczÿe p- / rzÿuÿleÿow wzÿãla ma-
 rÿã p- / rzy swÿm narodenÿu bo stronÿ czÿ- / ala czterzÿã stronÿ
 dussÿ czterzÿ stro- / ny dusse ÿ czÿãla czterzÿ Stronÿ czÿ- / ala
 czterzÿ pyeruÿ urodnoszcz wtoryÿ / czudnoszcz Trzeciÿ ÿsz nÿgdÿ
 pozãda- / na szle nÿemogla bÿcz Czwartÿ w ÿeÿ / naturze a przÿro-
 dzenÿu czÿsthoszcz /

¹⁾ panno

Pyeruy przjuŋleŋy abo czeszcz ŋa- / ko zem rzekl stronŋ
 czŋala ŋest / rodzaŋu szlachethnoszcz albo urodno- / szcz bo znaszla-
 chetnŋejŝszego rodza- / ŋu poszla tak ŋsz krom pana ŋezusa n- / ye-
 bŋl anŋ badŋe tak szlachetnŋ cz- / louŋek ŋako marŋa panna bo
 ŋako p- / ŋsse Szwyŋaty Matheus stroŋego rodza- / ŋu uŋsla spa-
 thrŋach skrolow sksyŋ- / zŋth czternaszczŋe lŋczŋcz kozdŋch sz- /
 (108 r.) tŋch a tako czterdzŋeszczŋ ŋ ze dwv po- / kolenya poczŋw-
 szŋ od abrama ktore- / mu sŋŋ stala obŋethnŋeza, Lucas then / po-
 czŋna od cristusa a ydzŋe asz do a- / dama przesz sŋedmdzŋesŋth
 ŋ czterzŋ / rodzaŋe skŋd mozemŋ wzŋŋcz uŋuod / o teŋ pannŋ szla-
 chethnoszczŋ ktor(ŋ)a a- / damouŋ potŋm patriŋarchom krolom /
 a ksŋyŋatom ŋ ludu zŋdowskŋemu bŋ- / la dana bo nŋebŋl rodzaŋ
 takŋ drugŋ / uŋelkŋ ktorŋ bŋ mŋal boga ŋ anŋolŋ / tako blŋskŋe
 ŋako rodzaŋ uŋbranego l- / uda zŋdowskŋego sŋd przŋszlo ŋsz sŋŋ /
 skonezŋla a uŋpelnŋla szlachethnoszcz u- / zŋdow przesz tŋ panna bo
 sŋŋ wszystkie ¹⁾ / w nŋŋ wlala gdŋe yusz daleŋ zadnŋ / rzeczon nŋe-
 mog bycz ²⁾ bo yusz sŋŋ szlach- / ethnoszcz bŋla uŋrodzŋla (sla-
 chetnŋ) to / slussalo dla boskŋejŋ szlachethnoszczŋ bo / yakŋ wnŋe-
 bŋe oczŋecz podluk bosth- / wa taka matka na zŋemŋ podlug
 czlo- / (108 v.) louŋeczenstwa /

Thesz to slussalo abŋ tŋm chwalebne- / ŋssa bŋla cznotha
 pokorŋ a obra- / nego ubosthwa bo badŋcz tak szlacheth- / nŋ bŋcz
 tak pokornŋ a uboga uŋsoko / tŋm zasluzŋla ŋsz bŋ bŋla pouŋssona/
 nad anŋolŋ y wszŋtkŋ ludŋe bo mouŋ / Szwyŋatŋ Bŋernad nŋe
 ŋest rzecz uŋelka / pokornŋm bŋcz wgzardzenŋu bo rzat- / ka a uŋelka
 bŋua pokora ueczczŋ kto / badŋcz ŋsz ŋŋ ma Thesz to slussalo bo /
 w tym cristus ukazal ŋsz checzal bŋcz / kaplanem podluk rzaŋu mel-
 chisedech / ktorŋ sŋŋ mŋal sam ofŋarouacz bogu / oczczu za czlo-
 uŋeka tesz ysz checzŋal u / kazacz ysz on ŋest krol nad krolnŋ a /
 ksŋyŋaczŋem nŋebŋeskŋm a tako szla- / chetnego stego pokolenŋŋ
 checzal ma- / tkŋ uŋbracz /

Utora czeszcz albo przjuŋleŋy ŋest / czudnoszczŋ bo panna
 marŋa nŋ- / etelko na dussŋ ale tesz na czele bŋla / (109 r.) na-
 czudnŋejŝsa od swego porodzenŋa / bo wteŋ pannŋe bŋla czudnoszcz
 y czŋe- / lesna ŋ cznotlŋua ktora sthogŋ wzud- / noszczŋ obyczayow
 a w ŋasnoszczŋ cznoth / bo o ŋejŋ cznoczŋe tak mouŋ Swŋŋatŋ /
 Jeronŋm yeszŋ pŋlno baczŋsz nŋcz czno- / tŋ nŋcz laskŋ nŋcz
 ŋasnoszczŋ nŋe ŋest / mŋedzŋ ludzmŋ czo bŋ nŋe bŋlo w ma- /
 rŋejŋ a Szwyŋatŋ Ambrosŋ mouŋ taka / bŋla marŋa ŋsz ŋejŋ sa-
 meŋ zŋuoth / bŋl wszŋtkŋch nauka panna ŋyetel- / ko na czele ale
 ŋ na dussŋ wserecu / pokorna wslouŋe uazna wumŋszle / rostropna
 w mouŋe rzatka veczczŋe- / nyu ustauŋeczna roboty pylua wmo- / uŋe
 sromŋeszŋlŋua yszbŋ sŋŋ szmŋala / nŋgdŋ nŋeuŋdzŋana nŋgdŋ na

¹⁾ szlachetnoszcz

²⁾ nat nŋŋ szlachetniejszy

prosz- / noszez sĩa nřebũyerala dwornoszczey / nřepatrzala lekkoszczỹ
 a krotophyle / nřeukazala tho w nřey ¹⁾ dionisius sz- / wřyathỹ
 baczacz gdy ya usrzal rzekl / by ²⁾ přsma nřeczczỹl a w řezusa
 nře- / (109 v.) u nřerzyl vřerzyl břch byl řsz bỹ tỹ / ³⁾ byla bo-
 gřem a cristusem wzakonře o- / břeczanyř /

Trzczey przřuřyleř bo nřgdỹ po- / ządana břcz szle nře-
 mogla ku / koreř czřelesnoszczỹ bo wszỹtkře szwř- / ate pannỹ to
 mřaly řsz řch ządano czř- / elesnye dla řch czudnoszczỹ ta sama
 to | mřala řsz nřgdỹ poządana břcz nře- / mogla ř owszem kto na-
 nřa usrzal th- / en potřm nřgdỹ czřelesnřch pokusz, nř- / emře-
 ual Tho břlo dla obřřtoszczỹ la- / skỹ bo laska boska mocnřeřsza
 řest / nřsz natura ale uřdzřmỹ řsz sĩa kamř- / enře a zřola kore
 moczą swą to w- / ludzřech uszmřerzařa yako safřr Cal / cedon
 a ruta kto řeř czasto pozřua / vřaczeř laska boza to wmarřeř pā- /
 nře tho czřnřla Thesz to břlo řsz / řako czudnoszcz czřala cristu-
 sonego / po zmarthwřch wstanřu apostonom / břlo zakryto tak czu-
 dnoszcz marřeř / (110 r.) ludzřem zleř ządze břla skrřtha /
 Trzczey tesz to břlo dla řeř obczou- / anřa bo tak poczesnye
 a mařnye sa / rzadzřla ue wszỹtkřch uczřnkach a o- / břczayach
 řs kozdỹ znal řsz ta panna / nřgdỹ nřemogla břcz kezemu zlemu /
 przřuředzřona Czwarte to břlo d- / la promřeny kore z řeř obřř-
 cza po- / chodzřlř, y mouř tu szwřřaty Byer- / nath ysz dla
 obřřcza řeř řasnoszczey (řo) / yoszeř nřeszmřal patrzřcz na pan- /
 na bo onỹ promřenře tak byly mocz- / ne řsz tropnřalỹ sercza zřřch
 ludzř / Thu doctorouře mouřa ⁴⁾ Jozeseř ma- / rřa obřřczřm
 w obřřcze nyemogl og- / řadacz řsz řa przř poczaczřu duch / szwřřatỹ
 břl napelnřl ⁵⁾ a przeto na nř- / a nřgdỹ szmřeře nřepatrzřl asz
 sĩa / cristus mřly narodzřl /

Czwarty przřuřyleř w řey na- / turze a przřrodzenřu czřřstosz- /
 cz břla bogřem przřrodzenřa krwře / czřřteř bo z nřey duchem
 szwřřathřm / (110 v.) myalo břcz sprauřono czřalo cristu- / soue
 bo ludzře řnszř řsz sĩa rodzą w- / grzechu przřřmuřa naturą ska-
 zoną / a stego pochop ku grzechu mařa tą / panna grzech nřezma-
 zal zle przřro- / dzeuře nřenarussřlo zle chouaře / nřepřřuřodzřlo
 zly zwřczay, any g- / wřadzdy nřcz zlego nřeukazoualỹ /

S stronỹ dusse wzřala przřuřile- / ře czterzř přeruř
 w vřelkř- / ey pochobnoszczỹ bo nad anřolỹ nad ! ludzře taką laską
 wzřala řsz nad / wszytko stworzenře pouřřsona bo t- / ak byla
 wzřala laskř uřeře řsz sth- / worzenye nyebylo podobno wzřacz /
 uřaczeř y mouř szwřřatỹ Jeronřm / wszỹtka pelnoszcz laskř kora

¹⁾ bylo

²⁾ ch

³⁾ pano

⁴⁾ ysz

⁵⁾ laszky

býla / werýstusýe przyszla wdussa marýeý / acz ynaczey bo werý-
stusýe ýako w- / glouýe marýey ýako teý glouý wszý- / ýe y mouý
Býernath bog wszýtkýe / (111 r.) go dobrego pelnoszcz polozýl
w ma- / rýeý abý czo laský czo zbauýenýa czo / nadzýeýe wnas
ýesth poznalýbýsmý / ysz tu plýnýe zglouý crýstusa przesz szý- /
ýa panna marýa wnas wzclonký teý / glouý a szýýe /

U thory przýnuýleý ýest szwýato- / szczy bo zgodnýe mouýa
docto / rouye ýsz dussa ýeý pan bog tak býl / poszwýaczýl wzý-
uoczye szwýateý an- / ný ysz zgrzeszýcz aný szmýertelnýe a- / ný
powszednýe nýemogla bo nýetel- / ko laska ysz grzeszýcz nýemogla
wzýa- / la ale tesz ýsz grzeszýcz acz nýgdý nýe- / chcýýala
nýemogla /

Trzeczy przýnuýleý wzyala oszwýe- / czenýa bo poszwýa-
czenýu ýescze / u matký wzýuoczye, podluk nýektho- / rych docto-
row pannye marýey býla / wlana szwýatloszcz wrozum mądroseý /
od boga ysz tesz býla mądrszą nad w- / (111 v.) szýtko stworzenýe
czlouýecze tak ýsz tesz / wzýuoczye badacz szwýateý anný mý- / ala
pozýuanýe dobrouolne swego rozu- / mu ýsz tesz tak býla podnýe-
sýona wsta- / dlo bogomýszlnoszczý uýsszeý nýsz býlo / prauýe ktore
stworzenýe wleczyech / doskonalých ý napelnýona býla wszý- / tkých
darow ducha szwýatego ýakosz / býl napýssal Esaýas vesthu
w yedenna- / szczýe capitulû odpoczýnýe nad nýa duch / szwýatý
a rozumu duch radý a stalosz- / czý duch nauký, acz ýako ýnszý
kýedý / spala a wszako sen který oddala pozy- / uanýe uolne ro-
zumu y czo by dobrze / mýszlacz mýal czlouýek zaslužýcz w- / nýeý
naprzekazýe nýebyl tak ysz mog- / la rzec ono czo napýsano Can-
ticorû / w pyatem capitulû ya szpýa czusz / czýelesnýe a ser-
cze moýe czusz dussa / czuýe wbogomýszlnoszczý /

Rzek bý mý tu jako to moglo b- / ýcz odpouýedam ýsz
nýepod- / (112 r.) luk przýrodenýa ale przesz barzo o- / sobną
laską bożą bo gdy bylo dano ýano- / uý szwýatemu mnýey zasluzo-
nemu ýsz / wzýuoczye badacz ýezusa przesz dwa zý- / uotý poznal
czemu by nýemýal býl d- / acz matcze sweý marýeý pannýe, szw- /
ýatý Nikolaý dzýeeczýnstwa swego po / zýual rozumu gdy ueszroda
a wpýatek / rasz telko pozýual pýerszý a narodzyw- / szy sýa wnetký
stanał w mýednýczý kr- / om czlouýechezý pomocy Szwýatý Be-
ne- / dieth zmlodoszczý dzýuý czýnýl podo- / bnýey to mýala ma-
rýa bo y koszczýol / to znamýonuýe ysz ksýagý mądroszczý / onýeý
uýklada bo to krom czasu przý- / szczýe rozumu ýest sýa
ukazalo gdý bogu do- / koszczýola býla ofýarouana gdy krom / po-
moczý utrzech leczyech sama przesz p / ýathnaszczýe stopýenýow
ueszla gdzýesz / ostawszý ýako panna kto utrýdzýesz- / (112 v.)
czý lath na bozeý chwale uednýe ý / wnoczý trwala barzo rzatko ale
ro- / stropnýe czo býlo trzeba mouýacz th- / ak ýsz wszwýatoszczý
rozmnozona w- / dzýw wszýtkým býla a stađ anýelsz- / kým pokar-
mem byla karmýona /

Czwartý przÿuÿleÿ jest slodko- / szczÿ bo jako napysano
odpo- / czãtku yeÿ dussa byla boska slodkosz- / czÿã napelnyona
jako mouÿ dauid / panÿe uprzedylesz ÿã blogoslauÿen- / sthwem
slodkoszczy ÿ daleÿ mouÿ po- / mazal czÿã bog bog (*sic!*) twoy oleyem
ue- / sela nad thourarÿsse twe dla ktoreÿ / wnaÿhrzney slodkoszczy
pozÿuanÿa / boskÿeÿ mouÿ Szwyãtÿ Jeronÿm ob- / lycze panny
marÿeÿ promÿenÿe a / yasnosczy uÿdaualo dzywnã ÿasnosc- / czÿã
ysz by znac bylo ÿsz nad ÿnsze / laskÿ bozeÿ byla pelna jako na-
pysa- / no o oney panÿey hester kroloueÿ / (113 r.) pÿãczna-
stego capitulû oblycze thwe / pelne jest laskÿ bo ÿako moÿze-
ssouÿ / oblycze ÿasne bylo dla touarÿsthwa / a zroszmcouy ktora
z bogÿem mÿal a z- / anÿoly daleko uÿsszeÿ marÿa ktora czã- /
szczÿeÿ anÿelÿ nauÿedzalÿ boskÿe taÿe- / mnÿcze ÿeÿ obÿauÿaÿacz
a pokarm ÿeÿ / przÿynoszãcz ÿako o tÿm szwyãteã Epi- / phanus
y germanus /

Czterzy drugÿe przÿuÿleÿe wzÿãla / stronÿ dusse ÿ czÿãla
pospolu / pyeruÿ vysokye ÿmÿã bo znamÿenÿte / to marÿa ktore
bÿerze znamÿenÿtoszcz / od znamÿenÿtÿch rzeczÿ rzeczona jest / bo-
uyem marÿa ÿaka bÿ gwÿãzda mor- / ska ktora jest moczna ÿasna
nÿezacho- / dzãcza zelazo y adamenth przÿyczÿãg- / aÿãcza a namo-
rzu zeglarze ku brze- / gu przÿuodzãcza tak marÿa ÿasna l- / askã
a mãdoszczyã nÿgdÿ nÿebÿla / poddana grzechu ktora mocã sweÿ /
(113 v.) laskÿ przÿyczÿãga ksobÿe zathwardz- / ÿale a zelazne grzeszne
ku bozemu m- / ÿlosÿerdzÿu ÿ rzadzÿ wszystkie ku brze- / gu zba-
uÿenÿa Thesz to ÿmÿã marÿa / zlaczÿnska wzÿãto od morza uÿelkÿ- /
ego gorzkÿego bo ÿako morze jest ma- / tka wszystkich nod tak
marÿa matka / kozdeÿ lasky ktora byla sama sobÿe / wswym smãtku
czasu makÿ swego sÿ- / na /

W thorÿ przÿuÿleÿ wzÿã- / la od czasu narodenÿa od k- /
sÿãzÿcza september paszdzÿernyka / ktory sluzÿl ÿeÿ narodenÿu a to
ÿsz / przesz then mÿesÿãcz zÿdouÿe szwÿã- / czÿlÿ tak przesz ma-
rÿã dnÿ placzu / naszego obroczyly sÿã w uÿesÿele nÿe- / byeskÿe
Thesz dla tego ÿsz wten k- / sÿãzÿcz slonce wehodzÿ wznamÿã ¹⁾ /
panÿÿ ÿako cristus wszedl wmarÿã ²⁾ /

Thesz ysz then ksÿãzÿcz jest uÿpel- / nyenÿe czasu bo sÿã
tam poczÿna / (114 r.) ÿesÿen gdzÿe kozda rzecz czo sÿã ro- / dzÿ
ku pozÿtku przychodzÿ tak tha / panna szlusznye sÿã tego czasu
uro- / dzÿla ktora wpelnosczyÿ czasu nam / cristusa urodzÿla /

Trzeczy przÿuÿleÿ dzÿwnego na / rodzenÿa bo ÿako mouÿ
dam- / ascenus przesz modlÿtwÿ a obÿetnÿ- / cze byla od boga
dana bo ÿeszlÿ ÿ- / saac a ÿan krzeczÿczÿel od boga sã th- / ak danÿ

¹⁾ wenvsz

²⁾ wjey szywoth

Slusznýeý marýa panna s- / sameý uoleý bozeý ¹⁾ Thesz ýsz przezs ga- / brýela archañola býla wszwýasto- / uana Trzeczeýe ýsz ýeý narodzenýe bý- / lo dzýuý a znaký przepouýedzýano / bo jako pýsse Theophil ýsz tego dn- / ýa narodzenýa panný sloncez nad / obýezaý Dwoyako ²⁾ uýaczeý szwýecý- / lo a teý ze noczy ksýazýcz tak ýako / sloncez szwýeczýl ³⁾ /

(114 v.) Czwarthy przýuýleý wýýala / ýsz od teý godzýný narodzen- / ýa dana ýeý býla stroza anýelska / nýe ku ýeý panoua- nýu ale ku slu- / zenýu ýako mouý szwýatý Crisostõ / nýezlý- czona lýczba anyelska nýe- / uatpýmý ýz bog poslal ku sluzbýe / theý panný ktorzý bý strzeglý yzby / na ten zgotouaný przýbýtek uyez- / nego krola nýepzýaczýel zlý duch / nýepzýaczýagl ocz za- wzdý stal aby / sýa býl od nýey douýedzýal yeszly / by ona mýala býcz matka boza cze- / go uznac nýemogl dla zamknýon- / eý rady bozeý ktoreý nýepoznal /

Tho narodzenýe bylo uýesýole / Napzrod troýczý szwýatheý / bo przez tą panną býua chwalona / troýcza szwýata bo sýa radýe oczý- / ecz yesz sýa mu narodzýla oblubýeni- / cza, Sýn ýsz sýa narodzýla mathka / (115 r.) Duch szwýatý ýsz sýa ýego mýeszka- / nýa narodzýl przýbýtek Stalo sýa / uýesýele marýeý ktore mýala wzy- / uoczýe matký y naro- dzýwszý sýa ýsz / mýala býcz matka boza kroloua szw- / ýata paný anýelska nad wszýtko sth- / worzenýe pouýssona Stalo sýa uýe- / sýele anýolom bo ýeszly maýa uýe- / syele zgrzesznego pokutuýa- czego výa- / czey zmarýey ktora ýest zbauýenýe / grzeszných a na- prauýeczýelka upadu / anýelskýego czo ýest obýauýono ýsch / ten dzýen wnýebýe zawzdý od anýo- / low szwýaczono Stalo sýa uýe- sýelýe / wszýtkým ludzýem ýako mouý dama / scenus dzýsz sýa stal szwýatu poczatek / zbauýenýa chwal boga wszýtka zýem- / ýa y szpýeua onýeý koszczyl narode- / nýe twe panno boza rodzý- czýelko / usele zýauýlo wszýtkýemu szwýatu / (115 v.) bo szeczýe- býe uýszlo sloncez cristus bog / nas ktorý rozwwázawszý przeklýa- / czýe dal bogoslauýenstwo a posro- / moczýwszý szmýercz dal zý- uoth uýecz- / ný Amen /

Chcza zamknacz o narode- / nýu panny marýey y zakla / dam poczatek Sąd dzýwný / uczýnek nauýssego Ecclesiastici czter- / dzýestego trzeczeýego capitulû Ty slo- / ua sluzą pannýe ma- rýeý Rzczona / bouýem sąd nýeprozný ale wszelk- / ýey laský pelný wszelkýeý tesz moczý / ýako perlamý okrassoný a przeto bi- / la sąd moczný stalý thralwý cznot / napelnýoný Thesz býla sąd dzýw- / ný bo tego ktorego nýebo znoszýcz / nýemoglo wswým zýuoczýe zamk- / nała a ýako mouý Býernath O zý- / uoczýe uýaczey ogar- nýaýaczý nýsch / nýebo szerschý nýsz zýemýa výaczszý (116 r.)

¹⁾ nam yest dana

²⁾ y yaszney

³⁾ gdy szya :p: narodzyla

nysz zynjoly który onego ogarna / cz mogli który trzemý palczý
czyasz- / koszcz zýmýe zauýeszýl Then sad / mariya rzeczona uczý-
nek nauýssogo / bo samego boga moczą samego boga / mądroszczýą
sprauyoný uczýnjoný y / podnýesjoný ýesth /

O theý pannýe zrozumýemý ýa- / ka dussa mýala ýakýe
mýala / czýalo ýako býlo czýalo zdussa zlá / czouo O pýeruey
rzeczý to mouýa / ysz bog uýatszą moczą ý mądroszcz- / czýą uýs-
szą ý dostojnýeýssa uýsoko- / szczýą stworzýl a uczýnýl blogosla- /
uýoną panną mariýą podluk ýey / wszýtko przeuýssaýaceý ýest / dusse
Nysz- / ly stworzýl wszýtký anýolý y wszý- / tek okrak szwýata
Czo uyuodzą / douodem rozumu vysokýey czczý / gdýsz myala
bycz matką bozą kro- / louą uýebýeską wszýtkých anýo- / (116 v.)
low ý szwýatą panýą stey czczý / która mýala mýecz mýala býcz
na- / uýssa mądroszczýą ý moczą bozą n- / ýsz ýnsze stworzenýe
stworzona Th- / esz douodzą uýuodem blýskoszczý / bouýem czo
ýest blýssogo bogu tým / uýatszą moczą ý mądroszczýą ýest / stwo-
rzono acz ýedną moczą bo wszý- / tko stworzýl a wzy uýatszą
mocz / w anýele bog ukazał ¹⁾ ysz wkamýen- / ýu ²⁾ spanný mariýeý
crístus czýalo / wzýacz mýal. gdýsz czýalo wzýacz / mýal a czýalo
dla dusse ýest ³⁾ tedy / bog uýelką moczą dussa temu czýa- / lu
sthworzýl ⁴⁾ /

Thego tesz douodzą pysmem sz- / wýatých doctorow Na-
przod / Býernad mouý uýele uýelkých bog / stworzýl rzeczý
naszwýeczýe a wsz- / akosz nýcz tak uýsoko nýeuczýnýl / (patrzý)
bog ýako panną matką bo- / zą ktoreý sloncze ý mýesýacz sýa /
(117 r.) dzýwuyą Anselm mouý Nýcz tobýe / paný ýest rownego
albo przýrow- / nano bo wszýtko albo ýest uýsseý / czýebýe a to
bog albo nýzeý a tho / ýest nýebo ⁵⁾ y daleý mouý Slusalo / abý
tego czlouyeka crístusa począ / czýe býlo stakýey matky która by /
taką ýasnoszczýą szwýeczýla yz bý / uýatssa pod bogýem nalezýona
b- / ycz nýkakýe nýemogla szwýathý /

Jeroným mouý výssasz ýest nysz ný- / ebo głąbsza nysz głą-
bokoszcz, a prze- / to uýelebna panno by(cz) ⁶⁾ czýą zwa- / cz mýal
nýebem uýssasz ýest ýesz- / lý matką ludzką przeuýssasz, ýesz- / ly
uyobrazeným bozým tegosz do- / stoýna, ýeszlý panýą anýelską ow- /
szeký tego doznauamý, a przeth / czo bý ⁷⁾ mýal rzecz atobýe do-
sthoý- / nýe nýeumýem Jesus Maria /

¹⁾ (mu)

²⁾ a

³⁾ o

⁴⁾ panny maryey

⁵⁾ y anyely

⁶⁾ ch

⁷⁾ ch

(117 v.) Tu bý spýthal ýeszlý bog mogl / thą panna lepszą stworzýcz ný / szlý stworzýl tu rozumýeý ýsz trzý rze- / czý bog nalepsze stworzýl Napýerwsza / czlouýecenstwo cristusa, blogoslauýe- / nstwo wnýebýe, a marýa panna Te / dý acz bog mogl moczą nýe- / szwýażaną / lepszą stworzýcz marýą ýako kozde ýn- / sze stworze- / nýe, a wszako to nýebýlo th- / ak potrzebno bo ýą uczýnýl nalepszą / naszwýątszą nadostoýnýeýszą nad w- / szýtko stworznýe a to dosýcz /

Czudnoszcz czýala marýeý panný / stąd býora gđý marýa býla na- / szlachethnýeýsza na dussý nad stworze- / nýe tako mýala býcz nadoskonalsza / wczýele ý nalepsza Thego uýuod ýest / ý naszlachethnýeýszeý dussý ma býcz cz- / ýalo naszlachethnýeýsze dano ale du- / sza marýeý býla naszlachethnýeýscha / przeto po czele swego mýlego sýna / czýalo dzýwneý doskonaloszczý a czu- / (118 v.) dnoszczý a tako sýą wnýeý spelny- / lo pýsmo Judith ye- / dennastego capi / tulum Nýe ýest taka nýeuýasta na- / zýemy w ueszerzýu wczudnoszczý a / wslodkoszczý slow Thesz to uýuo- / dzą / gđýsz natura bładzýcz nýemoze sýn / ma býcz podobýen mat- / cze, a cristus / býl mýedzy sýný ludzkýmý naczu- / dnýeýszý przeto ý czyalo panný bý- / lo czudne ktora czudnoszcz zalezý w- / uýsoko- / szczý, w farbýe, w ýakoszczý, w- / czlonkow czudným postauýenýu A p- / rzeto bądzym baczýcz, o ýey baruýe / o ýey uýelkoszczý, o czudných czlon- / kach y pýtam ýeszlý marýa pańa / býla uýel- / kýego albo malego zrostu / Na czo woýeczýech uýelk ý odpouýeda / ýsz mýala zrost slusný tak ýsz aný / barzo uýelka aný mala, ale ýako za- / lezý na zrost uýsoký czudný nýeuýe- / szczý czo zrozu- / mýeý od cristusa bo / ýle zalezalo na cristusa mýal czýa- / (118 v.) lo ýako masz nýe ýako obrzým any / yako karzel nýcz uýssý ýedno na osz- / mý dlon uýelkých a na dzýeuýacz m- / nýeýszých ale po- / spolyeczýe tak uýelký / sýn ýako matka przeto tak uýsoka / býla ma- / rýa ýako yey mýly sýn po- / dluak ýako zalezalo czudney pannýe / ýsz sýą zýmna a zwýlkoszczý czýenkoszcz a / suchoszcz zgorączoszczý a suchoszczý g- / dzýe sýą tedy wrownoscy zeydą tý czte- / rzý rzeczý tam býua czudne czýalo ýa- / (119 r.) ko býlo marýeý /

Y spýtal by tu ýeszly býla tłusta / a czylýsta abo sucha odpouýe- / da woýczyech ýsz wczýele panný ma / rýeý býla slusna podobnoszcz ýsz w- / nýeý nýebýla zbýthnýa tłustoscz a- / ny su- / choszcz wýuod tego bo tłustoszcz / abo czýelýstoszcz wýelka pocho- / dzý s- / zýmna a zwýlkoszczý czýenkoszcz a / suchoszcz zgorączoszczý a suchoszczý g- / dzýe sýą tedy wrownoscy zeydą tý czte- / rzý rzeczý tam býua czudne czýalo ýa- / (119 r.) ko býlo marýeý /

Vtore rozumýeý o ýeý baruýe ýsz / troýa barua býua ro- / zumýa- / na na czýele pýeruą býerzą ssko- / rý wtora zwlosz trze- / czýa zocz pýer / ue pýtanýe yakýeý býla baruý na s- / korze abo na czýele, ýeszly baley al- / bo cz(ý)arneý albo czeruo- / neý abo sz- / mýeszaneý ý kladzýe woýczýech sczer- / uona

býaleý czudneý barzo to ýesth / býala rumýona bo ý czudna ýest ta / plecz y barzo czýstego przýrodzenýa /

Vlosý pýtam yakýe mýala ¹⁾ ý / odpouýedam ýsz nýe owszeký / myal(ý)a kądžerzauých bo takýe / wlosý býuaýa wczlouýe- cze s zbyth- / ku s zýmna a znamýonuýa czlouy- / eka nadátego, a zýsku zadaýaczego / czo nýebýlo wpannýe, Nýe mýala / tesz rzat- kých albo barzo mýakkých / albo mýassých aný teze prauýe bý- / alych bo takýe wlosý znamýonuýa / (119 v.) czlouyeka tapego rozumu a trud- / nego dla naucze Nýemýala tesz lýso / uatých albo prauýe czeruoných / czo ukazuýe zbythnýa gorączosz- / cz a znamýo- nuýa czlouýeka spržý- / rodzenýa nyeuýernego Býlý the- dý ýeý wlosý mýerne zoltoczarne / bo takýe slussaýa ku pleczý býaleý / ru- mýoneý takýe wlosý sýa mýe- / nýa bo zmyodu ²⁾ býuaýa zolte b- / arzo a pothým czarne /

Rzek bý mý czemu bog ý na- / tura wlosy dala czlouýe- / kouy odpouýedam ýsz dla okrasý / czo slussalo tesz mýecz marýeý pan- / nýe a nýe ýnaksze ýeno czarne szol- / ta bo gdý býla býala rumýona / na pleczý slussalý ýeý wlosý czarne / wtore takýe ýeý wlosy slussaly ýsz / takýe wlosý gdý sa czýenkýe mak- / kýe zna- mýonuýa dobre obýczaje / (120 r.) a dobreý pleczý dobre przýrodze- / nýe bo czýnýa czlouýeka stalego / mocznego ý ukazuýa mozg czýep- / lý a suchý ktere jest ýego nalep- / sze przýrodzenýe a taký czlo- uýek / býua uolen w smýszlech swých a / czuýný czo yusz spyerw- szego mego / o zýuoczýe panny marýeý pýsanýa / uýemy yzbýlo wpannýe marýeý / Tho ýescze zrozumýeýmý z uero- / nýký ktora ukazuýe ýsz wlosy / pana ýezusa wbrodzýe ý wglo- / uýe býlý czarne tak u marýey /

Oczy mýala czarne bo czar- / ne oczý gdzýe czarne wlo- / sy tesz ý to chądžý panny ý czlo- / uýeka Thesch ýsz od mozgu go- ra- / czego a suchego mnýeý uýłkosz- / czý ýdzýe do oczu a temu thesz / rzatko boleuaýa abo plýna ýsch / malo uýłkoszczý maýa a moczne / (120 v.) ý ostre uýdzenýe ý czudnoszcz da- / ýa. tedy to slussalo marýeý pan- / nýe /

Jusch uýpýsacz cheza kozde- / go czlonka slusznoszcz czego / nýeýest dzýw ýsz ta panna býla / uewszýtkých czlonkach przednye / czudna bo ýeý to slussalo spodo- / bnoszczý ktorá mýala ku cristu- so- / uý tak s stroný dusse ýako s stroný / czýala bo onýeý býlo na- pýsano / (czwartego) Canticorū czwartego c- / wszýtkasz czudna przýaczýolko m- / oýa a makula wtobýe nýeýest. yesz- / lý wszýtka tedý wkozđým czlonku / Jeszcze to mozýmy poznacž ýs / wko- zdým czlonku býla czu- / dna z yey hýstorýeý ýako pýsse Epi- / fanius yz býla panna czudna na o- / blýczu barzo mýernego wrostu

¹⁾ wloszy

²⁾ Nad y, w wyrazie zmyodu, ręką pisarza tekstu dopisano 1.

cha- / doga na uobrazenju czýalo ýeý (121 r.) ýako mleko zru-
mýonoszczýa ku / uerzenju mýla /

Gloua ýeý býla nýeýako pod- / lugovata, czolo nýeszerokye /
ale glatkýe na czterý graný mýer- / nýe uýelkýe sluszne pokorne
a za- / wsze na dol ýe spuszczala taka bo- / uým gloua a czolo
ukazuýa czlo- / uýeka opatrznego madrego a sro- / mýeszlyuego /

Oczý bylý czudne a ýasne na / uerzenýe lubýezne mýer- / nego
ueszenýa laskauego pokorne- / go srzenýcza czarna barzo ýasna /
bruý czarne nýe barzo gaste albo / wlosýste ale sluschné /

Nos prostý nýeuýelky prosto ý / daczý czo znak ýest stalo-
szczý a / rostropnoszczý /

Jagody ýeý nýepuczolouate al- / bo tluste aný uýschle ale czud- /
ne byale a rumýone wbaruýe ýako / (121 v.) mleko a roza /

Vsta naszwýatsze mýle roskosch- / ne uesole wszelkýeý slodko-
scý / napelnýone /

Vargý czeruone a nýeýako oth / pýesnale albo czýelýste tak
ýsz / nýssa uarga uýaczssa býla nýszlý / uýssa a to barzo slusznýe
czo znamý- / onuýe maznoszcz a uýelka staloszcz /

Zabý yeý býlý byale prosthe ro- / wne a czýste /

Podgarlek ýeý sluszný a wmyara / nýeýako na czterý graný
gdze / szedl nýeýaký dolek przez poszrodek /

Sýya býla ýasna nýeotýla a- / ny uýschla /

Racze gole a sluszne paleze nýe- / ýako troska krzýue czo
szlach / czy barzo dlugýe proste a glatkýe /

Uszýtko czýalo dzýwną boską ma- / droszczýa sprauýone /
(dzýenýe yako sukýenka mý) /

(122 r.) Odzýenye yako sukýenka mýala / zbýala czeruona
plaszczýk ýako / bý modrý teý baruý ýako nýebo iasne /

Chodzenýe ýe(sz) proste slusne a / lekkýe ý mýerne slusznýe
chodz- / acz glouą sklonýwszý yako panna s- / romýeszlyua pokorna
a wkozdy m / nýetelko uczynku ale wpomýszlenu / czýsta a rzadna
mazna stala zlým / (stala) sroga dobrým lubýezna na- / uerzenju
dzýw uýelký bozý /

Glos ýeý mýlutký gloszný slod- / ký uýesýolý tak ýsz roszlala /
syą býla laska wuszczýech ýeý ýa- / ko napýsano wpselmýech /

Mylzenýe chouala rzatko mo- / uýla alýsz tego barzo byla /
potrzeba czo ýest nam nauka /

Dzýwneý czýerplýnoseý tak / ýsz nýgdý yeý nýeuýdzýa- / no
rozgnýeuaney nýgdý sýa nýe sz- / mýala prozno nýemouýla nýgdý /

(122 v.) Cudných obýczayow býla koz- / demu swą osoblý-
uoszczýa my- / la czo sýa rzatko przygadza /

Rozumu nýsokýego y uýelkýe- / go tak ysz wszýtkýeý robotý /
nýeuýeszczýeý sýa robýcz nauczýla / Tesz wszýtký ksýagý prorocz-
kýe ma- / droszczý zmlodoszczý zewnu pamýa- / thaýacz umýala /

Vszýtkym pannam wkoszecele / bila wnabozenstwe wpokorze /
przelozona maýacz sýa zanamnýeý- / sza kozdeý czýnýacz poczes-
noszcz pel- / na bądacz kozdey cznotý wszýtkých / dobrých obýcza-

řow poczesnosczřya / slřnřacz laska przeto wszřtzcřř řa czezi- / lřř
mřloualy ř osoblyna řaczřřya řya / řey baly tak řsz řya o řey
cznoczřye chwa- / la rosl lala břla řako o řybřllach /

Chcesz řesce rozumřecz řsz / paņa řest czudna poznasz
zdřř- / (123 r.) wnego ukazany řey řednemu za / konnřkouř kto-
remu gď řya ukaza- / la rzekl řsz nřcz uyesřelszego nřcz / řasz-
nřeřszego nřcz czudnřeřszego / nřemoze břcz oglřdano oczřma czřř-
elesnřma řako czudnř mřla rosko- / snř szwřřatř boga pelnř matka
na- / szř panna marřřa /

W parřřu ředen student chcz- / řal uřdzyecz czudnoszcz pa- /
nř marřeř anřol řemu pouředzal / řsz panř nassa marřa teřř go-
dzřnř / tobře řya ukaze ale uřecz (d) řsch / dla řey czudnoszczřř
a řasnosczřř / oszlnyesz On rzek. řsz ř tego zřdř / břch řa oglřdal
abř ředno wz- / dřř ostalo oko Gď řya panna / ukazala řemu oszln-
nřwszy naře- / dno oko drugřm patrzacz pro- / szřl řszbř řya mu
ukazala nře / zaloualby ř drugře oko straczř / (123 v.) mouřacz
heř czemum ale obřema / na nřř nřepatrřřl abřch řa břł / lepřeřř
ogłřdal kotemu řya an- / řol ukazal y rzekl oglřdasz řa d- / rugře-
rasz ale oka drugřego stra- / dasz Rzek, břch řch řřsřacz mřal /
wszřtkřch břch ostradal břch na / nřř patrzřł czo panna uczřnřř- /
la řsz řya řemu ukazawszř ř o- / no oko straczone y zdroue
ostauřř / la /

(124 r.) Jedennasnř pozřtek szwřřřua- / nřř tego řmřenřa
marřa / řest ochlodzenře ognřa czřszczřřoue / go řako mouřř
Szwřřřatřř Jeronym řsz / tam nauřaczeyř wřřnoczřřa marřeřř g- /
dzře řey pomoczřř uřaczeyř potrze- / buřř ku poczyesse ku pomoczřř
ku / uřbauřenřu wczřřszu dusse ma- / rřeřř wřřřuařřa czo przesz
nřř oth- / rzřmauauřřa bo to przesz řednego / naboznego slřssano řsz
wczřřszu / salue regina szpřeuano, y czudnře / tu mouřř Szwřřřatřř
Břernad O sz- / lyczna panno wtobře yest zbauře- / nře wszřt-
křch řřnow adamouřch / poczřessenře nadznřch uřbauře- / nře
yatřch na czřřa wszřtzcřř p- / atrzř ř czřř kthorzřř wnřebře sa /
a tam řya uřesřela y czřř czo w- / czřřszu zbyb zmak břřly uřř-
uanřř / (124 v.) proszř ř czřř czo na szwřřeczře sa / ř břdř tego
zřdřřř řzbř czřřa ch- / walřřly yako matka swřř /

Drugř pozřtek řest z řey o- / blřcznoszczřř vřelkře rosko- /
szouanře wnřebře bo wszřtzcřř řey / naboznřř tego szwřřřata sludzy
sz wřel- / kř a nředokonnř slodkoszczřřa řey / na řey oblřczre pa-
trzcz mouřřa Th- / řsz chwala řerusalę. thřsz uřesřele / řsrael. thřsz
wszřřta poczesnoszcz lu- / du naszego řako tedř řest uřsokře / a zna-
mřenřte to řmřřa marřa tak / řest pozřřteczne řřm czo řego napo- /
moc z wřřřuařřa bo przesz to řmřřa u- / padłř břřa wznřesřon grze-
sznřř z g- / rzzechow uybauřon laska czlouřeko- / uř břřa wlana
sercze břřa o(s)chlo- / dzono czarth odpadzono pokusa od / stapuře
szkodřř oddalonř morřř a- / (125 r.) nřemoczřř uszmyerzonř modłřř-
thwy / uřsluchanřř O sezřsne řmřřa przesz k- / tore czlouřek wszmřřer-
czřř břřa vpe- / wnřon wczřřszu ochlodzon wnřeb- / ye u ueselon

Sčasny czlouyek dom / y czelatka y kozde zebranye gdzye / wko-
zdey wmaley y uykelyey potrze- / bye nyebuya ynsza pomocz yeno
ta / marya panna /

Jusch vypyscha jako proro- / czy upysaly ymya to zna- /
myonuyacz ye przez podobienstwa / Mojyses gdy rzek nyecha
bada / zgromadzoniy uody w yedno nye- / seze ktore pod nyebem
sa y stalo / sya tak y przeszwal bog sucha zy- / emya a zgroma-
dzenye uod morze / czo sya rozumye ysz wszystkie lasky / boze zgro-
madzone myaly bycz w- / pannye maryey /

Wzlyato to ymya marya oth / morza Naprzod dla pelno- /
(125 v.) szczy bo jako wmorzu yest pelnoszcz / y plynnyeny wszystkie
kych uod tak w- / maryey yest pelnoszcz lasky y ply- / nyenye yey
wszytkym ludzjem /

Thesz wzlyato dla gorzkoszczy bo / jako morze gorzkye tak
marya my- / ala bycz gorzka przymaczse sya s- / wego wsmatku
Thrzeczye dla uy- / elkoszczy bo jako krople morskye / nyemoga
bycz zlyczone yeno oth / samego boga ktory wszystko y wl- / ydzbye
y w uadze stworzyl tak y / mylosyerdzye y laska maryey /

Czwarthe dla przeozu be jako / morzem moze ujele przye-
chacz / tak przez marya syn bozy przy- / szedl na then szwyath
Pyathe d- / la slonosczy bo jako uody mors- / kya sa slone tak
lasky boze mary- / ey sa omyszczone abo osolone ma- / droszczya
a rostropnoszczya Soste / (126 r.) ysz jako uoda morska czynny
prag- / nyenye kto ya pye tak ymya to / marya ym czaszczyey
bya wzyna / no a spomynano pobudza zadya / ku nyebeskysh rze-
czy pragnenyu /

Syodme jako morze acz ssybye rz- / ek y uleua nygd y sya
nyeumnnyey / sza tak marya acz ujele grzesznym ¹⁾ / daua stego yey
nyeubya ²⁾ /

Balaam poganaky prorok tak / marya przeszwal gdy rzek uy /
nydzye gwjazda z yacob y pows- / tanye czlouyek z ysrael y ba-
dzye / byl ksyzata moab Oto ya tu mya- / nuye gwjazda, amy
przyloszny y / mya moyzessa gdy rzek morska czo / sya znamyo-
nuye yey zyud nyebey- / esk y bo jako gwjazda zadney rze- / czy
na sya przyyacz nyemoze jako / czarnoszczy y czego ynszego tak
ma- / rya grzechu zadnego przyacz nye- / (126 v.) mogla ysz byla
od tego pokalenya mo- / cza boza zatrzymana /

R rzekl (*sic!*) by m y ezemusz nye rzeczo- / na gwjazda ynsza nysz
morska / odpouyedom ysz jako ta gwjazda / yest namnyesza
a barzo moczna tak / panna marya pokorna a wszystkim / panuyacza
Thesz ysz ta gwjazda ye- / sth uysoko na nyebye tak marya n- /

1) laszky

2) szamey

ad kormý anelskýmý ¹⁾ Thesz ýsz ýa- / ko ta gwýazda ma przý sobýe sýedm / gwýazd tak marýa ma sýedm da / row ducha szwýã- tego Czwarthe ýsz / ýako ta gwýazda ma mocz ksobýe / przý- czýagacz zelazo ý dýamant tak / marýa ksobýe przýuodzý dzýwne g- / rzeszne albo sobýe rospaczãzãce abo / sobýe wgrzechach teskna- cze Pýãthe / yako ta gwýazda yest nodz zegla- / rzom tak marýa wszýtkým ýest dro- / ga do nýeba chezãczým ²⁾ /

Salomon ymýã to marýa ro- / (127 r.) rozumýal gdý rzekl oleý uýlaný ý / mýã twe przeto mlodzýonký mýlo- / ualý czýebýe przesczo rozumýal ýsz / to ýmýã mýalo býcz wszýtkýemu sz- / wýatu obýauýone, przesz oleý rozu- / mýal ymýã panný marýeý ýsz yako / oleý zachouana zelazo od rdze th- / ak grzeszný tego ýmýenýa zwy- uaýã- / czý býuaýã zachouaný od skodý po- / tapýenýa uýeczneho przesz grzech za- / sluzonego Wtore ýsz ýako oleýem / drzeuo pomazane gore a uapno ole- / ýem polane gasznýe, tak ýmýã ma- / rýã przesz poszluszne serce ³⁾ sprauýed- / lýue wzýuauýe ⁴⁾ zapala bozã mýloscz / a wtwardých kamýenných serceza- / ch a w uapnýtých wgrzechach gora- / ýãczých grzech utlumýa Trzecze ýsz / oleý ýest smaczný a tlustý tak ýmýã / marý(a)eý przesz nabozenstwo ýe- / st dussý roskoszne mýle slodkýe przý- / (127 v.) ýemne ý dussa thuczý ⁵⁾ /

A przeto mýsthrz zýuota crý- / stusouego ludolfus mouý ýsz / szwýãty anselm napýsal ýsz nýcz nýe- / ýest tak pozýtecznego po bodze ýako / spomýnanýe marýey Nýcz ku zbauýe- / nýu pozýtecz- nego ýako roszmýszlacz / o oney mýloszczý koja marýa gorza- / la gdy o swým sýnýe roszmýlala (roszmýszlala?) n- / ýcz ueselszego nad smak uesela ktho- / rým rozmaýczýe býla pelna ⁶⁾ /

Stãd pochodzý to ýsz czãszczý / eý gdý wzýuamý to ýmýã / iesus czo nýeýest ýzbý uýãtszeý bý / lo moczý ýmýã marýeý nýsz ýezusa / ale ýsz gdý nasz bog przesz to ýmýã / uýsluchaua to mamý przýpýsacz / zasludze marýeý gdýsz przesz ýmýã / ýezus nasz nýe- uýslucha to przý- / pýsuýmý grzechom naszým /

Nad to ýmýã marýa ma / ynsze ýmýona kotorych nay- / (128 r.) duýã wpýszmýe szwýãtým sýedm /

Pýerue rzeczona przýãczýolka na- / mýleýscha ato napýsano Canticorum czwartego capitulũ Wszýtkasz / czudna przýã- czýolko moýã o ýako / czudna ýestesz a ýako okrassona na- / mýl- sza wroskossach dla tego tak rze- / czona ýsz ona nad wszýtko stwo- rze- / nye umýlouana Thesz ýsz ona uýsz / szeý uýe taýemnýcze

¹⁾ powyszona

²⁾ przydz

³⁾ y

⁴⁾ marya

⁵⁾ szlotkoszã boszkã

⁶⁾ laszky boszy

boskŷe bo sam / cristus szwŷatezŷ ŷsz ŷest to nauŷs- / szŷ znak
mŷloszczŷ dacz uŷedzŷecz / tajemnŷeze gdy mouyl¹⁾ ŷusz nŷerze-
ka uasz slugamŷ ale przŷaczŷelmŷ / ysz wszŷtko czom slŷssal od
oczca / mego obŷauŷlem uam Thesz ŷsz- / bogu ŷest wtouarzŷtwŷe
zlŷczno- / na, komu albo anŷolouŷy abo czlo- / uŷekouŷ dupuszczono
ŷest tele k- / rocz uyele bŷch chezŷal oblapŷcz / czalouacz na rŷku
nosŷcz boga / (128 v.) ŷako marŷa bo ŷeŷ bŷl namŷlszŷ /

Czwartŷe dla tego rzezczoŷa przŷ- / aczŷolkŷ ŷsz uoleŷ bos-
kŷeŷ bŷla / barzo przŷyrownana uŷpeluŷajŷ- / acz ŷego przŷkazanŷe
y rada czo / ŷest znak praueŷ mŷloszczŷy bo rz- / ekl Crŷs²⁾ uŷsz-
czŷe przŷaczŷe moŷ / gdy uczŷnŷczŷe czo przŷkazuŷa u- / am, bo
tak pŷsse Cicero poganŷn / ŷsz u przŷaczŷol ŷest yedno chezŷa /
albo nŷechezŷa to panna marŷa / cristusouŷy uczŷnŷlŷ ŷz wzley³⁾ maŷ-
kŷ yego⁴⁾ przŷgodzŷe asz do krzŷŷa / ŷ naszmŷerez yego proua-
dzŷla g- / dzŷe mouŷ Szwŷaty Bŷernad O pŷ- / no blogosla-
uŷona marŷa czo czŷa / przŷuŷodlo na gorŷ s cristusem / caluarŷa,
czemu czŷa uŷeoduŷo- / dla sromŷeszlŷuoszcz panŷenska / albo mŷe-
szcza onego szubŷenŷe / (129 r.) smrodŷuoszcz y owszem anŷ zŷ/
dow anŷ ludzŷy uŷelkoszcz czŷe- / bŷe wstrzŷymala. czemus z sŷa nŷe /
lŷkla stacz mŷedzy lotrŷy poth / krzŷzem a ŷezusem nanŷm uŷszŷ- /
czŷm, czego nŷcz nŷeuczŷnŷlo ŷe- / dno moc z uŷelkŷeŷ mŷloszczŷy
kto- / rŷsz ŷemu bŷla zlŷczona ŷzesz / ktemu zŷdŷa mŷala abŷsz
snŷm / bŷla na krzŷsz przŷbŷta a thako / za nasz uczŷerpŷala /

Vtore rzezczoŷa sŷostra Canti- / corum czwartego capitul-
lum / zranŷlasz serce moŷe sŷostro mo- / ŷa a to ŷsz cristus ŷest
sŷn⁵⁾ podluk / natury bogu marŷa ŷest boza dz- / yewka przesz lŷskŷ
Thesch ŷsz osta- / la dzŷedzŷczkŷ skrŷŷtusem Tesch / ŷsch ŷest
sŷostra anŷolom dla / swego panŷenstwa ŷako mouŷ / (129 v.) An-
selmus panyenstwo ŷest sŷostŷ- / ra anŷelska czeszcz cznot⁶⁾
szmŷerez / grzechom a szwŷatŷy Jeronŷm mo- / uŷ ŷsz zawzdy
anŷolom ŷest uro- / dzone panŷenstwo ktore sama / marŷa uŷernŷe
poczŷla sama ŷ / mŷszla ŷ czŷalem ŷe naczŷszczŷeŷ / acz boga po-
rodzŷla zachouala /

Trzeciŷe rzezczoŷa ŷest czor- / ka ŷako mouŷ dauid S- / lŷsz
dzŷeueczko a czorko a oglŷdajŷ / a sklonŷ ucho twe Czo rozum ŷe ŷ/
ŷsz to dauŷd prorokoual o anŷelsz- / kŷm wszwŷastouanŷu gdŷ rzek
S- / lŷchaŷ czorko czo anŷol tobŷe rzece / abŷsz u uŷerzŷla bo
s sluchanŷa uŷa- / ra przŷchodzŷy a patrz na pŷsmo p- / roroczŷe
ktore wtobŷe sŷa ma uŷ- / pelnŷcz a sklon ucho twe przesz po- /

1) przywe / czerzy / krystvz /

2) przyweczery

3) ley

4) w

5) maryey

6) a

sluszenstwo abysz począc mogła sý- / na bozego a zapamýtaý ludu /
 (130 r.) ý domu twego to ýest kozdeý za- / dze szwýeczkyeý czo
 gdy uczýnýsz / mouý Daudid poząda krol bog czu- / dnoszczý tweý
 (tweý) czýsthoszczý /

Czwarte rzeczona oblubýený- / cza Canticorû czwartego, ca- /
 vñnýdzý oblubýenýczo przýýdzý a- / bądzýesz ukoronouana ý rze-
 czoną o- / blubýenýcza podluk ýego bostwa / bo ýest nýerną matką
 podluk cz- / louýecenstwa, A slusznýe oblubýe- / nýcza rzeczona bo
 cristusouý przesz / nýaraý ý myloszcz złączona a ýsch / cząstka krwýe
 ýeý zbstwem wk- / rýstusýe ýest złączona /

Soste rzeczona nyeuýasta / gdý ýeý cristus rzekl na / krżýzu
 Nýeuýasto otho / sýn twoý czego ýeý nýe rzekl ýz- / bý panýen-
 stwo była straczýła / (130 v.) ale ýeý rzekl z rodu obýczaýa ýsz /
 była zenczýzna a czudnýe to ý- / mýa pannýe slussalo bo nýeuýa- /
 sta rzeczona ýest pana zmýak- / czaýacza albo ublagaýacza bo / ona
 boga ublagala a ýsz sýa na- / rodzýl sama zasluzýła ý czo uýa- /
 szeý tak ýego zmýakczýła ýsch / wszystkie grzechý ý nýedostatký /
 na sýa przýýal ýeszcze tak ýego ub- / lagala ýsz czo pýerneý o nay-
 mnýeý- / szý grzech karal ten rasz zauýatsze / sam chcąc z ye odpu-
 szczycz czyerpý- / al ý mouy Fulgencius doctor dawno / by zýe-
 mýa ý nýebo upadlo by tak / za nas marýa nýeprosýła cząsto d- /
 la grzechow bog tak sodomských ýak / nýeczýstých abý tak býlo
 mýal u- / czýnýcz /

Sýodme rzeczona kroloua / (131 r.) Czo Daudid uýznal gdy
 rzek Sta / nała kroloua naprauczy tweý / w odzýenýu pozloczý-
 stým /

Thu bý spýtal czemu marýa / rzeczona krolouą gdýsz była /
 uboga bo gdy porodzýcz sýna mýa- / la sklonýcz sýa nýgdzýeý krom
 sth- / aýnýeý nýemýala a gdy syna ofýa- / rouala dwoýe sýnogar-
 laþ ofýaro- / uala a dwýe goląbýczky Thesz bar- / zo ubogýe odzýe-
 nýe mýala y cris- / tusa wubogýe pýeluszký obuýna- / la Tesz yey
 oczýecz Joachým kro / lem nýebýl any yey szwýata mat- / ka anna
 yakýego krolestwa krolu- / wą była /

Odpouyedam ýsz acz marýa pan- / na była naubossa ubostwem/
 dobrouolným bo nýcz mýecz acz bý / była mogła nýechczýala a wszako
 to / uczýnýła ýsz to zrozumýala czo crûs / radzýcz mýal, yesly chcesz
 býcz dosko / (131 v.) nalý zaprzedaý wszystko a daý ubo- / gýem
 y owsem wždy była krolu- / uą bo skrolewskýego rodu poszla /

Thesz dla pomazanya bo ýako czlo- / uýek krola pomazuýe
 a stað krolê / býua, uyssý pan bog tą panną poma- / zal gdý zducha
 szwýatego krola w- / zýuoczýe nosýla Thesz ýsz od kro- / la nad
 krolmý ýest proslubýona Cz- / warte dla uýana bo ý nýebo ý czo /
 wným ýest y chwalą nýebýeską uý- / ¹⁾ anoual a grzesznýkom

¹⁾ m

wszÿtkÿm za / matka ŷ krolouą dal pÿąthe dia / figur przez kotore
 była fÿguroua- / na bo przez krolouą przez pÿerua / Saba kotora
 u salomona wszÿtko / czo chcÿyala otrÿymala. przez he- / ster
 kotora asuerus barzo mÿloual / Szoste dla czczÿ y mocÿ yey da- /
 ney dla nasz /

Soste dla czczÿ y dostojnoszczÿ / (132 r.) krolewskÿeÿ mocÿ
 ŷeÿ daneÿ bo / ŷa ŷako krolouą pouÿsszÿl bog / nad wszÿtko stwo-
 rzenÿe /

Syodmÿe dla ukoronouanÿa / bo przÿ swÿm wnÿebo wÿzacÿju /
 yest przed wszÿtkÿmÿ anÿolÿ ŷ / szwyatÿmy tedy wnÿebÿe bada- /
 czÿmÿ ukoronouana a ŷako kro- / loua w nÿebo ŷako wkrolestwo ¹⁾ /
 uÿedzÿona O kotorey rzekl Szwÿa- / ty Jan w apacalipsi dwu-
 nastego / capitulum Nÿenÿasto obleczona / slonczem a myesÿacz
 pod nogamÿ / ŷey a na glouÿe ŷeÿ korona zgw- / ŷa(r)szd dwana-
 szczye Daÿ boze / bÿsmÿ thą tak dzÿwną koroną / ogladaly amen
 Jesus maria /

Napysano wprzeÿpouÿesczy- / ach pÿeruego Capitulu /
 (132 v.) Sÿnu nÿeopuszczaÿ zakonu ma- / tkÿ tweÿ chceszzÿ abÿcz
 dana las- / ka glouÿe tweÿ gdÿe Salomon / upomÿna nasz wduchu
 szwyatÿm / bÿsmÿ panny naszeÿ marÿeÿ wna- / ucze zÿuota ŷeÿ
 cznotlÿnoszczÿ / naszladoualy kezemu nam radÿ / fÿgura Jaco-
 boua gdÿe ŷsz matkÿ / usluhal oczeczowskÿe blogoslauÿ- /
 enstwo otrÿymal czo tesz potwÿ- / erdza (marÿa) natura rostropna /
 w tÿm ŷsz rzecz kozda mÿluÿe so- / bÿe podobną mÿ thesz wlascze /
 panna marÿa podobną mamÿ / za matka mÿecz a ŷeÿ naukÿ zÿ- /
 uota sluchacz kezemu mouÿ tesz / Szwyaty ambrosi Nÿeeczÿ ba- /
 dzÿe ŷako w obrazÿe uÿmaloua- / nÿ zÿuod marÿeÿ pannÿ sktoreÿ /
 (133 r.) ŷako szwÿercÿadło ukaznÿe sÿa / czudnoszz czÿstoszczÿ
 ŷ rząd czno- / tlnÿoszczÿ wszÿtkÿeÿ /

O thÿm zÿuoczÿe badÿzemÿ / bacÿycz ŷedno glabokÿe pÿ- /
 tanÿe czemu wpyszmÿe szwyathÿm / przez apostoly ŷ ewanÿelÿstÿ
 ŷ ŷn- / sze doctorÿ szwyate opuszczona ŷest / przez uÿpÿsanÿa hÿ-
 storÿa ozÿuo- / czÿe marÿeÿ pannÿ y o ŷeÿ poca- / tku o ŷey
 uczÿnkach dzÿwnÿch o / yey szmyercÿ o szwyathoszczÿach / ko-
 szczÿelnÿch ŷeszly ŷe przÿŷala acz / macÿŷey pÿeruego capi-
 tulū pÿsacz / rzekl o bozÿym rodzaÿu telko ŷacob / urodzÿl ŷozepa
 maza marÿeÿ / sktorey sÿa narodzÿl iesus kotrÿ / rzeczon cristus
 Thesz lucas telko / pouyeda oney poslan ŷest anÿol / do panny
 a nÿeuÿpÿsuÿe ŷeÿ po- / czatku ŷeÿ uczÿnkow ŷey zÿuota /

(133 v.) Odpouÿedam z uÿelkÿem uoÿ- / czÿechem na ono/
 slono gdy py- / sze poslan ŷest anÿol ŷsz to uczÿnÿl / (anÿol)
 duch szwyatÿ dzÿwnÿm rza- / dem boskÿeÿ madroszczÿ a to prze-

¹⁾ yey

to bo gdŷsz ȳezus erŷs snŷeŷ sŷa / narodzŷł sluszno uŷerzŷmŷ ȳsz
bŷ / la szwŷata czudna cznotlŷna, ap- / rzeto dosŷcz rzek ma-
cz ŷeŷ sktoreŷ / narodzŷł sŷa ȳesus a lucas gdŷ / rzekl poslan ŷest
anŷol do dzŷeui- / cze mouŷ bouŷem aristoteles k- / to ŷedno
rzeknŷe okŷm uydzŷ sa / ȳsz uŷacezŷ sŷa tam zamŷka gdŷsz /
rzek tedŷ maczŷeŷ ȳsz sŷa snŷeŷ / narodzŷł Jesus przeto rzekl
ȳssŷa / szwŷatŷ s szwŷateŷ pannŷ naro- / dzŷł /

Thesz przeto dla pobudze / nŷa naszego ku nabozensthwu / bo
ȳsz doctorouŷe szwŷaczŷ od eu- / angelŷsth nŷcz pŷsma onŷeŷ nŷe-/
(134 r.) mŷelŷ tŷm goraczey s szwŷatoszczŷ / ȳezusoneŷ ŷey sŷa ba-
dalŷ kezemu / zobŷauyenŷa ducha szwŷatego przŷ- / szlŷ podluk
onego pŷsma ktorzŷ po- / zŷuauŷa mŷa ȳeszcze lacznŷa a ktorzŷ / mŷa
obŷauauŷa zyuoth uŷieczny / othrzŷmaŷa /

Trzczŷe przeto bŷsmŷ sŷa korz- / ŷlŷ gdŷsz czŷ o panŷe ȳe-
zusŷe / pŷsacz euangelŷszczŷ opuszczŷly od / lata narodzenŷa ȳego
asz do trzŷ- / dzŷesnego roku ŷ tesz opannŷe slu- / sznŷe tedŷ abŷ
sŷa spelnŷlo ono / pana Jesusa slouo czo popŷsal Lu- / cas sŷo-
dmenastego capitulŷ to / sŷa stalo gdŷ popelnŷczŷe uczŷn- /
kŷem wŷzytko czo ŷest uam przŷ- / kazano mowczŷe sludzŷ ȳestsmŷ/
nŷepozŷytecznŷ Drugŷe pŷsma tak / mouŷ Mathei Szostego capi-
tulum / Nŷetraŷy traŷa przed tobŷa prze- / (134 v.) tho pan iesus
ȳ marŷa panna nŷe- / chcŷzŷelŷ tajemnoszczŷ swŷch szwŷa- / toszczŷ
obŷauŷcz podluk ŷako pŷssa- / no wprzepouŷeszczŷach dwu-
dzŷe- / stego sŷ odmeo capitulŷ chcŷzŷeŷ / abŷ czŷŷa chwalŷł
ŷazŷk czudzŷ a- / nŷe twoŷ mouŷ bouŷem tak szwŷa- / tŷ grze-
gorz nyemozesz ostrzcz pra- / cze thweŷ zŷdze ku zbauŷenŷu zle- /
mu duchouŷ ȳeszlŷsz teŷ nŷeskryl / od uŷadomoszczŷ ludzkŷeŷ ten
bo- / uŷem cheze aby ŷ odarto zlupŷo- / no kto ŷawnŷe nŷekrŷŷe
skarbu / ȳm uŷacezŷ czo mŷlŷesz tego pŷl- / nŷeŷ od kozdego
strzczesz bŷcz abo / nŷeodkupŷono nŷeuprossono nŷe- / uŷdarto abo
nŷenkradzŷono /

Jusch ku zŷuotu pannŷ / marŷey przŷstapŷuŷacz / pŷtham wtore
ȳeszly- / (135 r.) Marŷa Szwŷatoszczŷ koszczŷelne w- / swŷm zŷuoczŷe
przŷŷmouala kto / re sa krzczsth pothwŷerdenŷe czŷa- / lo boze. po-
kuta, malzenstwo, ostath- / nŷe pomazanŷe a szwŷaczenŷe kap- /
lanskŷe /

Odpouŷedayaczŷ mouŷa tak / zwoŷcz ŷechem uyelkŷm oszm- /
dzŷeszŷatego pŷeruego capitulum / na ono slouo poslan ŷest anŷol
ȳsch / blogoslauŷona marŷa wswŷm zŷuo- / czŷe wszŷtkŷ szwŷato-
szczŷ przŷala / koszczŷelne pod czasem ustanŷone / a to dla sŷed
mŷorakŷeŷ przŷczŷ- / ny pŷerue dla ŷeŷ pokorzŷ bo ŷm / bŷla
szwŷata tŷm bŷla pokornŷ- / eŷsza stego to baczacŷ ȳsz ona nŷe- /
badaczŷ ku oczŷszczŷenŷu pouŷn- / na a wszako sŷa wŷuŷodla wto-
re / dla uŷpelnŷenŷa przŷkazanŷa bo / przŷkazanŷe wszŷtkŷ ludzŷe
obuŷa- / (135 v.) zuŷe abŷ ŷe pelnŷlŷ Trzczŷe d- / la ŷnszŷch
zgorszenŷa bo bŷ bŷlŷ ŷn- / szŷ krzczszczŷanŷ tŷmŷ szwŷatoszczŷa-

mý gardžylý Czwarthe ku rozmno- / zenýu swých zasluk Pýate
ku_ska- / zenýu kaczerstwa kotre mouýlo / ýzbý ona býla nýeczlo-
uýek ale an- / ýol Sosthe dla ludžý doskonálních / nauky aby ten
ktořý szwýatý ýest / býl bý szwýatšszý Syodme dla zes- / romo-
czenýa grzeszných ktořzy bý sýa / chežýelý od szwýatoszczý uýma-
uý- / acz nýechezczý pokutý przýmouacz / gdýsz slyszą ýsz panna
marýa ýe p / rzýýala /

Jusch o kozdeý szwýatoszczý / mouýecz chežą poczawszy /
o krcszýe ýsz okrczona cze- / mu sýa nýktořzy tak prczczýuýaýa /
ýsz mađřý czlouýek nýecz darmo czý / nýecz nýema, a gdý nýepotrze-
buýe / lekarstwa nýepřžymuýe, gdýsch / tedý marýa panna býla
wzýuocze / (135 v.) Szwýatheý anný poszwýaczona a p- / rzesz
pýeruorodnego grzechu poča- / ta krztu nýepotrzbouala Drudžý /
sýa tak prczczýuýaýa ýsz ona býla la- / ský pelna ktořasz by stego
krztu las- / ka wzýala Thak drudžý kyedýsch / krczona tedy ma
býcz ýeý krczenýa / szwýato ýako oczyszczýenya /

Y a tak odpouýedam zuýelkým / uoýczýechem ýsz panna okrczo- /
na gdýsz pan ýesus okrczon yapos- / tolouýe, ýako sam cristus szwýat-
czý / Johannis trczczýenastego capitulum / kto ýest omýth
nýepotrzebuýe ýedno / aby nogý omýl bo by býla nýeokr- / czona
nýeotržýmala bý býla znamý- / enýa ktořým ýest od zýdostwa ý po- /
ganstwa od dzýelona /

Na ty wspotřý Napýeruý odpou- / uýedam ýsz panna nýe-
darmo / abo nýeprožno krztu przýýala bo / acz grzechu pýeruoro-
dneho nýemýa- / la a wszakosz po krczýe obfýczýeý / (136 v.) la-
ską ku sprczczýuýenýu sýa grze- / chom wzýala ý doskonalsą
uýara /

Gdzýe ýeseze tak mouýa ýsz ý czlo- / uýek wzýuoczýe pos-
szwýaczoný, ma / sýa krczýcz dla trzech rzeczý pýerua / aby sobýe
nabýl znamýenýa po kto- / řým bý býl poznán sýnem božým W- /
tora aby býl maće bozeý podluk czý- / ala przýrownan Thrzczýa
dla pos- / luszenstwa, to panna otržýmala bo z- / nak sýnow božých
wzýala pomnoze- / nýe odplatý ý cznoth přatkýe czýný- / enýe Na-
then wspotřý szwýata / ýey krztu nýemamý odpouýedam / ýsz
tego nýebyla potřeba gdýsz býl / taýemný a porodzenýe ýawne cze- /
musz musýl býcz uýnod ýawný a / przeto ý ýego szwýato ýawne /

O potwýerdenýu tak mouýa / ýsz gdýsz marýa býla dosz- /
konala krcszczýanka býla potwý- / erdzona acz otým nýepýsano
przesz / (137 r.) ktořego býskupa bo acz potwýerdze- / nýe nýe ýest
szwýatoszcz potrzebna ale / kto by ýa wzgardžyl ýest rzecz ka-
czer- / ska /

O czeýe božým tak pýszą / ýsz czasto ýe przýmouala bo /
tak pýsano actu pýeruego capitulu / býlý trwaýaczý wmodlý-
thwýe ý wpo- / spolýtuanýu lamanego chleba zma- / rýa matką
(ýego) yezusouą czo sýa o / czýele božým rozumýe podluk uoý- /
czýecha syodmego dzýesatego sostego LXXVI / capitulum na
ono poslan ýest anýol / bo gdýsz crús ýey mýlý sýn dal býl / yusz

przŷkazanŷe Joannis sostego c: / yeno kto nŷepozŷual czŷala
 dzlouŷe- / czego a nyepŷl bŷ krwŷe ŷego nŷema / zŷuota wsoby
 dla tego zŷuota uŷe / cznaego (sic!) panna ŷego ¹⁾ pozŷuala bo ste-
 go przŷŷymouanŷa panna marŷa w: / zŷa czasthsche wspamŷatanŷe
 ma- / kŷ ŷego o goraczsche ŷego mŷloua- / nŷe ŷ przŷŷymuŷacz
 ŷego wszwŷaŷo- / szczŷ teŷ czasto ŷ uŷdala ŷakŷ bŷl / (137 v.)
 nuŷelbŷonŷ wnŷebŷe /

O pokuczŷe ŷeszlŷ ŷa przŷala / wprawdzŷueŷ spouŷedzŷ w /
 skrusze a wdoszŷcz za grzechŷ uczŷnŷ- / enŷu odpouŷedam z wo ŷ-
 czŷechem osm- / dzŷ esŷatnego pŷeruego capitulŷ ŷsz ma- /
 rŷa panna przŷala laskŷ wszŷtykch / szwŷatoszczŷ uŷsszeŷ nŷsz
 wktorŷch lu- / dzŷech bo ludzŷe gđŷ pokutuŷa tedŷ / abo za grzech
 przeszlŷ abo badaŷczŷ / panna sama grzechu nŷemŷala stego / nŷepo-
 kutouala ale ŷsch ŷm gardzŷ- / la a on sobye mŷerszyla wtŷm po-
 ku- / tŷ ukazala a przeto mŷasto skruchŷ / mŷala nŷeuŷnnoszcz ysch
 ŷa choua- / la mŷasto spouŷedzŷ wdzŷacznozcz / a dzŷakouanŷe zla-
 skŷ bozeŷ mŷasto / dosŷcz czŷnŷenŷa pŷlnŷe uczŷnkow / dobrŷch
 czŷnŷenŷe /

Gđzŷe bŷ kto spŷtŷal czego sŷa / spouŷedala gđŷ grzechu nŷe- /
 uŷnna bŷla tak mouŷa ŷsz troŷaka / (138 r.) ŷest spouŷedz, ŷedna
 oskarzŷcz swe / grzechŷ, wtora uŷznac nŷegodno- / szcz a nŷe-
 wdzŷacznozcz dobrodzŷe / ŷstwa bozego Trzeciŷa uŷznac nŷe- /
 dostatecznozcz zaslugŷ sweŷ a ta trze- / czŷa bŷla spouŷecz marŷeŷ
 pannŷ / bo tak sŷa spouŷedala ŷsz (ŷego) ²⁾ tha- / ka laskŷ wzŷala
 ktoreŷ nŷgđy slusz- / nŷe nŷe(z)szaslugŷla y nŷe ŷeno ona / ale
 ŷ wszŷtko stworzenŷe /

Tu bŷ kto spŷtŷal komu sŷa sz- / pouŷedala podobno ysz pŷot- /
 rouŷ yako kaplanouŷ nauyssemu / odpouŷedam ŷsch ŷanouŷ eua-
 nŷe- / lŷszczeŷ swemu synouŷ od ktorego / tesz y ynsche szwŷato-
 szczŷ przŷŷymo- / uala po szmŷerczŷ swego sŷna /

O szwŷatoszczŷ malzenskŷey tak / pŷsacz cheza ŷsz prawdzŷ-
 uŷe / panna malzonka bŷla gđye klada / ysz dwoŷaka ŷest doskona-
 loszcz mal- / zenska yedna sluzacza ku bŷtnoscŷ / (138 v.) malzen-
 skye a ta ŷest przesz przŷzuo- / lenŷe oboŷeŷ stronŷ maŷa ŷ nŷe-
 uy- / astŷ ktore uŷslauŷaŷa slouŷ czasu / nŷnŷeŷszego ya czŷebŷe
 byerza za / maŷa a ŷa za zona wtora doskona- / loszcz malzenska
 ŷest (stronŷ uczŷn- / ku malzenskŷego ktora bŷua przesz / zlaczenŷe
 yednego zdrgŷem czŷe- / lesznŷe) obŷczaŷem przŷrodzonŷm / O pan-
 nŷe tak mouŷa ysz aczkoluŷe / poszlubŷla bŷla bogu czŷstoszcz cho- /
 nacz ³⁾ zakonouŷ doszŷcz czŷnŷacz a / zrzadzenŷu bozemu sŷa pole-
 czaŷ ⁴⁾ / (acz) ku touarzŷsthwu (malzenskŷemu) / telko przŷszwolŷla

¹⁾ czytało

²⁾ ot boga

³⁾ a

⁴⁾ acz

mouřaczý obý- / czařem pospolýtým ¹⁾ (stego sřa tesz w- / torego malzenstwa nřeuřymuřacz / ²⁾ by) byla uola boza (wtorego) /

O ostatecznym pomazanju tak / rozumyey řsz panna marřa / by onego přsma nřepřestapřla / (139 r.) Jacobi přeruego capitulu kředy k- / to wszřstek zakon uřpelnř a wyę- / dnřm bř y přřestapřl yest unřen / wszřtkyego gđysz pomazanře řest / od zakonu ř od koszczřola ustanř- / ono na nře panna uřdřř sřa řsz po- / uřnna břla bo tak přsse Matheus / řsz apostolonře obehdzacz mřaste- / czka oleřem mazaacz nřemoczne uz- / dranřalř. přřeto panna acz nyepot- / rzebouala. wszakosz tã szwřřatoszcz / přřřala wzřm wzřřala znamřř s- / wego na třm szwřřeczře szwřřczřast- / wa, a uęwnřenře chwalř přřysz- / leř acz nřepotrzebouala tego ka (sic!) z- / maze grzechu powřednřyego a ku z- / elzenřu nřemocřř bo ř grzechow / třch nřemřřala zawdřř zdroua bi- / la ale wzřřala přřesz tã szwřřatoszcz / odpuszczenře wszřtkyey bolesczř / ktora přřř szmřerczř břna a w- / szřtkyey dusse ř czřřala unřelbře- / (139 v.) (mřelř) (nře) a tesz to uczřnřla zřwel / kyeř sweř pokory /

O szwřřaczenřu kaplanskřm tak / pouřędam řsz tego samego m- / arřa nřepřřřřala anř řego znaku / ma bo to na nřř nřeslussalo dla řey / stadla přřeczřwneho bo ta szwřřato- / szcz ze wnařhrzmem wzglãdem ukazu- / ye czeszcz a wzglãdem wnařhrznřm / podluk prwadřřueř pokory sluzř / ku sluzbře přřeto sřř stadlo řey to / přřezřřřřalo gđysz nauřřszeř czczř / u boga břla wnařhrznřm obřczarře / a zewnařhrz nauřřřřã přřed ludznř / pokora /

Thesz nřeslussalo dla pokory / a dla řnszřch nřenřřasth u- / spokořenřa bo od tego urřadu nře- / uřřstř sã uřřřarře dla stadla y po- / glouřřa nřędostořnoszczř dla thesz / řch krechkoszczř ku zgrzessenřu a / dla nřeslusnoszczř ku rzãdom /

(140 r.) Sna bř rzekl a tedř marřa nře- / břla laskř pelna od pouřędam / řsz acz panna teř szwřřatoszczř nřemř- / ala, a wszak ze wszřřtkã czeszcz ř la- / skã řey wzřřala bo kaplanom břna / dana nauřřerzchu glouřř korona na / znamřřã czczř, tã ma wnřebře, řusz / y tu mřřala nře telko řsz ostala přře- / lozonã wkoszczře le bořnuřaczřm / ale tesz nřebřeskřm, a přřeto řako / papřesz rzeczon sluga nad slugamř / panna marřa rzeczona kroloua / nad krolownamř, w třch kaplanř- / ech tesz řest mocz pozřczona od papřeza szwřřãtego, ale wpanņře do- / stateczna Thesz papřesz ř kaplanř telko na třm szwřřeczře mařřã mocz / ale panna marřa y wnřebře wczřřsz- / czu ř wpřękle y natřm szwřřeczře / a přřeto on řey nabozny doctor / Szwřřãtř Břernad tak mouřř o- / (140 v.) nřęřř dana řey řest mocz ř wnřebře / y na zřemř řsz czo chcze to kzdemu uczřnř /

¹⁾ przyszlřbye gdysz tak

²⁾ gdysz tak

Jusch chczemŷ oglądacz szwŷją / toszcz marŷeŷ panny ktora /
 yest naszym przykładem tą po- / znamy z ŷeŷ zakonnoszczŷ ktora
 ŷesth / potrzebna naszey szwŷjątoszczŷ g dzŷe / uypysą dwanaszczŷe
 regul szwŷjąto- / szczŷŷ bŷoracz trzŷ, od dauŷda szwŷją- / tego, trzy
 od cristosoma dwoŷe trzy / drugŷe, od szwŷjątego bŷernata ¹⁾, grze- /
 gorza ²⁾ Rŷcharda ty reguly z uŷelką / czuynoszczŷą pelnŷla marŷa
 w tym / zynuoczŷe /

Ku pyerwszŷm trzem regulā / przŷstapuyŷe dauŷd rznkl / w du-
 chu szwŷjątŷm psalmo trzŷd- / yestego trzczŷŷego capitulū
 ktorŷ / yest czlouŷek ktory chce zŷuod mŷ- / ecz a mŷluŷe dny uŷ-
 dzŷecz dobre /

(141 r.) Daleŷ mouŷ odwroc sŷą od zlego / a czŷny dobrze
 Szukay pokoju ŷ / barzo ŷego naszladuŷ, pŷerua regu- / la yest od-
 klonŷcz sŷą od zlego Wto- / ra dobrze czŷnŷycz Trzczŷŷa uyele cz- /
 ŷerpŷecz /

Pŷerua regula szwŷjątoszczŷ / ŷest grzechom sŷą uyaro- / uacz
 bo zloszcz uŷnŷ grzechu, przeczŷ- / uŷa sŷą blogoslauŷensthwu
 szwŷją- / toszczŷ A przeto pospolu bycz nŷemo- / ga, przeto bog mouy
 przez sz Esaŷasa / pŷeruego capitulū przestanczŷe zle / czŷ-
 nŷycz a uczczŷe sŷą dobrze dzŷelacz / czo potwŷerdza prauo szwŷjąte
 rzekacz / Szwŷjątoszcz nŷeuŷnnoszczŷ telko do- / brŷm slussa. przeto
 szlŷ pokŷ zlŷ ŷe- / st zbauŷon bŷycz nŷemoze bo tak mo- / uŷ ari-
 stoteles ten sam szczasnŷ ŷesth / kto krom zmazŷ zloszczŷ ŷest,
 gdze / daleŷ tho napŷŷsal ŷze ludzŷe bogo- / (141 v.) uŷe dla
 cznot rzecenŷ sŷą a zlŷ gor- / szŷ ŷest nŷsz ktora bestŷa, przeto ta- /
 ky ma sluchacz czo pŷŷse matheus / trzczŷŷego capitulū po-
 kutą czŷncze / przŷblŷzŷ sŷą uam krolestwo nŷe- / bŷeskŷe /

Na pŷeruā regulā chouala / marŷa panna bo nygdŷ nŷ- / e-
 zgrzeszŷla anŷ szmŷertelnŷe anŷ / powszednŷe, czo tak uŷ u od zŷ ŷsz/
 gdzŷe grzech ŷest tam laska boza / nŷe ŷest, przeto by w pannŷe
 bŷl / ktorŷ grzech tam by bŷla proznoscz / laskŷ, a tako bŷ nŷe
 rzeczona lasky / pelna /

Utora szwŷjątoszczŷ regula ŷ- / est wuczŷnŷenŷu dzŷwn- / ŷch
 uczŷnkow dobrych, przeto rz- / ekl dauŷd A czŷn dobrze bo mo / uy
 Szwŷjątŷ Grzegorz mala rzecz / u boga ta ŷesth zle nŷeczŷnŷycz:
 a- / (142 r.) le thesz kozdy ma praczuacz dob- / rze dzŷelacz /

Na wtoraŷ regulā chouala pā- / na marŷa bo wszŷtka sŷą bi- /
 la uŷdala na uczŷnkŷ dobre bo o- / nŷey zgodnŷe pŷŷse Epifania-
 nus / ³⁾ germanus ⁴⁾, ignacius ⁵⁾, yeronŷn w- / nŷktoreŷ epistole
 ŷsz marŷa pan- / na tak swoŷ czas sobŷe rozdzyelŷla / ŷsz na yu-

1) y

2) y

3) y

4) y

5) y

trznjã wpulnoczj wstaw- / szj do szwytanjã sjã modljã a od /
 szwytanjã rosmjãszlala o sijnj (swj) ¹⁾ jãko sjã mjãl poczãcz nar-
 rodzjcz / krczjcz poszczjcz umãczon bjcz pog- / rzebjon bjcz,
 wstacz zmartwjch w- / njebow wstapjcz, a tam ze bogu dzj- / ako-
 ualã stako laskauego czloujeka / odkupjenuã gdj yusz dzjen szwjã-
 tj / bjã, a to trczjwjeã na dzjen godzj- / nj mjescza na ktorjch
 crũs znam- / jenyte uczjnkj czjnãl przy je- / (142 v.) rusalem
 ktore byly naujedzãcz / obchodzjã laskã bozã rosmjãszlãj- / aç
 s placzem jemu stego dzjãkãjãcz / a od trczjwjeã asz do dzjenujã-
 thej / ²⁾ thkãcz czo koluje barzo subtjlnje / rakoma swjã robjã,
 gdzje po- / ujedãjã jsz jest wjadnjũ jej ro- / boty pasek nad
 ktorj njcz czudnj- / ejszego njemasz takjey (w) roboczje / od
 nonj (asz) (do) dzjenujãtej godzj- / nj njenujsza z modljtwj asz
 anjola / uszrzala a od njego pokarm przj- / njesyonj wjãla gdzjesz
 bogu dz- / jakouala Benedicite j gracias / moujãcz zuczljuoszczjã
 j wdzjã- / cznoszczjã njelkã, czemu sjã njeth- / rzeba dzjenuacz
 gdsz czj synom jz- / draelskym pokarm dal bog napusz- / czy
 przesz czterdzjeszczj lath anjel- / skjã rakoma spraujõnjã sp- /
 (143 r.) rauõnj ³⁾ heljassouj wstapujãcze- / mu na gorã oreb. da-
 leko uãczej / marjey pannje sluszno bjlo to uczj- / njcz jãko
 swej pannje j matuch- / nje tjm ze telko od anjola pokar- / mem
 bjã zjã ⁴⁾, ktorj pokarm jey / od bjskupa wklastorze dauano ten /
 przebog sama røkoma swjã (robi- / la) rozdauala j to czo njro-
 bjã Se- / duleus mãsz szwjãtj tak onjey pj- / sse jsz przj
 glouj jey losku bjã ly- / brãjã kszjãg pelna gdzjesz czãsto / sen
 j robotã sobje przerjãla wsta- / uãcz. a pjãmo czczjã prorocz-
 kjã / w tey ze thesz wkownatczã j mjescze / modljthwj bjlo,
 gdzjesz w gorãczjã / duchu bjãla od anjolow podno- / szona
 a oweczelenjã bozjã tam ro- / zmjãszlala /

Thrczjã regula jest czjerpj- / ecz wszjtkj od boga przepu- /
 szczone przczjwnoszczj a tho / (143 v.) gdj Dãuid mouj szukaã
 pokoja a- / mocznje jego naszladuj bo czjerp- / lyuoszcz uczjnek
 doskonãlj ma iaco- / bi pyeruego capitulum napjãsano g- / dzje
 mouj Szwjãtj grzegorz zjuot / szwjãtjch wczjerpjlyuoszczj bjã /
 poznã jãko crũs rzek luce dwudz- / jstego pyeruego capi-
 tulũ wczjerpjly- / uoszczj uassej otrjãmaczje dusse ua- / sse /

Tã regulã marjã panna choua- / la bo jej czjerpjlyuoszcz bjã /
 dzywna (od kozdej zloszczy) a kto mo- / ze rosmjãszljcz jãkã czjerp-
 pjlyuoszcz / mjãla panna przj wszjtkjey rozczã / j smjerezj przj
 ktorej bjã swego / mjãlego sjã, gdzje slouã njeczjerp- / pjlyuoszczj

¹⁾ boszem
²⁾ godziny
³⁾ atesz
⁴⁾ a

zadnego wtakým smät / ku njeukazala ktora to byla zaslu- / zyla
 ysz swą modlytwa jedna wszý- / tký katý yeý sýna krzyzownýký
 po- / býcz ý zatraczýcz mogla gdýsz helias / modlytwa swą z nýeba
 ogným, ksýa- / (144 r.) za ý z ýego poddanymy spalýl a / panna
 aný pomstý aný przeklýna- / nýa aný potapýenýa ým zádala a- / le
 sýa zanýmý modlyla ku ktoreý / uoláyczýe o wspomozenýe /

Podluk szwýatego crisostoma /

Trzý sa rzeczý nalepsze kto- / re szwýaczą czlouýeka, czýstoszcz
 se- / rca ¹⁾, dobrých uczýnkow obfýte czý- / nýenýe zdobrem umý-
 slem, a oblycz- / noszcz ducha szwýatego ²⁾ /

Jusz ku szwýateý panný regule / czwarteý przystapuyáč ta za- /
 lezý weczýsteý a szwýateý zádý (e(r) ³⁾ / (cza) ý mýszlý to
 ýest abý sýa ku zad- / neý rzeczý szwýeckýeý czýelesneý / nýe-
 sklonýla Mouý bog przezs ýsa- / ýassa omýuáyczýe sýa a czý-
 stý bądz- / czýe oddalczýe zloszcz mýszlý uasz- / ých od oczu mo-
 ých bo y cristusz / uydzenýe obýeczuyé bostwa swe- / (144 v.) go
 tým telko czýstego sercza rzekáč / Mathei pýatego .c. blogoslauýený/
 czýstego sercza bo oný boga ogláda- / ýa tego ýest ten výuod
 Szwýatego / augustina mouýáč Taký kozdy ýe- / sth ýako to
 czo mýluýe yeszly zýe- / mýa zýemýasz, yeszly boga ýa nýe- / mo-
 uýa tobýe ýsz býsz býl bogým / ale sluchay boga przesý dauida
 gdzie / mouý yam rzekl ýsz bogouýe ýes- / teszczýe uý bo bog my-
 loszcz a ktho / mýeszka wmyloszczý w bodze mýesz- / ka a bog
 wným /

Tą regulą chouala panna / marýa otým szwýathczý Sz- / wyá-
 ty Ambrosý gdý mouý czo ýest / szlathethnýeýszego nad matka
 bozą / czo ýasnýeýszego nad tą ktora uy- / brala sobýe szwyatloszcz
 uýeczna czo / czýszczego nad ona ktora cristusa / przezs narussenýa
 porodzýla gdýsz / (145 r.) gdýsch panna býla nýetelko weczýe- / le
 ale tesz wumýszle Mýszlý mýala / dobre za touarzýsse bo wserczu
 bý- / la pokorna, w slonýe uazna, w umý- / szle rostropna, wrozmo-
 uýe mýerna / weczýenýu pýlna, w roboczýe usz- / tauýeczna,
 w mouýe sromýeszlyna bo- / ga zawzdý szukaýacza, pelým ser- /
 czem ýego mýluyacza Czoseh tesz po- / nýeda Swýaty ansel-
 mus mouýáč / ýsch marýa panna taką czýstoszczą / slýnala ýsch
 pod bogým uýáčssá / nýemoze býcz nalýezýona /

Pýata regula szwýatoszczý ýe- / sth prostý a szwýaty umýsl /
 ktorým býna czlouýek rzádz- / on wezýnýenýu dobrego uczýnku bo /
 rzekl crús Mathei Sostego capitulú / kaganýecz czýala twego
 ýest oko twe / ýeszly oko twe proste a nýemaýace / (145 v.) nýe-
 ktoreý czaszczý czýemnoszczý ba- / dzye tesz czyalo twe ýasne

¹⁾ pokora

²⁾ thaky ma y naydze

³⁾ y

wszŷtŷko / ŷeszly oko twego umŷslu zle badzŷe / tedy ŷ czŷylo
 czŷyemne twe badzŷe / wszŷtŷko bo ŷako tesz mouŷ prauo / szwŷŷate
 ysŷch bog na umŷsl patrzŷ uŷŷa- / czeŷ nŷsch nauczŷnkŷ bo umysl
 ko- / nŷecz uczŷnku ustauŷa, a ŷako mouŷ / phŷlozow ktorey rze-
 czŷ konŷiecz dobrŷ / wszŷtŷka rzecz dobra, a dla tego mou / Apo-
 stol wszŷtŷko czŷŷnczŷe ku chwale / bozeŷ /

Tŷa regula chouala marŷa pan- / na bo wkozdyŷm uczŷnku nŷ- /
 czego ŷnschego yedno chwaly bo- / zey szukala yako mouy onŷey
 Swŷŷa- / thŷ Ambrozŷ wksŷŷaskach o dzŷe- / uŷczthwŷe pannŷ
 marŷeŷ /

Sosta regula Szwŷŷatoszczŷ ŷe- / sth wplŷnŷenŷu laskŷ du- /
 cha szwŷŷatego krom laskŷ du- / (146 r.) cha szwŷŷatego Nykth sŷŷa
 cszwŷŷa- / czŷcz nŷemoze, yako mouŷ aposto / nŷeŷestemŷ dosta-
 tecznŷ czego mŷsz- / lŷcz znasz ale nassa dostatecznoszcz / zboga
 ŷestli a yako mouŷ prauo / szwŷŷate y przŷkazanya bozego kr- / om
 lasky yego napelnŷcz nŷemozŷnŷ / y tesch prauo mouŷ na ŷn-
 schym / mŷescu ysŷch krom laskŷ bozeŷ mŷ- / escza nathruathsze (sic!)
 dusse zbauŷcz / nŷemoga, bo adam z raŷu, luciper / z nyeba zgrze-
 szŷŷŷy upadŷ kto prze- / to szwŷŷatŷm chce bŷcz ma praczo- /
 uacz wtŷm zŷuoczŷe o laskŷ boza / a ŷŷa umyecz zachouacz /

Tŷa regula marŷa chouala gdŷsch / sama byla laskŷ bozeŷ
 pe... o / czŷm szwyatezy anŷol gdy rzek laskŷ pel- / na /

Sŷodma regula podluk / szwŷŷatego bŷernata szwŷŷato- / szczŷ
 yest trzŷmacz thrzeszwe / (146 v.) pozŷuŷenŷe bo mouŷ prauo
 boze / obzarstwo nŷcz nŷedopuszcza nŷebŷe- / skŷego czlouyekouŷ
 mŷszlŷcz ŷako tez / cristus mouŷ Luce duudzŷestego pŷeruego /
 ostrzegaŷczŷe sŷŷa aby nŷebŷly obczŷ- / azonŷ sercza uasse obzar-
 stwem a / pŷŷansthwem Pŷothr szwŷŷathŷ ws- / wŷch canonŷcech
 epistolach tak uo- / la braczŷa trzeszŷŷ badzŷczŷe bo prze- / czŷŷwnŷk
 uasz dŷabel okraza szukaŷ- / aŷz kogo by pozarl ktoremu przczy- /
 uŷŷaczŷe sŷŷa mocznŷ w uŷerze /

Tŷa r(z) egula chouala marŷa zawsz- / dy ue wszŷtŷkŷch rze-
 czach zŷuŷacz / mŷernŷe rzatko barzo pŷŷacz yako / pysse Sz w ŷŷ-
 ty ambrosy ŷako mam uŷ- / slouycz w pannŷe marŷeŷ pŷczŷŷa ŷe- /
 dzenŷa mŷernoszcz prace yey obfŷ- / toszcz, gdŷ pŷerwscha rzecz
 mŷerno- / szcz wmarŷeŷ byla nad natura wto- / ra pracza ŷeŷ maŷa
 byla naturze / (147 r.) bo wnŷeŷ zadnŷ czas nŷgdŷ nŷe- / byl
 opuszczon wnŷey ustauŷcznŷ byl / dzŷen poszczenŷa acz nŷekŷedy
 przŷ- / szla yey uola ŷeszcz zachezenŷa po- / karm yey byl ktory
 uŷŷaczŷ natu- / ra ŷeŷ umorzŷcz mŷal nŷszlŷ posŷ- / lŷcz a ozŷ-
 uŷcz albo roskosch uczŷ- / nŷcz, spanŷŷa zaŷza nyepŷerueŷ ŷ- / eŷ
 przŷszla alŷsch potrzeba przŷ- / padzŷyla, a gdy ¹⁾ odpoczŷuualo czŷŷa- /

¹⁾ yey

lo ¹⁾ dassa yey wczuŷnoszczŷ była ²⁾ / ktora zawzdy ³⁾ uespanyu (, abo czo / cztla, rozmŷszlala albo sen przer- / wawschŷ ku czczŷenŷu wstala al- / bo czo była wpamŷaçz wlozŷla to / roszbŷerala ku dlus- szemu pamŷa- / tanŷu albo czo umŷala to s soba / ŷako ŷnszemu pouŷedala Modlŷ- / thwa ŷaka była stheŷ trzeszuosz- / czŷ yusch uŷssezŷ pŷsana (oto bacz) /

(147 v.) Otho obacz thrzeszuoszcz a czuŷ- / noszcz pannŷ ma- rŷeŷ matuch- / nŷ naszey kozdŷ czlouŷecze zakonnŷ /

Osma regula szwŷatoszczŷ ŷe / sth w zadzŷ laskŷ laska bo- / uŷem ŷest taka przezs ktoreŷ anŷ / uŷara, any sprauŷedlŷuoszcz, anŷ / dobre uczŷnkŷ, pomoczne sã ku z- / bauŷenŷu przeto apo- stol do korŷn / thow trzynastego capitu mouŷ bych / ŷazŷkŷ ludzkŷmŷ mouŷl ŷ anŷels- / kŷmŷ a laskŷ bŷch nŷemŷal stalem / syã ŷako mŷecz brznŷaçza, przetho / mouŷ Szwŷaty Byernath ŷsz uŷel / koszcz kozdego czlouŷeka szwŷatho- / szczŷ bŷua ba- czona podluk mŷarŷ / a uaznoszczŷ laskŷ ktora pouŷnŷen / mŷecz ysz tesch duseha rzezona ba- / dzŷe uelka ŷako laska wnŷey uŷ- / elka (mala ŷ laska mala) a ŷeszlŷ / laskŷ nŷemasch nŷcz, dussa bãdzŷe / (148 r.) rzezona ⁴⁾ nŷcz /

Tã reguã chouala panna mari- / a bo uysoko boga mŷlouala / a swego blysznŷego dla boga ŷako / sama sŷebŷe /

Dzŷeuŷata regula szwŷatoszczŷ / ŷesth (w) fundamentu pokorŷ/ szwŷatey ŷako cristus rzekl przezs / lucassa syodmenasthego capitulum / gdŷ wszŷtko spelnŷczŷe czo uam p- / rzykazo mo- wczŷe z ludŷ nŷepozŷ- / tecznŷ ŷestemŷ A ŷndzŷe rzekl osme- nastego capitulu ktory sŷã upokorzŷ / bãdzŷe pouŷsszon hugo mouŷ o poko- / rze on ŷesth wŷatssŷ w nŷebŷe ktory / tu ŷesth namnŷeŷschŷ na szwŷeczŷe /

Mariŷa matka boza była napo- / kornŷeŷscha tu na szwŷeczŷe / dla ktoreŷ cznotŷ była mŷla mŷ- / lemu bogu ŷsch potym sŷã ŷego/ matka stala tako ŷsz sama rzek / la napisano Luce pŷeruego capitulu / (148 v.) wŷrzal napokora sluzebnŷczkŷ s- / weŷ oto stego blogoslauŷona mŷã / bãdã mouŷcz wszŷtkŷ rodzaŷe /

Dzŷeŷata regula szwŷatosz- / czŷ ŷesth dacz polepszenŷe / blysznŷemn jako mouŷ Rŷ- / chardus ysch ma bŷcz czlouŷek sz- / wŷatŷ nŷetelko u sŷebŷe ale tesz ku / blysznŷm swŷm rzãdnŷ po- dluk ŷa- / ko rzek Aposthol opathrzmy dobrze / czŷnŷcz nŷetelko przed bogŷem ale / tesch przed ludzmŷ maŷaçzŷ zbud- / uanŷa do- bre obezouanŷe bo mouŷ / prauo szwŷate ŷsz mala rzecz ŷest sa- / memu nŷebãdzŷcz a ŷnschŷm ŷ / slouem ŷ uczŷnkŷem skodzŷcz

¹⁾ blogoszlawyone

²⁾ boszkey

³⁾ byla

⁴⁾ merna

⁵⁾ tesz

bo tak / mouř szwřaty Grzegorz tele razow / szmřerczy prelaczř sř dosthořnyř / acz nycz zlego samř nřeczřnyř ře- / le zlych przykladow swřm podda- / nřm czřnyecz ukazuyř a tego řm do- / (149 r.) puszczař y aristoteles on (sic!) ganřn th- / ak napřsal to řest czlouřek nalepsřř / ktorř nřetelko sam sobře swř cznota / řest pozřteczen ale ř řnsřřm drogř k- / nřeř ukazuye a to řest nagorschř kto / nřetelko ysz sam zly ale ř řnsze po- / garscha /

Marřa panna matka nascha nř / gďř przykladu zlego s sřebe / nyedala bo přsse Szwřaty ambrozř / Nycz nřebylo krzřnego przed oczř- / ma pannř marřeř nřcz krnřbrne- / go wslouře, nřcz w uczřnku czego / by sřř sromacz myala poszczřřa so- / bře nřelamala, rozpustnřne nřecho- / dzřla, glosu frřownego nřemřala ta- / ka řsch řaka břla wczřele postala / taka břla wdussy (řeř) figura řeř / uřelkyeř przykladnoszczř a Szwřa- / thy Jeronřm tak onřeř mouř marř- / ř gnřewlřwř nřkth nřeuřdzřal / (149 v.) slo- rzeczaczř albo przeklřnařaczř / nykth nřeslřssal řsz řeř wszelkř u- / czřnek a moua břla laskř takřeř / pelna řsz kozdř rzecz mussřl řsz tu / bog na řřřřku sředzř Thesch swe- / go blysznřego mřlo- uala bo řemu / naukř dobrřch uczřnkow ukazoua- / la jako mouy Szwřatř Jeronřm řsz / marřa panna praczouala sřř o tho- / uar- rzřszkř swe bř ktora snřch ktho- / řř mouř nřezgrzeschřla by thesch / ktora snřch szwadlřnř přschnř ku / sweř rowneř nřebřla a przez prze- / stanřa blogoslauřla mřlego boga / řsch tesch za pozdrouyenře nřcz nře- / odpouředala yeno dzřřakř schwala / mřlego boga to czřnřacz, by przez / chwalř bozeř nye břla naleřřona / a tako od samey pannř to nřszlo / y zapozdrouyenře odpouředařř- / ezy dzřřakuřmř mouřacz dzřřakř / (150 r.) bogu, a przeto zawdřř anřelř nř- / dany snřř mouřcz a jako namřl- / schř sluzřlř řeř, řesce nad to řeř / zřnoth tak břl chwalebny ř osz- / wřeczřl koszczřolř wszřtkř przř- / kladř dobrřch uczřnkow /

Jedennasna regula szwřato- / szczř řesth okrassenře new- / szřtkyech cznotach przeto mouř swř- / atř Břernad karz sřř czo chezesch / mař sřř czo chezesch nředacz mř- / lř bog obfřtoszczř sweř alřsz ba- / dzřesch cznotamř okrassona a szwřa / ty pauer mouy do korřnthow ez- / wartego .e. nře wmořře zalezy kro- / lestwo boze ale wsameř cznoczře / a nředoszřcz řest řednř mřecz a- / le wszřtky a wszřtkřmř cznotamř / wszřtky grzechř břlř od- rzuczonyř / bo jako rřczarz tego szwřata na- / rřczerstwo sřř nře- uřprawuye / (150 v.) krom zupelnoszczř zbroře, tak tesz / rřczarz cristusow krom wszřtkřch / cznoth a tako jako mouy Szwřaty / grzegorz yedna cznota sama albo nřcz nřeřest abo nředoskonala ře- / sth a wřmowcza rzřmskř Cicero tak / mouř řednosz rzekl yz břsz ředneř / cznotř nřemřal yusz zadneř nřemasz /

Marřa nad szwřathe szwřat- / scha wszřtkřmř cznotamř bř- / la zupelnře okrassona bo mouř / tak Szwřaty Jeronřm yeszlř spřlno- / szczřř obaczřsch nřcz laskř mřlosřerdzřř / nřcz czudno- szczřř a řasnoszczř czego / bř w pannye marřeř nřenalasl do- / sta-

tecznye a zasch nŷepokorna lu- / toszczyua przyajna zgodna smŷe- / rna nabozna ŷ ŷnszŷych cznot pelna /

(151 r.) D(wanasna) Regula szwŷatosz- / czŷ ŷest wthranŷu ŷako / mouŷ Szwŷŷaty grzegorz pro- / zno dobrŷ uczŷynek bŷua czŷynŷon / ŷeszly bŷ przed konczem zŷuota bil / opuszczon bo nŷe ten ktorŷ pocznŷe / ale kto dokona ten zbauŷon badze / samo bouŷem thwanŷe uŷeczna / odplata ktora ŷest sam bog bŷerze /

Myla matuchna mŷlego pana / yezusa krom narussenŷa asz / do szmŷereczŷ ku dobrym uczŷynkom / przŷtauala a wnŷch dostatecznŷ(e) / e thrwala, a zasch tego poznacz / nŷemozemŷ zŷeŷ zŷuota gdzŷe pi- / schŷ ŷsch marŷa sŷedzŷala vnok / panskych sluchaŷacz sloua ŷego / pod krzŷzem stoŷacz nŷedeszla / asch ŷ wgrob wlozŷla po zmar- / thwŷchwanŷu skownathkŷ sz- / (151 v.) weŷ nŷeuŷsla asch ŷ vsrzala po / ŷego w nŷebo wstapŷenŷu z aposto- / lŷ wmodlŷthwŷe bŷla az ducha sz- / wŷŷatego s nŷmŷ wzŷŷala. a potŷŷm / przez sz dwanaszczŷe lath mŷescza sz- / wŷŷate na ktorŷch cristus czŷerpŷ- / al spokora mŷedzŷ nŷeprzŷaczŷel- / mŷ badacz naboznŷe nauŷe- dzala / asch umarla /

A przeto sam sŷebŷe ŷ koz- / dego proschŷ wezmŷ sŷŷ / teŷ panny tŷch prostŷch regul na- / szladouacz ŷeszly chezemŷ oszwŷŷa- / czŷcz sŷŷ snŷŷ¹⁾ krolouacz²⁾ nŷeopu- / szczŷŷmŷ zakonu ŷeŷ zŷ- uota ch- / czeszly abŷ glouŷe twey bŷla przy- / dana laska czo sprzŷkladu rŷch- / leŷ yemu wŷerzacŷ obaczysz ŷa- / kŷeŷ ŷesth ta panna pomoczŷ /

Mŷla³⁾ persona nabozna w- / (152 r.) modlŷthwŷe ustauŷczna ktora ma- / rŷeŷ pannŷe sluzacz oto ŷeŷ pro- / szŷla by ŷeŷ obŷa- uŷla ŷako sŷŷ / w swŷm zŷuoczŷe bogu modlŷla / ŷsch sŷŷ ŷemu tak spodobala a / taka laska odnŷego bŷla napelnŷ- / ona aby ŷeŷ w tŷm naszladuŷacz / mogla sobye zasluzŷcz (s nŷŷ sŷŷ zro) /⁴⁾ w(n)acz w modlŷtw⁵⁾ bŷ takyeŷ las- / ky mogla dostapŷcz, nye- ktorego / czasu maria panna ŷeŷ sŷŷ ukaza- / la ŷeŷ swŷ modlŷ- thwŷ obŷanŷ- / la rzekacz gdŷm bŷla ŷesze mlo- / da wpulnoczŷm wstauala a w- / koszczŷele (padszy)⁶⁾ takom sŷŷ pa- / nu bogu modlŷla Napŷerueŷ / abŷ wszzechmogaczŷ bog dal mŷ / laska ŷz bŷch ŷego przŷkaza- / nye napelnŷcz mogla a ue wszŷt- / kŷm uola ŷego uczŷynŷcz a wszŷth- / (152 v.) ko czo on mŷluŷe mnŷe tesch ŷsz / bŷ dal mŷlouacz a czo on nŷenanŷ- / dzŷ mnŷe nŷenanŷdzŷiecz /

Uthore proszŷlam ŷzbŷch boga / nadeszŷŷtko mŷlouala a blŷsz- / nego mego podluk uoleŷ ŷego, uŷedz- / ŷalam bouŷem ŷsch kozda

¹⁾ y

²⁾ a

³⁾ yedna

⁴⁾ tr

⁵⁾ a

⁶⁾ poklŷknawszy

laska mý- / louanýa od laský ýego pochodzý / a zadna cznota krom
ýego mýloua- / nýa wnasz býez nýemoze /

Thrzeczýe proszýlam pokorý cz- / ýerplyuoszczý, laskauoszczý
cz- / ýstoszczy ý ýnszých wszýtkých cznot ýz bých sýa ýemu býla
ýmý spodo- / bala /

Czwarte proszýlam aby- / ch býla czasz ten oglądala gdy / by
býla dzyeuýcza a panna sýna / bozego poczála który sýa na odku- /
pýenýe wszýtkýego szwýata naro- / dzýcz mýal abých ýego mateze
slu- / zącz ýego pas¹⁾ouacz noszýcz mogla / (153 r.) a nalonýe ýeý
ýemu ýako bogu ch- / walą uczýnýcz²⁾, a to rozumýeý przed / bo-
zým narodzeným bo dla uýelkeý / pokorý mnýmala yz by býla nýe-
do- / stoýna abý matka bozá býla /

Pýatem proszýla ýzbý wszýtek / lud ku sweý chwale zachoual /
stha personą daley rozmauýaýacz / to kthým modlýtwam przýlosýla /
yz kozdą laską kozdą cznotą wý- / ýawszy laską poszwýaczenýa
z uýel- / ką robotha ý praczą nabýla a tom / otrzýmala ustauýczną
modlýthwą / gorącą ządą, głąboką pokorą a / nabozensthwem uýel-
kým placzem a / lzamy³⁾ uýelkým czýala mego udra- / czeným, te-
gom doszla a dostapýla / przeto ý mý teý modlýthwý naszla- / duý-
mý zewssýtkýego dzýakuýacz / bogu /

Jeszcze drugý przyklad na- / (153 v.) pýseha vboga nýektora
nýeuýas- / tha dwýe dzýueczce na sluzbą / y ku naszladouanýu
panný marýeý / w tých cznotach zmlodoszczý uýda- / la a u oltarza
przed obrasz panny ma- / rýeý oný przýuýodschý ýeý ýe pole- /
czýla rzekącz o panno ý pany tý d- / wýe dzýueczký moye czýste
ý mlode / czýebye naszladuýacze ofýaruýa / ty yusch bądz ých mat-
ką y opath- / rzyczyelką a wzyąwschý rączce o- / ných dzýatek ku
rączkam panny / marýeý onego obraza tak ye / złączýla, potým gdy
sýa do domu / wroczýly mlodzýenýecz wezýstym / býalem odzýenýu
ým sýa ukazał / a drogą uprzędzýwschy z asthapýwschy w dom ých /
ýe uprzędzýł ý sto funtow srebra / ku wspomozenýu ých ubostwa
ým / ostauýł upomýnaýacz ýe ku slusz- / býe panny marýeý ých
matky Sa- / (154 r.) syedzý ých zlý to usrzawszý zaýrącz / sromo-
czýcz ýe ýalý rzekącz ýze bý te- / go zle nabýlý czo ony spokorą
czýer- / pýalý a panny marýeý sýa polecza- / lý yzby jako ýusz
ých mathą stey / smotý ým pomocz raczýla, w czým / ýe uýslu-
chala bo w ýedno szwýato / panny marýey w koszczýele pzzeth / lu-
dzmý anýol z nýeba stapýwszý wý- / encze skwýeczýa przýnýoschý
ým / ye na glouý wdzýal rzekącz ty uý- / anký matka uassa marýa
uam przý- / slala a znamýa uassego panyensth- / wa w czýstoszczy
zachouanego ksýa- / za oney zyemýe ý lud pospolýtý / uýdzącz ten
dzýw tak uýelkýe d- / wa klastory panyenskýe zbudoua- / lý ku
czczy panny marýeý y nada- / ly w ktorých ty panny starszýmý u-

1) t

2) mogla

3) y

czynnyly gdzye uyele panyen myeska- / yacz zynota maryey panny
naszladu- / (154 v.) yacz nyebyeska korona wzylaly /

Zynoth regul tych szwyatych ma- / ryeey panny tum uam uy-
pny- / ssal chezazz a tego po uasz zadyacz / byszczye yey witym
naszladoualy bo- / szczye na kozdy czas pouynne uya- / czeey umjecz
lepschymy bycz uyaচেয় / uczynkow mylosjernihych czynnyez tu / nauka
maczye ku szwyatoszczey, przy- / klad y pouod ku dobrym mylosye- /
ruym uczynkom stego panny ma- / ryeey zynotha y tego ksyzaczya /
y thego luda uyelky maczye (p) przyklad Gdzye thesch proscha /
o zdroua marya by thesch tha / panna mnye wspomogla ktheey / Re-
gule thakyeey Szwyatoszczey / Amen /

Jhus maria anna Agnes Franciscus /

SŁOWNIK

wyrazów godnych uwagi.

a. *a* (spójnik): czezycz a szwyączyez 1 v.; od skod rozmaytych a od ganyby 2 r.; thrzeszuoszcz a czuynoszcz panny maryey 147 v.

abo: nyeuydarto abo nyeukradzyono 134 v.

abociem: abocyzem ona począta 21 v.; abocyem tą panną obralo bostwo 34 v.

abowiem: abouyem 34 r.

acz: acz są narodzyla 3 v.; naczyszczyey acz boga porodzyla zachouala 129 v.

aczkolwie (aczkolwiek): aczkoluye 6 r.; aczkoluye poszlubyla byla bogu czystoszcz 138 v.

aczkoli (aczkolwiek): aczkoly 25 v.; aczkoly poszlo z oczcza 82 r.; aczkoly oboye szwyączą począczye 84 r.

adament: adamenth przyczyągayącza 113 r.

alysz (aż): alysch oduolal vzdroyon byl 12 v.; alysz ta panna odemknąta 50 r.; alysz rzecz slyszana abo uydzyana 65 r.; nyebądzye odyąte krolestwo zyemye zydowskyey alysz przydze ktory... 101 r., rzatko mouyla alysz tego barzo byla potrzeba 122 r.; spanya ządza nyepyeruey yey przyszla alysch potrzeba przypadzyla 147; alysz bądzyesch cznotamy okrasson 150 r.

Ambroży: swyąty Ambrozy 144 v., 145 v.

b. *bącz*, *bączysz*, *bączyc*: baczysz thu ysz dwoyakye usele bylo 83 r.; bądzyemy baczycz yedno głąbokye pytanye 133 r.; uelkoszcz kozdego czlonyeka szwyąthoszczy byua baczona podluk myary v. 147.

bádám, *bádász*, *bádać*: s szwyątoszczy yezusouey yey są badaly 134 r.

barwa: troya barua 119 r.; o yey baruye 119 r.

bestyjá: nysz ktora bestya 141 v.

bezierny: beszmyerna 54 v.

bez obok przez (z gen. sine): bez grzechu 8 r., bez grzechu 11 v.

bliższy (bliźni): y podvysszy yego myedzy yego blysszymy 2 r.

- bociem* (albowiem) = *bo-ći-jeśm*: boczym ona pyeruey sthworzona 69 r.;
 dussa czuye w bogomysłnoszczy 111 v.
- bojuję, esz, bojować*: w koszczyele boyuyącym 140 r.;
- boléwám, ász, áć* (oczy): rzatko boleuayą 120 r.
- Brygida*: brigida, brigidzye 12 v.
- brona (bráma)*: w złotey bronye 106 r., do złotey brony 105 v.
- brzemienná*: brzemyenna byla 86 r.
- brzniący, e, á* (brzmiający): stalem syą jako myecz (=myedź) brznya-
 cza 147 v.
- Biernat obok Bernard, Bernadyn, Barnadyn*: byernata 140 v.
- biskup*: byskupem, 2 r., byskup 39 v., od byskupa 143 r.
- c.** *cesárz*: cesarz abo krol 66 r.
- cesarski, e, a*: praua myeszczkyego y cesarskyego 9.
- cokolwie* (cokolwiek): czokolwy 1 v.; czokolwy 13 v.; czokoluye 102 r.
- cudny, e, á*: czvdna yesthesz 1 r.
- cudność, i*: pozáda krol bog czudnoszczy twey 130 r.
- cuź, cóź*: czusz nyecheząc dacz przygany 60 v.
- ć.** *ciało Boże*: czyalo boze 135 r. (ciało i krew pańska).
- cielisty, e, a*: y spytal by tu yeszly byla tlusta a czyelysta abo
 sucha 118 v.
- cielistość, i*: tlustoszcz abo czyelystoszcz 117.
- ciem* = *ći-jeśm*: a tedy czyem bylo yey począczye 69 r.; o chwalebnye
 czyem bylo yey począczye 32 r.
- cz.** *czas*: bo w nyey zadny czasz nygdny nyebyl opuszczon 147 r.
- czte, cziesz, czcić, czcił* (czytać): jako syą czezye wnyektorych ksyá-
 skach 77 v.; ksyagy o tym pysanye pothapya y zakazvye ye
 czezycz 13 r.; yál czezycz 60 r.; pysmo czezyla 143 r.
- czetł, cztło, cztła*: abo czo cztla 147 r.
- czcienie* (czytanie, pismo): czczyenye pouyeda o tēy pannye 43 r.;
 czczyenye mouy 47 v.; ve czczyenyu ustauieczna 109 r.; we czczye-
 nyu pylna 145 r.; ku czczyenyu 147 r.
- czesny, e, a*: yey czesnye obyaueny 87 v.; pyerue czesne obyau-
 ueny 97 v.; ku czesnemu obyauenyu 97 v.
- czujny, e, a*: yey począczya yusz czuynego (dájącego się czuć) 83 r.
- chędogi, e, a* (czysty, piękny): chądoga roza powstaye 9 v.; chądoga
 na uyobrazenyu 120 v.; w nyechądogyem zyuczye 70 v.; na-
 chądoznyeysza panna 91 v.; wnyechądogyey matcze 71 r.
- chędogość, i* (czystość, skromność): dla vyelkyey chądogoszczy o ktho-
 rey pysacz będą 1 r.; zadney makuly nyechądogoszczy nye-
 masch 21 v.
- chądozę, ysz, yć* (zdobić): bo czarne oczy gđzye czarne wlosy tesz y
 to chądozy panny (zdobi panny) 120 r.
- chnet* (wnet): a takze Symeon chneth oszlnął 61 r.
- d.** *dám, dász, dác* (kazać): y dal na onym myeszczu oltarz zbudo-
 uacz 58 v.
- domniémánié, á*: nath rozum ludzky y nath domnyemanye anyelskye 72 v.

- dopuszczę, isz, ić* (dozwolić): ale dotykacz są bostwa nyedopuszczono ym 82 r.
- doskonały, e, á* (dojrzały): w leczyech doskonałych (dojrzałych) 111 v.
- dostateczny, e, á* (doskonały): nyeyestesmy dostateczny (doskonali) 146 r.
- dostateczność, i*: ale nassa dostatecznoscz (doskonałość) 146 r.
- dostojność, i*: przeyyssyla panna anyoly dostojnoszczyą 82 r.
- dostojnye, á* (godny): tele razow szmyerczy prelaczy są dosthoyny 148 v.
- dwanásny, e, á*: dwanasne 91 v.
- dworność, i*: dwornoszczy nyepatrzała 109 r.
- dyjabel, a*: dyablu 13 v.
- dziátki, ek*: onych dzyatek 153 v.
- dzielám, ász, ac* (czynić): uczecze są dobrze dzyelacz 141 r., kozdy ma pracowacz dobrze dzyelacz 142 r.
- dzięka, i*: dzyąky czynyla 76 v., czynyla dzyąky 81 r.
- dziewka, i* (córnka): dzyewka yoachymowa y szwyątey Anny 46 r.; marya yest boza dzyewka 129 r.
- dziwo, u* (cud): mouy Anselmus ten dzyu 2 r. (*miraculum*); dzyw takowy 26 v.; tocz dzyw nat dzywy 66 v.; dzyuy uyelkyemy 106 r.; dzyuy czynyl 112 r.; w dzyw wszytkym byla 112 v.; czego nye yest dzyw 120 v.
- dziwno = dziwnie*: byl dzywno czysty zyuoth 45 v.; o nyeuyasto dzywno osoblyua 92 r.
- e. eja* (wykrz.): Eya przeto o laskaua pany 18 r.
- epistola, y* (list): w nyktorey epistole 142 r.
- f. figura* (i. a. postawa): yaka byla w czeyle postaua taka byla w dusy figura 149 r.
- fryjowny, e, á* (miłosny, kokietujący): glosu fryownego nyemyala 149 r.
- fundament, u* (podstawa): fundament a grunt lasky bozey 15 r.; fundament pokory 148 r.
- g. gádanie, á* (wróżba, wyjaśnienie): prorocy czynily gadanye y uyklad pysaly yey proroczhwa 58 r.
- gańba, y* (hańba): takye ludzye wybavya p. m. od skod rozmaytych a od ganyby szwyeczkyey 2 r.
- gniéwliwy, e, á*: maryą gnyewlŷwą nykth nyeuydział 149 r.
- gore* (pali się): drzewo gore 127 r.
- Grzegórz, a* (Gregorius): grzegorz 106 r., grzegorza 140 v., grzegorz 148 v.
- h. hańbie, isz, ić*: bula takye sromoczy y hanby 13 r.
- Henryk, a*: henryk 15 r.
- j. jádám* (Adam): yadam są przez mąza y nyeuyasty narodzył 89 r.
- jąć, jęć, jęć* (zacząć): yaly są ueselycz 51 v.; yaly przypomynacz 75 v.; sromoczycz se yaly 154 r.; yal bog do uąza mouycz 99 v.
- jęcstwo, a*: odkupycz thwego czlonyeka z yączthwa 34 r.
- yęty, e, á*: uybaueny yątych 124 r.
- jednacznka* (conciatrix): ludzkyego rodzaju yednacznka a rzecznyeczka 18 r.
- jedno = jéno* (jen, jin = jeden): nykth go uybauycz nyemogl yedno bog 30 r.; nycz nyeyesth ynszego yedno.... 93 r.

- jedennásny, e, á* (jedenasty): iedennasny pozytek 124 r.; yedennasne 91 v.
- jele* (wiele): tele razow szmyerezy prelaczy są dosthoynny, acz nycz zlego samy nyczyną, yele zlych przykladow swym poddanym czynycz ukazują 148 r.
- jeno*: krople morskye nyemogą bycz zlyczone yeno oth samego boga 125 v.
- jesień*: yesyen 114 r.
- jestliby*: iestlibi ysthly(usz) by 10 v.
- jin, o, a*: a nye yna 34 v.
- jindzie*: yndzye mouy 101 v.
- jinkaust*: zamazal ynkaustem 60 v.
- jiście*: o ysscze przeth wszemy uyeke 37 v.
- jistnie*: ysthnye poczala 65 r.
- jiż*: vycz ysz Panna Marya poslala 2 v.
- jiże*: yze on chezyal przyyacz 30 r.; yze by tego zle nabyly 154 r.
- k, kacerski, é, á*: yest rzecz kaczerska 137 r.
- kacerstwo, a*: ku skazenyu kaczerstwa 135 r.
- kacérz, a*: przeczyw kaczerzouy strony p. Jesusza manychaussouy 10 v.
- kagamiec, a*: kaganyecz czyala twego yest oko twe 145 r., (cf. mlat. caga, fr. cage).
- kapituła, y* (dział): przyszedł ku tey kapytule 60 r.
- kapłán, a*: kaplany w tych kaplanyech 140 r.
- kapłański, e, á*: kaplanskye 11 v.
- kęs, a* (kawalek): tho therz tego kasz vypysano 85 v.; telko skąsa zyemye 72 r.
- kaszel, u*: any yako kaszel 118 v.
- kat, a*: katy 143 v.
- kazę, is, ic* (niszczyć): pyszmosz kazyl 61 v.
- kaznodzieja, i*: kaznodzyeya 19 v.
- koźdy, e, á* (wszelki): kozdego naruschenya nyemayacza 10 v.; od kozdego grzechu nyeuynną 13 v.
- kędy*: nyebaczyła kady szedł 63 r.
- kierz, krzu*: kyerz abo drzeuo 55 v.; moyzesz wydzyal kyerz 101 r.; ue krzu 56 r.
- kilo*: kylo dny 105 r.
- klnę, esz kłac* (wyklinać): ty kthory by to thrzymaly klnye y papesz y przeklyna 13 r.
- klasztor, oru*: w klastorze 143 r.
- kłatwa, y*: od ktorey klyathwy 13 r.
- kór, koru* (chór): upadle kory napelnył 52 v.
- koráb, a* (okręt): w korabyu 56 v.
- korzeń, a* (pokolenie): s korzenya yesse 57 v.; s korzenya yesse 94 r.
- kościół, oła*: koszczyol 14 v.; koszczyol 20 r.; koszczyoly 150 r.
- kownatka, i* (komnatka): w tey ze thesz w kownateze 143 r.; s kownathky 151 r.
- krasny, e, á* (piękny): z maley kostky krasną panną yauą 72 v.
- krechkość, i* (krewkość): dla thesz ych krechkoszczy ku zgrzeszenyu 139 v.
- krynábrny, e, a*: nycz krynábrnego w slouye 149 v.

królowna, y: kroloua nad krolownamy 140 r.

krom (bez, prócz): ktho thwego ymyenya wzyua krom wathpyenya wszystko othrzymawa 1 v.; krom pomocy y krom grzechu 4 r.; sthworzył krom grzechu krom moczy zlego ducha 5 r.; krom nyeuyasty 89 r.; krom czasu uprzedzającego 95 r.; krom grzechu byla począta przesz grzechu 95 v.; krom skazy 102 r. (= bez skazy); krom znaku a porussenya 102 v. (= bez); krom oczczow 102 v.; krom uyary cristusouey 103 v. (= bez); wnetky stanął w myednyczy krom czlouyeczey pomocy 112 r.; krom sthayncy 131 r. (= prócz); krom lasky ducha szwyątego 145 v. (= bez); krom lasky 146 r. (= bez); krom wszytkych cznoth 150 v. (= bez); ryczerz na ryczerstwo syą nyeuyprawuye krom zupełnosczy zbroye 150 v.; krom narussenya 151 r. (= bez); krom yego malouanya 152 v. (= bez); czo gdy obyeczal krom szkody zostal.

krotofila, e: lekkoszczy a krotophyle nyeukazala 109 r.

krzest: krzesth 135 r.

krzyżownik, a (kat): krzyzownyky 143 v.

księżyc, a (miesiąc): Thesz dlatego ysz w ten ksyazyecz 113 v.; od ksyazyecha september paszdyernyka 113 v. (sic! september paźdź.); ksyazyecz 114 r. (= luna).

kształt, u (postać): poth kształtem chleba 38 v.

którykoli: ktora koli rzecz 65 r.

którykolwiek: s ktoreykoluye materyey 89 r.

k (przyimek): k czemu nasz upomyna 3 r.; k tobye 59 r.; duscha przyszla k yey czyalu 84 v.

kwiecie, á: s kwyczya 154 r.

l. lekkość, i (lekkomyślność): o nye szlekkoszczy to vczynyla 86 r.

libraryjá, je (biblioteka): lybrarya ksyąg pelna 143 r.

lubieżny, e, á (miły): ta lubyezna panna 91 r.; dobrym lubyezne 122 r.; oczy na uesrzenye lubyezne 121 r.

l. łączną, łączniesz, łącznąć: ktorzy pozyuają myą yeszcze łączną 134 r.

lyskawica, e: lyskauyecz 102 r.

lysowaty, e, á: nye myala tesz lysowatych 119 v.

m. Maciěj: maczyey 133 r.

makula (skaza): zadna makula 41 v.; zadna makula skazy 79 r.; namnyeyscha makula 70 v.; makula w tobye nye yesth 120 v.; zadney makuly 21 v.; makul grzechu 11 r.

malżeństwo: malzenstwo 135 r.

matuchna: matuchnye 143 r.; matuchny 147 v.

miąwszy, e, á: myąkkych albo myąssych 119 r.

myerny, e, á (umiarkowany): w rozmouye myerna 145 r.

mierzę, mierzisz, mierzić: a on soby myerszyla 137 v.

mierzączka (wstręt): any myerzyączka boszą 66 r.; oddalył miersyączką swoją 68 r.; oth grzechu y myerszyączky boskyey 68 r.; przez grzechu y myerszyączky boskyey 79 v.; any w myerszyączką boszą 37 v.; wmyersząće grzechu 95 v.

- miesiące* (luna) obok księżyc: przez then myesyącz 113 v.
miesce: myesce 143 r.
miescki, e, á: praua myeszczkyego y cesarskyego 9 r.
miłośnik (miłujący): Skotus myłosnyk czystoszczy 41 r.; kaznodzyeya y myłosnyk panny Maryey 78 v.
mistrz: mystrz 15 r.
młodzionek, młodziának (dzieci): mlodzyonky myloualy czyebye 127 r.
mnogi (liczny): mnodzy 32 v.
mnożę się, mnożysz się, mnożyć się (rosnąć): to przesczasne dzyeczya lezalo y mnozylo sya wzyuoczye szwyathey hanny 83 v.
mocnie: a mocnye yego naszladuy 143 v.
modła: temu dzyeczyatku modlą day 58 v.
modry, e, á (błkitny): plaszczyk jako by modry 122 r.
mora, y (cierpienie, choroba): mory a nyemoczy uszmyerzony 125 r.
mówię, mówisz, mówić (nazywać): oto stego blogoslauyona mya będą moutcz wszytky rodzaye 148 v.
n. nadychám, asz, ác (natchnąć): y yne proroky nadychal 33 v.
nakażony, e, á (skażony): pyerszy pozyuacz oth nakazoney mathky 70 v.
nalęzę, esz, eżć: nyenalazl 150 v.
napelnię, isz, ic (wyelić, wykonać): przykazanye napelnyez 152 r.
naprawienie, á: wyuodzą vyuodem napraueny 98 v.
naprawicielka: naprauyczyelka upadu 115 r.
naprawiciel: naprauyczyela upadow 76 v.
naznamionowany (naznaczony): naznamyonouana 70 r.
nic: czemu sya nycz nyepreczyuya 8 v.
nyeczó (coś, nieco): aby yey nyeczó obyauyla 78 r.
niechá, niechác (niech, niechaj): to laska twoya nyechacz napelny 20 r.
niedostojen, o, a (niegodny): yzby byla nyedostoina 153 r.
niądziéj: nygdzyey 131 r.
nikakie (wcale): yzby wyatssa pod bogyem nalezyona bycz nykakye nyemogla 117 r.
niktóry, e, á: w nyktorey epistole 142 r.; czemu sya nyktorzy tak preczyuyaya 135 v.
niektóry, e, á (niejaki, pewny, jakiś): zmazą nyektora Bogu ysz yest blyska y ponyktorey czaszczy przyrównana 87 r. Por. *niktóry*.
niemocny, e, á (chory): oleyem mazażc nyemoczne 139 r.
niepowinien, o, a (niepodległy, nieposłuszny): a sam nyepouynen prau ustanouyomu 66 v.
niestusznosc: dla nyeslusnoszczy ku rządóm 139 v.
niespor, nieszpor: od pyeruego nyesporu 3 r.
niewiasta: yadam sya przez maza y nyenyasty narodzyl 89 r.
nona: od nony dzyewyatey godzyny 142 v.
o. obiata, y (ofiara): ofyaroualy obyaty bogu 44 r.
oblapię, isz, ic (uściskać): nyelebych chezyal oblapycz 128 r.
oblicznosc, i: na lono oblycznoszczy 64 r.
obraz, u (posąg): gdzye byl obrasz panny maryey marmurowy 12 v.
obrzym, a: myal czyalo jako masz nye jako obrzym 118 v.

- obwiązuje, jesz, ować* (obowiązywać): przykazane wszystkie ludzie obowiązuje 135 r., v.
- obiérám się, ász się, áć się*: zbyegu natury okolo ktorey są obyerają 102 r.
- ochędożę, ysz, yć* (oczyścić): maryey bog czyalo od zarazenia ochadożyl 17 v.
- odzierzę, ysz, éć* (otrzymać): odzyerszysz wszystko 49 v.
- okraszę, isz, ic* (ozdobić): przybytek swoy okraszyl 48 r.; yą okraszyl 49 v.
- okraszenie, á* (ozdobienie): okraszenie 150 r.
- okraszony, e, á* (ozdobiony): perlamy okraszony 115 v.
- oltarz, rza*: na oltarzu 12 v.; u oltarza 153 v.
- omaszczony, e, á*: lasky boze maryey są omyszczone abo osolone 125 v.
- omiata, y*: ostauycz na omycze tego grzechu 6 v.
- omieszkałość, i* (niedbalstwo): ktora dla twey omieszkalosczy smątna uraduye są tobye 105 v.
- omywám się, ász się, áć się*: omyuayczye są 144 r.
- opát, opáta*: opatem 2 r.; opath 2 r.
- opatrznie*: schonal ksyagy opathrznye 61 r.
- opatrzycielka, i*: opathrzyczyelką 153 v.
- osoba* (postać): poth osobą chleba et poth kstatem chleba 38 v.; w osobye oplatku 44 r.
- osobnie* (szczególnie): osobnye yesth poczata 69 v.
- osobliwy, e, á* (osobny): bula osoblyua 13 r.
- osobny, e, á* (szczególny): nayosobnyyszem 19 v.; pyerne przyszczye bylo nayosobnyysze 20 v.
- ostanę, esz, áć* (zostać): zyw ostanyesch 2 v.; w smątku ostala 63 v.; myala ostacz rodzyczą boszą 70 v.; ostala panyą 77 v.; myala ostacz 79 v.; myala ostacz matką 82 v.; ostal 100 r.
- ostateczny, e, á* (ostatni): przy ostateczney vyeecerzy 44 v.; syodme y ostateczne poczazye 86 v.; w dnyach ostatecznych 103 r.
- ostatecznie* (w końcu): ostatecznye mamy yey poczazye szwacycz 3 r.
- ostatek, iku*: za ostatek 106 v.
- ostawię, isz, ic* (zostawić): ostawyl 153 v.
- ostradám, ász, ic* (utracić, postradać), wszystkich bych ostradal 123 v.
- ostrzegám się, ász się, áć się* (wyzstrzegać się): a tesz są ostrzegamy oney pomsty 15 v.
- osłnę, osłniesz, osłnąć* (osłepnąć): a takze Symeon chneth oszlnął 61 r.; oszlniesz 123 r.; oszlnąwszy 123 r.
- osłachcon, o, a*: przesz matką boszą bylby oszlachcon 89 r.
- ot* (od): oth tych myasth 61 r.; ot vyekow 17; ot wekow 53 r.
- otpiestniały, e, á* (otpiestniały? pieścić?): varyg czeruone a nyeyako othpyesnale albo czyelyste 121 v.
- otrzymám, ász, áć* (zatrzymać, zachować): otrzymawszy czeszcz panyenską 96 v.
- owaciem* (= owa-ć-jeść, otóż): ouaczyem 60 v.

owszeki 1) zaprawdę: owszeky 10 v.; 2) bynajmniej: o owszeky panna maria pyeruey stworzona 23 v.; o owszeky szwyąta anna sporuszenya dzyeczyczya swego w yey zyuoczce wesele myala 80 r.; yeszly panyą anyelską owszeky tego doznauamy 117 r.; ysz nye owszeky myala kądzyerzaanych 119 r.

p. papierz, a: od papyezy 3 r.; papyesz 140 r.; od papyezy 140 r.; papyezy 30 r.

Pawel, wla: pawel 150 r.

pelly (pl. t. z łac. pelvis miednica): a y pelly poszwyączają na ktorych to czyalo boze lezecz ma 39 v.

persona, y (osoba): w persony panny maryey 8 r.; w yedną personą 104 r.; myla yedna persona nabozna 151 v.; z tą personą 153 r.

pieluszki, ek: pyeluszy 131 r.

piérwy, e, á (pierwszy): pyerua capifula 21 r.; przesz pyerua 131 v.; pyeruego capitulum 143 v.

piotr, a: pyothr 146 v.

placziwy, e, a: chezyal placzlyuy szwyath utolyez 74 r.

plec, plci (ciało): wzyącz czlouyeczą plecz 22 r.; przyyąwszy plecz czlouyeczey natury 30 r.; nyeuyeszczya plecz panna 55 v.; kthorey plecz przyyal syn bozy 69 r.; yey plecz myal przyyącz 82 r.; naturą plezy yey 20 v.; naturą plezy czlouyeczey 70 v.; bo takye slussaya ku plezy byaley rummyney 119 v.

plód, plodu: plód panną poczala 86 r.; poczala plód 86 v.

pochop, u (zachęcenie, powad): a stego pochop ku grzechu 110 v.

pochopność, i: w wyelkyey pochobnoszczy 110 v.

poczciwość (uczzenie): serafynouye czynyącz poczczyuoszcz czyalu 78 v.

pocieszny e, á (pocieszający): yako matka poczyeszna 2 r.

poczesność, i (zaczność): poczesnoszczy 9 v.; sromotą obroczyl w uyeczna poczyesznoszcz 63 r., 100 v.; czeszcz y chwala czlouyecza yesth o poczesnoszczy swych rodzyczow 14 r.; czynyącz poczesnoszcz 122 v.; thysz poczesnoszcz ludu naszego 124 v.

pocześnie (zacznie): tak poczesznye y mąznye są rządyla 110 r.

pot czasem (czasem): w ktorych myal pot czasem othpoczyuacz 35 r.

podgarlek, kq (podgarle): podgarlek 121 v.

podług (abs. pos.): podluk yako pysą doctorouye 17 v.

podobność, i: w czele panny maryey byla slusna podobnoszcz 118 v.

potskarbina, y: potskarbina 50 v.

podwyższę, ysz, yć: y podvysszy yego 2 r.

pogárszám, úsz, ac (gorszyć): a to yest nagorschy kto nyetylko ysz sam zly ale y ynsche pogarscha 149 r.

pogłowie, á (pleć): acz yest nyeuyeszczego poglouya 9 r.; nad wszytky poglouya 66 v.; dla stadla y poglouya 139 v.

pokárm. u: tymze telko od anyola pokarmem byla zyua 143 r.

pokuta, ty (sakrament): pokuta 135 r.

położenie, á (ustawa): w thrzeciynastym polozenyv 3 v.; Exodi dwudzyestego polozenia 5 r.; genesis treczego polozenia 7 r.; Ecle-

- siastes yedennastego polozenia 87 r.; w syodmenastym polozeniu 94 r.
- pomazanie, á* (sakrament): dla pomazanya 131 v.; osthathnye pomazanye 135 r.
- pomazuję, esz, ować* (namaszczać): czlouyek kroła pomazuje 131 v.; pan bog tą panną pomazal 131 v.
- pomsta, y*: pomsty 144 r.
- popelnię, isz, ic'*: gdy popelnyczye uczynkyem 134 r.
- porodzicielka, i*: porodzyczyelka 106 v.
- poście, pościá* (post, porówn. środopście): poszczya sobye nyelamala 149 r. (= postu).
- poselkiny, e* (służebnica): oto poselkyny panska 90 v.
- pośledni, e, á* (ostatni): y to pyerue czyly poszlednye 83 v.
- posłubię, isz, ic'* (przyrzec): bog poszłubyl bycz matką 24 v.
- pospołu* (spólnie): pospołu szwyączymy 83 v.; pospołu bycz nyemogą 141 r.
- pospolitowanie, á*: w pospolytouanyu lamanego chleba 137 r.
- pospólstwo, a* (towarzystwo. łączność): bądźmy w tym pospolsthywe veselyącz syą s tym blogoslawyonym pospolstwem 86 v.
- pośratnę, pośratniesz, pośratnąć* (spotkać): gdy przydziesz w yerusalem do zlotey brony poszratniesz anną zoną thwą 105 v.
- posromocę, isz, ic'* (poniżyć): posromoczywszy szmyercz dal zyuoht uyeczny 115 v.
- pośrodek, dka*: szedl nyeyako dolek przesz poszrodek 121 v.
- powinien, no, na* (winien): yuszby k nyey nye byl pouynyen 6 r.; ku sprauyedlyuoszczy pyeruorodney pouynna nyebyla 17 v. (obowiązana).
- powszednie* (adv.): nyezgrzeszyla any szmyertelnye any powszednye 141 v.
- powyszczon o, a*: nad gwazdy pouyssona 18 r.; yest powyssona 97 v.; myala bycz pouyssona 98 v.; bądźye pouysshon 148 r.
- powyszczenie, á*: nath czlouyeczą naturą pouysshene 34 v.
- potkám, asz, ác'*: potkasz yoachyma 64 r.
- potwierdzenie, á* (bierzmowanie): pothwyerdzenye 135 r.
- pozłocisty, e, á*: w odzyenyu pozłocystym 131 r.
- pożywám, ász, ac* (używam): pozyual rozumu 112 r.
- pożywanie, á* (używanie): pozyuanye dobrouolne swego rozumu 111 v.
- práca, e*: barzo tedy uyelką praczą myal cristus o maryey 95 r.
- pracuję się, jesz się, pracować się* (niepokoję się): marya panna praczouala syą o thouarzyszky swe 149 v.
- prawo, a*: w pospolyte prauo grzechu pyeruorodnego wpaszcz nyemogła 9 r.
- prosty, e, á*: dla ludzy prostych 1 v.
- próżność, i*: tam by byla proznoszcz lasky 141 v.
- prze* (= przez): prze nyeposluszenstwo 25 r.; prze tą panną 74 v.; prze tą przyczyną 82 v.; przebog sama rąkama swyma rozdauala 143 v.

- przebytek, tku* = przybytek: raczył ją myecz przebytkiem swym 22 r.;
bycz przebytkiem yego 79 v.; przebytkiem bostwa 79 v.
- przeciwianie, á*: przeczyuyanye smyslow rozumony 16 v.
- przekaza, y*: oddalając od nyey wszytky przekazy 43 r.; na przekazie nyebyl 111 v.
- przekąże, zisz, zic*: me wczyelenye przekazycz 99 v.
- przepowiem, wiész, wiedziéc*: dziuy a znaky przepouedyzano 114 r.
- przepowieść, i*: w przepowyeszczyach 132 r.
- przepuszczony, e, á* (dopuszczony): czyerpyecz wszytky od boga przepuszczone przeczywnoszczy 143 r.
- przestęp, u* = występek: a dla przesthapu adamouego 6 r.
- przeszczęsy, e, á*: przescząsna panna 63 v.
- przewyszenie* (wyższość): szwyatloszcz myedzy ynym stworzenym ma przeuysseny 87 r.
- przewyższon, o, a*: anyely, na ktore yest przewysshzona 5 v.
- przez zamiast bez*: przez smrothnego slozenya 2 r.; przez grzechu 7 r., 40 r., 45 r., 68 v., 91 v., 94 r.; przez pyeuorodnego grzechu 7 v. (ob. bez zmazy 7 v.); przez dusse 7 r., przez twey lasky nyecz my to nye yesth 20 r.; przez przyrownanya 65 r.; przez czyąszkoszczy 91 v.; przez wczyelenya 99 r.; przez koncza 107 v.; przez narussenya 144 v.; przez ktorey 147 v.; przez chwaly 149 v.; przez grzechu 79 v.; przez koncza 18 r.; przez przestanya 149 v.
- przeźrzę, przeźrżysz, przeźrżéc*: którą sobye (upatrzeć, wybrać) byl przeszral przed nyeky 5 r.; od nyeku przeszrzal matką syna yego 15 r.; bo ona od vyekow byla mathką bożą przeszrzana 1 r.; bo matką bożą byla przeszrzana 9 r.
- przeźrzenie* (opieka): ta panna byla w przesrzeniu y tayemnychach boskych dlugy czas chowana 83 v.
- przeżegnanie* (błogosławienstwo): przezegnanye 19 v.
- przespieczny, e, a*: prespyecznyeysza 15 v.
- przestrzenie, á, i, a*: przeźrzenie: w przestrzeny boskym 24 r.
- przybytek, tku*: przybytek bozy 15 v. (mieszkanie) cf. przebytek.
- przygądzám się, ász się, ac się* (zdarzać się): czo sya rzatko przygadza 122 v.
- przyjájny, e, á* (przyjazny): przyayna 150 v.
- przykazuję, jesz, ować*: przykazuy 2 r. (poleć).
- przpedzę, isz, ic* (zmusić, skłonić cf. cogere), potrzeba przypadzyla 147 r.
- przywilej*: przyuyley 8 v.
- przywłoszczony, e, á* (adoptowany): przywłoszczony 91 v.
- pucołowaty, e, á* (wypukły): yagody nyepuczolouate 121 r.
- r. raczenie, á*: podluk raczenya boskyego 52 r.
- rodzáj, u*: o bozym rodzayu 133 r.; błogoslaniona myą bądą mouycz wszytky rodzaye 148 v.
- rodzenie, á*: acz sya narodzyla podluk rodzenya przyrodzonego 3 v.
- rodzica, e*: boga rodzyczą 35 r.; rodzyczą bożą 36 r.; boza rodzycza 45 r.

- rozmnożca, y*: a rozmnożca wszystkich dobroczy 45 r.
rozpominám, ász, áć: rozpominający słoua anyelsky 85 r.; w bodze duoya jest moc; yedna rozswyżazana a druga rządna 3 v.
rychl, o, a: ma są w rychle narodzycz 61 r.
rycerstwo, a: rycerstwo 150 r.
rycérz, a: rycerz 150 r.
rząd, u (zrządzenie): rząd eznotlywoszczy wszystkiey 133 r.; ysz to uczynyl duch szwyży dzywnym rzadem 133 v.
rządny, e, á: w bodze duoya jest moc; yedna rozswyżazana a druga rządna 3 v.; ale tesz ku blysznym swym rzadny 148 v.
rzecz, y: dla czworakyej rzeczy 1 v.
rzeczniczka, i: rzeczniczky 9 r.; rzenyczka 91 r.
rzękący, e, á (nazwany): yeszcze przewyszyla moczarze tako rzękące anyoly 54 r.
s. sąd (naczynie): sąd czego pelny nalany gdy bądzye ruszon czo nad pelnoscz ma to uyelka 2 v.; sąd nyeprozny, ale wszelkey lasky pelny 115 v.; sąd moczny, staly, sąd dzywny 115 v.
szkło, a: szkło 102 r.
sinogarłé, ecia: dwoye syno garłath 131 r.
siedmioraki, e, á: dla syedmyorakyej przyczyny 135 r.
silny, e á: w nyebye dzysz sylne vyesele 86 v.
skaza, y: zadna makula skazy 46 v.; zadna makula skazy 79 r.
skazán o, a, skazany, e, á (wyrzeczony): przeto skazano ysz dla na-prauyenia szwyata i t. d. 89 r.; stego skazanego praua 17 r.
skázanie, á (wyrzeczenie): stalo są skazanye 89 r.
skazę, zisz, zic (zepsu): symeon skazyl powtore ono pysmo 60 v.; chczał skazycz 62 r.
skaziciel, a: skazyczyela grzechu 45 r.
skazenie, á (zniweczenie): ku skazenju kacerzstwa 135 v.
składacz, a: pysma skladaczow 9 v.
skoniecznie (nakoniec): skonieczny 16 r.
słodkość, i: w słodkoszczy boszky 84 v.
słożenie, á: przesz sromothnego slozenya w swey czczy ostanyesch.
slachog, is, ic (zdobić, uzacniać): czo szlachczy barzo 12 v.
ślubię, isz, ic (przyrzec): szlubil ksyaszky 11 v.
ślusá, śluszać (przystoi): nyesluszna na boską mądroszcz 11 r.; szwyątoszcz nyeuynnoszczy telko dobrym slussa 14 r.; o barzo sluszala tey myley panny 56 r.; yesly to na boga sluszalo 4 v.; wyączey sluszalo nan by to teze uczynyl 5 r.; sluszalo crystusouy 89 v.; gdysz tedy na boga slussalo lud zydowsky przesz morze przewyeszcz 14 r.; any by slussalo synu bozemu 70 v.; to slussalo dla boskyy szlachethnoszczy 108 r.; bo to na nyą nyeslussalo 139 r.; nyesluschalo 89 v.
śluszny, e, á (godny, zacny): w slusznym malzensthwy 97 r.
śluszo, ślusnie (przystoi): sluszo jest 4 v.; sluszo uyeczimy 133 v.; daleko wyączey maryey panny sluszo bylo to uczynycz 143 r.

- ślusznosc, i* (godność, zacność, dostojność): kazdego czlonka slusznoszcz 120 v.
- stynę, niesz, nęc*: marya panna taką czystoszczą slynąla 145 r.
- smak, u*: smak wesela 127 v.
- smjerny, e, a* (pokorny): smyerna 150 v.
- smrodliwosc, i*: szubyenycze smrodlyuoszcz 129 r.
- sna* (może, zapewne): sna by rzekl a tedy marya nye byla lasky pelna 140 r.
- snadz* (może, zapewne): ktory snadz kazal ym uynydz 62 v.
- spowiedam, asz, ac*: wsztykym vyernye spouyedayaczym 3 r.
- sprawiedliwosc, i*: sprauyedlyuoszczy nyemyala 16 v.
- srom, u* (wstyd): vydzyalem srom twoy 105 r.; sromem 62 v.
- sromam się, asz się, ac się* (wstydzic się): czego by syą sromacz myala 149 r.
- sromieźliwy, e, á* (wstydlivy, wstrzymały, wstrzemieźliwy): w mouye sromyeshlyua 109 r.; w mouye sromyeshlyua 145 r.; panna sromyeshlyua 122 r.; sromyeshlyuego 121 r.
- sromieźliwosc, i* (wstydliwosc, wstrzymałosc): sromyeshlyuoszcz panyenska 128 v.; dla sromyeshlyuoszczy poglouya 9 r.
- sromota, y* (obtrectatio: ublizenie, zniewaga, ponizenie): byla by sromota yezusouy 4 v.; sromotą obroczył w uyeczna poczyesznoszcz 63 r.; vydzyalem srom twoy y slyszalem sromotą 105 r.; zapomnyala smatkow y sromoth 76 v.; z tey sromoty 154 r.
- sromocę, cisz, cić* (zniewazać): bula takye sromoczy y hanby 13 r.; bo ya vyaczey ten sromoczy 13 v.; sromoczyl by ten maryą 11 v.; czoby yego sromoczylo 4 v.; sromoczycz ye yaly 154 r.
- szradę, isz, ic*: poczaczey szradzono bycz przesz grzechu 65 v.
- stadlo, a* (stan): naprauyone kozde tego upadlego szwyata stadlo 92 r.; wstadlo bogomyszlnoszczy 111 v.; dla yey stadla przeczywnego 139 r.; dla stadla y poglouya 139 v.; przeto sya stadlo yey to przeczyuyalo 139 v.
- stolec, a*: postauya stolecz moy na pulnoczy 98 r.; na stoleczu twoy 101 v.
- stradam, asz, ac* (pozbawic się, stracic, postradać): aczby stradal pyeruorodney sprauyedlyuoszczy 6 r.; y pana mego stradayacza y syerotam ostala 63 v.; stradala by boskyego uydzenia 93 r.; ale oka drugyego stradasz 123 v.
- stradanie, á* (pozbawienie się, utracenie): grzech pyeruorodny tak syą vypysuye ysz yest stradanye pyeruorodney sprauyedlyuoszczy 5 v.; ktore stradanye tey sprauyedlyuoszczy 5 v.; s tego stradanya 5 v.; ale yest stradanye sprauyedlyuoszczy 16 v.
- stróza, y* (straż): w swey strozy 41 r.; z ducha szwyatego strozą 66 r.; dana yey byla stroza anyelska 114 v.
- subtylnie* (delikatnie): thkacz czokoluye barzo subtylnie 142 v.
- swadliwy, e, á*: szwadlywą 149 v.
- święcę, isz, ic*: 1) to szwyato szwyaczymy 83 v.; 2) (uzacniać): rzeczy nalepsze ktore szwyacza czlouyeka 144 r.

- święcenie, á*: szwyáczenye kaplanskye 135 r.
świętości kościelne (sakramenta): o szwyátoszczach koszczyelnych yeszly ye przywała 133 r.; szwyátoszczy koszczyelne 135 r.
swowolny, e, á (zdrożny): swouolna by rzecz byla 11 r.; swouolna to yest rzecz y szmasa 14 v.
szatán, a: szathan 23 v.
szczęsny, e, á: ten sam szczęsny yesth 141 r.; naszczasznyeyszy symeonye 61 v.
szczyć, isz, ic (bronić, zasłaniać): szczycząc yą ot grzechv 66 r.
szubienica, e: szubyenyce smrodlyuoszcz 128 v.
szukám, ász, ac: chwaly bozey szukala 145 v.
ś. tego: dzyerzał tego sprauyedlyuoszcz swą 50 r.
tajemność, i: tayemoszczy swych szwyátoszczy obyauycz 134 v.
tajenie, á: bo nyebo yest rzeczono dla tayenya 101 r.
takież (także): takyesch zgrzeszył anyol jako y czlouyek 34 r.; y tanyesz uszał 60 v.; a sprauywszy anyol poselstwo ku blogoslawuoney annyie oth boga tanyesz yoachyma nauyedzył 64 r.
tako: a tako y dusza 6 v.; a tako jako mouy 150 v.
tedy: tedy w nyebye bądącymy 132 r.
telko (tylko): telko 133 r.
teże: by to teze uczynyl 5 r.; dny teze prauye byalych 119 r.
tkę, tczesz, tkać: thkąc czekoluye barzo subtylne 142 v.
trój, e, a: s throyey rzeczy 79 v.
tropnieję, esz, tropnieć (trwogą się przejmować): ysz tropnyaly sercza 110 r.
trzeźwość, i: thrzeszuoszcz a czuynoszcz panny maryey 147 v.
trzeźwy, e, á: trzymacz thrzeszwe pozyuyenye 146 r.
tuczę, ysz, yc: y dussa thuczy 127 v.
tudzież (zaraz): uypadzeny tudzyesz z rayu prze nyeposluszensthwo 25 r.
u. ubączę, ysz, yc (ujrzeć): stąd mamy ubaczyez yey vyelką czystoszcz 47 r.
uciążnica, e: dussa adamoua stala są ucządznyczą anyolom 99 r.
uczliwość, i: z uczlyuoszczyą 142 v.
udzielać, ász, ac (uczynić): pan bog chezyal udzyelacz 32 r.; ale my chcemyly doszyez oboyemu począczyu udzyelacz oczczyemy ten dzyen 84 r.
ukoje, isz, ic: ukoyez smątek 64 r.
uliczka, i: chezyal yz by matka boza marya byla ulyczką nyebeską 90 r.; ysz yeua myala zamknąc nyebeską vlyczką 90 r.
ulżę, ysz, yc: może prawo vlzyez sz nyego 4 r.
umysł, u (zamysł, zamiar): bog na umysl patrzy uyączey nysch nauczynky bo umysl konyecz uczynku ustauya 145 v.
upad, u (upadek): przesz thwoy upad 55 r.; przesz upad lucyfera 75 r.; ktora by myala upad szwyata naprauyez 89 r.; a gdy upad stal są 98 v.; stalo są stworzenye anyelskye y upad ych 23 v.; od upadu 10 v.; przyczyną upadu 90 v.; upadu anyelskyego 115 r.;

- naprauczyela upadow 76 v.; w upadzye grzechu 67 v.; w ktorym upadzye grzechu 73 v.
- upora, y, f.*: on w swey uporze 61.
- uprzedzajacy, e, á* (przeszly): krom czasu uprzedzajacego 95 r.
- ustawa, y*: ustanye albo statutowy bozey ustauy 93 r.
- ustawca, e*: pan bog ustawcza praw 72 v.; ustawcza wszystkich praw 66 r.
- ustawiam, dsz, ac* (postanawiam): ysz ktho prauo ustauya 4 r.; ustauyl 91 r. (= postanowil).
- ustawiczny, e, á* (ciagly): w roboczye usztaneczna 145 r.
- ustawiony, e, á* (postanowiony): szwyatoszczy przyala koszczyelne pod czasem ustauyone 135 r.; pomazanye yest ustauyone 139 r.
- utole, isz, ic* (nowo-pol. utulić): chezyal placzlywy szwyath utolyez 74 r.
- uznam, dsz, ac* (poznać): duch szwyaty dal uznacz 75 r.; a tho wsznala szoszwyeczenya ot dycha sz. 79 v.
- uzytek, u* (korzyść): to szwyato szwyaczycz mamy dla vyele uzytkow 2 r.
- w. wazny, e, á* (powazny): w slouye uazna 109 r.; w slouye uazna 145 r.
- watpie, isz, ic*: nyemamy wathpyez 1 v.
- wezuc, esz, ac* (nazwać): bo szwyato od szwyaczenya yest uezvano 93 v.
- wnetki*: wnetky stanal w myednyczy 112 r.
- wnetrzny, e, á*: wnetrzney slodkoszczy 112 v.; ze wnetrznem wzgladem 139 v.
- Wojciech wielki* (Albertus magnus): voyczyech uyelky 118 r.
- wrost, u* (wzrost): barzo myernego wrostu 120 r.
- wrzedliwy, e, á* (wrzodliwy): zarazenye wrzedlywe w czele 16 v.
- wspór, u*: na ty wspory 136 r.; na then wspor 136 v.
- wszako* (jednak): a wszako bylo czyalo zarazone 6 v.; ona nye bada czy ku oczyszczenyu pouynna a wszako sya vyuyedla 135 r.
- wszady*: bylo yey poczaczye rosslauyone wszady 86 v.
- wsze* -: od wszech uyekow 37 r., wszego szwyata 55 r.
- wszelki, e, á*: przez wszelkyego grzechu 78 r.
- wzwiastowanie, á*: wszwyastouana 114 r.
- wszytek, o, a*: wszytek 82 v.
- wtory, e, á*: wthora 1 r.
- Wiaden* (sic): gdzye pouyedaya ysz yest wyadnyu yey roboty pasesk 142 v.
- wiano, á*: dla uyara 131 v.
- wiaruje sie, esz sie, owac sie*; grzechom sya uyarouacz 141 r.
- wilkość, i* (wilgoć): mnyey uylkoszczy 120 v.; wybavya od ganyby szwyeczkyey 2 r.
- widzi sie, widziec sie* (videtur): nyenydzy sya byez then prawdzlywy mylosnyk 1 v.
- wyfiguruje, esz, owac*: przesz moyzessa yest uyfygrouana 56 r.
- wywiode sie, esz sie, ec sie*: a wszako sya vyuyodla 135 r.

- wymowca, e*: wymowca rzymski Ciceru 150 v.
- wyniknę, esz, nęc*: stego drzewka myał wynyknać kwyatek 56 r.; a na tey roseczce uynyknye przeszlyczny kwyat 57 r.; myala uynyknąc yedna szwyata dzyeuczka 99 r.
- wyprawuję się, esz się, ować się*: rycerz na rycerstwo są nyeuyprawuye 150 r.
- wzdy*: a uszdy 4 v.; wzdy 9 r. (= zawsze); wzdy 19 v.; wzdy są yał dzyuouacz 60 r.; ale wzdy yeden lepyey nysch drugi vsznał 98 v.; a wzdy pauna ona zetrze glouą twą 99 v.; a wzdy złącza 102 r. (= a przecież): y owsem wzdy byla krolouą bo skrolewskyego rodu poszła 131 v.
- wzgląd, u*: ze wnątrznem wzglądem 139 v.
- wzglądam, ász, ac*: nacz yusz wzglądamy 106 r.
- z. za*: a za Sara tesz plodną byla 105 r.
- zaciemnie, á*: w ducha szwyatego zaczmyeny 96 v.
- żądliwie*: o yakosz żądlyuye oczekauał 62 r.
- żądza*: nye byly uysluchany w żądzach yeh 59 r.; gorącą żądzą 153 r.
- zajrę, ysz, éc*: luezyfer zayrzal 98 r.; zayrząc 154 r.
- zakál, u*: y zakalu tego grzechu 96 v.
- zakonny, e, á*: kozdy czlouyeczce zakonny 147 v.
- zależę, żysz, éc* (na c. acc.): any by zalezalo na bosthwo przebyuacz w nychadogyem zyuoczce 70 v.; czo nyezalezy na matką bozą 89 v.; nie wmuoye zalezly krolestwo boze 150 r.
- żałość, i*: porodzyła nyesprauyedlyuoszcz, począła zaloszcz a urodzyła zloszcz 90 v.
- zámartwe*: zamartwe tego dnya ostal 11 v.
- zamknienie, á* (postanowienie): y stalo są zamknyenye wradzie boszkyey 48 r.
- zamknę, esz, qć* (postanowić): wradzye tak zamknyono, ysz czysta ma bycz 67 r.; tak zamknyono ysch nye 89 v.
- zapamiętam, ász, ac* (zapomnę): a zapamyatay ludu y domu twego 129 v.
- zaprzedam, ász, ac*: zaprzeday wszytko 131 v.
- zasię*: to zasyą oduolal 12 r.; a wsakosz zasyą mowią 65 v.; o tako zasyą gdy począła panną maryą 86 v.; ale zasyą barzo są uyesylyly 99 v.; za są myą oglądasz 103 v.
- zastąpię, isz, ic*: a ona nasz laskawye zastapy u pana 42 v.
- zaszczyczenie, á* (obrona), w zaszczyczeniu y obronyeny 73 v.
- zaszczycę, isz, ic* (obronić): w laszcze boskyey ktora myą zaszczyyla oth grzechu 78 r.; ale laska boza od uyekow przynyey byla ktora yą zaszczyzyla 79 r.; zaszczyczyona y zaslonyona laską boską 67 v.
- zatracony, e, á*: o zatraczeny grzeszny 106 v.
- zawždy*: zawždy 9 r.; zawždy 95 v.; zawždy naydoualy 102 r.; zawždy myeszkacz bądzye 105 v.; boga zawždy szukayacza 145 v.
- żbór, u*: usele wszego zboru anyelskyego 83 r.

- zebranie, á: u zebranye szwyate koszczyola szwyatego 3 r. (sobór).
 żeńczyzna, y (niewiasta): ysz byla zenczyzna 130 v.
 zesromoczenie, á: dla zesromoczenya grzesznych 135 v.
 zetkám się, ász się, ac się: tamze zetkala sya z yoachymem 64 v.
 zewnu (?): Tesz wszytky ksyagy proroczkye mądroszczy z mlodoszczy zewnu pamyathayacz umyala 122 v.
 zgałęzi, zgałęzić: aaronoua rozga sucha zakwytla zgalazyala 101 r.
 zlorzeczenie, á: s panny uczynyon nyemayaczey yescze slorzeczenya 12 r.
 zmaza, y: zmaza popr. makula grzechv 1 r.; a zmaza nyeyesth w to-
 bye 1 v.
 zniwole, isz, ic: wszytka byla zupelnye syą ku boskym rzeczam znyeuolyła (dop. szposzobyla) 97 r.
 znamienity, e, á: znamyenyte uczynky 142 r.
 znamionuje, esz, ować: ktory znamyonoual cristusa 101 r.; przesz ogyen bostwo syą znamyonuye 101 r.; czy znamyonoualo cristusa 104 r.; koszczyol to znamyonuye 112 r.
 zostane, esz, ac: krom szkody zostal 2 v.
 zrost, u: y pytam yeszly marya panna byla uelkyego albo malego zrostu 118 r.; myala zrost slusny, zrost uysoky 118 r.
 zrzadzony, e, á: zrzadzonom byla bycz matką bozą 88 r.
 zwabię, isz, ic: ona myala zwabyecz syna bozego y porodycz gy myala 82 r.
 zwartuje, jesz, ować (?): Thesz lyskauyecz zwartuye wmyeszek skoczywszy czokoluye tam naydzye to spaly 102 r.
 zwyczaj, u: yest począta nad zwyczaj rodzaju ludzkyego 79 v.
 z jinađ: z ynađ 89 r.
 żywiol, u: zyuyola byuayą ozyuyane 92 r.
 żywiacy, e, á (żywy): z boga zyuyaczego 104 r.; syna bozego zyuyaczego 104 v.

INSTYTUT
 BADAŃ LITERACKICH PAN
 BIBLIOTEKA
 00-330 Warszawa, ul. Nowy Świat 72
 Tel. 26-68-83

**W porzaczyn Maryey
pawny czystey**

Tho. slouo zakladam ^{amatoru grezhu} wpytka czud:
na jesteś przyaczyno moya a ~~smaza~~
nyejest. wthobye A wthych slowyecz

Fol. 18. v.

prosymy ktoby uolamy aby przez ona
ismoyey czystoczny wyelka laska nam
od slodkyyego yezusa wprosyła odpus:
czenye | laska y chwala Amen

**wysz snya do fona lo faszamy doftora
paterka gdejs prosy potornye ofidworu
marny dla natyystygo pogaqa pawny
marney**

Fol. 53. v.

**palala wmyloscy bozey przet wptny
wyeky y otpozynuala wbozje a bog w:
nyey A tu przewyszyla serafyny gora.**

Odsytacz do Fol. 54. r.

przez ftora pan bog mox swona wlasny.
Odalye wyotba mox pan bog wlasal wten mysl
panye wysz wanyelch mozarzoch bo ony moxyen

nij **Z**gadzaймьсѣхъ сѣхъ Zanyolij vye,
 syelyacz sѣхъ dzysъ Oto y wpytek swyjalij
 sѣхъ dzysъ wselij yschъ sѣхъ poczala matkij
 ka boza cystija panna wzynuoczije swyja
 tsey **M**aryj

Maryjacz proszy do swy
 przystawij panawij maryj
 pokornij O ydnu zdo
 wa maryja abij nja
 myla panna yschъ itj
 przystawij pokornij tsey
 ka yschъ yschъ X meryj

no kto yawnye nyekryye skarbu
 ym uyaczey czo myluyesz tego pyl
 nyey od kazdego. strzezysz bycz abo
 nyeodkupyonon nyeuprostononye:
 uydarto abo nyekradzyono

Ausch ku zywuotu panwy
 maryey przystapuyacz
 pytham wtore yeply.

F

4044